

**СБОРНИКЪ
АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ
ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.**

ВѢДОМСТВО ВНУТРЕННИХЪ И ДУХОВНЫХЪ ДѢЛЪ.

ЧАСТЬ III.

БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫЯ ЗАВЕДЕНІЯ.

ТОМЪ IV.

**ZBIÓR
PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH
KRÓLESTWA POLSKIEGO.**

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

**CZĘŚĆ III.
ZAKŁADY DOBROCZYNNE.
TOM IV.**

1866.

D-84/84

Печатано по ВЫСОЧАЙШЕМУ повелѣнію.

WYDANE Z DUBLETÓW
Biblioteki Narodowej

Варшава. — Въ Типографіи Ивана Яворскаго.

Drukowano z rozkazu NAJWYŻSZEGO.

Warszawa. — W Drukarni Jana Jaworskiego.

ОБЪЯСНЕНІЕ.

Въ настоящемъ IV-омъ томѣ помѣщенъ отдѣлъ VIII, заключающій въ себѣ постановленія о благотворительныхъ обществахъ и заведеніяхъ.

Сборникъ этотъ, подѣ главнымъ руководствомъ Вице-Председателя Государственнаго Совѣта Царства Польскаго, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Сенатора Фундуклея, составленъ частью б. Статсъ-Референдаріемъ, а нынѣ Помощникомъ Управляющаго дѣлами Совѣта Управленія Царства, Рогозинскимъ и частью Статсъ-Референдаріемъ Собоцкимъ, изъ матеріаловъ, доставленныхъ изъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ Delegatomъ оной, Старшимъ Дѣлопроизводителемъ Главнаго Попечительнаго Совѣта Благотворительныхъ Заведеній, Круцинскимъ.

OBJAŚNIENIE.

Niniejszy tom IV zawiera w sobie dział VIII, obejmujący przepisy o towarzystwach i zakładach dobroczynnych.

Zbiór niniejszy, pod zwierzchnim kierunkiem Rzeczywistego Radcy Tajnego, Senatora Fundukleja, Vice-Prezesa Rady Stanu Królestwa, ułożony został, częścią przez b. Referendarza Stanu, obecnie Pomocnika Zarządzającego interesami Rady Administracyjnej Królestwa Rogozińskiego, a częścią przez Referendarza Stanu Sobockiego, z materyałów, dostarczonych ze strony Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przez Delegowanego od tej Władzy, Starszego Referenta Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych Kruszczyńskiego.

ОГЛАВЛЕНИЕ ПРЕДМЕТОВЪ,
ЗАКЛЮЧАЮЩИХСЯ ВЪ НАСТОЯЩЕМЪ ТОМЪ.

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
ОТДѢЛЪ VIII.				
О БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХЪ ОБЩЕСТВАХЪ И ЗАВЕДЕНІЯХЪ.				
ГЛАВА I.				
О БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХЪ ОБЩЕСТВАХЪ.				
а) О Благотворительномъ Обществѣ въ Варшавѣ.				
1	Отношеніе съ увѣдомленіемъ о Высочайшемъ утвержденіи Устава Благотворительнаго Общества въ Варшавѣ.	1(13)Юня 1825 г.	Министръ Статсъ-Секретарь.	2
2	Высочайше утвержденный Уставъ Варшавскаго Благотворительнаго Общества.	1(13)Юня 1825 г.	Высочайшій указъ.	4
3	Постановленіе объ учрежденіи въ Варшавскомъ Благотворительномъ Обществѣ румфордскаго супа и опеки надъ дѣтьми.	24 Октября (5 Ноября) 1840 года, №3,292.	Намѣстникъ въ Царствѣ Польскомъ.	30

SPIS PRZEDMIOTÓW
W TOMIE NINIEJSZYM ZAWARTYCH.

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
D Z I A Ł VIII.				
O TOWARZYSTWACH I ZAKŁADACH DOBROCZYNNYCH.				
T Y T U Ł I.				
O TOWARZYSTWACH DOBROCZYNNYCH.				
a) O Warszawskiem Towarzystwie Dobroczynności.				
1	Odezwa, zawiadamiająca o NAJWYŻSZEM zatwierdzeniu Ustawy Towarzystwa Dobroczynności w Warszawie.	1 (13) Czerwca 1825 r.	Minister Sekretarz Stanu.	3
2	Ustawa Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, NAJWYŻEJ zatwierdzona.	1 (13) Czerwca 1825 r.	Ukaz NAJWYŻSZY.	5
3	Postanowienie o utworzeniu w Warszawskiem Towarzystwie Dobroczynności Wydziałów: zupy rumfordzkiej i opieki nad dziećmi.	24 Października (3 Listopada) 1840 r. N.3,292.	Namiesnik Królestwa Polskiego.	31

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страница.
4	Внутреннее устройство Варшавскаго Благотворительнаго Общества.	16(28) Декабря 1861 г.	Варшавское Благотворительное Общество.	34
5	Уставъ ссудной кассы при Варшавскомъ Благотворительномъ Обществѣ.	6 (18) Апрѣля 1860 г.	Совѣтъ Управленія Царства.	222

b) О Благотворительномъ Обществѣ въ Люблинѣ.

6	Распоряженіе относительно утвержденія Благотворительнаго Общества въ г. Люблинѣ.	22 Августа 1817 г., № 1007/2354.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.	230
7	Извлеченіе изъ первоначальнаго Устава Благотворительнаго Общества въ г. Люблинѣ.	22 Августа 1817 г.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.	232
8	Новый Уставъ Люблинскаго Благотворительнаго Общества.	14 Февраля 1833 г.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	232

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
4	Organizacya wewnętrzna Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności.	16 (28) Grudnia 1861 r.	Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności.	35
5	Ustawa dla Kasy pożyczkowej przy Warszawskim Towarzystwie Dobroczynności.	6 (18) Kwietnia 1860 r.	Rada Administracyjna Królestwa.	223

b) O Towarzystwie Dobroczynności w Lublinie.

6	Rozporządzenie względem za- twierdzenia Towarzystwa Dobroczynności w Lublinie.	22 Sierpnia 1817 r. N. 1007/2354.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	231
7	Wyciąg z pierwotnej Ustawy Towarzystwa Dobroczynności w Lublinie.	22 Sierpnia 1817 r.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.	233
8	Nowa Ustawa Towarzystwa Dobroczynności w Lublinie.	14 Lutego 1833 r.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	233

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страница.
	с) <i>О Тыкоцинскомъ Заведеніи.</i>			
	Объясненіе объ учрежденіи и средствахъ на содержаніе Тыкоцинскаго заведенія для инвалидныхъ солдатъ.			258
	ГЛАВА II.			
	О ПРИЮТАХЪ ДЛЯ МАЛОЛѢТНЫХЪ ДѢТЕЙ БѢДНЫХЪ РОДИТЕЛЕЙ.			
1	Учрежденіе VI-го Отдѣленія Варшавскаго Благотворитель- наго Общества, для призрѣ- нія сиротъ и бѣдныхъ дѣ- тей.	24 Марта (5 Апрѣ- ля) 1843 года.	Варшавское Благотвори- тельное Обще- ство.	262
2	Учрежденіе Отдѣленія приюта для малыхъ дѣтей.	28 Мая (9 Юня) 1841 года.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	280
3	Распоряженіе съ сообщеніемъ инструкцій Начальникамъ и Надзирательницамъ приютовъ для бѣдныхъ дѣтей.	3 (15) Мая 1857 г., № 1,049.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ За- веденій.	300
4	Постановленіе о внесеніи въ бюджетъ Царства Польскаго суммы 5,000 руб. сер. на по- степенное учрежденіе прию-	9 (21) Мая 1858 г.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	324

Нумер порядковъ.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
	с) <i>O Alumnacie Tykocińskim.</i>			
	Objaśnienie o założeniu i upo- sążeniu Alumnatu Tykociń- skiego dla inwalidów żoł- nierzy.			259
	TYTUŁ II.			
	O SALACH OCHRONY DLA MAŁYCH DZIECI UBOGICH RODZICÓW.			
1	Organizacya Wydziału VI-go Warszawskiego Towarzy- stwa Dobroczynności, opie- ki sierot i ubogich dzieci.	24 Marca (5 Kwie- tnia) 1843 r.	Warszawskie Towarzystwo Dobroczynno- ści.	263
2	Organizacya Wydziału ochro- ny dla małych dzieci.	28 Maja (9 Czerw- ca) 1841 r.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	281
3	Rozporządzenie, komuniku- jące instrukcyę dla Przeło- żonych i Dozorczyń Sal o- chrony dla ubogich dzieci.	3 (15) Maja 1857 r. N. 1,049.	Rada Główna Opiekunczą Zakładów Do- broczynnych.	301
4	Decyzya, upoważniająca do wprowadzenia do budżetu Królestwa summy rs. 5,000, na stopniowe urządzenie Sal	9 (21) Maja 1858 r.	Rada Admini- stracyjna Królestwa.	325

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страница.
5	Распоряженіе, указывающее правила о составленіи смѣтъ и отчетовъ пріютовъ для убогихъ дѣтей.	24 Октября (5 Ноября) 1863 года, № 3,562.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	330
ГЛАВА III.				
О ДОМАХЪ ПРИЮТА ДЛЯ СПОСОБНЫХЪ КЪ РАБОТАМЪ БРОДЯГЪ И НИЩИХЪ.				
а) Рабочій домъ въ г. Варшавѣ.				
1	Постановленіе объ учрежденіи въ Варшавѣ полицейскаго ареста вмѣстѣ съ рабочимъ домомъ.	7 Апрѣля 1829 г.	Совѣтъ Управленія Царства.	338
2	Постановленіе о назначеніи военнаго караула при рабочемъ домѣ.	25 Мая 1830 г., № 20,145.	Его Императорское Высочество Великій Князь Главнокомандующій польскими войсками.	340

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
5	ochrony dla ubogich dzieci w miastach i w ludnych wsiach oczyszczonych.	24 Października (5 Listopada) 1863 r. N. 3,562.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	331
Tytuł III.				
O DOMACH PRZYTULKU DLA WŁOCZĘGÓW I ŻEBRAKÓW ZDOLNYCH DO PRACY.				
а) Dom przytulku i pracy w Warszawie.				
1	Decyzja, urządzająca w mieście Warszawie areszt policyjny, łącznie z zakładem zarobkowym.	7 Kwietnia 1829 r.	Rada Administracyjna.	339
2	Decyzja, przeznaczająca straż wojskową do domu zarobkowego.	25 Maja 1830 r. N. 20,145.	JEGO CESARZEWICZ GŁÓWNO- WODOWODZĄCY WOJSKIEM POLSKIEM.	341

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
3	Отношеніе съ увѣдомленіемъ о Высочайшемъ соизволеніи на то, чтобы расходы на содержаніе въ Варшавѣ рабочаго дома отнесены были на счетъ казенныхъ суммъ.	13 Декаб- ря 1838 года, № 26,788.	Статсъ-Секре- тарь при Совѣтѣ Управленія Цар- ства.	342
4	Постановленіе о томъ, что бродяги должны быть помѣщаемы въ рабочемъ домѣ или отдаваемы въ военную службу, а въ случаѣ неспособности къ оной, помѣщаемы въ общественныхъ богадѣльняхъ на мѣстѣ рожденія или содержимы на счетъ гмины.	26 Юня (8 Юля) 1834 г.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	346
5	Инструкція Помощнику Подсудка Судно-Полицейскаго Отдѣленія при Муниципальномъ Управленіи г. Варшавы.	2 (14) Февраля 1835 г.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Про- свѣщенія.	352
6	Распоряженіе объ употребленіи лицъ, содержащихся въ рабочемъ домѣ, въ помощь пожарной командѣ, для очистки торговыхъ площадей въ г. Варшавѣ.	9 (21). Ноября 1839 г., № 9,074.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Про- свѣщенія.	362
7	Инструкція для рабочаго дома въ г. Варшавѣ.	7 (19) Юля 1844 г.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ За- веденій.	366

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
3	Odezwa, zawiadamiająca o NAJWYŻSZEM zezwoleniu na odniesienie wydatków na Dom przytułku i pracy w Warszawie do funduszków skarbowych.	13 Gru- dnia 1838 r. N. 26,788.	Sekretarz Sta- nu przy Radzie Administrcyj- nej.	343
4	Postanowienie, iż włóczęgi do Domu przytułku i pracy lub służby wojskowej oddawanymi, a w razie niezdatności do służby wojskowej, w szpitalach gminnych miejsca urodzenia umieszczanymi, albo kosztem gminy utrzymywanymi być mają.	26 Czerw- ca (8 Lipca) 1834 r.	Rada Admi- nistracyjna.	347
5	Instrukcja dla Pomocnika Podśodka Wydziału Sądowo-Policyjnego przy Urzędzie Muncypalnym miasta stołecznego Warszawy.	2 (14) Lutego 1835 r.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	353
6	Rozporządzenie, iż osadzeni w domu przytułku i pracy, używani być mają w pomoc straży pożarnej do zamiatania placów targowych w mieście Warszawie.	9 (21) Listopada 1839 r. N. 9,074.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	363
7	Instrukcja dla Domu przytułku i pracy w Warszawie.	7 (19) Lipca 1844 r.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	367

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
8	Выписка изъ Высочайше утвержденного 12 (24) Марта 1847 года Уложения о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ — статей о бродяжествѣ.	12 (24) Марта 1847 г.	Высочайшій указъ.	450
9	Выписка изъ Высочайше утвержденного 11 Ноября 1847 года Положенія о введеніи въ дѣйствіе въ Царствѣ Польскомъ Уложения о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ — относительно рабочаго дома.	11 Ноября 1847 г.	Высочайшій указъ.	454
б) <i>Гуро-Кальварійскій домъ призрѣнія старцевъ и увѣчныхъ.</i>				
10	Инструкція Попечительному Совѣту дома призрѣнія въ г. Гурѣ-Кальваріи.	13 (25) Ноября 1840 г.	Правительственная Комисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	458
11	Инструкція для дома призрѣнія старцевъ и увѣчныхъ въ Гурѣ-Кальваріи.	30 Ноября (12 Декабря) 1840 г.	Правительственная Комисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	468

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica.
8	Wyciąg z NAJWYŻEJ zatwierdzonego w dniu 12 (24) Marca 1847 roku Kodeksu kar głównych i poprawczych, artykułów o tułactwie i włóczęgostwie.	12 (24) Marca 1847 r.	Ukaz NAJWYŻSZY.	451
9	Wyciąg z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 11 Listopada 1847 r. Ustawy przechodniej do Kodeksu kar głównych i poprawczych, artykułów, odnoszących się do Domu przytułku i pracy.	11 Listopada 1847 r.	Ukaz NAJWYŻSZY.	455
б) <i>Dom przytułku dla starców i kalek w mieście Górze-Kalwarii.</i>				
10	Instrukcja dla Rady Opiekunczej Domu przytułku w mieście Górze-Kalwarii.	13 (25) Listopada 1840 r.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	459
11	Instrukcja dla Domu Przytułku starców i kalek w Górze-Kalwarii.	30 Listopada (12 Grudnia) 1840 r.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	469

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	c) <i>Заведеніе для дѣтей, оставленныхъ безъ нравственнаго попеченія.</i>			
12	Положеніе о внутреннемъ порядкѣ и мѣрахъ взысканія въ отдѣленіи дѣтей, оставленныхъ безъ нравственнаго попеченія при рабочемъ домѣ.	1 (13) Апрѣля 1835 г.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	478
ГЛАВА IV.				
ОБЪ УЧРЕЖДЕНІИ И СРЕДСТВАХЪ КЪ СОДЕРЖАНІЮ ИНСТИТУТА СЕСТЕРЪ МИЛОСЕРДІЯ, СУЩЕСТВУЮЩАГО ВЪ СТОЛИЧНОМЪ Г. ВАРШАВѢ, ПОДЪ НАЗВАНІЕМЪ БОЛЬНИЦЫ СВ. КАЗИМИРА.				
	Введеніе			496
1	Конституція Варшавскаго Главнаго Сейма, происходившаго въ царствованіе Яна-Казимира въ 1662 году.	1662 г.	Сеймовое по- становленіе.	498
2	Высочайшій указъ о пожалованіи Института Сестеръ Милосердія, существующему въ г. Варшавѣ подъ названіемъ Св. Казимира, помѣстья Лбиска.	28 Марта (9 Апрѣ- ля) 1832 г.	Высочайшій указъ.	500

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
	c) <i>Instytut moralnie zaniedbanych dzieci.</i>			
12	Urządzenie wewnętrznego porządku i karności dla oddziałów moralnie zaniedbanych dzieci, przy Domu przytulku i pracy.	1 (13) Kwietnia 1835 r.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	479
T Y T U Ł IV.				
O ZAŁOŻENIU I UPOSAŻENIU INSTYTUTU SIÓSTR MIŁOSIERDZIA POD NAZWĄ SZPITALA Ś. KAZIMIERZA W MIEŚCIE STOŁECZNYM WARSZAWIE.				
	Wstęp			497
1	Konstytucja Sejmu Walnego Warszawskiego za Jana Kazimierza r. p. 1662.	1662 r.	Uchwała Sej- mowa.	499
2	Ukaz, nadający Instytutowi Sióstr Miłosierdzia, istniejącemu pod nazwą Szpitala Ś-go Kazimierza w mieście stołecznym Warszawie, na własność dobra Łbiska.	28 Marca (9 Kwie- tnia) 1832 g.	Ukaz NAJWYŻSZY.	501

МАТЕРІАЛЫ,

ЗАКЛЮЧАЮЩЕ ВЪ СЕБѢ

УСТАВЫ И ПОСТАНОВЛЕНІЯ

О БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХЪ ЗАВЕДЕНІЯХЪ.

MATERYAŁY

OBJMUJĄCE

USTAWY I URZĄDZENIA

DLA

ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

ОТДѢЛЪ VIII.

О БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХЪ ОБЩЕСТВАХЪ И ЗАВЕДЕНІЯХЪ.

ГЛАВА I.

О БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХЪ ОБЩЕСТВАХЪ.

А) О БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОМЪ ОБЩЕСТВѢ ВЪ ВАРШАВѢ.

№ 1.

Отношеніе съ увѣдомленіемъ о Высочайшемъ утвержденіи
Устава Благотворительнаго Общества въ Варшавѣ.

(1 (13) Іюня 1825 г.)

МИНИСТРЪ СТАТСЪ-СЕКРЕТАРЬ.

имѣеть честь сообщить Намѣстнику Высочайшую волю
нижеслѣдующаго содержанія.

По представленіи Государю Императору Благотворительнымъ Обществомъ своего Устава чрезъ посредство Министра Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Полиціи, — Его Императорско-Царское Величество повелѣть соизволилъ: что вполне одобряя благотворительныя и человеколюбивыя намѣренія, которыми руководствовались учредители сего Общества, а равно и внутреннее его устройство, вполне и безусловно утверждаетъ помянутый Уставъ, а также всякія дарственные записи и завѣщанія,

DZIAŁ VIII.

O TOWARZYSTWACH I ZAKŁADACH DOBROCZYN- NYCH.

TYTUŁ I.

O TOWARZYSTWACH DOBROCZYNNYCH.

А) O WARSZAWSKIEM TOWARZYSTWIE DOBROČYNNOSCI.

№ 1.

Odezwa, zawiadamiająca o Najwyższém zatwierdzeniu
Ustawy Towarzystwa Dobroczynności w Warszawie.

(d. 1 (13) Czerwca 1825 roku).

MINISTER SEKRETARZ STANU.

Ma honor udzielić Namiestnikowi Wolę NAJJAŚNIEJSZEGO
PANA, wypisaną jak następuje:

Gdy Towarzystwo Dobroczynności przedstawiło swe statuta CESARZOWI i KRÓLOWI JMCI, za pośrednictwem Ministra Spraw Wewnętrznych i Policyi, JEJGO CESARSKO-KRÓLEWSKA MOŚĆ raczył oświadczyć: iż pochwalając cele dobroczynne i miłosierne, które przewodniczyły założeniu tegoż Towarzystwa, równie jak i urządzenie jego wewnętrzne, całkowicie i zupełnie pomienione statuta zatwierdza; iż zatwierdza podobnież wszelkie donacye i legata, na rzecz pomienionego Towarzystwa już

уже состоявшіяся, или могущія еще послѣдовать въ пользу благотворительнаго общества, и что, наконецъ желая содѣйствовать преуспѣянію заведенія, столь полезнаго и заслуживающаго вниманія, разрѣшаетъ употребить 15,000 злотыхъ изъ суммы 500,000 злот., состоящей въ текущемъ году въ непосредственномъ распоряженіи Его Величества, для внесенія въ кассу Общества.

О такомъ соизволеніи Его Величество поручаетъ Намѣстнику Царства увѣдомить Благотворительное Общество для надлежащаго исполненія.

Варшава, 1 (13) Іюня 1825 года.

(подписано) *Гр. Стефанъ Грабовскій.*

№ 2.

Уставъ Варшавскаго Благотворительнаго Общества.

(1 (13) Іюня 1825 г.)

ГЛАВА I.

Цѣль Общества и средства къ ея достиженію.

Ст. 1.

Варшавское Благотворительное Общество имѣетъ цѣлю:

1) направлять съ большею сколь возможно пользою пожертвованія общественной благотворительности ко вспомоствованію дѣйствительно бѣдныхъ;

2) употреблять для этого не только денежные приношенія и различныя пожертвованія натурою, но также пользоваться и талантами, усердіемъ и самопожертвованіемъ друзей страждущаго человѣчества.

poczynione, lub jeszcze poczynić się mogące, i że nakoniec chcąc przyczynić się do wzrostu zakładu tyle użytecznego i tyle zasługującego na wzgląd, mieć chce, aby summa złp. 15,000 pobrana z funduszu 500,000 złp. zachowanego do bezpośredniego NAJJAŚNIEJSZEGO PANA szafunku na rok bieżący, wniesioną była do Kassy Towarzystwa. NAJJAŚNIEJSZY PAN wzywa Namiestnika do poniesienia niniejszej decyzji do wiadomości Towarzystwa Dobroczynności, dla stosownego użycia.

в Варшавіе, дня 1 (13) Червца 1825 г.

(podpisano) *Stefan Hr. Grabowski.*

№ 2.

Ustawa Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności.

(d. 1 (13) Червца 1825 г.)

TYTUŁ I.

Cel Towarzystwa i środki do jego osiągnięcia.

Art. 1.

Celem Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności jest:

1) kierować, ile być może najużyteczniej, ofiarami dobroczynności publicznej, ku wsparciu rzeczywiście ubogich;

2) używać w tym zamiarze, nietylko darów pieniężnych i różnych ofiar w naturze, ale nadto talentów, gorliwości i poświęcenia się przyjacielom cierpiącej ludzkości.

Ст. 2.

Для достиженія означенной цѣли, Общество учредило:

1) домъ призрѣнія въ Варшавѣ, въ которомъ содержится извѣстное число бѣдныхъ, имѣющихъ еще необходимыя силы для занятія работами, соотвѣтственными полу и возрасту, и пользуется тамъ общимъ столомъ, квартирою, отопленіемъ и одеждою;

2) домъ призрѣнія въ Гржибовой Волѣ, для соотвѣтственнаго призрѣнія тѣхъ бѣдныхъ, которые по дряхлости лѣтъ, не въ состояніи уже болѣе работать;

3) пособіе больнымъ, снабженнымъ свидѣтельствами о бѣдности, которымъ даются медицинскіе совѣты и необходимыя лекарства;

4) первоначальное и вмѣстѣ съ тѣмъ ремесленное училище, въ которомъ извѣстное число сиротъ, призрѣваемыхъ на счетъ Общества, обучается чтенію, письму, правиламъ счисленія, а также какому нибудь ремеслу или работамъ;

5) лавку, въ которой бѣдные, стыдящіеся просить милостыни, могутъ, въ крайней нуждѣ, продавать непригодныя имъ вещи, или свои рукодѣлія;

6) вспоможеніе въ собственныхъ квартирахъ бѣдныхъ, кои не будучи въ состояніи пользоваться вышеупомянутыми учрежденіями, получаютъ у себя на квартирѣ отопленіе, одежду или незначительное денежное пособіе.

ГЛАВА II.

Фундуши и источники доходовъ Общества.

Ст. 3.

Фундуши и источники доходовъ общества суть слѣдующіе:

1) постоянные взносы Членовъ Общества, соотвѣтственно правиламъ, ниже сего изложеннымъ;

Art. 2.

Для osiągnięcia wymienionego celu Towarzystwo ustanowiło:

1) dom miłosierdzia w Warszawie, w którym utrzymywana pewna liczba ubogich, mających jeszcze potrzebne siły do zatrudnienia się pracą, stosowną do płci i wieku, otrzymuje wspólną żywność, mieszkanie, opał i odzież;

2) dom miłosierdzia w Grzybowej Woli, urządzony do stosownego utrzymywania tych ubogich, którym niemoc wieku nie dozwala już pracować;

3) pomoc dla chorych, w dowody ubóstwa opatrzonych, którym się dostarcza rady lekarskiej i lekarstw potrzebnych;

4) szkołę początkową a razem rzemieślniczą, w której pewna liczba sierot, utrzymywana kosztem Towarzystwa, uczy się czytać, pisać, rachunków, a nadto jakiego rzemiosła lub jakiej roboty;

5) sklep, w którym ubodzy wstydzący się żebrac, ratując się w potrzebie, mogą ze swoich sprzętów lub robót, zbywać rzeczy sobie nieprzydatne;

6) wsparcie po domach dla ubogich, niemogących z wymienionych wyżej ustanowień korzystać, którzy w mieszkaniu swoim otrzymują opał, odzież, lub mały zasiłek w pieniądzu.

TYTUŁ II.

Fundusze i źródła Towarzystwa.

Art. 3.

Fundusze i źródła Towarzystwa są następujące:

1) składki stałe od Członków Towarzystwa, podług opisu niżej umieszczonego;

2) добротныя пожертвованія, приносимыя въ теченіе извѣстнаго времени какого бы качества и въ какомъ бы количествѣ они ни были;

3) записи по духовнымъ завѣщаніямъ и по другимъ дарственнымъ сдѣлкамъ въ пользу общества;

4) чрезвычайные доходы отъ лотерей, баловъ, концертовъ и другихъ зрѣлищъ, устраиваемыхъ въ пользу бѣдныхъ;

5) прибыль отъ продажи издѣлій фабрики Общества.

ГЛАВА III.

Обязанности членовъ Общества.

Ст. 4.

Поступающій въ число членовъ Общества подписываетъ его Уставъ и обязывается платить ежегодно добротное пожертвованіе, которое не можетъ быть менѣе семидесяти двухъ золотыхъ въ годъ.

Ст. 5.

Эти пожертвованія должны быть вносимы сполна, въ началѣ каждаго года, подъ росписку главнаго кассира или опекуна въ городской части. Однако членамъ, которые того пожелаютъ, предоставляется право вносить складки по полугодно или въ трехмѣсячный срокъ.

Ст. 6.

Лица, оказавшія страждущему* человечеству важныя услуги, или отъ которыхъ можно ожидать въ послѣдствіи какой нибудь особенной помощи, могутъ, во вниманіе къ этому, или вносить вышеозначенную плату въ уменьшенномъ размѣрѣ, или же

2) ofiary dobrowolne, uczynione na czas pewny, w jakiegóby ilości i rodzaju;

3) zapisy testamentowe i inne darowizny na rzecz Towarzystwa;

4) wpływy nadzwyczajne z loteryi, balów, koncertów i innych widowisk, dawanych na korzyść ubogich;

5) zysk ze sprzedaży wyrobów fabryki Towarzystwa.

TYTUŁ III.

Obowiązki stowarzyszonych.

Art. 4.

Wchodzący w grono Towarzystwa podpisze jego ustawy i zobowiąże się płacić rocznie dobrowolną ofiarę, która nie może być mniejsza, niż siedmdziesiąt dwa złote rocznie.

Art. 5.

Ofiary te, na początku kaźdego roku z góry, za kwitem Kassyera jeneralnego lub Opiekuna cyrkulowego, składane być mają. Członkom atoli którzyby tego żądali, zostawuje się wolność opłacania składek półrocznie lub kwartalnie.

Art. 6.

Opłaty wyżej wspomniane, dla osób, które dla cierpiąceј ludzkości znakomitą uczyniły przysługę, lub z których ważna jaka spodziewana jest pomoc, nietylko zmniejszone, ale nawet całkiem odstąpione być mogą. Lekarze, chirurgowie i opieku-

быть совершенно освобождены отъ взиманія оной. Врачи, Хирурги, Опекуны въ городскихъ частяхъ, жертвующіе собою для блага бѣдныхъ, изъяты отъ всякихъ платежей.

Ст. 7.

Къ обязанностямъ, коимъ подчиняются члены Общества, относятся слѣдующія:

- 1) уплачивать условленные пожертвования и исполнять возложенныя на нихъ порученія;
- 2) содѣйствовать по возможности, какъ самому, такъ и посредствомъ другихъ лицъ, къ преуспѣянію благотворительнаго учрежденія.

ГЛАВА IV.

О дѣйствіяхъ Общества.

Ст. 8.

Дѣятельность Общества раздѣляется на внѣшнее управленіе и на завѣдываніе внутреннимъ хозяйствомъ.

Ст. 9.

Внутреннее хозяйство поручается Прокуратору и Сестрамъ Милосердія, на основаніи особеннаго договора, заключеннаго по сему предмету между Управленіемъ Общества и Генеральнымъ Визитаторомъ Общества Ксендзовъ Миссіонеровъ.

Ст. 10.

Внѣшнее управленіе, порученное членамъ Общества, сосредоточивается въ четырехъ Отдѣленіяхъ:

nowie cyrkulowi, poświęcający się usłudze ubogich, są wyjęci od wszelkiej opłaty.

Art. 7.

Obowiązki przyjęte przez członków Towarzystwa, ograniczają się jak następuje:

- 1) uiszczać się w zapewnionych ofiarach i wykonywać czynności, do których będą powołani;
- 2) przykładać się, ile możliwości, tak bezpośrednio, jako też przez inne osoby, do dobra instytucji dobroczynnej.

TYTUŁ IV.

Odbywanie czynności Towarzystwa.

Art. 8.

Działanie Towarzystwa dzieli się na kierunek zewnętrzny i na zarząd, czyli gospodarstwo wewnętrzne.

Art. 9.

Zarząd wewnętrzny poruczony będzie Prokuratorowi i Siostrom Miłosierdzia, a to podług osobnego układu, zawartego w tej mierze między Administracją Towarzystwa a Wizytatorem Jeneralnym XX. Missyonarzy.

Art. 10.

Kierunek zewnętrzny poruczony członkom Towarzystwa, wykonywa się przez cztery Wydziały:

№ 120.

- 1) въ Административномъ Отдѣленіи;
- 2) въ Экзаминаціонномъ Отдѣленіи;
- 3) въ Медицинскомъ Отдѣленіи;
- 4) въ Отдѣленіи пособій, отпускаемыхъ на квартиры.

Ст. 11.

Административное Отдѣленіе состоитъ изъ шести членовъ, изъ которыхъ: старшій по времени состоянія въ Обществѣ председательствуетъ въ ономъ; два члена будутъ завѣдывать хозяйственною частью, два будутъ наблюдать за цѣлостію фондушей и поступленіемъ доходовъ, а два будутъ заниматься счетоводствомъ.

Занятія этого Отдѣленія суть слѣдующія:

1) по хозяйственной части: общее завѣдываніе внутреннимъ хозяйствомъ, удовлетвореніе различныхъ потребностей и назначеніе рода работы бѣднымъ, соотвѣтственно ихъ способностямъ и силамъ;

2) относительно фондушей: надзоръ за цѣлостію постоянныхъ фондушей, принятіе соотвѣтственныхъ мѣръ къ своевременному поступленію, какъ постоянныхъ взносовъ, такъ и добровольныхъ вкладокъ и случайныхъ пожертвованій въ деньгахъ или продуктахъ, а также къ выручкѣ суммъ по записямъ и завѣщаніямъ, процентовъ отъ капиталовъ и всякихъ другихъ доходовъ;

3) относительно счетоводства: повѣрка расходовъ Общества, представленіе вѣдомостей о недонимкахъ и долгахъ, подлежащихъ взысканію, представленіе мнѣнія относительно денежныхъ выдачъ и квитанцій, наконецъ, составленіе годового отчета для опубликованія онаго посредствомъ печати во всеобщее свѣдѣніе.

Ст. 12.

Экзаминаціонное Отдѣленіе состоитъ изъ Опекуновъ, председательствующихъ въ городскихъ частяхъ. Дѣлами его управ-

- 1) Wydział Administracyjny;
- 2) Wydział Egzaminacyjny;
- 3) Wydział Lekarski;
- 4) Wydział wsparcia po domach.

Art. 11.

Wydział Administracyjny składa się z sześciu członków, z których prezyduje najdawniejszy w Towarzystwie, dwóch zaś członków trudnić się będzie czynnościami ekonomicznymi, dwóch czuwaniem nad całością funduszów i wpływem dochodów, a dwóch rachunkowością.

Zatrudnienia tego Wydziału są następujące:

1) co do ekonomiki: kierować ogółem wewnętrznego gospodarstwa, zarządzać wszelkim potrzebom i oznaczać rodzaj pracy dla ubogich, stosowny do ich zdolności i siły;

2) co do spraw funduszowych: strzedz całości funduszów stałych, przedsiębrać stosowne środki, ażeby tak ofiary stałe, jako też dobrowolne składki i przypadkowe dary w pieniądzu lub produktach, zapisy, uposażenia, procenta od kapitałów i wszelkie inne dochody, regularnie wpływały;

3) co do rachunkowości: sprawdzać wydatki Towarzystwa, wykazywać zaległości i należitości wymagające dochodzenia, dawać zdanie o wypłatach i zakwitowaniach, nareszcie układać wykaz roczny, mający się drukiem ogłaszać.

Art. 12.

Wydział Egzaminacyjny składa się z Opekuików prezydujących w cyrkulach, pracami jego kieruje Prezes lub Zastępcą,

ляетъ Предсѣдатель или кандидатъ, заступающій его мѣсто. Какъ тотъ, такъ и другой избираются изъ числа членовъ того же Отдѣленія. Отдѣленіе, въ качествѣ второй инстанціи, удостовѣряется о состояніи и поведеніи являющихся лицъ и имѣющихъ право (на основаніи 2 статьи настоящаго Устава) на получение пособія отъ Общества.

Ст. 13.

Медицинскій факультетъ Университета, подъ предсѣдательствомъ своего Декана или кандидата, заступающаго его мѣсто, составляетъ Медицинское Отдѣленіе Общества. Оно изыскиваетъ средства для подачи медицинскаго пособія лицамъ, снабженнымъ Опекунами въ городскихъ частяхъ свидѣтельствами о бѣдности, бесплатно доставляетъ необходимыя лекарства и устраиваетъ, въ случаѣ требующейся скорой помощи, посѣщенія на квартирахъ.

Ст. 14.

Отдѣленіе пособій, отпускаемыхъ на квартиры, состоитъ изъ настоятелей приходовъ въ столицѣ, изъ которыхъ одинъ ис, правляетъ должность Предсѣдателя; кандидатомъ же, заступающимъ мѣсто, назначается одинъ изъ членовъ по избранію изъ среды Общества, который въ то же время будетъ дѣлопроизводителемъ Отдѣленія. На обязанности этого Отдѣленія лежитъ нести бѣднымъ пособіе, указанное во 2 статьѣ, посредствомъ Опекунныхъ въ городскихъ частяхъ, согласно 32 статьѣ настоящаго Устава.

Ст. 15.

Кромѣ вышеисчисленныхъ четырехъ отдѣленій, будетъ учреждено въ каждой части города Опекунское Отдѣленіе, состоящее изъ первоприсутствующаго и четырехъ членовъ, изъ которыхъ два должны заниматься отыскиваніемъ бѣдныхъ, а

jeden i drugi wybrani z członków tegoż Wydziału. Jako druga instancja, sprawdza stan i postępowanie osób zgłaszających się, a (stosownie do art. 2-go niniejszych ustaw) mających prawo do wsparcia Towarzystwa.

Art. 13.

Fakultet Lekarski Uniwersytetu, pod kierunkiem swego Dziekana lub jego Zastępcy, stanowi Wydział Lekarski w Towarzystwie. Obmyśla on ratunek osobom opatrzonym od Opiekunów cyrkulowych w dowody ubóstwa, dostarcza bezpłatnie lekarstw potrzebnych i urządza odwiedzenia w mieszkaniach na przypadek nagłej potrzeby.

Art. 14.

Wydział wsparcia po domach, składa się z Proboszczów parafij w stolicy, z których jeden jest Prezesem i mieć będzie Zastępcę wybranego z grona Towarzystwa, ten oraz będzie Referentem Wydziału. Obowiązkiem tego Wydziału jest niesienie pomocy ubogim, wymienionej w art. 2-m, a to za pośrednictwem Opiekunów cyrkulowych, stosownie do art. 32-go niniejszych ustaw.

Art. 15.

Oprócz wymienionych powyżej czterech Wydziałów, ustanowionym będzie w każdym cyrkule miasta, Wydział opiekuńczy, składający się z Prezydującego i czterech członków, z których dwaj trudnić się będą śledzeniem ubóstwa, dwaj zaś inni

остальные два собираемъ съ своей части постоянныхъ взносов и случайныхъ доходовъ. Обязанности ихъ опредѣлены особымъ положеніемъ и должны основываться относительно розыска: на ближайшемъ по возможности ознакомленіи въ своей части со всѣми бѣдными и нуждающимися въ пособіи, а равно и съ тѣми, которые, изъ своекорыстныхъ видовъ или по лѣности, употребляютъ во зло благодѣянія сострадательныхъ лицъ и лишаютъ пособія тѣхъ, которые дѣйствительно онаго заслуживаютъ. Что касается собиранія складокъ, то они должны поощрять къ благотворительнымъ пожертвованіямъ, собирать и вносить оныя въ Главную Кассу.

Ст. 16.

Сестры Милосердія, приглашенныя въ составъ внутренняго управленія, согласно 9 статьѣ, занимаются специально хозяйствомъ въ Институтѣ. Онѣ будутъ наблюдать за порядкомъ и опрятностію въ залахъ и спальняхъ. Къ нимъ относятся задачи пищи, одежды и завѣдываніе фабриками въ зданіяхъ Общества. На обязанности ихъ лежитъ также наблюденіе за нравственнымъ поведеніемъ бѣдныхъ, уходъ за больными и надзоръ надъ первоначальнымъ и ремесленнымъ училищемъ.

Ст. 17.

Обязанности Прокуратора суть слѣдующія:

- 1) наблюденіе за порядкомъ въ зданіяхъ Института, содѣйствіе въ этомъ отношеніи Сестрамъ Милосердія, а равно посредничество во всѣхъ сношеніяхъ ихъ съ Обществомъ и его Отдѣленіями;
- 2) представленіе о расходахъ, которые должны быть произведены въ продолженіе мѣсяца, а также производство законно утвержденныхъ расходовъ;
- 3) надзоръ за архивомъ, протоколами, рапортами и всею перепискою Общества, согласно положеніямъ объ учрежденіи вышеупомянутаго Административнаго Отдѣленія.

збираніемъ в своемъ цыркule офіар стаѣлыхъ и вѣлыѣвѣвъ прыпадковыхъ. Обовіязкы ихъ, особнѣмъ узадженіемъ описане, міеѣ бѣдѣ за засадѣ, со до слѣдженіа: знатъ иле мѣжнѣсчѣ в своімъ цыркule всзысткыхъ убогихъ и потребуѣаѣхъ wsparcia, jako тѣжъ і тыхъ, кѣѣрзы powodowani nieuczciwością, albolі тѣжъ lenistwem, nadużywaja miłosierdzia osѣb litościwychъ і pozbawiaja wsparcia тыхъ, кѣѣрзы rzetelnie na nie zasługuja. Co się тыее збираніа składek: zachęcać do офіар dobroczynnychъ, zbierać je і wnosić do Kassy jeneralnej.

Art. 16.

Siostry Miłosierdzia, wezwane do zarządu wewnętrznego, stosownie do art. 9-go, trudnią się szczegółowemъ gospodarstwemъ instytutu. Czuwać będą nad порядкомъ і ochędóstwemъ sal і sypialni. Do nich należy rozdawanie żywności, odzieży і kierunekъ fabrykъ w domachъ instytutu. Czuwanie nad moralnością ubogichъ, pielęgowanie chorychъ, dozór nad szkółką początkową і rzemieślniczą, ich także jest udziałemъ.

Art. 17.

Обовіязкы Prokuratora są następujące:

- 1) чуwać nad zachowaniem порядку w domachъ instytutu, być pomocą w тѣй mierze Siostromъ Miłosierdzia, jako тѣжъ we wszelkichъ stosunkachъ pośrednikiemъ między niemi a Towarzystwemъ і jego Wydziałami;
- 2) wykazywać wydatki, mające się uskutecznić w ciągu міесяца, тожъ uskutecznić prawnie zatwierdzone;
- 3) mieć dozór nad archiwumъ, protokółami, rapportami і wszelką korespondencją Towarzystwa, stosownie do urzędzeń wyżej wspomnionego Wydziału Administracyjnego.

ГЛАВА V.

Обязанности членовъ Управленія.

Ст. 18.

Общее Управленіе Общества состоитъ изъ 16 членовъ, которымъ, совмѣстно съ Опекунами того же Общества, поручено внѣшнее попеченіе и общее завѣдываніе всѣми дѣлами. Членами Управленія состоятъ:

- 1) Предсѣдатель Управленія и заступающій его мѣсто;
- 2) шесть членовъ, составляющихъ Административное Отдѣленіе;
- 3) предсѣдательствующие въ трехъ другихъ Отдѣленіяхъ и кандидаты, заступающіе ихъ мѣсто;
- 4) кассиръ и контролеръ Общества.

Ст. 19.

Попечительницы Общества занимаются преимущественно благосостояніемъ учрежденія и приращеніемъ его фондушей. Онѣ имѣютъ голосъ и первенство во всѣхъ засѣданіяхъ, въ которыхъ будутъ присутствовать.

Ст. 20.

Предсѣдатель Управленія и кандидатъ, заступающій его мѣсто, кромѣ обязанности присутствовать въ обыкновенныхъ засѣданіяхъ, должны подписывать распоряженія Общества и наблюдать за соблюденіемъ порядка и исполненіемъ Устава.

Ст. 21.

Точно такія же обязанности присвоены членамъ, управляющимъ подлежащими Отдѣленіями, которые, кромѣ того, должны

Т Y T U Ł V.

Obowiązki członków Administracyi.

Art. 18.

Ogólna Administracya Towarzystwa, składa się z 16-tu członków, którzy wspólnie z Opiekunami Towarzystwa mają pieczę zewnętrzną i zajmują się wszelkich spraw kierunkiem. Członkami Administracyi są:

- 1) Prezes Administracyi i jego zastępca;
- 2) sześciu członków składających Wydział Administracyjny;
- 3) Prezesowie trzech innych Wydziałów i ich zastępcy;
- 4) Kassyer i Kontroller Towarzystwa.

Art. 19.

Opiekunki Towarzystwa zajmują się szczególniej pomyślnością instytucyi i pomnażaniem jej funduszów. Mają głos i pierwszeństwo na wszystkich posiedzeniach, na których się raczą znajdować.

Art. 20.

Prezes Administracyi i jego Zastępca, oprócz znajdowania się na posiedzeniach zwyczajnych, podpisuje rozporządzenia Towarzystwa, czuwa nad zachowaniem porządku i wykonywaniem ustaw.

Art. 21.

Też same są obowiązki członków kierujących właściwemi sobie Wydziałami, którzy nadto powinni na posiedzeniach głó-

представлять въ центральныя засѣданія отчеты о дѣлахъ исполненныхъ, за каждый истекшій мѣсяцъ.

Ст. 22.

Другіе члены, присутствующіе въ засѣданіяхъ, разсматриваютъ и большинствомъ голосовъ рѣшаютъ все дѣла, подлежащія ихъ обсужденію.

Ст. 23.

Главный Кассиръ принимаетъ поступающіе взносы, выдаетъ по нимъ квитанціи, уплачиваетъ по ассигновкамъ, записываетъ приходъ и расходъ въ книгу, которую онъ долженъ представлять въ каждое мѣсячное засѣданіе.

Ст. 24.

Контролеръ повѣряетъ и свидѣтельствуетъ взносы, поступившіе въ кассу, а также данныя ей ассигновки, ведетъ контроль всѣмъ причитающимся къ уплатѣ суммамъ и недоимкамъ для производства по нимъ взысканія и составленія на каждое востребованіе вѣдомости о активѣ и пассивѣ кассы.

ГЛАВА VI.

Собранія Общества.

Ст. 25.

Дѣла общества разсматриваются и рѣшаются:

- 1) въ засѣданіяхъ по Отдѣленіямъ;
- 2) въ центральныхъ засѣданіяхъ;
- 3) въ общемъ собраніи.

wnych składać rapporta z czynności, w każdym upłynionym miesiącu załatwionych.

Art. 22.

Inni Członkowie, należący do posiedzeń, rozważają i większością stanowią we wszelkich sprawach, przychodzących pod ich rozpoznanie.

Art. 23.

Kasyer jeneralny przyjmuje wpływy, kwituje z nich, wypłaca za assygnacyami, zapisuje dochód i wydatki w księgę, którą składa na każdym posiedzeniu miesięczném.

Art. 24.

Kontroller sprawdza i zaświadcza wpływy do Kassy i wydane do niej assygnacye, utrzymuje kontrolę wszelkich należności i zaległości, a to w celu podawania ich do ściągnięcia i na każde żądanie wykazania czynnego i biernego stanu Kassy.

TYTUŁ VI.

Zgromadzenia Towarzystwa.

Art. 25.

Czynności Towarzystwa rozważane i urządzane będą:

- 1) na posiedzeniach Wydziałów;
- 2) na posiedzeniach centralnych;
- 3) na ogółowém zebraniu.

Ст. 26.

По каждому изъ 4-хъ Отдѣленій, состоящихъ изъ выше-поименованныхъ членовъ, будутъ происходить особыя засѣданія, сроки и мѣсто которыхъ будутъ опредѣлены подробнымъ положеніемъ.

Ст. 27.

Центральное засѣданіе должно происходить на первой недѣлѣ каждого мѣсяца. Члены Управленія, поименованные въ V-ой главѣ, присутствуютъ въ немъ по праву. Для того, чтобы состоявшіеся постановленія сохранили свою силу, необходимо въ засѣданіи присутствіе семи наличныхъ Членовъ Управленія.

Центральное собраніе занимается:

1) слушаніемъ рапортовъ за истекшій мѣсяць по каждому Отдѣленію порознь;

2) повѣркою и утвержденіемъ расходовъ на слѣдующій мѣсяць, подписываніемъ ассигновокъ на кассу, съ тѣмъ, что таковыя признаются важными въ такомъ только случаѣ, если будутъ подписаны во время засѣданія тремя старшими, по старшинству избранія, членами Общества;

3) представленіемъ проектовъ и приведеніемъ въ исполненіе предположеній, могущихъ принести случайный доходъ, какъ-то: баловъ, лотерей, зрѣлищъ и т. п.;

4) избраніемъ новыхъ членовъ и назначеніемъ Коммисіи для повѣрки, объясненія или исполненія особыхъ проектовъ.

Ст. 28.

Общее собраніе происходитъ одинъ разъ въ годъ, въ теченіе первыхъ трехъ мѣсяцевъ. Всѣ члены Общества имѣютъ право въ немъ присутствовать, но, для дѣйствительности поста-

Art. 26.

Každy z 4-ch Wydziałów, składający się z Członków wyżej wymienionych, miewać będzie osobne swoje posiedzenia, których czas i miejsce wskaże szczegółowa organizacya.

Art. 27.

Posiedzenie centralne odbywa się w pierwszym tygodniu każdego miesiąca. Członkowie Administracyi, w tytule V-m wymienieni, z prawa na niem zasiadają. Ażeby zapadłe postanowienia były ważnemi, potrzeba, iżby siedmiu Członków Administracyi było na posiedzeniu obecnych.

Zgromadzenie centralne zajmuje się:

1) słuchaniem rapportu każdego osobno Wydziału z uplynionego miesiąca;

2) sprawdzaniem i zatwierdzaniem wydatków na miesiąc następny, podpisywaniem assygnacyj, do Kassy wydać się mających, z zastrzeżeniem: że ważność takowych assygnacyj stanowi podpisanie ich podczas trwania posiedzenia, przez trzech Członków, z porządku najdawniejszych;

3) podawaniem i uporządkowaniem projektów, mogących przynieść dochód przypadkowy, jako to: z balów, loteryj, widowisk i t. p.

4) wyborem nowych Członków i mianowaniem Deputacyi do sprawdzania, wyjaśniania, lub wykonywania szczególnych projektów.

Art. 28.

Ogólne zebranie odbywa się raz w rok w ciągu pierwszego kwartału. Wszyscy Członkowie Towarzystwa mają prawo na niem się znajdować, lecz do ważności postanowień, za-

новлений, состоявшихся въ томъ же собраніи, достаточно четвертой части Членовъ Общества, имѣющихъ жительство въ г. Варшавѣ.

Общее собраніе занимается:

1) слушаніемъ отчета о годовыхъ дѣйствіяхъ Управленія, а также повѣркою Институтскихъ счетовъ;

2) избраніемъ въ члены Управленія и личнаго состава Опекунѣ во всѣхъ частяхъ города.

Ст. 29.

Попечительницы Общества, а равно Предсѣдатель цѣлаго Общества и кандидатъ, заступающій его мѣсто, избирается одинъ разъ навсегда. Всѣ же прочіе члены Управленія и Опекунѣ въ городскихъ частяхъ будутъ избираемы ежегодно, въ произвольномъ числѣ.

ГЛАВА VII.

Общія основанія Общества.

Ст. 30.

Число членовъ Общества не ограничено; удостовѣреніе трехъ членовъ объ усердіи и благихъ намѣреніяхъ представленнаго кандидата служить достаточнымъ ручательствомъ для избранія его въ члены Общества.

Ст. 31.

Члены Общества будутъ исполнять вышензложенныя обязанности безвозмездно и безъ всякаго со стороны Общества вознагражденія; никто изъ Членовъ Общества, ни подъ какимъ предлогомъ, не можетъ получать жалованья изъ его фондушей.

падлыхъ на такovémъ зebraui, dostateczna jest czwarta część Członków Towarzystwa zamieszkałych w Warszawie.

Zebranie ogólne trudni się:

1) słuchaniem rapportu z rocznych czynności Administracyi, toż sprawdzaniem rachunków instytutowych;

2) wyborem Członków Administracyi i składu Opiekunów dla wszystkich cyrkulów.

Art. 29.

Opiekunki Towarzystwa, jako też Prezes całego Towarzystwa i jego Zastępcą, wybiera się raz na zawsze. Wszyscy zaś inni Członkowie Administracyi i Opiekunowie cyrkulowi wybierani będą corocznie, a wybieralnymi są bez ograniczenia.

TYTUŁ VII.

Zarządzenia ogólne Towarzystwa.

Art. 30.

Liczba Członków Towarzystwa nie będzie ograniczona, proste trzech Członków zapewnienie o gorliwości i dobrych chęciach podanej osoby, dostatecznym będzie do przybrania jej na Członka Towarzystwa.

Art. 31.

Członkowie Towarzystwa pełnić będą wymienione wyżej obowiązki bezpłatnie, i bez żadnego z jego strony wynagrodzenia; żaden z Członków Towarzystwa, pod jakim bądź pozorem, nie może pobierać płacy z jego funduszów.

Ст. 32.

Общество никогда не будетъ отступать отъ правилъ предписанныхъ настоящимъ Уставомъ, и потому никакое пособие не будетъ выдано прежде удостовѣренія о бѣдности подлежащимъ Опекуномъ и безъ особаго мнѣнія Экзaminaціоннаго Отдѣленія.

Ст. 33.

Если записи или другія какія либо пожертвованія будутъ превышать сумму, процентъ отъ которой равняется постоянному взносу, назначенному для членовъ, или превышаетъ ее, въ такомъ случаѣ записанныя суммы или пожертвованія будутъ отдаваемы, какъ капиталы, для обращенія изъ процентовъ.

Ст. 34.

Общество объявляетъ, что не принимаетъ никакого документа, ни заемнаго обязательства, уступаемаго ему съ условіемъ подѣлиться съ цессіонаріемъ суммою подлежащею отысканію, а также не принимаетъ вовсе уступки по какому бы то ни было предмету, отысканіе котораго сопряжено съ издержками.

Ст. 35.

Такъ какъ завѣдываніе фондушами Общества принадлежитъ исключительно ему самому, поэтому, еслибы оно когда нибудь было лишено права свободно распоряжаться ими, согласно правиламъ настоящаго Устава, въ такомъ случаѣ Общество будетъ считаться упраздненнымъ. Записанные фондуши будутъ возвращены жертвователямъ, а наличныя деньги и другія вещи, какія будутъ находиться, будутъ раздѣлены между больницами.

Art. 32.

Towarzystwo nigdy odstępować nie będzie od formalności niniejszemi ustawami przepisanych; a zatem żadne wsparcie jakiego bądź rodzaju, nie będzie mogło być dane, bez poprzedzającego zapewnienia się o ubóstwie przez właściwego Opiekuna, i bez opinii Wydziału egzaminacyjnego.

Art. 33.

Ilekroć zapisy, lub jakiegobądź darowizny przechodzić będą sumę, od której procent wyrównywa składce stałej dla Członków oznaczonej, lub ją przewyższy, natenczas takowe zapisy, lub darowizny lokowane będą jako kapitały.

Art. 34.

Towarzystwo oświadcza, iż nie przyjmuje, ani żadnego dokumentu, ani obligacyi odstępowanej sobie pod warunkiem dzielenia się z odstępującym sumą, mającą się odzyskać; ani nawet żadnego odstąpienia z jakiegobądź przedmiotu, którego odzyskanie zrzadzałoby wydatki.

Art. 35.

Ponieważ zarządzanie funduszami Towarzystwa do niego wyłącznie należy, przeto gdyby kiedy pozbawione być miało wolności używania ich podług niniejszych ustaw, Towarzystwo uważać się będzie za rozwiązane. Fundusze zapisane wrócą się do swoich nadawców, a gotowizna i inne sprzęty, jakie się znajdują, rozdzielone zostaną pomiędzy szpitale.

Ст. 36.

Общество окончательно принимает настоящую редакцію этого Устава, поручает напечатать оный и отнынѣ предлагает оный къ руководству и исполненію. Внутреннее устройство, которое признается дальнѣйшимъ развитіемъ настоящаго Устава, будетъ одинаково обязательно и не иначе можетъ быть измѣнено или отмѣнено, какъ только въ общемъ Собраніи, большинствомъ голосовъ $\frac{2}{3}$ членовъ, созданныхъ на законномъ основаніи.

На французскомъ подлинникѣ собственною Его Императорско-Царскаго Величества Александра I-го рукою написано:

„Утверждается, 1 (13) Іюня 1825 года.“

Съ подлиннымъ вѣрно:

(подписано) *Графъ Стефанъ Грабовскій.*

Art. 36.

Towarzystwo przyjmuje ostatecznie niniejszą redakcyę tych ustaw, poleca ich wydrukowanie i odtąd podaje one do wykonania. Organizacya wewnętrzna, która uważa się jako dalszy ciąg tychże ustaw, będzie również obowiązującą, i nie może inaczej być, ani przerobioną, ani zmienioną, jak tylko na ogólnymъ zebraniu, większością głosów dwóch trzecich części Członków prawnie zebranych.

Na oryginale, w języku francuzkim, przez NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA i KRÓLA ALEXANDRA I-go własnoręcznie podpisano:

„Zatwierdza się, d. 1 (13) Czerwca 1825.“

Za zgodność kopii:

(podpisano) *Stefan Hr. Grabowski.*

N° 3.

Постановленіе объ учрежденіи въ Варшавскомъ Благотворительномъ Обществѣ Отдѣленій румфордскаго супа и опеки надъ дѣтьми.

(24 Октября (5 Ноября) 1840 г.)

Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

НАМѢСТНИКЪ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

По разсмотрѣніи представленія Вашего Превосходительства за № 8,970, относительно учрежденія въ Варшавскомъ Благотворительномъ Обществѣ трехъ новыхъ Отдѣленій, безъ разрѣшенія Правительства, и по соображеніи представленныхъ Вашимъ Превосходительствомъ обстоятельствъ съ относящимися сюда постановленіями, оказывается, что, согласно Высочайше утвержденному 1 (13) Юня 1825 г. Уставу, Благотворительное Общество должно состоять изъ четырехъ Отдѣленій:

- 1) административнаго;
- 2) экзаминаціоннаго, которое обязано удостовѣряться о дѣйствительной бѣдности лицъ, просящихъ вспоможенія;
- 3) медицинскаго, имѣющаго цѣлю леченіе бѣдныхъ;
- 4) опеки надъ бѣдными въ ихъ квартирахъ.

Однако Благотворительное Общество, не придерживаясь точнаго смысла 36 ст. Устава, которою предоставлено ему въ дѣйствіяхъ своихъ руководствоваться правилами начертаннаго имъ же самимъ внутренняго устройства, и полагая, что оно имѣетъ право расширить кругъ своей дѣятельности, учредило,

N° 3.

Postanowienie o utworzeniu w Warszawskim Towarzystwie Dobroczynności Wydziałów: zupy rumfordzkiej i opieki nad dziećmi.

(d. 24 Października (5 Listopada) 1840 r.)

do

Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.

NAMIESTNIK KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Rozpoznawszy przedstawienie JW. Pana Nr. 8,970 w przedmiocie ustanowienia przez Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności trzech nowych Wydziałów bez pozwolenia Rządu, i porównawszy przedstawione przez JW. Pana okoliczności, z postanowieniami do niniejszego przedmiotu odnoszącemi się, że ustawą przez NAJJAŚNIEJSZEGO PANA pod dniem 1 (13) Lipca 1825 r. zatwierdzoną, Towarzystwo Dobroczynności w Warszawie składać się powinno tylko z czterech Wydziałów:

- 1) administracyjnego,
- 2) egzaminacyjnego, którego obowiązkiem jest przekonywać się o prawdziwym stanie ubóstwa ludzi, proszących o wspomaganie,
- 3) lekarskiego, dla leczenia ubogich, i
- 4) opieki nad ubogimi w ich pomieszkaniach.

Jednak Towarzystwo Dobroczynności nie stosując się do ducha art. 36-go ustawy, w której pozostawiono mu możność zastosowania się w czynnościach swoich do prawideł ułożonej przez niego wewnętrznej organizacyi, sądząc się być w mocy

безъ особаго на сіе разрѣшенія, три Отдѣленія: одно для приготовления и раздачи румфордскаго супа, другое для опеки надъ малолѣтними дѣтьми и третье такъ называемое судное, для подачи совѣтовъ и помощи бѣднымъ, тяжущимся въ судѣ.

Это послѣднее Отдѣленіе, состоящее по большей части изъ лицъ, имѣющихъ юридическія познанія и адвокатовъ, должно состоять, по предположенію Общества, изъ Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя, по крайней мѣрѣ изъ 24 постоянныхъ Членовъ и изъ неограниченнаго числа почетныхъ членовъ.

Всѣ три Отдѣленія, такъ какъ они учреждены произвольно, слѣдовало бы немедленно закрыть, но эта мѣра относительно двухъ первыхъ Отдѣленій, повлекла бы за собою большія неудобства, потому что они приносятъ существенную пользу, первое тѣмъ, что доставляетъ питательную пищу значительному числу бѣдныхъ, которые лишены рѣшительно всякихъ средствъ къ существованію, второе распространеніемъ опеки надъ малолѣтними дѣтьми низшаго слоя общества, а именно поденщиковъ, которые оставляютъ своихъ дѣтей въ продолженіе дня безъ всякаго надзора. Напротивъ того, третье изъ этихъ новыхъ Отдѣленій, или судное, совершенно излишне, потому что само Правительство, согласно существующимъ правиламъ, оказываетъ бѣднымъ содѣйствіе къ скорѣйшему производству заведенныхъ ими тяжбныхъ дѣлъ.

По всѣмъ этимъ соображеніямъ, предписываю Вашему Превосходительству слѣдующія распоряженія:

1) немедленно закрыть судное Отдѣленіе, обративъ при томъ вниманіе Общества, что оно собственною своею властью, безъ особаго разрѣшенія, не должно было вводить никакихъ противныхъ Уставу измѣненій, и предписать ему, чтобы оно на будущее время не вводило таковыхъ, за исполненіемъ чего Ваше Превосходительство должны съ своей стороны строго наблюдать;

2) Отдѣленія румфордскаго супа и опеки надъ дѣтьми остаются въ томъ положеніи, въ какомъ находились до сихъ поръ, съ тѣмъ однако условіемъ, чтобы благотворительная цѣль

rozprzestrzenienia zakresu swoich czynności, ustanowiło bez wyjednania oddzielnego na to pozwolenia, trzy nowe Wydziały: jeden dla przygotowania i rozdawania zupy rumfordzkiej, — drugi opieki nad małoletnimi dziećmi, — i trzeci tak zwany sądowy, dla dania rad i pomocy ubogim, mającym processa.

Ten ostatni Wydział, składający się po największej części ze znających prawo lub adwokatów, powinien mieć, podług wniosku Towarzystwa, Prezesa, Vice-Prezesa, przynajmniej 24-ch stałych Członków i nieograniczoną liczbę Członków honorowych.

Wszystkie trzy Wydziały, samowolnie ustanowione, powinnyby być niezwłocznie zwinietami, ale środek ten we względzie dwóch pierwszych Wydziałów byłby połączony ze znacznymi niedogodnościami, albowiem one przynoszą prawdziwą korzyść, pierwszy przez dostarczanie dla znacznej liczby ludzi biednych, nie mających żadnego sposobu do życia, pożywnego pokarmu, drugi przez rozciągnięcie opieki nad małoletnimi dziećmi niższej klasy, a mianowicie wyrobników, pozostawiających swoje dzieci w ciągu dnia bez żadnego dozoru. Przeciwnie zaś trzeci z tych nowych Wydziałów, czyli sądowy, zupełnie jest zbędnym, albowiem sam Rząd, stosownie do istniejących prawideł, udziela biednym pomocy w szybkim prowadzeniu ich processów.

Z tych wszystkich powodów, polecam JW. Dyrektorowi uczynić następujące rozporządzenia:

1) Wydział sądowy natychmiast zwinąć, przyczem zwrócić uwagę Towarzystwa, że ono samo przez się, bez wyjednania poprzednio decyzji, nie powinno było wprowadzać żadnych przeciwnych ustawom odmian, i zalecić mu, ażeby na przyszłość takowych nie czyniło, czego JW. Dyrektor Główny z swojej strony ściśle dopilnować zechce;

2) Wydział zupy rumfordzkiej i opieki nad dziećmi zostaje w dotychczasowym stanie; z tém jednakże zastrzeżeniem, ażeby cel dobroczynny Towarzystwa, co do dzieci ubogich ro-

Общества относительно дѣтей бѣдныхъ родителей ограничивалась единственно распространеніемъ надъ ними опеки до 7-лѣтняго возраста; и, наконецъ,

3) обязать упомянутое Общество, чтобы проектъ Устава для двухъ вышеозначенныхъ Отдѣленій былъ имъ представленъ на разсмотрѣніе и окончательное утверждение подлежащаго начальства.

Варшава, 24 Октября (5 Ноября) 1840 года.

Намѣстникъ, Генералъ-Фельдмаршалъ
(подписано) *Князь Варшавскій.*

№ 3,292.

№ 4.

Внутреннее устройство Варшавскаго Благотворительнаго Общества.

(16 (28) Декабря 1861 г.)

Въ исполненіе статьи 36 Устава Варшавскаго Благотворительнаго Общества, утвержденнаго блаженной памяти Императоромъ и Царемъ Александромъ I, 1 (13) Юня 1825 г., и съ точностію соображаясь съ этимъ Уставомъ, Варшавское Благотворительное Общество, въ дальнѣйшемъ развитіи онаго, постановляетъ для себя слѣдующее внутреннее устройство.

дзiców, ograniczał się jedynie na rozciągnięciu nad nimi opieki do lat 7-miu ich wieku; nakoniec,

3) zobowiązać wspomniane Towarzystwo, żeby projektu ustaw dla dwóch wspomnianych Wydziałów, przedstawiło właściwej Władzy, do rozpoznania i ostatecznego zatwierdzenia.

в Варшавіе, д. 24 Паўдзiernика (5 Listopada) 1840 r.

Namiestnik, Jenerał - Feldmarszałek
(podpisano) *Książę Warszawski.*

Nr. 3,292.

№ 4.

Organizacya wewnętrzna Warszawskiego Towarzystwa Dobroczyńności.

(d. 16 (28) Grudnia 1861 r.)

W wykonaniu art. 36-go ustawy Warszawskiego Towarzystwa Dobroczyńności, przez wiekopomnej pamięci NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA I KRÓLA ALEXANDRA I-go, w dniu 13 Czerwca 1825 r. zatwierdzonej, i w ściśłym zastosowaniu się do tejże ustawy, Warszawskie Towarzystwo Dobroczyńności w dalszém jej rozwinięciu, stanowi następującą dla siebie organizację wewnętrzną:

РАЗДѢЛЪ I.

Центральное Общество.

ГЛАВА I.

Составъ Общества.

Ст. 1.

Варшавское Благотворительное Общество, главное назначеніе котораго указано въ Высочайше утвержденномъ Уставѣ, состоитъ:

- a) изъ Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателя Общества;
- b) изъ Попечительницъ Общества;
- c) изъ Членовъ Общества, не имѣющихъ постоянныхъ занятій;
- d) изъ Общаго Управленія и 7 Отдѣленій, находящихся подъ общимъ завѣдываніемъ Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателя Общаго Управленія;
- e) изъ Члена, назначеннаго депутатомъ въ Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній, и
- f) изъ Главнаго Секретаря Общества.

ГЛАВА II.

Предѣлы власти и обязанности Предсѣдателя Общества.

a) Предѣлы власти.

Ст. 2.

Предсѣдатель и Вице-Предсѣдатель избираются одинъ разъ навсегда.

ROZDZIAŁ I.

Towarzystwo Centralne.

TYTUŁ I.

Skład Towarzystwa.

Art. 1.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności, którego główne cele w ustawie NAJWYŻEJ zatwierdzonej są wskazane, składa się:

- a) z Prezesa i Vice-Prezesa Towarzystwa,
- b) z Opiekunek Towarzystwa,
- c) z Członków Towarzystwa, nie mających stałych zatrudnień,
- d) z Administracyi ogólnej i 7-miu Wydziałów, pod ogólnym kierunkiem Prezesa i Vice-Prezesa tejże Administracyi zostających,
- e) z Członka delegowanego do Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych, i
- f) z Sekretarza głównego Towarzystwa.

TYTUŁ II.

Attrybucye i obowiązki Prezesa Towarzystwa.

a) Attrybucye.

Art. 2.

Prezes i Vice-Prezes Towarzystwa wybierają się raz na zawsze.

Ст. 3.

Председатель созывает центральныя засѣданія Общества четыре раза въ годъ.

Ст. 4.

Въ случаѣ нужды, Председатель имѣетъ право созывать чрезвычайныя центральныя засѣданія Общества.

Ст. 5.

Въ случаѣ разногласія въ мнѣніяхъ Членовъ, присутствующихъ въ засѣданіи, рѣшенія постановляются по большинству голосовъ; въ случаѣ равенства голосовъ, дѣло рѣшается по тому мнѣнію, которое принято Председателемъ.

Ст. 6.

Председателю Общества предоставляется право присутствовать въ засѣданіяхъ Общаго Управленія и всѣхъ Отдѣленій.

Ст. 7.

Председатель Общества получаетъ изъ Канцеляріи Общества еженедѣльные рапорты о числѣ лицъ и о важнѣйшихъ происшествіяхъ въ заведеніяхъ Общества; ежемѣсячно же представляются ему вѣдомости о пожертвованіяхъ всякаго рода и о состояніи кассы Общества.

Ст. 8.

Въ чрезвычайныхъ случаяхъ, Председатель Общества имѣетъ право, не относясь въ центральное засѣданіе Общества, по

Art. 3.

Prezes zwołuje posiedzenia centralne Towarzystwa cztery razy do roku.

Art. 4.

Na przypadek uznanej potrzeby, Prezes mocen jest zwoływać nadzwyczajne posiedzenia centralne Towarzystwa.

Art. 5.

W razie niezgodności zdań obecnych na posiedzeniu Członków, większość głosów stanowi decyzję; w przypadku zaś równości zdań, Prezes Towarzystwa głosem swoim rozstrzyga wydać się mającą decyzję.

Art. 6.

Prezes Towarzystwa z prawa mocen jest znajdować się na posiedzeniach Administracyi Ogólnej i wszystkich Wydziałów.

Art. 7.

Prezes Towarzystwa odbiera co tydzień od Kancellaryi Towarzystwa rapporta o stanie ludności i o główniejszych zdarzeniach w zakładach Towarzystwa zaszłych, co miesiąc zaś wykazy o otrzymanych ofiarach wszelkiego rodzaju i o stanie kassy Towarzystwa.

Art. 8.

W wypadkach nadzwyczajnych, Prezes Towarzystwa mocen jest, bez odnoszenia się do posiedzenia centralnego tegoż

представленію Предсѣдателя Общаго Управленія, ассигновать на немедленныя пособія въ распоряженіе кассы Общества, сверхъ смѣтнаго назначенія, сумму не свыше 300 рублей.

Ст. 9.

Предсѣдатель Общества, по представленію Предсѣдателя Общаго Управленія, не относясь въ центральное засѣданіе Общества, рѣшаетъ, должны ли старцы и сироты здѣшнихъ заведеній, въ случаѣ смерти Попечительницъ и Членовъ Общества, слѣдовать за похоронами ихъ; за благотворительными же лицами тогда только, когда въ пользу этихъ заведеній сдѣлано умершимъ пожертвованіе на сумму не менѣе 150 рублей.

Ст. 10.

Замѣтивъ въ чемъ нибудь упущеніе, Предсѣдатель Общества вправѣ, не ожидая центрального засѣданія, отнести къ Предсѣдателю Общаго Управленія для отвращенія онаго; въ важнѣйшихъ же случаяхъ, по соглашенію съ тѣмъ же Предсѣдателемъ, онъ имѣетъ право назначить Коммисію для разсмотрѣнія дѣла, и протоколъ ея дѣйствій, если того требуетъ самый предметъ, представить Обществу.

b) Обязанности.

Ст. 11.

Предсѣдатель Общества открываетъ обыкновенныя трехмѣсячныя центральныя засѣданія, а равно годичныя публичныя засѣданія, въ концѣ Марта каждаго года, въ которыхъ представляется отчетъ о дѣйствіяхъ Общества.

Ст. 12.

Предсѣдатель Общества подписываетъ приглашенія въ званіе Попечительницъ и Членовъ, а равно благодарственныя пись-

Towarzystwa, на представленіе Prezesa Administracyi Ogólnej, zaassygnować do Kassy Towarzystwa fundusz nie objęty etatem, do wysokości rs. 300, na natychmiastowe wsparcia.

Art. 9.

Prezes Towarzystwa, na przedstawienie Prezesa Administracyi Ogólnej, decyduje, bez odwoływania się do posiedzenia centralnego Towarzystwa, czy starcy i sieroty tutejszych zakładów, na przypadek śmierci Opiekunek i członków Towarzystwa, mają iść za ich zwłokami; a za osobami dobroczynnemi, nie należącemi do grona Towarzystwa, wtenczas tylko, kiedy zakłady te otrzymały z łaski zmarłego dar nie mniejszy jak rs. 150.

Art. 10.

Dostrzegłszy w czémkolwiek jakie uchybienie, mocen jest Prezes Towarzystwa, nie czekając posiedzenia centralnego, odnieść się do Prezesa Administracyi Ogólnej względem zarządzenia temu, a gdyby były ważniejsze, za porozumieniem się z tymże Prezesem Administracyi, wyznaczyć delegacyę do rozpoznania sprawy, i protokół czynności, jeżeli przedmiot wymaga załatwienia Towarzystwa, onemuż przedstawić.

b) Obowiązki.

Art. 11.

Prezes Towarzystwa zagaja zwykle kwartalne posiedzenia centralne, oraz posiedzenia roczne przy końcu miesiąca Marca każdego roku publicznie, dla zdania sprawy z działań Towarzystwa, odbywać się mające.

Art. 12.

Prezes Towarzystwa podpisuje zaproszenia na Opiekunki i Członków, jako też pisma dziękczynne dla osób dobroczyn-

ма къ благотворительнымъ лицамъ, отзвы, постановленія состоявшіяся подъ его предсѣдательствомъ въ центральныхъ засѣданіяхъ Общества, и вообще всю переписку съ высшими правительственными властями.

Ст. 13.

Онъ представляетъ въ центральное засѣданіе Общества различные предметы, относяшіеся до блага бѣдныхъ, и тщательно наблюдаетъ, чтобы въ Обществѣ все происходило въ надлежащемъ порядкѣ и согласно Уставу.

Ст. 14.

Онъ наблюдаетъ, чтобы въ правилахъ и распоряженіяхъ Общества, не дѣлались никакія измѣненія, а также, чтобы не издавались новыя, безъ утвержденія и разрѣшенія этого Общества.

Ст. 15.

Въ случаѣ болѣзни или выѣзда изъ Варшавы Предсѣдателя Общества, обязанности его, со всѣми присвоенными ему правами, исполняетъ Вице-Предсѣдатель Общества, а въ отсутствіе сего послѣдняго, Предсѣдатель Общаго Управленія.

ГЛАВА III.

Права и обязанности Попечительницъ Общества.

Ст. 16.

Попечительницы Общества приглашаются въ это званіе одинъ разъ навсегда.

nych, odezwy i postanowienia na posiedzeniach centralnych Towarzystwa pod przewodnictwem jego uchwalone, i w ogólności wszelkie korespondencye z wyższymi Władzami rządowymi.

Art. 13.

Wprowadza na posiedzenia centralne Towarzystwa rozmaite przedmioty, dotyczące dobra ubogich i pilnie przestrzega, aby porządnie i podług Ustaw wszystko w Towarzystwie odbywało się.

Art. 14.

Czuwa, ażeby żadne zmiany w przepisach i rozporządzeniach Towarzystwa, lub też wydawanie nowych, bez potwierdzenia i upoważnienia tegoż Towarzystwa, miejsca nie miały.

Art. 15.

W przypadku choroby lub oddalenia się z Warszawy Prezesa Towarzystwa, obowiązki jego, wraz z służącymi mu attribucjami, sprawuje Vice-Prezes Towarzystwa, a w nieobecności tegoż, Prezes Administracyi Ogólnej.

TYTUŁ III.

Attribucye i obowiązki Opiekunek Towarzystwa.

Art. 16.

Opiekunki Towarzystwa zapraszają się raz na zawsze.

Ст. 17.

Попечительницы Общества уплачиваютъ, въ видѣ единовременнаго пожертвованія, не менѣе 3 р. сер.; кромѣ того, вносятъ, для приращенія средствъ Общества, постоянную складку, которая не можетъ быть меньше 6 р. сер. въ годъ.

Ст. 18.

Способствуя увеличенію фондушей на содержаніе бѣдныхъ, Попечительницы, собравшись въ засѣданія, созываемыя Главною Покровительницею, въ которыхъ обязаны по своему званію присутствовать Предсѣдатель и Вице-Предсѣдатель Общества и Предсѣдатель Общаго Управленія, а также и Главный Секретарь Общества, какъ письмоводитель, обдумываютъ для этого соотвѣтственныя средства и, жертвуя своими талантами, устраиваютъ съ разрѣшенія Правительства, при содѣйствіи Членовъ Общества, разнаго рода увеселенія.

Ст. 19.

Онѣ принимаютъ на себя постоянныя обязанности Покровительницъ, Вице-Покровительницъ и Попечительницъ различныхъ заведеній, состоящихъ подъ покровительствомъ Общества.

Ст. 20.

Попечительницы, принявшія на себя постоянныя обязанности Покровительницъ, Вице-Покровительницъ и Попечительницъ заведеній, должны сколь можно чаще, а по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ недѣлю, посѣщать заведенія, ввѣренныя ихъ попеченію, вникая во всѣ подробности, какъ содержанія и воспитанія, такъ управленія и домашняго порядка, и должны дѣлать свои замѣчанія и наблюденія, касающіяся благосостоянія этихъ

Art. 17.

Опекунки Товарищества, титуломъ одноразовой оферы, складają не мнѣе як rs. 3, oraz wnoszą składkę stałą na powiększenie funduszów Towarzystwa, która nie może być mniejszą jak rs. 6 rocznie.

Art. 18.

Przyczyniając się do wzrostu funduszów na utrzymanie ubogich, zebrane na posiedzeniach przez główną Protektorkę zwoływanych, na których z obowiązku znajdować się mają Prezesowie i Vice - Prezesowie Towarzystwa i Administracyi Ogólnej, oraz Sekretarz główny Towarzystwa, jako pióro trzymający, obmyślają w tym celu stosowne środki, a poświęcając swe talenta, urządzają, za zezwoleniem Rządu, przy pomocy członków Towarzystwa, wszelkiego rodzaju zabawy.

Art. 19.

Przyjmują na siebie stałe obowiązki jako Protektorki i Vice-Protektorki, oraz Opiekunki, rozmaitych, pod opieką Towarzystwa zostających, zakładów.

Art. 20.

Opiekunki, mające stałe obowiązki, jako Protektorki, Vice-Protektorki, oraz Opiekunki zakładów, winne są jak najczęściej, a przynajmniej raz na tydzień, zwiedzać zakłady opiece ich powierzone, wglądając w każdy szczegół, tak utrzymania i wychowania, jako też zarządu i porządku domowego, czynić swoje uwagi i spostrzeżenia, dobro tychże na celu mające, bądź to na piśmie w formie przedstawienia do Towarzystwa, bądź to

заведений, или въ формѣ письменныхъ представленій Обществу, или записывая оныя въ книгу, нарочно для сего заведеную въ заведеніяхъ Общества; сверхъ того, онѣ должны заботиться объ увеличеніи постоянныхъ фондушей заведенія и объ усиленіи текущихъ доходовъ.

Ст. 21.

Попечительницы, не имѣющія постоянныхъ обязанностей, посѣщаютъ заведенія Общества не въ срочное время, однако со всѣми правами, присвоенными Попечительницамъ, имѣющимъ постоянныя занятія, и опредѣленными въ предыдущей статьѣ 20, при чемъ онѣ должны стараться также объ увеличеніи фондушей Общества.

ГЛАВА IV.

Права и обязанности Общества въ центральныхъ засѣданіяхъ.

Ст. 22.

Лицамъ, извѣстнымъ по своему челоуѣколюбію и благотворительности, Общество предоставляетъ званіе своихъ Попечительницъ, по письменному представленію трехъ прежде того избранныхъ Попечительницъ.

Ст. 23.

Оно принимаетъ въ свой составъ новыхъ Членовъ, соблюдая при томъ слѣдующія правила:

- a) лицо, желающее принадлежать къ составу Варшавскаго Благотворительнаго Общества, должно войти въ оное съ соотвѣтственнымъ письменнымъ объявленіемъ, изъясняя готовность платить предписанныя Уставомъ składки и исполнять возложенныя на него обязанности;

записуя такowe в ксиѣдзѣ, умыслине до tego в заклáдахъ Towarzystwa zaprowadzonej; a nadto starać się o pomnożenie stałych funduszów zakładów i powiększenie bieżących tychże dochodów.

Art. 21.

Opiekunki nie mające stałych obowiązków, zwiedzają zakłady Towarzystwa nie terminalnie, z wszelkimi jednak attribucjami, nadanemi Opiekunkom stałe zajęcia mającym, a w poprzednim art. 20-m objaśnionemi, starając się również o powiększenie funduszów Towarzystwa.

TYTUŁ IV.

Attribucye i obowiązki Towarzystwa na posiedzeniach centralnych.

Art. 22.

Towarzystwo osoby znane z uczuć dobroczynnych zaprasza na Opiekunki swoje, a to na piśmienne przedstawienie trzech dawniejszych Opiekunek.

Art. 23.

Przyjmuje do grona swego nowych Członków, przy zachowaniu następujących przepisów:

- a) osoba pragnąca należeć do składu Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, winna uczynić o to odpowiednie na piśmie przedstawienie do tegoż Towarzystwa, z deklaracją, że będzie wnosila przepisane Ustawą składki i wypełniała włożone na nią obowiązki;

- b) таковое объявление должно быть подано чрез посредство трех Членовъ, состоящихъ въ Обществѣ по крайней мѣрѣ три года, съ соответственными заключеніями и удостовѣреніемъ, что они близко знакомы съ кандидатомъ;
- c) фамилія кандидата выставляется на доскѣ въ залѣ засѣданій, на время отъ засѣданія Общаго Управленія, въ которомъ кандидатъ будетъ представленъ, до слѣдующаго центрального засѣданія Общества, во всякомъ случаѣ не менѣе восьми дней;
- d) по истеченіи вышеозначеннаго срока, въ центральномъ засѣданіи Общества будетъ произведена балотировка, и если большинство голосовъ двухъ третей членовъ, присутствующихъ въ засѣданіи, будетъ въ пользу кандидата, въ такомъ случаѣ сей послѣдній принимается въ составъ Общества;
- e) если кандидатъ вслѣдствіе балотировки не будетъ принятъ въ число Членовъ Общества, въ такомъ случаѣ онъ не иначе можетъ быть предложенъ вторично къ избранію, какъ шестью давними Членами, вмѣстѣ съ подробнымъ объясненіемъ причинъ, говорящихъ въ пользу приглашенія кандидата въ Члены Общества;
- f) если отъ кандидата можно ожидать значительной помощи, или особеннаго покровительства для Института, въ такомъ случаѣ Общество имѣетъ право, не приступая къ балотировкѣ, единодушно пригласить его въ Члены; но такой кандидатъ долженъ быть представленъ двадцатью Членами (пользующимися уже по крайней мѣрѣ три года званіемъ Членовъ Общества), избранному же такимъ образомъ Члену предоставляется право платить обыкновенную годичную складку, или нѣтъ;
- g) если, сообразно съ установленными формами, кандидатъ будетъ принятъ, тогда онъ приглашается поступить въ число Членовъ, а въ слѣдующемъ центральномъ засѣданіи

- b) podanie takowe ma być przedstawione za pośrednictwem trzech dawniejszych Członków Towarzystwa, (przynajmniej lat trzy w gronie jego już będących) z stosownymi wnioskami i poświadczeniami, że kandydat z bliska jest im znany;
- c) nazwisko kandydata zamieszczone będzie na tablicy w sali posiedzeń, przez przeciąg czasu od sessyi Administracyi Ogólnej, na której kandydat będzie przedstawiony, do pierwszego posiedzenia centralnego Towarzystwa; wszakże nie krócej jak przez dni ośm;
- d) po upływie wskazanego powyżej czasu, odbywać się ma na posiedzeniu centralnem Towarzystwa ballotowanie, i jeżeli większość dwóch trzecich głosów obecnych na posiedzeniu Członków jest za kandydatem, wtenczas tenże przyjęty zostaje do jego grona;
- e) jeżeli kandydat, w skutku ballotowania, do grona Towarzystwa przyjętym nie zostanie, tenże po raz drugi nie inaczej podany być może, jak na przedstawienie sześciu dawniejszych Członków i przy dokładnem opisanu powodów, przemawiających za zaproszeniem kandydata na Członka Towarzystwa;
- f) jeżeli kandydat daje nadzieję znakomitęj pomocy, lub szczególnęj dla instytutu opieki, w takim przypadku wolno jest Towarzystwu odstąpić od ballotowania i jednomyślnie zaprosić go do grona swego; lecz kandydat taki powinien być przedstawiony przez dwudziestu Członków Towarzystwa (przynajmniej lat trzy w gronie jego już będących), a zaproszonemu w ten sposób Członkowi pozostawia się do woli wnoszenie lub nie zwykłęj rocznęj składki;
- g) gdy stosownie do przepisanych form osoba przyjęta zostanie, natenczas zaproszenie na Członka ma być udzielone, a na następnem posiedzeniu central-

Общества, вновь избранный Членъ обязанъ подписать его Уставъ, въ доказательство того, что онъ подчиняется всѣмъ постановленіямъ онаго;

- h) каждый изъ вновь избранныхъ Членовъ Общества обязанъ пожертвовать въ одинъ разъ не менѣе 6 рублей сер. и, кромѣ того, вносить въ кассу Общества, въ годичный, трехмѣсячный или мѣсячный срокъ, постоянную складку, которая не можетъ быть менѣе 12 р. сер. въ годъ;
- i) Предсѣдатели, Вице-Предсѣдатели и Секретари Отдѣлений, Начальники Секцій, Главный Секретарь Общества, Опекуны въ городскихъ частяхъ и кандидаты, заступающіе ихъ мѣсто, а также Управляющіе и Попечители всѣхъ заведеній, а равно Члены Врачи, Кассиры и Контролеры могутъ и не вносить складки, означенной въ предыдущемъ пунктѣ;
- k) если Членъ Общества въ продолженіе года не будетъ платить причитающагося отъ него взноса, ни исполнять принятыхъ на себя обязанностей, въ такомъ случаѣ Общество въ концѣ года спрашиваетъ его письменно: желаетъ ли онъ впредь оставаться въ Обществѣ и исполнять принятые обязанности; если же отъ этого Члена, по истеченіи мѣсяца, не послѣдуетъ никакого отвѣта, тогда Общество, въ центральномъ засѣданіи, постановляетъ опредѣленіе объ исключеніи его изъ списка Членовъ на слѣдующій годъ.

Ст. 24.

Общество, въ центральномъ засѣданіи, избираетъ изъ среды своихъ Членовъ:

- a) Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателя Общаго Управленія;
- b) Члена Депутата въ Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній;

нѣмъ Товарищества обраны Члonek, obowiązany бѣdzie podpisacъ jego ustawy, na dowód poddania się takowym;

- h) każdy z nowo obranych Członków Towarzystwa, obowiązany jest złożyć, tytułem jednorazowej ofiary, najmniej rs. 6, a nadto wnosić do Kassy Towarzystwa w ratach rocznych, kwartalnych, lub miesięcznych składkę stałą, która nie może być mniejszą jak rs. 12 rocznie;
- i) Prezesi, Vice-Prezesi i Sekretarze Wydziałów, Naczelnicy Sekcyj, Sekretarz główny Towarzystwa, Opiekunowie cyrkulowi i ich Zastępcy, oraz Zarządzający i Opiekunowie wszelkich zakładów, niemniej Członkowie Lekarze, Kassyerowie i Kontrolerowie, mogą nie wnosić składki, powyższym ustępem wskazanej;
- k) jeżeli Członek Towarzystwa w ciągu roku jednego, ani należnej opłaty uiszczać, ani przyjętych obowiązków pełnić nie będzie, w takim razie Towarzystwo przy końcu roku zapyta go piśmiennie, czy życzy sobie pozostać nadal w Towarzystwie i wypełniać przyjęte zobowiązania, a jeżeli Członek ten po upływie miesiąca nie udzieli żądanej odpowiedzi, w takim przypadku Towarzystwo na posiedzeniu centralnem wyrzeczy, względem niezamieszczenia go na liście Członków na rok następny.

Art. 24.

Towarzystwo z Członków swoich na posiedzeniu centralnem wybiera:

- a) Prezesa i Vice-Prezesa Administracyi Ogólnej;
- b) Członka delegowanego do Rady Główniej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych;

- c) Главнаго Секретаря Общества;
 - d) Главнаго Кассира Общества;
 - e) Контролера Главной Кассы;
 - f) Секретаря Общаго Управленія,
- а также утверждаетъ произведенные по Отдѣленіямъ выборы.

Ст. 25.

Всѣ вышеисчисленные дѣйствующіе Члены будутъ избираемы ежегодно, по истеченіи же опредѣленнаго срока они избираются на неопредѣленное время.

Ст. 26.

Общество въ центральномъ засѣданіи занимается:

- a) слушаніемъ протоколовъ мѣсячныхъ засѣданій и годовыхъ отчетовъ Общаго Управленія, а также трехмѣсячныхъ вѣдомостей о состояніи кассы и о пожертвованіяхъ всякаго рода;
- b) отчетами и утвержденіемъ на каждый слѣдующій годъ представленныхъ проектовъ смѣтъ доходовъ и расходовъ изъ фондушей Общества;
- c) назначеніемъ Членовъ для повѣрки представленныхъ Общимъ Управленіемъ годичныхъ счетовъ и отчетовъ;
- d) выдачею, на основаніи засвидѣтельствованія этихъ же Членовъ, квитанцій лицамъ, представившимъ отчетъ по завѣдыванію ввѣренными имъ фондушами;
- e) назначеніемъ, по представленію Общаго Управленія, средствъ на покрытие издержекъ, не показанныхъ по смѣтѣ, или же, на случай, еслибы назначенныя на какой нибудь предметъ суммы оказались недостаточными;
- f) безопаснымъ помѣщеніемъ капиталовъ, пожертвованныхъ Обществу на вѣчныя времена;
- g) окончательнымъ разрѣшеніемъ вопросовъ, представленныхъ Общимъ Управленіемъ на усмотрѣніе Общества.

- c) Секретаря głównego Towarzystwa;
 - d) Kassjera głównego Towarzystwa;
 - e) Kontrollera Kassy głównej, i
 - f) Sekretarza Administracyi Ogólnej;
- oraz zatwierdza wybory dokonane po Wydziałach.

Art. 25.

Wszyscy powyżej wymienieni czynni Członkowie wybierani będą corocznie, a po upływie zakreślonego czasu, wybieralnymi są bez ograniczenia.

Art. 26.

Towarzystwo na posiedzeniu centralnem zajmuje się:

- a) słuchaniem protokółów posiedzeń miesięcznych i raportów rocznych Administracyi Ogólnej, oraz wykazów kwartalnych stanu kassy i wszelkiego rodzaju ofiar;
- b) sprawozdaniem i potwierdzaniem na każdy rok następny przedstawionych sobie projektów do etatów dochodu i wydatków z funduszków Towarzystwa;
- c) wyznaczaniem Członków do sprawdzania złożonych przez Administracyę Ogólną rachunków i raportów rocznych;
- d) udzielaniem, na zasadzie poświadczenia tychże Członków, kwitowań rachującym się osobom z powierzonych im funduszków;
- e) wyznaczaniem, na przedstawienie Administracyi Ogólnej, funduszków, na zaspokojenie wydatków etatem nie objętych, lub też gdyby fundusze na jakowy przedmiot okazały się niewystarczającymi;
- f) ulokowaniem bezpiecznem funduszków wieczysto Towarzystwu ofiarowanych;
- g) ostatecznem załatwieniem przedmiotów, przez Administracyę Ogólną do uznania Towarzystwa pozostawionych.

Ст. 27.

Никакія измѣненія въ правилахъ и распоряженіяхъ Общества, а также изданіе новыхъ правилъ, безъ утвержденія Общества, не допускаются.

ГЛАВА V.

Права и обязанности Членовъ Общества, не имѣющихъ постоянныхъ занятій.

Ст. 28.

Члены Общества, не имѣющіе постоянныхъ занятій, вносятъ опредѣленные настоящимъ Устройствомъ składки и считаются, по званію своему, Членами Попечительныхъ Совѣтовъ о бѣдныхъ той части города, въ которой имѣютъ жительство.

Ст. 29.

Присутствуя въ центральныхъ засѣданіяхъ Общества, они пользуются правомъ голоса, сколько разъ это окажется необходимымъ.

Ст. 30.

Они могутъ входить съ представленіями о пользахъ и благосостояніи Учрежденія, передавая ихъ прежде въ Канцелярію Общества, для обсужденія въ подлежащихъ Отдѣленіяхъ и въ Общемъ Управленіи.

Ст. 31.

Они дежурятъ по очереди во время обѣдовъ и посѣщаютъ всѣ заведенія; свои же замѣчанія они записываютъ въ нарочно для сего заведенныя книги, которыя будутъ сообщаемы въ подлежащія Отдѣленія.

Art. 27.

Żadne zmiany w przepisach i rozporządzeniach Towarzystwa, lub też wydawanie nowych bez potwierdzenia Towarzystwa, miejsca mieć nie mogą.

TYTUŁ V.

Attrybucye i obowiązki Członków pojedynczych Towarzystwa, nie mających stałych zatrudnień.

Art. 28.

Członkowie Towarzystwa, nie mający stałych zatrudnień, wnoszą przepisane niniejszą Organizacją składki, i są z urzędu Członkami Rad Opiekuńczych ubogich tych cyrkulów, w których zamieszkują.

Art. 29.

Bywając na posiedzeniach centralnych Towarzystwa, mają udział w głosowaniu, ile razy okaże się tego potrzeba.

Art. 30.

Mogą czynić przedstawienia, dobro instytucji na celu mające, składając je pierwój na piśmie do Kancellaryi Towarzystwa, dla rozpoznania przez właściwe Wydziały i Administracyę Ogólną.

Art. 31.

Odbywają z kolei dyżur przy obiadach, i zwiedzają wszelkie Zakłady; spostrzeżenia zaś swoje zapisują do zaprowadzonych w tym celu ksiąg, które właściwym Wydziałom komunikowane będą.

РАЗДѢЛЪ II.

Общее Управленіе Варшавскаго Благотворительнаго Общества.

ГЛАВА VI.

Составъ Общаго Управленія.

Ст. 32.

Общее Управленіе, на основаніи 18 статьи Устава и въ дальнѣйшемъ развитіи онаго, состоитъ:

- a) изъ Предсѣдателя и двухъ Вице-Предсѣдателей Общаго Управленія;
- b) изъ Предсѣдателей, Вице-Предсѣдателей и Секретарей семи Отдѣленій, а также изъ Начальниковъ всѣхъ Секцій;
- c) изъ Члена, назначеннаго депутатомъ въ Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній;
- d) изъ Главнаго Секретаря Общества, который управляетъ Канцелярією и Архивомъ того же Общества, а также, по своему званію, состоитъ Членомъ всѣхъ Отдѣленій, Секцій и Комитетовъ, и вмѣстѣ съ Предсѣдателемъ Общества или Предсѣдателемъ Общаго Управленія скрѣпляетъ всѣ бумаги, исходящія отъ Общества;
- e) изъ Главнаго Кассира и Контролера Кассы Общества;
- f) изъ Члена Архитектора Общества;
- g) изъ Секретаря Общаго Управленія.

Примѣчаніе. Духовникъ Общества можетъ присутствовать въ засѣданіяхъ Общаго Управленія, для сообщенія требуемыхъ объясненій.

ROZDZIAŁ II.

Administracya ogólna Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności.

TYTUŁ VI.

Skład Administracyi Ogólnej.

Art. 32.

Administracya Ogólna, stosownie do art. 18-go Ustawy i w dalszém onegoż rozwinięciu, składa się:

- a) z Prezesa i dwóch Vice-Prezesów Administracyi Ogólnej;
- b) z Prezesów, Vice-Prezesów i Sekretarzy 7-miu Wydziałów, oraz Naczelników wszystkich Sekcyj;
- c) z Członka delegowanego do Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych;
- d) z Sekretarza głównego Towarzystwa, mającego pod swoim zarządem Kancellaryę i Archiwum tegoż Towarzystwa, który z urzędu jest Członkiem wszystkich Wydziałów, Sekcyj i Komitetów, i łącznie z Prezesem Towarzystwa, lub Prezesem Administracyi Ogólnej podpisuje wszelkie papiery od Towarzystwa wychodzące;
- e) z Kassyera głównego i Kontrollera Kassy Towarzystwa;
- f) z Członka Budowniczego Towarzystwa;
- g) z Sekretarza Administracyi Ogólnej.

Uwaga. Kapelan Towarzystwa może bywać na posiedzeniach Administracyi Ogólnej, celem udzielania żądanych objaśnień.

Ст. 33.

Члены Общества и Отдѣлений, не принадлежащіе къ составу Общаго Управленія, имѣютъ право присутствовать въ засѣданіяхъ этого Управленія съ правомъ совѣщательнаго голоса, а также вносить въ оныя свои представленія и замѣчанія, касающіяся благосостоянія Учрежденія.

ГЛАВА VII.

Предѣлы власти и обязанности Предсѣдателя Общаго Управленія.

а) Предѣлы власти.

Ст. 34.

Предсѣдатель Общаго Управленія, если это будетъ имъ признано необходимымъ, имѣетъ право созвать всякій разъ чрезвычайное засѣданіе этого Управленія.

Ст. 35.

Въ случаѣ разногласія въ мнѣніяхъ присутствующихъ въ засѣданіи Членовъ, поименованныхъ въ ст. 32 рѣшенія постановляются по большинству голосовъ; при равенствѣ же голосовъ, мнѣніе Предсѣдателя Общаго Управленія даетъ рѣшительный перевѣсъ тому мнѣнію, которое имъ принято; еслибы однако состоявшееся по большинству голосовъ; рѣшеніе возбуждало въ Предсѣдатель Общаго Управленія какія нибудь сомнѣнія, то онъ имѣетъ право приостановить это постановленіе и представить его на окончательное обсужденіе въ первое центральное засѣданіе Общества.

Art. 33.

Członkowie Towarzystwa i Wydziałów, do Administracyi Ogólnej nie należący, mogą bywać na posiedzeniach tejże Administracyi z głosem doradczym, oraz czynić tam wszelkie wnioski i uwagi, dobro instytucyi na celu mające.

TYTUŁ VII.

Attrybucye i obowiązki Prezesa Administracyi Ogólnej.

a) Attrybucye.

Art. 34.

Prezes Administracyi Ogólnej, ile razy uzna tego potrzebę, mocen jest zwołać posiedzenie nadzwyczajne tejże Administracyi.

Art. 35.

W razie niezgodności zdań obecnych na posiedzeniu Członków, art. 32-m wskazanych, większość głosów stanowi decyzję; na przypadek zaś równości zdań, Prezes Administracyi Ogólnej głosem swoim rozstrzyga wydać się mającą decyzję, a gdyby zapadła decyzja większością głosów, następcza Prezesa Administracyi jakie wątpliwości, mocen jest ją wstrzymać i przedstawić do ostatecznego uznania najbliższego posiedzenia centralnego Towarzystwa.

Ст. 36.

Предсѣдатель Общаго Управленія имѣетъ право, по своему званію, присутствовать въ засѣданіяхъ всѣхъ Отдѣленій, Секцій и Комитетовъ.

Ст. 37.

Предсѣдатель Общаго Управленія получаетъ изъ Канцеляріи еженедѣльные рапорты о важнѣйшихъ происшествіяхъ и о числѣ лицъ, находящихся въ заведеніяхъ Общества.

Ст. 38.

Въ чрезвычайныхъ случаяхъ, требующихъ немедленнаго исполненія, и по представленію подлежащаго Отдѣленія, Предсѣдатель Общаго Управленія имѣетъ право ассигновать, въ видѣ аванса, необходимую сумму въ распоряженіе Отдѣленія, изъ суммъ, показанныхъ по смѣтѣ, но не свыше 90 рублей серебромъ.

Ст. 39.

Въ чрезвычайныхъ случаяхъ, Предсѣдатель Общаго Управленія, не ожидая засѣданія онаго, вправе отнестись къ Предсѣдателю Общества объ ассигнованіи суммы въ размѣрѣ, определенномъ 8 ст., для раздачи оной между неимущими, чрезъ посредство Совѣтовъ въ городскихъ частяхъ.

b) Обязанности.

Ст. 40.

Предсѣдатель Общаго Управленія открываетъ ежемѣсячные, а также и чрезвычайныя засѣданія этого Управленія.

Art. 36.

Prezes Administracji Ogólnej z prawa może się znajdować na posiedzeniachъ wszystkich Wydziałów, Sekcyj i Komitetów.

Art. 37.

Prezes Administracji Ogólnej odbiera co tydzień rapporta o stanie ludności i główniejszychъ zdarzeniachъ w Zakładachъ Towarzystwa, przez Kancellaryę sporządzać się winne.

Art. 38.

W wypadkachъ nadzwyczajnychъ, wymagającychъ natychmiastowego załatwienia, i na wniosekъ właściwego Wydziału, Prezes Administracji Ogólnej mocen jest, sposobemъ zaliczenia, zaasygnować potrzebną sumę do dyspozycji Wydziału, z funduszów etatemъ objętychъ, nie wyższą wszakże nad rs. 90.

Art. 39.

W przypadkachъ nadzwyczajnychъ, Prezes Administracji Ogólnej mocen jest, nie czekającъ posiedzenia tejże Administracji, odnieść się do Prezesa Towarzystwa o zaasygnowanie funduszu art. 8-mъ oznaczonego, celemъ rozdzielenia go przezъ pośrednictwo Radъ Cyркуловыхъ pomiędzy nieszczęśliwychъ.

b) Obowiązki.

Art. 40.

Prezes Administracji Ogólnej zagaja posiedzenia tejże Administracji, co miesiąc odbywać się mające, orazъ nadzwyczajne.

Ст. 41.

Онъ подписываетъ протоколы засѣданій по Отдѣленіямъ.

Ст. 42.

Онъ подписываетъ также всѣ отзывы, касающіеся Управленія Общества, какъ по дѣламъ, рѣшеннымъ подъ его предѣдательствомъ, такъ и опредѣленіямъ засѣданій въ Отдѣленіяхъ.

Ст. 43.

Въ случаѣ встрѣченнаго недоумѣнія въ отзывѣ, изготовленномъ въ Отдѣленіи и поднесенномъ ему для подписи, онъ вправе приостановить отзывъ до слѣдующаго засѣданія Общаго Управленія.

Ст. 44.

Онъ подписываетъ всѣ объявленія, предназначенныя для припечатанія въ газетахъ и одобренныя Общимъ Управленіемъ или Отдѣленіями, а въ крайнихъ случаяхъ, какъ напр. когда дѣло идетъ о изъявленіи благодарности за пожертвованія и т. п., онъ можетъ подписывать таковыя, не относясь въ засѣданіе, съ тѣмъ, чтобы это обстоятельство было представлено имъ въ слѣдующемъ засѣданіи для свѣдѣнія.

Ст. 45.

Предѣдатель Общаго Управленія наблюдаетъ за содержаніемъ порядка въ заведеніяхъ и за точнымъ исполненіемъ правилъ и распоряженій, имѣющихъ для сего Управленія обязательную силу.

Art. 41.

Podpisuje protokół posiedzeń Wydziałowych.

Art. 42.

Podpisuje wszelkie odezwy administracyi Towarzystwa dotyczące, w przedmiotach, tak pod przewodnictwem jego, jako też na posiedzeniach Wydziałowych zdecydowanych.

Art. 43.

W razie znalezionej wątpliwości w odezwie wychodzącej z Wydziału, a do podpisu jego podanej, może takową wstrzymać do najbliższego posiedzenia Administracyi Ogólnej.

Art. 44.

Podpisuje wszelkie ogłoszenia do pism publicznych przez Administracyę Ogólną lub Wydziały uchwalone, a w nagłych przypadkach, jako to: kiedy idzie o podziękowanie za dary i t. p., może podpisywać takowe, bez odwoływania się do posiedzenia, z warunkiem tylko złożenia na następnem posiedzeniu stosownej o tém wiadomości.

Art. 45.

Prezes Administracyi Ogólnej czuwa nad utrzymaniem porządku w Zakładach i nad ścisłym wykonywaniem przepisów i rozporządzeń, też Administracyę obowiązujących.

Ст. 46.

Въ случаѣ замѣченнаго въ чемъ нибудь отступленія отъ правилъ, онъ сносится съ Предсѣдателемъ подлежащаго Отдѣленія и наблюдаетъ, чтобы таковыя были соблюдены непремѣнно.

Ст. 47.

Предсѣдатель Общаго Управленія обязанъ часто и не менѣе одного раза въ три мѣсяца, въ присутствіи назначенныхъ по его представленію Членовъ, производить ревизію главной кассы Общества, частныхъ кассъ и ссудной кассы Общества, пересматривать всѣ кассовыя счетныя книги, инвентари, равно обязанъ удостовѣряться, содержится ли архивъ Общества въ порядкѣ, и притомъ посѣщать всѣ заведенія Общества.

Ст. 48.

Предсѣдатель Общаго Управленія свидѣтельствуется мѣсячныя вѣдомости о состояніи кассы, представляемыя Предсѣдателю Общества.

Ст. 49.

Въ центральныхъ засѣданіяхъ, Предсѣдатель Управленія представляетъ Обществу вѣдомости о всѣхъ дѣлахъ, требующихъ его рѣшенія, а также трехмѣсячную вѣдомость о состояніи кассы.

Ст. 50.

Въ концѣ каждаго года, Предсѣдатель Управленія долженъ представлять Обществу годичный отчетъ о дѣятельности Общаго Управленія.

Ст. 51.

Въ случаѣ болѣзни или отсутствія Предсѣдателя Общаго Управленія, обязанности его, вмѣстѣ съ присвоенными ему пра-

Art. 46.

W razie dostrzeżonego w czemkolwiek odstąpienia od przepisów, odnosi się do Prezesa właściwego Wydziału i pilnuje, ażeby takowym natychmiast zadosyć uczyniono.

Art. 47.

Obowiązkiem Prezesa Administracyi Ogólnej jest, często, a nie mniej jak raz na kwartał, w przytomności wyznaczonych na jego przedstawienie Członków, odbywać rewizję Kasy głównej Towarzystwa, Kass podręcznych i Kasy pożyczkowej Towarzystwa, przeglądać wszelkie książki kassowe, rachunkowe, inwentarze, oraz przekonywać się, czy archiwum należycie jest utrzymywane, tudzież zwiedzać wszystkie Zakłady Towarzystwa.

Art. 48.

Prezes Administracyi Ogólnej poświadcza rapporta miesięczne o stanie kassy, Prezesowi Towarzystwa składane.

Art. 49.

Na posiedzeniach centralnych, Prezes Administracyi przedstawia Towarzystwu wykazy interesów decyzyi jego wymagających, oraz kwartalny rapport o stanie kassy.

Art. 50.

Z końcem każdego roku, Prezes Administracyi składać ma Towarzystwu rapport roczny z działań Administracyi Ogólnej.

Art. 51.

Na przypadek choroby lub wydalenia się Prezesa Administracyi Ogólnej, obowiązki te wraz z służącemi mu attrybutami.

вами исполняются Вице-Председателемъ, а въ отсутствіе сего послѣдняго, — вторымъ Вице-Председателемъ Управленія, еслибы же сей послѣдній, по причинѣ болѣзни или отлучки изъ Варшавы, не былъ въ состояніи исправлять этой должности, въ такомъ случаѣ обязанности Председателя Общаго Управленія исполняетъ Председатель Хозяйственно-Административнаго Отдѣленія.

- е) Обязанности Председателя и Членовъ Общаго Управленія въ засѣданіяхъ.

Ст. 52.

Общее Управленіе, подъ руководствомъ своего Председателя, занимается:

- a) принятіемъ объявленій отъ кандидатовъ въ Члены Общества, строго соблюдая при этомъ правила, изложенныя въ 23 ст. настоящаго Устройства;
- b) слушаніемъ протоколовъ засѣданій по всѣмъ Отдѣленіямъ, кассовой отчетности и другихъ рапортовъ;
- c) рѣшеніемъ предоставленныхъ его обсужденію вопросовъ;
- d) разсмотрѣніемъ предметовъ, требующихъ рѣшенія центральнаго засѣданія Общества;
- e) повѣркою и подписываніемъ ассигновокъ на покрытие различныхъ издержекъ, предстоящихъ къ производству въ срокъ отъ одного до другаго засѣданія Управленія, изъ суммъ, предоставленныхъ по смѣтѣ въ его распоряженіе, съ тѣмъ, что такія ассигновки, кромѣ Председателя, должны быть еще подписаны въ засѣданіи двумя старшими по порядку избранія Членами и Секретаремъ Управленія;
- f) приглашеніемъ въ особо избранные Члены Совѣтовъ въ городскихъ частяхъ, въ бесплатныя бібліотеки для чтенія и въ грошевыя сберегательныя кассы;

cyami sprawuje Vice-Prezes, a w nieobecności tegoż drugi Vice-Prezes tejże Administracyi, gdyby zaś i ten ostatni, z powodu choroby, lub nieobecności w Warszawie, zastępstwa spełniać nie mógł, w takim razie obowiązki Prezesa Administracyi Ogólnej pełni Prezes Wydziału Ekonomiczno-Administracyjnego.

- е) obowiązki Prezesa Administracyi Ogólnej i Członków tejże na posiedzeniach.

Art. 52.

Administracya Ogólna, pod przewodnictwem swego Prezesa, zajmuje się:

- a) przyjmowaniem podań kandydatów na Członków Towarzystwa, z ściśłym zachowaniem przepisów, art. 23 niniejszej Organizacyi zastrzeżonych;
- b) słuchaniem odczytywanych protokółów posiedzeń wszystkich Wydziałów, raportów kassowych i innych;
- c) załatwianiem wniosków, do decyzji jej pozostawionych;
- d) rozpoznawaniem przedmiotów, decyzji posiedzenia centralnego Towarzystwa wymagających;
- e) sprawdzaniem i podpisywaniem assygnacyj z funduszków etatem do dyspozycji jej wydzielonych na rozmaite wydatki, w czasie od jednego do drugiego posiedzenia Administracyi dokonać się mające, z zastrzeżeniem, że assygnacje takie, prócz Prezesa Administracyi Ogólnej, podpisywane być mają na posiedzeniu przez dwóch najdawniejszych Członków i Sekretarza Administracyi;
- f) zapraszaniem na Członków przybranych Rad cyrkulowych, Czytelni bezpłatnych i groszowych Kass oszczędności;

- g) опредѣленіемъ чиновниковъ канцеляріи и Счетной Секціи Общества и вообще всѣхъ служащихъ въ заведеніяхъ Общества лицъ обоего пола, которыя получаютъ жалованья 120 р. сер. и болѣе въ годъ.

Ст. 53.

Управление наблюдаетъ со всевозможною строгостью, чтобы издержки не превышали суммы, опредѣленной годичными сметами.

Ст. 54.

Въ случаѣ крайней необходимости сдѣланія передержки противъ сметной суммы, Управление представляетъ о томъ на умотрѣніе центрального засѣданія.

РАЗДѢЛЪ III.

Отдѣленіе I-е Хозяйственно-Административное.

ГЛАВА VIII.

Общиѣ Правила.

Ст. 55.

Въ развитіе 11 статьи Устава Общества, Хозяйственно-Административное Отдѣленіе состоитъ изъ четырехъ Секцій, находящихся между собою въ неразрывной связи, а именно:

- a) изъ Хозяйственной Секціи;
- b) изъ Юридической и Финансовой Секціи;
- c) изъ Счетной Секціи, и
- d) изъ Секціи грошевыхъ сберегательныхъ кассъ и бесплатныхъ библіотекъ для чтенія.

- g) nominowaniem officyalistów Kancellaryi i Sekcyi rachunkowej Towarzystwa, jako też w ogóle wszystkich officyalistów i officyalistek zakładów Towarzystwa, których pensya rs. 120 lub wyżej rocznie wynosi.

Art. 53.

Administracya przestrzega z największą ścisłością, aby w wydatkach nie przekraczano etatów rocznych.

Art. 54.

W razie zaszłej a koniecznej potrzeby przekroczenia etatu, Administracya czynić o to będzie wnioski do posiedzenia centralnego.

ROZDZIAŁ III.

Wydział I-y, Ekonomiczno-Administracyjny.

TYTUŁ VIII.

Przepisy ogólne.

Art. 55.

W rozwinięciu art. 11-go ustawy Towarzystwa, Wydział Ekonomiczno-Administracyjny składa się z czterech Sekcyj, w ścisłym połączeniu zostających, a mianowicie:

- a) z Sekcyi gospodarczej;
- b) z Sekcyi prawnej i funduszów;
- c) z Sekcyi rachunkowej, i
- d) z Sekcyi groszowych Kass oszczędności i Czytelni bezpłatnych.

Ст. 56.

Составъ Отдѣленія возобновляется ежегодно въ Ноябрь мѣсяцѣ выборомъ 20 Членовъ, и списокъ вновь избранныхъ представляется въ концѣ года на утвержденіе въ центральное засѣданіе. Однако вышеозначенное число Членовъ, по мѣрѣ развитія дѣятельности этого Отдѣленія, а также въ случаѣ настоятельной необходимости, можетъ быть увеличено.

Ст. 57.

Старшій по порядку избранія изъ числа Членовъ Общества, избранныхъ соотвѣтственно 56 ст., председательствуетъ въ Отдѣленіи.

Ст. 58.

Члены, упомянутые въ 56 ст., избираютъ изъ среды себя, посредствомъ тайной баллотировки, Вице-Предсѣдателя Отдѣленія, Начальниковъ и необходимое число Членовъ въ каждую Секцію, Члена Архитектора, Кассира частной кассы, Управляющихъ грошевыми кассами, въ частяхъ города, завѣдывающихъ бесплатными библіотеками для чтенія, а также Секретаря Отдѣленія, и представляютъ эти выборы въ концѣ каждаго года въ центральное засѣданіе Общества, на утвержденіе и для выдачи соотвѣтственныхъ увѣдомленій о назначеніи.

Ст. 59.

Хозяйственно-Административное Отдѣленіе пригласитъ лицъ, извѣстныхъ своимъ рвеніемъ и самопожертвованіемъ на пользу страждущаго человѣчества, въ особо избранные Члены грошевыхъ кассъ, а равно бесплатныхъ библіотекъ для чтенія, и такъ какъ они не принадлежатъ къ числу Членовъ Общества, то оно исходатайствуетъ для нихъ назначеніе отъ Общаго Управленія.

Art. 56.

Wydział w miesiącu Listopadzie każdego roku odnawia się przez wybór 20-tu Członków do grona swego i listę wybranych z końcem roku przedstawia posiedzeniu centralnemu do zatwierdzenia. Liczba jednak Członków powyżej wskazana, w miarę rozgałęzienia się działań tegoż Wydziału, oraz w razie koniecznej potrzeby, może być powiększoną.

Art. 57.

Najdawniejszy w Towarzystwie z Członków w art. 56-m wybranych, prezyduje w Wydziale.

Art. 58.

Członkowie, w art. 56-m wymienieni, wybierają z pomiędzy siebie przez sekretne głosowanie, Vice-Prezesa Wydziału, Naczelników i potrzebną liczbę Członków do każdej Sekcyi, Członka Budowniczego, Kassjera kassy podręcznej, Zarządzających cyrkulowemi kassami groszowymi, Zarządzających czytelniami bezpłatnemi, oraz Sekretarza Wydziału, i wybory te z końcem każdego roku przedstawiają posiedzeniu centralnemu Towarzystwa pod zatwierdzenie i udzielenie stosownych nominacyj.

Art. 59.

Wydział Ekonomiczno-Administracyjny zaprosi ludzi znanych z gorliwości i poświęcenia dla cierpiącej ludzkości, na Członków przybranych cyrkulowych Kass groszowych, oraz Czytelnii bezpłatnych, dla których, jako nie Członków Towarzystwa, wyjedna nominacyę od Administracyi Ogólnej.

Ст. 60.

Выборы въ должности, поименованныя въ 58 ст., производятся на одинъ годъ, по истеченіи котораго они повторяются, безъ всякаго ограниченія возможности избрать тѣхъ же лицъ и на будущее время.

Ст. 61.

Въ отсутствіе Предсѣдателя Отдѣленія, обязанности его исполняетъ Вице-Предсѣдатель, а въ отсутствіе сего послѣдняго — одинъ изъ старшихъ Начальниковъ Секцій, по старшинству опредѣленія въ Отдѣленіи.

Ст. 62.

Хозяйственно-Административное Отдѣленіе, состоящее изъ вышеупомянутыхъ четырехъ Секцій, будетъ имѣть засѣданія два раза въ мѣсяцъ, въ зданіи Общества.

Ст. 63.

Въ случаѣ необходимости, Предсѣдатель Отдѣленія имѣетъ право созвать чрезвычайное засѣданіе.

Ст. 64.

Засѣданія Отдѣленія должны состоять не менѣе какъ изъ 9-ти, а въ чрезвычайныхъ случаяхъ не менѣе какъ изъ 7-ми Членовъ, считая въ томъ числѣ, въ обоихъ случаяхъ, Предсѣдателя и Секретаря Отдѣленія.

Ст. 65.

Въ засѣданіяхъ Отдѣленія, каждая Секція чрезъ посредство своего Начальника, докладываетъ подлежащія вѣдѣнію ея дѣла,

Art. 60.

Wybory na urzędy, w art. 58-m wymienione, dokonywają się na rok jeden, z upływem którego powtarzają się bez ograniczenia możności wybrania na przyszłość tych samych osób.

Art. 61.

Obowiązki Prezesa Wydziału w czasie jego nieobecności, sprawuje Vice-Prezes, a w nieobecności tego ostatniego, jeden z Naczelników Sekcyj, najdawniejszy w Wydziale.

Art. 62.

Wydział Ekonomiczno-Administracyjny, z powyżej wymienionych czterech Sekcyj złożony, miewać będzie posiedzenia dwa razy na miesiąc w domu Towarzystwa.

Art. 63.

Na przypadek uznanej potrzeby, Prezes Wydziału mocen jest zwołać nadzwyczajne posiedzenie.

Art. 64.

Komplet Wydziału na posiedzeniu stanowi 9-ciu, a w przypadkach nadzwyczajnych 7-u Członków, licząc w to w obydwóch przypadkach Prezesa, Vice-Prezesa i Sekretarza Wydziału.

Art. 65.

Na posiedzeniach Wydziału, każda Sekcja przez swego Naczelnika wnosi właściwe czynności; inne zaś interesa, lub za

нѣкоторыя же дѣла, или въ отсутствіе Начальника Секціи, докладываются Секретаремъ Отдѣленія.

Ст. 66.

Состоявшееся единогласно или большинствомъ голосовъ рѣшеніе, а также всѣ предположенія и заключенія Отдѣленія, предоставленныя обсужденію Общаго Управленія, записываются въ протоколъ.

Ст. 67.

Всѣ заключенія и предположенія по счетной, хозяйственной, технической и т. п. частямъ, касающіяся другихъ Отдѣленій, не записываются въ протоколъ, а прямо сообщаются или возвращаются въ подлежащія Отдѣленія.

Ст. 68.

Хозяйственно-Административное Отдѣленіе, чрезъ посредство Счетной Секціи, будетъ сообщать другимъ Отдѣленіямъ свѣдѣнія о состояніи фондушей, собранныхъ на содержаніе подвѣдомственныхъ имъ заведеній.

Ст. 69.

Протоколы засѣданій Отдѣленія прочитываются въ каждомъ засѣданіи Общаго Управленія и представляются къ подписи Предсѣдателя этого Управленія.

Ст. 70.

Кромѣ протоколовъ засѣданій, Предсѣдателемъ Отдѣленія будетъ представляема въ засѣданіяхъ Управленія вѣдомость о необходимыхъ расходахъ на слѣдующій мѣсяцъ, составленная

необечного Naczelnika Sekcyi, przedstawia Sekretarz Wydziału.

Art. 66.

Przyjęta jednogłośnie lub większością głosów decyzja, oraz wszelkie opinie i wnioski Wydziału do decyzji Administracji Ogólnej pozostawione, zapisują się do protokołu.

Art. 67.

Wszelkie opinie i projekta w przedmiotach rachunkowych, gospodarczych, technicznych i t. p. dotyczących innych Wydziałów, bez zapisywania do protokołu, tymże Wydziałom komunikowane lub zwracane być mają.

Art. 68.

Wydział Ekonomiczno-Administracyjny, przez Sekcję rachunkową, udzielać będzie innym Wydziałom wiadomości o stanie funduszy, na utrzymywanie ich zakładów zebranych.

Art. 69.

Protokoły posiedzeń Wydziału czytane będą na każdym posiedzeniu Administracji Ogólnej i do podpisu Prezesowi tejże Administracji przedstawiane.

Art. 70.

Oprócz protokołów posiedzeń, Prezes Wydziału przedstawiać będzie na posiedzeniach tejże Administracji, wykaz potrzebnych wydatków na miesiąc następny, zgodnie z etatem ro-

на основаніи годовой смѣты, и, сверхъ того, вѣдомости о дѣлахъ, требующихъ рѣшенія Общаго Управленія или Общества.

Ст. 71.

Въ чрезвычайныхъ случаяхъ, требующихъ немедленнаго исполненія, Отдѣленіе, съ разрѣшенія Предсѣдателя Общаго Управленія, можетъ производить расходы на потребности, означенныя въ годовой смѣтѣ и не превышающія 90 р. сер.

Ст. 72.

Отдѣленіе имѣетъ право назначить Коммисію изъ своихъ Членовъ, для различныхъ чрезвычайныхъ занятій.

Ст. 73.

Хозяйственно-Административное Отдѣленіе представляетъ въ Общее Управленіе объ опредѣленіи или увольненіи служащихъ въ Канцеляріи Счетной Секціи Общества, а также о другихъ лицахъ, состоящихъ подъ его начальствомъ и получающихъ въ годъ жалованья 120 р. сер. и болѣе. Служителей, получающихъ меньшее содержаніе, оно имѣетъ право само опредѣлять и увольнять окончательно.

Ст. 74.

Отдѣленіе будетъ представлять, чрезъ посредство канцеляріи, для подписи или засвидѣтельствованія Предсѣдателя Общаго Управленія переписку съ властями и частными лицами; а также различныя объявленія для припечатанія въ газетахъ.

Ст. 75.

Предсѣдатель Отдѣленія обязанъ, не менѣе одного раза въ мѣсяцъ, осматривать во всѣхъ подробностяхъ заведенія,

чzym ułożony, a nadto wykazy interesów, decyzji Administracji Ogólnej lub Towarzystwa wymagających.

Art. 71.

Wydział w nadzwyczajnych wypadkach, wymagających natychmiastowego załatwienia, może czynić, za upoważnieniem Prezesa Administracji Ogólnej, wydatki na potrzeby, etatem rocznym objęte, rs. 90 nie przenoszące.

Art. 72.

Wydział wyznacza delegacye z pomiędzy Członków swoich do różnych nadzwyczajnych czynności.

Art. 73.

Wydział Ekonomiczno-Administracyjny przedstawia Administracji Ogólnej do nominacji lub uwolnienia officyalistów Kancellaryi i Sekcyi rachunkowej Towarzystwa, oraz innych pod zwierzchnictwem jego zostających, którzy pobierają płacy rs. 120 lub więcej rocznie; officyalistów zaś mniejszą płacę pobierających, sam mocen jest ostatecznie nominować i uwalniać.

Art. 74.

Wszelkie korespondencye z Władzami i pojedynczymi osobami prowadzone, oraz jakiekolwiek ogłoszenia do pism publicznych, Wydział do podpisu lub poświadczenia Prezesa Administracji Ogólnej przez Kancellaryę przedstawiać będzie.

Art. 75.

Obowiązkiem Prezesa Wydziału jest najmniej raz w mieście przekonywać się w najdrobniejszych szczegółach o stanie

состоящія въ завѣдываніи Отдѣленія и свои замѣчанія о положеніи ихъ представлять въ Отдѣленіе.

ГЛАВА IX.

Хозяйственная Секція.

Ст. 76.

Хозяйственная Секція должна состоять по крайней мѣрѣ изъ трехъ Членовъ, а именно:

- a) изъ Начальника Секціи;
- b) изъ Члена Архитектора;
- c) изъ Завѣдывающаго кладовою съѣстныхъ припасовъ;
- d) изъ Управляющаго суконною фабрикою.

Составъ этотъ, по мѣрѣ надобности, можетъ быть усиленъ.

Ст. 77.

Начальникъ и Члены Хозяйственной Секціи, согласно 58 ст. настоящаго Устройства, назначаются Хозяйственно-Административнымъ Отдѣленіемъ, специальное же распределеніе занятій между избранными Членами производится самою Секціею.

Ст. 78.

Хозяйственная Секція должна наблюдать, чтобы всѣ распоряженія, дѣлаемые или непосредственно Отдѣленіемъ, или съ разрѣшенія Общества, касающіяся въ какомъ нибудь отношеніи институтовъ, состоящихъ въ его управленіи, были строго исполняемы, объ исполненіи же ихъ Начальникъ Секціи, на основаніи полученныхъ отъ каждаго Члена донесеній, будетъ представлять въ Отдѣленіе соотвѣтственные рапорты.

закладовъ, подъ зарządem Wydziału zostających i spostrzeżenia swoje Wydziałowi przedstawiać.

TYTUŁ IX.

Sekcja gospodarcza.

Art. 76.

Sekcja gospodarcza ma się składać z trzech przynajmniej Członków, a mianowicie:

- a) z Naczelnika Sekcyi;
- b) z Członka Budowniczego;
- c) z Zarządzającego spiżarnią, i
- d) z Zarządzającego fabryką sukna.

Liczba ta wszakże, w miarę potrzeby, może być powiększoną.

Art. 77.

Naczelnika i Członków Sekcyi gospodarczej, stosownie do art. 58-go niniejszej organizacyi, wybiera Wydział Ekonomiczno-Administracyjny; specjalny zaś rozdział czynności pomiędzy Członków wybranych, dopełnia sama Sekcja.

Art. 78.

Sekcja gospodarcza ma pilnować, aby wszelkie rozporządzenia Wydziału, bezpośrednio lub z decyzji Towarzystwa wypływające, pod jakimkolwiekby względem domów instytutowych pod jego zarządem zostających dotyczące, ściśle były wykonywane, i o wykonywaniu takowych Naczelnik Sekcyi, na zasadzie otrzymanych od pojedynczych Członków wiadomości, składać będzie Wydziałowi stosowne raporty.

Ст. 79.

Она должна заботиться о сохранении въ цѣлости всѣхъ состоящихъ въ ея вѣдѣніи строеній и, сверхъ того, наблюдать, чтобы необходимыя починки были производимы заблаговременно, и съ этою цѣлью она представляетъ свое мнѣніе, вмѣстѣ со смѣтою издержекъ, чрезъ посредство Начальника Секціи, на разрѣшеніе Хозяйственно-Административнаго Отдѣленія.

Ст. 80.

Если другія Отдѣленія требуютъ заключенія относительно производства починокъ или какихъ нибудь перестроекъ въ зданіяхъ, состоящихъ въ ихъ завѣдываніи, въ такомъ случаѣ Секція, поручивъ Члену Архитектору составить соответственные планы, препроводитъ таковыя въ подлежащее Отдѣленіе, для исходатайствованія разрѣшенія.

Ст. 81.

Она будетъ имѣть надзоръ за всякаго рода фабриками, за покупкою матеріаловъ, на счетъ суммъ, назначенныхъ для этого по смѣтѣ и ассигнованныхъ Общимъ Управленіемъ.

Ст. 82.

Къ обязанностямъ этой Секціи будетъ принадлежать заключеніе контрактовъ по найму помѣщеній для институтовъ, а также на покупку или пролажу разнаго рода предметовъ. Однако эти контракты возымѣютъ для однихъ сторонъ обязательную силу только послѣ утвержденія ихъ Общимъ Управленіемъ.

Ст. 83.

Она должна наблюдать за хорошимъ качествомъ съѣстныхъ припасовъ, отопленія и т. п., и доставку таковыхъ запряжать

Art. 79.

Mieć będzie staranie nad zachowaniem całości wszelkich budowli, pod jej zarządem będących, nadto pilnuje, aby potrzebne reparacye wcześniej były przedsiębrane i w tym celu wnioski swoje, z wyrachowaniem kosztów, przedstawia przez pośrednictwo Naczelnika Sekcyi Wydziałowi Ekonomiczno-Administracyjnemu do dalszej decyzji.

Art. 80.

Na przypadek zażądanej opinii przez inne Wydziały we względzie zarządzenia reparacyi lub zaprowadzenia jakich zmian w budowlach, pod ich zarządem będących, Sekcyja przez Członka Budowniczego sporządzi stosowne plany i takowe zakomunikuje właściwemu Wydziałowi, dla uzyskania dalszej decyzji.

Art. 81.

Mieć będzie dozór nad fabrykami wszelkiego rodzaju, kupnem materyałów z funduszków na ten cel etatem wskazanych, a przez Administracyę Ogólną zaasygnowanych.

Art. 82.

Do Sekcyi téj należeć będzie zawieranie kontraktów o najem lokalów instytutowych, jako też dotyczących kupna i sprzedaży wszelkiego rodzaju. Kontrakty wszakże te, dopiero po zatwierdzeniu onych przez Administracyę Ogólną, dla obudwóch stron stają się obowiązującymi.

Art. 83.

Czuwać będzie nad doborem wszelkich artykułów żywności, opału i t. p. i dostawę takowych, ile możności, przez licytację.

съ публичныхъ торговъ, которые также будутъ подлежать утверженію Общаго Управленія.

Ст. 84.

Хозяйственная Секція наблюдаетъ: чтобы раздача пищи, одежды и размѣшеніе бѣдныхъ различныхъ возрастовъ, ихъ работы и занятія, исполнялись въ надлежащемъ порядкѣ, а равно, чтобы была соблюдаема опрятность, какъ въ самыхъ зданіяхъ и камерахъ, такъ и возлѣ бѣдныхъ, содержащихся въ заведеніяхъ.

Ст. 85.

Вообще Хозяйственная Секція будетъ наблюдать, чтобы правила, предписанныя для бѣдныхъ, были исполняемы со всею строгостью.

Ст. 86.

Эта Секція будетъ составлять вѣдомость о необходимыхъ расходахъ, предвидимыхъ на время между однимъ и другимъ засѣданіями Общаго Управленія, и таковую будетъ сообщать въ Счетную Секцію для дальнѣйшаго употребленія.

Ст. 87.

Разбирательству этой Секціи будутъ подлежать могущіе возникнуть въ институтѣ недоразумѣнія и споры, которые должны быть представляемы ею на окончательное рѣшеніе въ Хозяйственно-Административное Отдѣленіе, а въ крайнихъ случаяхъ—Предсѣдателю упомянутого Отдѣленія.

Ст. 88.

Въ случаѣ важнѣйшихъ упущеній со стороны мѣстныхъ бѣдныхъ, Секція представляетъ свое мнѣніе въ Отдѣленіе, относительно наложенія на нихъ соответственнаго взысканія.

цѣ замѣчать; со также decyzji Administracji Ogólnej podlegać będzie.

Art. 84.

Sekcja gospodarcza przestrzega, izby żywienie, odzież, pomieszkание ubogich różnego wieku, ich prace i zatrudnienia odbywały się w należyтым porządku, jak również, aby ochędostwo około samych budowli i pomieszkаń, tudzież około ubogich w domach utrzymywanych, ściśle było zachowane.

Art. 85.

Sekcja gospodarcza w ogólności przestrzegać będzie, aby przepisy wydane dla ubogich, ściśle były wykonywane.

Art. 86.

Sekcja ta układać będzie wykaz potrzebnych wydatków przewidzianych na czas między jednym a drugim posiedzeniem Administracji Ogólnej i takowy komunikować do dalszego użytku Sekcyi rachunkowej.

Art. 87.

Sekcja ta rozpoznawać będzie wydarzać się mogące w instytucie nieporozumienia lub zajścia, i takowe do ostatecznego załatwienia przedstawiać Wydziałowi Ekonomiczno-Administracyjnemu, lub też w razie nagłości, Prezesowi pomienionego Wydziału.

Art. 88.

Na przypadek popełnienia ważniejszych uchybień przez miejscowych ubogich, Sekcja przedstawia Wydziałowi wnioski o wymierzenie za takowe stosownej kary.

Ст. 89.

Секція ежедневно, въ полдень, будетъ сообщать въ Канцелярію Общества соотвѣтственныя свѣдѣнія о числѣ лицъ, находящихся въ институтахъ и о важнѣйшихъ происшествіяхъ, для помѣщенія таковыхъ въ рапортахъ, представляемыхъ Предсѣдателямъ Общества и Общему Управленію, а также въ Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Ст. 90.

Эта Секція должна удостовѣряться о дѣйствительномъ числѣ лицъ, состоящихъ въ институтахъ и вести тщательный контроль всѣмъ принадлежностямъ одежды мѣстныхъ бѣдныхъ.

Ст. 91.

Хозяйственная Секція обще со Счетною, будетъ наблюдать за сохраненіемъ, какъ движимаго, такъ и недвижимаго институтскаго имущества, а равно за тѣмъ, чтобы инвентари имущества содержались въ надлежащемъ порядкѣ. Эти инвентари должны быть повѣряемы ежегодно или послѣ каждой перемѣны смотрителя, въ доказательство чего Секція обязана представлять въ Отдѣленіе рапортъ, составленный въ видѣ протокола и надлежаще засвидѣтельствованный.

Ст. 92.

Въ случаѣ замѣченнаго по описи недостатка въ имуществѣ, таковой, вмѣстѣ съ надлежащими объясненіями, записывается въ соотвѣтственную книгу, о чемъ слѣдуетъ также упомянуть въ рапортѣ, подаваемомъ въ Отдѣленіе.

Ст. 93.

Секція не должна принимать и представлять въ Отдѣленіе никакого проекта, имѣющаго цѣлью заготовленіе новой мебели

Art. 89.

Sekcyja ta udzielać będzie codziennie w porze południowej Kancellaryi Towarzystwa stosowne wiadomości o stanie ludności instytutowej i o główniejszych zdarzeniach, celem zamieszczenia takowych w rapportach, Prezesom Towarzystwa i Administracyi Ogólnej, oraz Radzie Główniej Opiekunczej Zakładów Dobroczynnych przedstawianych.

Art. 90.

Sekcyja ta przekonywać się będzie o rzeczywistym stanie ludności instytutowej i mieć ścisłą kontrolę nad efektami ubiorczemi miejscowych ubogich.

Art. 91.

Sekcyja gospodarcza, wspólnie z Sekcyą rachunkową pilnować będą wszelkich własności instytutowych ruchomych i nieruchomych, jak również przestrzegać, aby inwentarze w porządku były utrzymywane. Inwentarze te co rok i po każdej zmianie ekonomy sprawdzane być mają, a w dopełnieniu tego Sekcyja obowiązana jest składać Wydziałowi, rapport w formie protokołu spisany i poświadczony przez właściwe osoby.

Art. 92.

Na przypadek dostrzeżonego ubytku w inwentarzu, takowy w właściwej księdze przy stosowném usprawiedliwieniu ma być zapisany i o tém odpowiednie wiadomości w powyższym raporcie Wydziałowi złożone być mają.

Art. 93.

Sekcyja nie powinna żadnego projektu o sprawienie nowego sprzętu lub jakiegokolwiek przedmiotu przyjmować i Wy-

или какого нибуть предмета, пока не удостовѣрится изъ инвентарнаго контроля въ крайней ихъ надобности, и въ такомъ случаѣ представить о томъ надлежащее объясненіе.

Ст. 94.

Хозяйственная Секція ведетъ контроль рапортамъ, поступающимъ изъ Экзаминаціоннаго въ Хозяйственно-Административное Отдѣленіе, относительно принятія бѣдныхъ въ институтъ, и по очереди входитъ объ нихъ съ представленіями въ Отдѣленіе о приѣмѣ ихъ на вакантныя мѣста, за исключеніемъ только такихъ, которые, по причинѣ неизлечимыхъ болѣзней, въ заведеніи помѣщены быть не могутъ.

Ст. 95.

Хозяйственная Секція наблюдаетъ, чтобы обѣды для лицъ приходящихъ на таковыя въ институтъ, были приготовляемы надлежащимъ образомъ, присматриваетъ тамъ же за порядкомъ и наблюдаетъ, чтобы этимъ благодѣяніемъ пользовались только лица, назначенныя согласно съ преподанною для сего инструкціею.

Г л а в а X.

Юридическо-Финансовая Секція.

Ст. 96.

Юридическо-Финансовая Секція состоитъ изъ Начальника Секціи и изъ извѣстнаго числа Членовъ, избранныхъ согласно 23 ст. настоящаго Устройства, Хозяйственно-Административнымъ Отдѣленіемъ.

дziałowi przedstawiać, dopóki nie przekona się z kontroli inwentarza o koniecznej potrzebie, a w takim razie złoży w tej mierze stosowne wyjaśnienie.

Art. 94.

Sekcja gospodarcza utrzymuje kontrolę raportów nadsyłanych Wydziałowi Ekonomiczno-Administracyjnemu przez Wydział Examinacyjny, w celu przyjęcia ubogich do instytutu, i tych przedstawiać będzie Wydziałowi z kolei do przyjęcia na wakujące miejsca, z wyłączeniem takich tylko, którzy nieuleczoną chorobą dotknięci, pomieszczeni tu być nie mogą.

Art. 95.

Sekcja gospodarcza pilnuje, aby obiady dla osób na takowe do instytutu przybywających, były należycie sporządzane czuwa tamże nad порядkiem i przestrzega, aby z dobrodziejstwa tego korzystały tylko osoby, instrukcją w tym celu przepisana, wskazane.

Т у т у л X.

Sekcja prawna i funduszów.

Art. 96.

Sekcja prawna i funduszów składa się z Naczelnika Sekcji i pewnej liczby Członków, stosownie do art. 58-go niniejszej organizacji, przez Wydział Ekonomiczno-Administracyjny wybranych.

Ст. 97.

Въ этой Секціи должны сосредоточиваться подробныя свѣдѣнія о всѣхъ постоянныхъ фундашахъ Общества, и она должна вести онымъ точный списокъ, съ показаніемъ происхожденія и обезпеченій.

Ст. 98.

Она будетъ заниматься отыскиваніемъ судебнымъ порядкомъ, завѣщанныхъ или переуступленныхъ Обществу капиталовъ и обезпеченіемъ оныхъ, по предварительномъ представленіи посредствомъ Отдѣленія и Общаго Управленія соотвѣтственныхъ проектовъ, на утвержденіе центрального засѣданія.

Ст. 99.

При отдачѣ въ ссуду капиталовъ, завѣщанныхъ или оставшихся за удовлетвореніемъ надобностей института изъ недвижимостей его, Секція должна руководствоваться слѣдующими правилами:

- a) капиталы могутъ быть отдаваемы въ ссуду только подъ ипотечное обезпеченіе;
- b) недвижимость, подъ залогъ которой требуется ссуда, должна по возможности находиться на одной изъ главныхъ улицъ города;
- c) отдаваемый въ ссуду капиталъ, долженъ быть обезпеченъ на первой половинѣ стоимости имущества, по произведенной въ Страховомъ Управленіи оцѣнкѣ. Отступленіе отъ сего правила допускается въ такомъ только случаѣ, если каменныя стѣны строенія застрахованы въ четвертой части всей стоимости оныхъ;
- d) должна представлять въ Отдѣленіе свои заключенія, относительно отдачи капиталовъ въ ссуду подъ

Art. 97.

Sekcja ta powinna mieć dokładną wiadomość o wszelkich funduszach stałych Towarzystwa i utrzymywać porządkowy ich opis, z wyszczególnieniem pochodzenia i zabezpieczeń.

Art. 98.

Zajmować się będzie dochodzeniem kapitałów na rzecz Towarzystwa zapisanych lub odstąpionych i onych zabezpieczeniem, a to za poprzedzającym podaniem stosownych w tym względzie projektów do potwierdzenia posiedzenia centralnego Towarzystwa, przez pośrednictwo Wydziału i Administracyi Ogólnej.

Art. 99.

Przy lokowaniu funduszy wieczyste legowanych, lub zbywających od potrzeb instytutowych na nieruchomościach, Sekcja ma się stosować do następujących przepisów :

- a) że fundusze mają być lokowane hipotecznie;
- b) że posesya, na którą żądana jest pożyczka, ma być położona ile możności przy głównych ulicach miasta;
- c) że wypożyczyć się mająca summa ma się mieścić w pierwszej połowie szacunku, w Dyrekcyi ubezpieczeń sporządzonego, która to zasada może być zmieniona, jeżeli mury domu ubezpieczone są w czwartej części całej onych wartości;
- d) że przedstawiać będzie Wydziałowi wnioski względem lokowania na nieruchomościach funduszy instytutowych.

залогъ недвижимыхъ имуществъ; Отдѣленіе же, въ случаѣ надобности, можетъ прежде всего назначить Коммисію для того, чтобъ удостовѣриться о состояніи дома, о его доходахъ и личной отвѣтственности владѣльца. Коммисія должна состоять по крайней мѣрѣ изъ трехъ лицъ, считая въ томъ числѣ Члена Архитектора;

- e) кромѣ законныхъ процентовъ, Общество получаетъ еще шестой процентъ, въ видѣ пожертвованія;
- f) при возвратѣ займа, долженъ быть назначенъ Отдѣленіемъ Членъ Юридической Секціи, который, составляя у Нотаріуса соответственный актъ, обязанъ включить въ оный именемъ Общества росписку въ принятіи шестаго процента, въ видѣ пожертвованія, въ пользу здѣшняго учрежденія;
- g) ссуды могутъ быть выдаваемы не болѣе какъ на шесть лѣтъ, съ оговоркою, что въ случаѣ настоятельной необходимости, Общество во всякое время, объявивъ за полгода впередъ, можетъ получить обратно свой капиталъ;
- h) должникъ обязанъ за полгода до истеченія шестилѣтняго срока, исходатайствовать постановленіе объ оставленіи у него капитала на будущее время;
- i) проценты отъ капиталовъ отданныхъ въ займы, должны быть уплачиваемы по истеченіи трехмѣсячнаго или полугодичнаго срока;
- k) неустойка въ уплатѣ процентовъ въ одинъ срокъ, влечетъ за собою требованіе со стороны Общества о возвращеніи во всякое время, отданнаго въ ссуду капитала, не взирая на назначенный срокъ;
- l) всѣ документы, какъ-то: ипотечныя выписи домовъ, подъ залогъ которыхъ отданы капиталы Общества, должны быть изготовлены для архива Общества, на счетъ должника;

wych, a Wydział, jeżeli uzna tego potrzebę, może przedewszystkiem wyznaczyć delegacyę do rozpoznania położenia domu, jego dochodów i osobistej odpowiedzialności właściciela. Do delegacyi téj należeć ma najmniej trzy osoby, licząc w to Członka Budowniczego;

- e) że prócz procentu prawnego, Towarzystwo pobiera jeszcze szósty procent tytułem ofiary;
- f) że przy wypłacie pożyczki, ma być delegowany przez Wydział Członek Sekcyi prawnej, który przy spisaniu stosownego przed Rejentem aktu, obowiązany jest za dyktować w imieniu Towarzystwa akceptacyę szóstego procentu, tytułem ofiary na rzecz tutejszej instytucji;
- g) że pożyczki najdłużej na lat sześć mogą być udzielane, z zastrzeżeniem, że w razie koniecznej potrzeby, Towarzystwo w każdym czasie, za półrocznem wypowiedzeniem, może podnieść swój kapitał;
- h) że na pół roku przed upływem sześciu lat, biorący pożyczkę powinien postarać się o prolongacyę na dalsze lata;
- i) że procenta od wypożyczonych kapitałów płacone być mają w kwartalnych lub półrocznych ratach z dołu;
- k) że uchybienie którejbądź raty pociąga za sobą możność żądania przez Towarzystwo zwrotu wypożyczonego kapitału w każdym czasie, bez względu na zakreszony w hypotece termin;
- l) że wszelkie dowody, jako to: wykazy hypoteczne domów, na które fundusze Towarzystwa wypożyczone zostały, sporządzone być mają dla archiwum Towarzystwa kosztem biorącego pożyczkę;

- m) при отдачѣ въ ссуду капиталовъ сиротскихъ заведеній, приютовъ и т. п., Секція, примѣняясь къ выше-приведеннымъ правиламъ, будетъ сообщать свои заключенія въ подлежащія Отдѣленія.

Ст. 100.

При приобрѣтеніи новыхъ домовъ или большихъ зданій въ собственность Общества, Секція должна наблюсти за переименованіемъ права собственности, а также за заведеніемъ новыхъ ипотечныхъ книгъ, для вновь выстроенныхъ Обществомъ зданій.

Ст. 101.

Юридическо-Финансовая Секція должна заботиться о томъ, чтобы, по представленію Счетной Секціи, недоимки процентовъ или другихъ постоянныхъ взносовъ, были взыскиваемы и, сверхъ того, обязана изыскивать средства къ устраненію этихъ недоимокъ, относясь по сему предмету въ Хозяйственно-Административное или въ другія Отдѣленія, по принадлежности.

Ст. 102.

О каждомъ, на основаніи постановленія центрального засѣданія Общества, начатомъ дѣлѣ, его производствѣ и окончаніи, Юридическо-Финансовая Секція будетъ давать отчетъ, посредствомъ Хозяйственно-Административнаго Отдѣленія, въ засѣданіяхъ Общаго Управленія, для дальнѣйшихъ соображеній.

Ст. 103.

Она будетъ наблюдать, чтобы всякія частныя пожертвованія, сдѣланныя съ условіемъ дѣлежа съ другимъ лицомъ, или истекающія изъ различныхъ уступокъ и подлежащія спору, не были

- m) że przy lokacyi funduszów Zakładów sierot, Sal ochrony i t. p. Sekcja opinie swoje, stosownie do powyższych przepisów, komunikować będzie właściwym Wydziałom.

Art. 100.

Sekcja, przy nabywaniu nowych domów lub gmachów na własność Towarzystwa, ma dopilnować zmiany tytułu własności, jako też założenia nowych ksiąg hipotecznych, dla nowo wystawionych przez Towarzystwo zabudowań.

Art. 101.

Sekcja prawna i funduszów mieć będzie staranie, aby podane przez Sekcję rachunkową zaległości procentowe lub inne stałe wpływy, ściągane były; a nadto obmyślać środki, zapobiegające podobnym zaległościom, odnosząc się w tej mierze do Wydziału Ekonomiczno-Administracyjnego, lub innych właściwych Wydziałów.

Art. 102.

O każdym, na mocy decyzji posiedzenia centralnego Towarzystwa, rozpoczętém działaniu, postępie lub ukończeniu, Sekcja prawna i funduszów zdawać będzie sprawę przez pośrednictwo Wydziału Ekonomiczno-Administracyjnego na posiedzeniach Administracyi Ogólnej, do dalszego postąpienia.

Art. 103.

Przestrzegać będzie, ażeby wszelkie darowizny prywatne, z warunkiem dzielenia się z drugą osobą lub z rozmaitych prze-

вовсе принимаемы, на основаніи Устава, такъ какъ они сопряжены съ судебными издержками.

ГЛАВА XI.

Счетная Секція.

Ст. 104.

Счетная Секція состоитъ изъ Начальника и извѣстнаго числа Членовъ, избираемыхъ, согласно 58 ст. настоящаго Устройства, Хозяйственно-Административнымъ Отдѣленіемъ.

Ст. 105.

Счетная Секція, по сношеніи съ подлежащими Отдѣленіями, обязана:

- a) готовить нужныя формы и кассовыя а также счетныя книги, для всѣхъ заведеній Общества;
- b) составлять проекты смѣтъ доходамъ и расходамъ изъ суммъ Общества, которые, не позже какъ въ началѣ Ноября мѣсяца, ежегодно должны быть сообщены въ подлежащія Отдѣленія и въ Общее Управленіе, для разсмотрѣнія и исправленій, если таковыя будутъ признаны необходимыми, а въ Декабрѣ мѣсяцѣ представлены на утвержденіе въ центральное засѣданіе;
- c) составлять, соображаясь со смѣтою, вѣдомости о мѣсячныхъ расходахъ, и таковыя сообщать въ подлежащія Отдѣленія, для представленія ихъ на утвержденіе Общаго Управленія; а послѣ утвержденія таковыхъ и подписи ассигновокъ на кассу Предсѣдателемъ, двумя старшими по порядку избранія Членами и Секретаремъ Управленія (сообразно 52 ст. лит. e, настоящаго Устройства), она будетъ готовить ассигновки, для подписи Вице-Предсѣдателя Общаго Управленія и Начальника Счетной Секціи;

kazów pochodzące, a w sporze będące, jako pociągające, za sobą koszta sądowe, na zasadzie ustaw nie były przyjmowane.

TYTUŁ XI.

Sekcja rachunkowa.

Art. 104.

Sekcja rachunkowa składa się z Naczelnika i pewnej liczby Członków, stosownie do art. 58-go niniejszej organizacji, przez Wydział Ekonomiczno-Administracyjny wybranych.

Art. 105.

Obowiązkiem Sekcyi rachunkowej jest, po porozumieniu się z właściwymi Wydziałami:

- a) przysposabiać potrzebne wzory i księgi kassowe, tudzież rachunkowe, dla wszystkich zakładów Towarzystwa;
- b) układać projekta do etatu dochodów i wydatków z funduszków Towarzystwa, które najdalej na początku miesiąca Listopada każdego roku mają być zakomunikowane właściwym Wydziałom i Administracyi Ogólnej do przejrzenia i dopełnienia zmian, jeżeli te za konieczne uznane zostaną, a w miesiącu Grudniu do zatwierdzenia posiedzeniu centralnemu;
- c) formować wykazy miesięcznych wydatków, w zastowaniu się do etatu, i takowe przedstawiać właściwym Wydziałom, celem poniesienia ich pod zatwierdzenie Administracyi Ogólnej, a po zatwierdzeniu takowych i podpisaniu upoważnień do kassy przez Prezesa Administracyi Ogólnej, dwóch najdawniejszych Członków i Sekretarza Administracyi (stosownie do art. 52-go lit. e niniejszej organizacji), przygotowywać assygnacye do podpisów Vice-Prezesa Administracyi Ogólnej i Naczelnika Sekcyi rachunkowej;

- d) производить первоначальную повѣрку всѣхъ кассовыхъ книгъ и контролей, веденныхъ въ кассахъ и заведеніяхъ Общества, какъ съѣстнымъ припасамъ, такъ и денежнымъ и фабричнымъ оборотамъ, а также повѣрять счета и документы, представляемые Членами или уполномоченными для сего лицами, по находящимся въ ихъ распоряженіи суммамъ;
- e) производить каждые три мѣсяца ревизію фабричнаго магазина и главной кладовой съѣстныхъ припасовъ, и повѣрять ежегодно по описямъ все имущество Общества;
- f) представлять въ подлежащія Отдѣленія, по истеченіи каждыхъ трехъ мѣсяцевъ, вѣдомости о недоимкахъ всякихъ сборовъ и о причитающихся въ пользу Общества, подъ какимъ бы то ни было наименованіемъ, взысканіяхъ;
- g) представлять ежемѣсячно въ подлежащія Отдѣленія и въ Общее Управленіе, вѣдомости о состояніи фондушей, а Обществу всякій разъ, когда будетъ созвано центральное засѣданіе;
- h) составлять мѣсячные рапорты о состояніи кассы и о поступившихъ всякаго рода пожертвованіяхъ; рапорты эти за подписью Предсѣдателя Общаго Управленія (согласно 7 ст. настоящаго Устройства), должны быть представляемы Предсѣдателю Общества;
- i) сообщать свое заключеніе по предметамъ, касающимся отчетности и счетоводства и, на каждое востребованіе Отдѣленій или Общества, сообщать изъ кассовыхъ книгъ, отчетовъ или документовъ необходимыя справки;
- k) составлять: ежемѣсячныя статистическія вѣдомости, годовой отчетъ Общества и отчеты о приходѣ и расходѣ суммъ въ главной кассѣ Общества.

- d) odbywać pierwszą rewizję wszelkich ksiąg kassowych i kontroll, tak żywnościowych, pieniężnych, jakoteż fabrycznych, w kassach i zakładach Towarzystwa prowadzonych; tudzież rachunków i dowodów, składanych z summ, przez Członków lub osoby do tego upoważnione podnoszonych;
- e) dopełniać co kwartał rewizję magazynu fabrycznego i spiżarni głównej, a co rok wszystkich inwentarzy Towarzystwa;
- f) podawać właściwym Wydziałom co kwartał wykazy wszelkich zaległości poborowych i likwidacye przypadających Towarzystwu z rozmaitych tytułów należności;
- g) przedstawiać stan funduszków właściwym Wydziałom i Administracyi Ogólnej co miesiąc, a Towarzystwu ile razy zwołane będzie posiedzenie centralne;
- h) formować rapporta miesięczne o stanie kassy i otrzymanych ofiarach wszelkiego rodzaju, Prezesowi Towarzystwa, za podpisem Prezesa Administracyi Ogólnej, stosownie do art. 7-go niniejszej Organizacyi, składać się mające;
- i) udzielać opinie w przedmiotach rachunkowo-kassowych i na każde wezwanie Wydziałów lub Towarzystwa, dostarczać z ksiąg kassowych, rachunków, lub dowodów, żądane objaśnienia;
- k) układać wiadomości statystyczne miesięczne, sprawozdanie roczne Towarzystwa i rachunki z dochodów i wydatków, przez Kasę główną Towarzystwa czynionych.

Ст. 106.

При повѣркѣ кассовыхъ книгъ и контролей, какъ съѣстныхъ припасамъ, такъ и денежнымъ и фабричнымъ оборотамъ въ заведеніяхъ Общества, а также счетовъ и документовъ, представляемыхъ Членами или уполномоченными для сего лицами, по расходнымъ ими суммамъ, и при ревизіи фабричнаго магазина, главной кладовой и всего имущества, Счетная Секція должна строго руководствоваться исключительно для ней преподанною инструкціею.

ГЛАВА XII.

Секція грошевыхъ кассъ и бесплатныхъ библиотекъ для чтенія.

Ст. 107.

Секція грошевыхъ кассъ будетъ состоять изъ Начальника Секціи, кандидата, заступающаго его мѣсто, и изъ столькихъ Членовъ, управляющихъ грошевыми кассами, сколько будетъ упомянутыхъ кассъ, по избранію (согласно 58 ст. настоящаго Устройства) Хозяйственно-Административнаго Отдѣленія.

Ст. 108.

Въ случаѣ болѣзни или отлучки изъ города Начальника и кандидата, заступающаго его мѣсто, обязанности ихъ исполняются однимъ изъ самыхъ старшихъ Управляющихъ грошевыми кассами, по назначенію въ это званіе.

Ст. 109.

Грошевыя кассы учреждены для того, чтобы доставить бѣдному классу населенія возможность отдавать въ сбереженіе

Art. 106.

Przy rewizyi ksiąg kassowych i kontroll, tak żywnościowych, pieniężnych, jako też fabrycznych, w zakładach Towarzystwa prowadzonych, tudzież rachunków i dowodów, składanych z summ, przez Członków lub osoby do tego upoważnione podnoszonych, jak również magazynu fabrycznego, spiżarni głównej i inwentarzy, Sekcja rachunkowa ściśle stosować się będzie do instrukcyi oddzielnie dla niej przepisanej.

TYTUŁ XII.

Sekcja Kass groszowych i Czytelni bezpłatnych.

Art. 107.

Sekcja Kass groszowych składać się będzie z Naczelnika Sekcyi, jego zastępcy i z tylu Członków zarządzających Kassami groszowymi, ile będzie rzeczonych Kass, stosownie do art. 58-go niniejszej Organizacyi przez Wydział Ekonomiczno-Administracyjny wybranych.

Art. 108.

Na przypadek słabości lub wydalenia się z miasta Naczelnika i jego zastępcy, obowiązki te pełni jeden z Zarządzających Kassą groszową, najdłużej obowiązki te sprawujący.

Art. 109.

Kassy groszowe zaprowadzone są celem podania niezamożnej klasie ludności sposobu składania kwot jak najdrobniej-

самыя незначительныя суммы и облегчить сношенія между этимъ классомъ пародонаселенія и сберегательною кассою, состоящею въ вѣдѣніи Страховаго Управленія.

Ст. 110.

Грошевыя кассы будутъ принимать отъ каждаго лица, безъ различія исповѣданія, пола и возраста, самыя мелкія суммы, начиная съ одного гроша, для временнаго сбереженія, а въ послѣдствіи для передачи таковыхъ въ сберегательную кассу, состоящую въ вѣдѣніи Страховаго Управленія.

Ст. 111.

Если взносы отъ одного и того же лица достигнуть суммы одного польскаго злотаго, тогда грошевая касса, по соглашеніи съ вкладчикомъ, будетъ переводить таковыя въ сберегательную кассу до тѣхъ поръ, пока не составитъ сумма, опредѣленная правилами сберегательныхъ кассъ, или пока не будутъ поданы вкладчиками предварительныя объявленія.

Ст. 112.

Внесшій въ первый разъ складку въ грошевую кассу, получаетъ отъ нея безплатно книжку, въ которую должны быть записываемы, какъ первый, такъ и послѣдующіе взносы.

Ст. 113.

Приемъ складокъ будетъ производиться въ дни и часы, назначенные Членами грошевой кассы, по ихъ усмотрѣнію.

Ст. 114.

Для собиранія складокъ и исполненія вытекающихъ изъ этого обязанностей, въ каждой части города, Хозяйственно-Административнымъ Отдѣленіемъ, будутъ избраны:

szych i ułatwienia stosunków między tą klasą mieszkańców a Kasą oszczędności, pod zarządem Dyrekcyi Ubezpieczeń zostającą.

Art. 110.

Kassy groszowe przyjmować będą od każdego, bez różnicy wyznania, płci i wieku do tymczasowego zachowania, a następnie przelewu do Kassy oszczędności pod zarządem Dyrekcyi Ubezpieczeń zostającą, kwoty drobne, poczynając od grosza jednego.

Art. 111.

Gdy wnioski przez jedną i też samą osobę poczynione dojdą jednego złotego polskiego, Kassa groszowa, za zgodzeniem się na to składającego, takowe przelewać będzie do Kassy oszczędności, do czasu uzbierania się summ, przepisami o Kasach oszczędności zakreślonych, lub zastrzeżeń przez składających poczynionych.

Art. 112.

Wnoszący po raz pierwszy składkę do Kassy groszowej, otrzyma od tejsze bezpłatną książeczkę, do której, tak pierwszy, jak i następne wnioski zapisywane będą.

Art. 113.

Odbiór składek dopełniać się będzie w dniach i godzinach uznanych za najdogodniejsze przez Członków Kassy groszowej.

Art. 114.

Do poboru składek i ułatwienia wynikających ztąd czynności, w każdym cyrkule wybrani będą przez Wydział Ekonomiczno-Administracyjny:

- a) изъ числа Членовъ Варшавскаго Благотворительнаго Общества, Управляющіе грошевыми кассами;
- b) изъ среды того же Общества, или изъ числа Членовъ Попечительнаго Совѣта въ городской части, два Члена въ каждую грошевую кассу, изъ которыхъ одному Управляющій поручить исправленіе должности Контролера, а другому должности Бухгалтера.

Ст. 115.

Управляющій кассою принимаетъ взносы и таковыя, по востребованію вкладчика, или возвращаетъ ему, или переводить въ сберегательную кассу.

Ст. 116.

Членъ грошевой кассы, коему предоставлена Управляющимъ должность Контролера, будетъ записывать въ книжки грошевой кассы объявленное количество вклада и вести общій контроль поступающимъ взносамъ. Къ его обязанности относится: вмѣстѣ съ Управляющимъ кассою наблюдать за цѣлостію и безопасностію находящихся въ кассѣ вкладовъ, а въ случаѣ болѣзни или отсутствія Управляющаго, заступать его мѣсто.

Ст. 117.

Членъ кассы, коему поручено Управляющимъ исправленіе должности Бухгалтера, будетъ вести подробные счета взносамъ каждаго вкладчика порознь, составлять въ назначенные сроки ведомости, указанные въ слѣдующей 118 ст., а въ случаѣ болѣзни, отсутствія или приглашенія Контролера къ исправленію должности Управляющаго, заступаетъ его мѣсто.

Ст. 118.

Грошевыя кассы будутъ находиться подъ надзоромъ Хозяйственно-Административнаго Отдѣленія, которому, не позже

- a) з грона Członków Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, Zarządzający Kasą groszową;
- b) z tegoż groma, lub ze składu Członków Rady Opiekuńczej cyrkulowej, dwóch Członków do każdej Kasy groszowej, z których jednego Zarządzający Kasą zaprosi na Kontrollera, a drugiego na Buchhaltera.

Art. 115.

Zarządzający Kasą przyjmuje wpływy i takowe, na żądanie uczestnika, będzie mu zwracać, lub przelewać do Kasy oszczędności.

Art. 116.

Członek Kasy groszowej, zaproszony przez Zarządzającego na Kontrollera, wpisywać będzie do książeczek Kasy groszowej zadeklarowane składki i prowadzić kontrolę ogólną wpływów. Jest w obowiązku, wspólnie z Zarządzającym Kasą, czuwać nad całością i bezpieczeństwem znajdujących się w nich depozytów, a w razie słabości lub nieobecności Zarządzającego, tegoż zastępować.

Art. 117.

Członek Kasy, zaproszony przez Zarządzającego na Buchhaltera, prowadzić będzie rachunki szczegółowe należności uczestników, układać w terminach na to oznaczonych wiadomości, w następnym art. 118-m zastrzeżone, i w razie słabości, nieobecności lub powołania Kontrollera na zastępstwo Zarządzającego, tego zastępować.

Art. 118.

Kasy groszowe zostawać będą pod kontrolą Wydziału Ekonomiczno-Administracyjnego, któremu w dni najdalej 15

15 дней по истечении каждаго трехъ мѣсяцевъ, онѣ обязаны представлять перечневые вѣдомости — о числѣ вкладчиковъ и о суммѣ вкладовъ, внесенныхъ ими въ грошевую кассу къ послѣднему числу истекшихъ трехъ мѣсяцевъ, а также о томъ: сколько лицъ и на какую сумму получили обратно изъ кассы свои вклады, для сколькихъ лицъ и какая сумма переведена въ сберегательную кассу, и, наконецъ, сколько лицъ и какія суммы имѣютъ наличными деньгами въ грошевой кассѣ.

Ст. 119.

Хозяйственно-Административное Отдѣленіе, получивъ изъ всѣхъ грошевыхъ кассъ означенныя вѣдомости и включивъ ихъ въ свои отчеты, будетъ печатать таковыя въ газетахъ для всеобщаго свѣдѣнія.

Ст. 120.

Начальникъ Секціи грошевыхъ кассъ производитъ ревизію кассъ столько разъ, сколько это будетъ признано имъ необходимымъ.

Ст. 121.

Начальникъ Секціи, сколько разъ найдетъ это нужнымъ, приглашаетъ Управляющихъ грошевыми кассами, для коллегіальныхъ совѣщаній.

Ст. 122.

Результатъ совѣщаній, представляется въ формѣ рапорта въ Хозяйственно-Административное Отдѣленіе, для дальнѣйшихъ соображеній.

Ст. 123.

Подъ управленіемъ Начальника Секціи или кандидата, заступающаго его мѣсто, будутъ находиться учрежденныя обществомъ безплатныя бібліотеки для чтенія.

po upływie kaźdego kwartału, obowiązane są składać krótkie liczebne wiadomości: wiele osób i jaką summę po koniec upły-
nionego kwartału wniosło do Kassy groszowej, wielu osobom
i jaką summę powrócono, dla wielu osób i jaką summę przela-
no do Kassy oszczędności, oraz wiele osób i jakie summy posia-
dają w Kassie groszowej w gotowiznie.

Art. 119.

Wydział Ekonomiczno-Administracyjny, po otrzymaniu od wszystkich Kass groszowych powyższych wiadomości, takowe w sprawozdaniach swoich przez pisma publiczne ogłaszać będzie.

Art. 120.

Naczelnik Sekcyi Kass groszowych dopełniać będzie rewizyę tychże Kass, ile razy uzna tego potrzebę.

Art. 121.

Naczelnik Sekcyi, ile razy uzna tego potrzebę, zaprasza Zarządzających Kassami na kollegialną naradę.

Art. 122.

Rezultat z narad, w formie rapportu spisany, przedstawiony będzie Wydziałowi Ekonomiczno Administracyjnemu do dalszego ocenienia.

Art. 123.

Pod zarządem Naczelnika Sekcyi, lub jego zastępcy, zostawać będą Czytelnie bezpłatne Towarzystwa.

РАЗДѢЛЪ IV.

ГЛАВА XIII.

Отдѣленіе II-е Экзаминаціонное.

Ст. 124.

Экзаминаціонное Отдѣленіе будетъ состоять изъ всѣхъ Попечителей, которые вмѣстѣ съ тѣмъ председательствуютъ въ Попечительныхъ Совѣтахъ.

Ст. 125.

Въ случаѣ болѣзни или отсутствія котораго нибудь изъ Попечителей, обязанности его, съ правомъ голоса въ засѣданіяхъ Экзаминаціоннаго Отдѣленія, исполняетъ постоянный кандидатъ, заступающій его мѣсто.

Ст. 126.

Ежегодно въ Ноябрь мѣсяцѣ, Совѣты въ городскихъ частяхъ представляютъ двухъ кандидатовъ на Попечителей и двухъ на кандидатовъ, заступающихъ ихъ мѣсто.

Ст. 127.

Если по случаю смерти или увольненія по собственному желанію, откроется въ теченіе года должность Попечителя или кандидата, заступающаго его мѣсто, тогда Совѣтъ въ городской части, представляетъ изъ числа своихъ Членовъ двухъ кандидатовъ на это мѣсто.

Ст. 128.

Изъ представленныхъ Совѣтами въ городскихъ частяхъ, сообразно 126 и 127 ст., двухъ кандидатовъ, Экзаминаціон-

ROZDZIAŁ IV.

TYTUŁ XIII.

Wydział II-gi, Examinacyjny.

Art. 124.

Wydział Examinacyjny składać się ma z wszystkich Opiekunów, którzy są zarazem prezydującymi w Radach Opiekunów.

Art. 125.

W razie nieobecności lub choroby którego z Opiekunów, pełni te obowiązki, z prawem zasiadania na posiedzeniach Wydziału Examinacyjnego, stały zastępca Opiekuna.

Art. 126.

W miesiącu Listopadzie każdego roku, Rady cyrkulowe przedstawiają dwóch kandydatów na Opiekunów i dwóch kandydatów na zastępców Opiekunów.

Art. 127.

Jeżeli w skutek śmierci lub uwolnienia na własne żądanie, zawakuje w środku roku urząd Opiekuna lub zastępcy Opiekuna, w takim razie Rada cyrkulowa przedstawia z grona swego dwóch kandydatów na zawakowany urząd.

Art. 128.

Z przedstawionych przez Rady cyrkulowe, w sposób art. 126-m i 127-m wskazany, dwóch kandydatów, Wydział Exa-

ное Отдѣленіе, большинствомъ голосовъ, избираетъ Попечителей и кандидатовъ, заступающихъ ихъ мѣсто.

Ст. 129.

Экзаминаціонное Отдѣленіе, по тайной балотировкѣ, избираетъ изъ среды себя: Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя и Секретаря Отдѣленія.

Ст. 130.

Выборы, какъ въ Попечители и въ кандидаты, заступающіе ихъ мѣсто, такъ равно въ Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя и Секретари Отдѣленія, утверждаются центральнымъ засѣданіемъ Общества и имѣютъ обязательную силу только на одинъ годъ, по истеченіи котораго могутъ быть вновь избраны тѣ же самые Члены, безъ всякихъ ограниченій.

Ст. 131.

Засѣданіе должно состоять не менѣе какъ изъ 7-ми, а въ чрезвычайныхъ случаяхъ, не менѣе какъ изъ 5-ти Членовъ этого Отдѣленія, считая въ томъ числѣ Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя и Секретаря Отдѣленія.

Ст. 132.

Предсѣдатель открываетъ два раза въ мѣсяцъ засѣданія Отдѣленія, происходящія, одновременно съ засѣданіями Отдѣленія пособій, въ зданіи Общества, а также и чрезвычайныя, которыя имѣетъ право созывать по мѣрѣ надобности.

Ст. 133.

Въ отсутствіе Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателя Отдѣленія, дѣйствіями засѣданій этого Отдѣленія, управляетъ одинъ изъ Чле-

minacyjny większością głosów wybiera Opiekunów i zastępców Opiekunów.

Art. 129.

Wydział Examinacyjny z grona swego wybiera przez sekretne głosowanie Prezesa, Vice-Prezesa, oraz Sekretarza Wydziału.

Art. 130.

Wybory, tak na Opiekunów, jako też stałych ich zastępców, oraz na Prezesa, Vice-Prezesa i Sekretarza Wydziału zatwierdza posiedzenie centralne Towarzystwa, i mają ważność tylko na rok jeden, po upływie którego, ci sami Członkowie bez ograniczenia, na nowo wybieranymi być mogą.

Art. 131.

Komplet na posiedzeniu stanowi najmniej 7-u, a w nadzwyczajnych przypadkach najmniej 5-u Członków tego Wydziału, wraz z Prezesem, Vice-Prezesem i Sekretarzem.

Art. 132.

Prezes zagaja posiedzenia Wydziału dwa razy na miesiąc, jednocześnie z Wydziałem wsparcia, w gmachu Towarzystwa odbywać się mające, oraz nadzwyczajne, które ile razy uzna tego potrzebę mocen jest zwołać.

Art. 133.

W razie nieobecności Prezesa i Vice-Prezesa Wydziału, kieruje czynnościami na posiedzeniach tegoż Wydziału jeden

новъ, исправляющій долге другихъ обязанности Печителя въ городской части.

Ст. 134.

Все заключенія, постановленія и предположенія, послѣдовавшія въ засѣданіи Отдѣленія и предоставленныя рѣшенію Общаго Управленія и Общества, записываются въ протоколъ.

Ст. 135.

Протоколъ засѣданій прочитывается въ каждомъ засѣданіи Общаго Управленія и представляется къ подписи Предсѣдателя этого Управленія.

Ст. 136.

Предсѣдатель Отдѣленія будетъ представлять въ тѣ же засѣданія особую вѣдомость о дѣлахъ, требующихъ рѣшенія Общаго Управленія или Общества.

Ст. 137.

Отдѣленіе, посредствомъ канцеляріи, будетъ представлять къ подписи Предсѣдателя Общаго Управленія всю переписку съ властями и частными лицами, а равно всякаго рода объявленія.

Ст. 138.

По требованію Правительственныхъ мѣстъ и Благотворительнаго Общества, Попечителя въ городскихъ частяхъ должны сообщать свѣдѣнія и свидѣтельствовать о состояніи бѣдныхъ, и потомъ увѣдомлять объ этомъ Экзаминаціонное Отдѣленіе.

z Członków najdłużej obowiązki Opiekuna cyrkulowego sprawujący.

Art. 134.

Wszelkie opinie, rozporządzenia i wnioski, do decyzji Administracyi Ogólnej i Towarzystwa pozostawione, na posiedzeniach Wydziału zapadłe, zapisywane będą do protokołu.

Art. 135.

Protokół posiedzeń czytany będzie na każdej sessyi Administracyi Ogólnej i przedstawiany do podpisu Prezesowi tejże Administracyi.

Art. 136.

Prezes Wydziału ma przedstawiać na tychże posiedzeniach oddzielne wykazy przedmiotów, decyzji Administracyi Ogólnej lub Towarzystwa wymagających.

Art. 137.

Wszelkie korespondencje z Władzami i osobami, oraz wszelkiego rodzaju ogłoszenia, Wydział do podpisu Prezesowi Administracyi Ogólnej przez Kancellaryę przedstawiać będzie.

Art. 138.

Na żądanie Władz rządowych i Towarzystwa Dobroczynności, Opiekunowie cyrkulowi mogą udzielać i poświadczать opinie o stanie ubogich, a następnie Wydział Examinacyjny o tém zawiadamiać.

Ст. 139.

Къ особеннымъ обязанностямъ Экзаминаціоннаго Отдѣленія относятся слѣдующія:

- a) удостовѣреніе о дѣйствительномъ состояніи бѣдныхъ, старцевъ и увѣчныхъ, для помѣщенія въ сиротскихъ заведеніяхъ.

Окончательное же разсмотрѣніе правъ родителей, обращающихся съ просьбами—о дозволеніи ихъ дѣтямъ посѣщать за деньги или бесплатно: залы пріютовъ и воспитательные дома для грудныхъ младенцевъ, вечернія и начальныя училища, предоставляется непосредственно Попечителямъ въ городскихъ частяхъ и Попечителямъ подлежащихъ заведеній;

- b) представленіе о выдачѣ бѣднымъ разнаго рода пособій, а именно: въ деньгахъ, съѣстныхъ припасахъ, обѣдахъ, румфордскомъ супѣ, и т. п., а также разрѣшеніе выдачи просителямъ ссудъ, изъ ссудной кассы Общества;
- c) производство всѣхъ дѣлъ, представленныхъ Попечительными Совѣтами въ городскихъ частяхъ, чрезъ посредство своихъ Попечителей, окончательное ихъ рѣшеніе, передача съ своимъ заключеніемъ въ другія Отдѣленія, либо представленіе на усмотрѣніе Общаго Управленія Общества.

Ст. 140.

При удостовѣреніи о дѣйствительности состоянія старцевъ и сиротъ, для принятія ихъ въ заведеніе, либо для подачи имъ пособія въ городѣ, Отдѣленіе должно строго соблюдать и руководствоваться инструкцію, которая исключительно для этого будетъ преподана Попечителямъ въ городскихъ частяхъ.

Art. 139.

Szczególne obowiązki Wydziału Examinacyjnego są:

- a) sprawdzanie kwalifikacyi ubogich, starców i kalek do pomieszczenia w instytucie, oraz dzieci obojej płci do pomieszczenia w zakładach sierot.

Ostateczne zaś rozpoznanie kwalifikacyi zgłaszających się rodziców o dozwole nie ich dzieciom uczęszczania do sal ochrony, żłobków, szkółek wieczornych, elementarnych za opłatą lub bezpłatnie, należyć będzie bezpośrednio do Opiekunów cyrkulowych lub Opiekunów właściwych zakładów;

- b) kwalifikowanie ubogich do rozmaitego rodzaju wsparcia, jako to: w pieniądzu, w artykułach żywności, obiadach gościnnych, zupie rumfordzkiej i t. p., oraz kwalifikowanie zgłaszających się o pożyczkę z kasy pożyczkowej Towarzystwa;
- c) załatwianie wszelkich interesów, przez Rady Opiekunów cyrkulowych, za pośrednictwem Opiekunów przedstawionych; ostateczne takowych decydowanie, komunikowanie innym Wydziałom ze swoją opinią, lub przedstawianie Administracyi Ogólnej Towarzystwa.

Art. 140.

Przy sprawdzaniu kwalifikacyi starców i sierot do przyjęcia lub do udzielenia ubogim na mieście wsparcia, Wydział ściśle przestrzegać i stósować się winien do instrukcyi w tym celu dla Opiekunów cyrkulowych przepisać się mającej.

Ст. 141.

Если лицо, о принятии котораго послѣдовало представленіе, слишкомъ преклонныхъ лѣтъ, неспособно къ работамъ и не имѣетъ никакого пріюта, въ такомъ случаѣ Предсѣдатель Отдѣленія, на рапортѣ, удостовѣряющемъ о томъ, прописываетъ заключение Отдѣленія въ слѣдующихъ словахъ: „принять предъ другими.“

Ст. 142.

На рапортахъ о лицахъ нѣсколько моложе и имѣющихъ какой нибудь пріютъ, онъ дѣлаетъ надпись „принять по очереди.“

Ст. 143.

На рапортахъ о лицахъ еще довольно сильныхъ и способныхъ къ работѣ въ институтѣ, онъ дѣлаетъ надпись „по очереди, какъ способныхъ къ службѣ въ институтѣ.“

Ст. 144.

Если представленное къ принатию лицо не совмѣщаетъ въ себѣ необходимыхъ условій, въ такомъ случаѣ Предсѣдатель, въ подписи на рапортѣ, отказываетъ въ приѣмѣ.

Ст. 145.

Списокъ кандидатовъ для помѣщенія въ институтѣ, долженъ быть просматриваемъ два раза въ годъ, а именно: въ Апрѣлѣ и въ Октябрѣ; фамилии же кандидатовъ, не помѣщенныхъ въ институтѣ, должны быть сообщаемы Попечителямъ въ городскихъ частяхъ, для удостовѣренія: не умеръ ли который нибудь изъ кандидатовъ, или не отказался ли отъ намѣренія поступить въ

Art. 141.

Jeżeli przedstawiona do przyjęcia osoba jest nader podeszłego wieku, niezdolna do pracy i niema żadnego przytułku, w takim razie Prezes Wydziału na raporcie kwalifikacyjnym zamieści opinię Wydziału w słowach: „do przyjęcia przed innymi.“

Art. 142.

Na raportach osób cokolwiek młodszych i mających jakikolwiek przytułek, napisze słowa: „do umieszczenia z kolei.“

Art. 143.

Na raportach osób jeszcze dosyć silnych i zdolnych do pracy w instytucie, napisze słowa: „z kolei, jako zdolna do posługi instytucyjowej.“

Art. 144.

W razie, gdyby przedstawiona do przyjęcia osoba nie posiadała przepisanych kwalifikacyj, Prezes na raporcie wypisze odmowną odpowiedź.

Art. 145.

Lista kandydatów do umieszczenia w instytucie, dwa razy do roku, a mianowicie w miesiącach Kwietniu i Październiku ma być przejrzaną, a nazwiska nieumieszczonych, Opiekunom zakommunikowane, celem przekonania się, czy który z kandydatów nie umarł lub nie odstąpił od zamiaru umieszczenia się w instytucie, lub też czy stan jego nie polepszył się o tyle, że

институтъ, или не улучшилось ли его положеніе до того, что онъ не пужается въ этой милости; въ такихъ случаяхъ слѣдуетъ исключать ихъ изъ списка кандидатовъ.

Ст. 146.

Если Экзаминаціонное Отдѣленіе при повѣркѣ свидѣтельствъ бѣдныхъ, представленныхъ къ пособію, удостовѣрится о соблюденіи всѣхъ формальностей, то оно сдѣлаетъ на рапортѣ, согласно съ мнѣніемъ Попечителя надпись: „къ денежному пособію,“ или „къ пособію въ съѣстныхъ припасахъ,“ либо „къ румфордскому супу“ и т. п., а на прошеніи сироты о помѣщеніи въ заведеніе, написавъ соответственное рѣшеніе, таковое вмѣстѣ съ документами, представитъ въ Отдѣленіе сиротъ и бѣдныхъ дѣтей.

Ст. 147.

Если представленное къ пособію лицо не совмѣщаетъ требуемыхъ закономъ условій, въ такомъ случаѣ Отдѣленіе должно поступить на основаніи 144 ст. настоящаго Устройства.

Ст. 148.

Такъ какъ Общество на разныя пособія, назначаетъ штатомъ соответственную сумму, то Отдѣленіе, соображаясь съ размѣромъ этой суммы и по сношенію съ Отдѣленіемъ пособій, опредѣлитъ въ началѣ каждаго года, по опыту прошедшихъ лѣтъ, сколько лицъ изъ каждой городской части можетъ быть представлено къ пособію.

Ст. 149.

Контроль по вышеупомянутой раскладкѣ будетъ вести Членъ Секретарь Экзаминаціоннаго Отдѣленія, который также обязанъ

z dobrodziejstwa tego nie potrzebuje korzystać, a w takich wypadkach wykreślać ich należy z listy kandydatów.

Art. 146.

Jeżeli Wydział Examinacyjny, przy sprawdzaniu kwalifikacyi ubogich do wsparcia przedstawionych, przekona się, że wszelkie formalności są dopełnione, zapisze na raporcie, stósownie do wniosku Opiekuna: „do wsparcia pieniężnego“ lub „do wsparcia w artykułach żywności“ lub też „do zupy rumfordzkiej“ i t. d., a na kwalifikacyi sieroty do pomieszczenia w Zakładzie wypisze stosowną decyzję, i takową, wraz z dowodami, przedstawi Wydziałowi sierot i ubogich dzieci.

Art. 147.

Jeżeli przedstawiona do wsparcia osoba nie posiada przepisami wskazanych kwalifikacyj, w takim razie Wydział postąpi podług art. 144-go niniejszej organizacyi.

Art. 148.

Ponieważ na wszelkiego rodzaju wsparcia Towarzystwo przeznaczają corocznie etatem odpowiedni fundusz, Wydział zatem, stosując się do wysokości takiego funduszu, na początku każdego roku, po zniesieniu się z Wydziałem wsparcia, zakresli z doświadczenia lat zeszłych, ile osób ma być przedstawianych z każdego cyркулу do wsparcia.

Art. 149.

Kontrolę pomienionego wyżej rozkładu ma prowadzić Członek Sekretarz Wydziału Examinacyjnego, którego także

наблюдать, чтобы Попечители въ городскихъ частяхъ съ точностію примѣнялись къ этой раскладкѣ.

Ст. 150.

Экзамінаціонное Отдѣленіе обязано первыхъ чиселъ, по истеченіи каждаго трехъ мѣсяцевъ, повѣрять свидѣтельства лицъ, приходящихъ въ институтъ на гостинныя обѣды (пяти грошевыя).

Ст. 151.

Все прошенія, подаваемыя Обществу о назначеніи пособія, или о принятіи въ институтъ, послѣ засвидѣтельствованія владѣльцемъ или управляющимъ того дома, въ которомъ проситель имѣетъ жительство, и послѣ сдѣланія на нихъ отмѣтки Главнымъ Секретаремъ Общества, передаются симъ послѣднимъ, Попечителямъ въ городскихъ частяхъ, для мѣстныхъ дознаній и на ихъ заключеніе.

Ст. 152.

Экзамінаціонное Отдѣленіе, получаемыя ежегодно отчеты о дѣйствіяхъ Совѣтовъ въ городскихъ частяхъ, сводитъ въ одинъ общій, а изъ получаемыхъ, по прошествіи каждаго трехъ лѣтъ, отъ тѣхъ же Совѣтовъ вѣдомостей — о числѣ бѣдныхъ въ частяхъ города, составляетъ общую статистическую вѣдомость — о числѣ бѣдныхъ въ цѣломъ городѣ, которую представляетъ въ Общее Управленіе.

ГЛАВА XIV.

Попечительныя Совѣты въ городскихъ частяхъ.

Ст. 153.

На основаніи 15 ст. Устава Общества, учреждены въ каждой части гор. Варшавы и Праги, Попечительныя Совѣты, а такъ

обowiązkiem będzie przestrzegać, aby Opiekunowie cyrkulowi do powyższego rozkładu ściśle stosowali się.

Art. 150.

Obowiązkiem Wydziału Examinacyjnego będzie, w pierwszych dniach każdego kwartału, sprawdzać kwalifikacye osób na obiady gościnne (pięcio-groszowe) do instytutu uczęszczających.

Art. 151.

Wszelkie prosby do Towarzystwa o wsparcie lub o przyjęcie do instytutu podane, poświadczone przez właściciela lub rządę domu, w którym interessent mieszka, a zaopatrzone prezentatą Członka Głównego Sekretarza Towarzystwa, mają być przez tegoż komunikowane właściwym Opiekunom cyrkulowym do sprawdzenia i opinii.

Art. 152.

Wydział Examinacyjny otrzymywane co rok sprawozdania z działań Rad cyrkulowych streszcza, a z odbieranych co trzy lata od tychże Rad wykazów, obejmujących liczbę ubogich cyrkulu, układa ogólny wykaz statystyczny liczby ubogich całego miasta, i takowe przedstawia Administracyi Ogólnej.

TYTUŁ XIV.

Rady Opiekuncze cyrkulowe.

Art. 153.

Stosownie do art. 15-go Ustawy Towarzystwa, zaprowadzone są w każdym cyrkule miasta Warszawy i Praги Rady

же Попечительный Совѣтъ, для выдачи пособій бѣднымъ Французамъ, который имѣетъ въ своемъ распоряженіи особый, пожертвованный на этотъ предметъ капиталъ.

Ст. 154.

Попечительные Совѣты, состоящіе подъ предѣлательствомъ Попечителей въ городскихъ частяхъ, кромѣ вспомошествованія нищимъ, имѣютъ цѣлью предотвращать нищенство и бѣдность.

Ст. 155.

Въ составъ Попечительныхъ Совѣтовъ входятъ:

- a) Попечитель въ городской части, въ званіи предѣлательствующаго;
- b) Члены благотворительнаго Общества, не имѣющие постоянныхъ занятій въ Обществѣ, и Члены по приглашенію, которымъ поручаются участки въ части и особенныя занятія;
- c) духовное лицо, для преподаванія Закона Божія въ приютѣ подлежащей части;
- d) Попечительницы и Попечители приюта и воспитательнаго дома для грудныхъ младенцевъ, а также Управляющіе грошевыми кассами и бесплатными библіотеками для чтенія, находящимися въ этой городской части;
- e) Членъ, откомандированный изъ Отдѣленія пособій Варшавскаго Благотворительнаго Общества.

Ст. 156.

Предсѣдатель Общаго Управленія Благотворительнаго Общества, равно Вице-Предсѣдатели этого Управленія, Предсѣдатели и Вице-Предсѣдатели Отдѣленій, Начальники Секцій и

Opiekunów, oraz Rada Opiekunów wsparcia ubogich Francuzów, do dysponowania funduszem oddzielnie na ten cel darowanym.

Art. 154.

Rady Opiekunów zostające pod przewodnictwem Opiekunów cyrkulowych, obok wspierania nędzy, mają na celu zapobieganie żebractwu i ubóstwu.

Art. 155.

Rady Opiekunów składają się:

- a) Z Opiekuna cyrkulowego, jako Prezydującego;
- b) Z Członków Towarzystwa Dobroczynności, nie mających stałych zatrudnień w témże Towarzystwie i Przybranych, mających sobie powierzone rewiry w cyrkule i szczegółowe zajęcia;
- c) Z osoby duchownej, nauczającej religii w Ochronie właściwego cyrkulu;
- d) Z Opiekunów i Opiekunów Ochrony i Żłobka, oraz z zarządzających Kasa groszową i Czytelnia bezpłatną w tym cyrkule istniejących;
- e) Z Członka delegowanego z Wydziału Wsparcia Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności.

Art. 156.

Prezes Administracji Ogólnej Towarzystwa Dobroczynności, oraz Vice-Prezesi téjże Administracji, Prezesi i Vice-Prezesi Wydziałów, Naczelnicy Sekcyj i Sekretarz Główny Towa-

Главный Секретарь Общества, имѣютъ право присутствовать въ засѣданіяхъ Попечительныхъ Совѣтовъ, съ рѣшительнымъ голосомъ.

Ст. 157.

Ежегодно въ Ноябрь мѣсяцѣ, а также въ теченіи года, въ случаѣ смерти или увольненія по собственному желанію, предѣлительствующаго Попечителя или кандидата, заступающаго его мѣсто, Совѣты избираютъ, по балотировкѣ, изъ среды себя — двухъ кандидатовъ на должность Попечителя и двухъ кандидатовъ на должность кандидата, заступающаго его мѣсто, и таковыхъ представляютъ Благотворительному Обществу, для поступленія на основаніи 128 и 130 ст. настоящаго Устройства.

Примѣчаніе. Въ засѣданіе Совѣта въ городской части, въ которомъ должны быть произведены выборы двухъ кандидатовъ на Попечителя и кандидата, заступающаго его мѣсто, Предѣлительствующій долженъ пригласить, посредствомъ повѣстки, всѣхъ Членовъ Совѣта, а также Членовъ Благотворительнаго Общества, имѣющихъ жительство въ этой части города.

Ст. 158.

Ежегодно въ Декабрѣ мѣсяцѣ, Совѣты избираютъ Секретарей и сами утверждаютъ ихъ окончательно.

Ст. 159.

Въ отсутствіе предѣлительствующаго Попечителя, обязанности его исполняетъ кандидатъ, заступающій его мѣсто, а въ отсутствіе сего послѣдняго, Совѣтъ, изъ среды себя, избираетъ первоприсутствующаго.

Ст. 160.

Засѣданія Совѣтовъ должны происходить по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ мѣсяцѣ, въ помѣщеніи пріюта, находящагося въ

рзиства, mają prawo zasiadać na sessjach Rad Opiekuńczych z głosem stanowczym.

Art. 157.

Corocznie w miesiącu Listopadzie, oraz w razie zaszłej w środku roku śmierci lub uwolnienia się na własne żądanie Opiekuna Prezydującego lub jego Zastępcy, Rady przystępują, przez sekretne głosowanie, do wyboru z łona swego dwóch kandydatów na urząd Opiekuna i dwóch kandydatów na urząd Zastępcy Opiekuna i takowych przedstawiają Towarzystwu Dobroczynności, dla postąpienia wedle art. 128 i 130-go niniejszej organizacyi.

Uwaga. Na posiedzenie Rady cyrkulowej, na którym ma dokonać się wybór dwóch kandydatów na Opiekuna lub jego Zastępcę, Prezydujący obowiązany jest zaprosić, za pośrednictwem kurendy, wszystkich Członków Rady, oraz Członków Towarzystwa Dobroczynności, w cyrkule właściwym mieszkających.

Art. 158.

W miesiącu Grudniu każdego roku, Rady wybierają Sekretarzy i same ostatecznie ich nominują.

Art. 159.

Obowiązki Opiekuna Prezydującego, w czasie jego nieobecności, sprawuje Zastępca Opiekuna, a w nieobecności tegoż, Rada obiera Prezydującego z grona swego.

Art. 160.

Rady odbywać będą posiedzenia przynajmniej raz na miesiąc w lokalu Ochrony, we właściwym lub najbliższym cyrkule,

подвѣдомственной или ближайшей части города, однако, въ случаѣ надобности, Предсѣдательствующій Попечитель имѣетъ право созвать чрезвычайное засѣданіе.

Ст. 161.

Въ случаѣ разногласія въ мнѣніяхъ Членовъ Совѣта, присутствующихъ въ засѣданіи, рѣшенія постановляются по большинству голосовъ; при равенствѣ же голосовъ, мнѣніе предсѣдательствующаго Попечителя даетъ перевѣсъ и состоявшееся по оному рѣшеніе, записывается Секретаремъ Совѣта въ журналъ.

Ст. 162.

Если Членъ въ продолженіи шести мѣсяцевъ не будетъ присутствовать въ засѣданіяхъ, то Совѣтъ считаетъ его отказавшимся отъ званія Члена, и въ такомъ случаѣ, или вслѣдствіе увольненія по собственному желанію одного изъ Членовъ, Совѣты, большинствомъ голосовъ, избираютъ новаго Члена Совѣта изъ числа лицъ, извѣстныхъ своимъ усердіемъ въ оказываніи помощи бѣднымъ, и представляютъ его на утвержденіе Благотворительнаго Общества.

Ст. 163.

Къ особннымъ обязанностямъ Совѣтовъ въ городскихъ частяхъ относятся:

- a) попеченіе о бѣдныхъ и дѣтяхъ бѣднаго населенія въ городской части;
- b) отдача дѣтей въ воспитательные дома для грудныхъ младенцевъ, въ пріюты, въ богадѣльни, въ первоначальныя и вечернія училища;
- c) отдача дѣтей ремесленникамъ на обученіе; попеченіе о дѣтяхъ, обучающихся мастерству и, сверхъ того, вну-

знающей ся; в разіе jednak uznanej potrzeby, Opiekun Prezydujący mocen jest zwołać nadzwyczajne posiedzenie.

Art. 161.

W razie niezgodności zdań obecnych na posiedzeniu Rady Członków, większość głosów stanowi decyzję; na przypadek zaś równości zdań, Opiekun Prezydujący głosem swoim rozstrzyga wydać się mającą decyzję, która zapisuje się do protokołu, przez Sekretarza Rady prowadzonego.

Art. 162.

Rady uważać będą za opuszczającego Radę Członka, jeżeli tenże przez sześć miesięcy nie przybywa na posiedzenia, i w takim wypadku, lub w razie uwolnienia się którego z Członków na własne żądanie, Rady większością głosów wybiorą z grona ludzi znanych z gorliwości w niesieniu pomocy biednym, nowego Członka Rady i takowego przedstawiają Towarzystwu Dobroczynności do zatwierdzenia.

Art. 163.

Obowiązkami szczegółowemi Rad cyrkulowych będzie:

- a) opieka nad ubogimi i nad dziećmi ubogiej ludności w cyrkule;
- b) oddawanie dzieci do Żłobków, Ochron, Przytułków, Szkólek elementarnych i wieczornych;
- c) oddawanie dzieci do terminów, opieka nad oddaniami, a nadto wpływ na majstrów, ażeby ci w myśl istnie-

шение мастерамъ, чтобы они согласно съ существующими Правительственными постановленіями, посылали учениковъ въ воскресно-ремесленные училища;

- d) повѣрка и представленіе своихъ заключеній по прошеніямъ, подаваемымъ въ Благотворительное Общество, о назначеніи пособія, о помѣщеніи въ заведенія для сиротъ и престарѣлыхъ, о выдачѣ ссудъ изъ ссудной кассы Общества, объ отпускѣ гостинныхъ обѣдовъ (такъ называемыхъ пятигрошевыхъ), румфордскаго супа, и т. п.;
- e) приисканіе средствъ помѣщенія дѣтей изъ пріютовъ въ мастерскія, у ремесленниковъ и въ другія мѣста, а также попеченіе о помѣщенныхъ дѣтяхъ;
- f) представленіе своихъ заключеній относительно улучшенія матеріальнаго благосостоянія и развитія нравственности, не только бѣдныхъ въ городской части, но и жителей, принадлежащихъ къ классу рабочихъ и ремесленниковъ.

Ст. 164.

Упомянутыя обязанности будутъ исполняемы Членами Совѣтовъ, въ постоянно отведенныхъ имъ участкахъ; рапорты же о ихъ дѣйствіяхъ, вмѣстѣ съ предположеніями и замѣчаніями тѣхъ же Членовъ, будутъ представляемы въ засѣданія Совѣтовъ, а заключенія, сообщаемыя Обществу, будутъ рѣшаемы въ упомянутыхъ засѣданіяхъ коллегіальнымъ порядкомъ.

Ст. 165.

Совѣты, по прошествіи каждаго трехъ лѣтъ, будутъ представлять Обществу, для дальнѣйшихъ соображеній, согласно 152 ст. настоящаго Устройства, статистическія вѣдомости о числѣ бѣдныхъ въ своихъ частяхъ, раздѣляя ихъ на четыре разряда:

яących przepisów rządowych posyłali terminatorów do Szkoły rzemieślniczo-niedzielną;

- d) sprawdzanie i opiniowanie prośb nadsyłanych przez Towarzystwo Dobroczynności o wsparcie, pomieszczenie w Zakładach starców i sierot, o pożyczkę z Kasy pożyczkowej Towarzystwa, o obiady gościnne (tak zwane 5-cio groszowe), o zupę rumfordzką i t. p.
- e) obmyślanie środków pomieszczenia dzieci z Domów przytułku w warsztatach, rzemiosłach i t. p. miejscach, oraz opieka nad umieszczonemi;
- f) czynienie różnych wniosków, mających na celu poprawienie bytu materialnego i uszlachetnienie strony moralnej nie tylko ubogich cyrkułu, lecz nadto klasy wyrobniczej i rzemieślniczej.

Art. 164.

Czynności powyższe spełniane będą przez Członków Rad w wyznaczonych im stale rewirach, przedstawiane z wnioskami i uwagami tychże Członków na posiedzeniu Rad, a opinie przesyłane Towarzystwu, kollegialnie na rzeczonych posiedzeniach będą decydowane.

Art. 165.

Rady co trzy lata składać będą Towarzystwu, w myśl art. 152-go niniejszej Organizacyi, do dalszego użytku, statystyczne wykazy liczby ubogich swoich cyrkułów, rozdziałając takowe na cztery oddziały:

- a) бѣдныхъ, пособляющихъ своему недостатку заработкомъ или другими честными средствами;
- b) бѣдныхъ, которые рѣшительно не въ состоянїи зарабатывать своимъ трудомъ;
- c) лицъ, которыя могли бы еще работать, однако, по лѣности и по причинѣ дурныхъ наклонностей, предаются нищенству;
- d) дѣтей бѣдныхъ родителей, сиротъ и бездомныхъ; различая въ каждомъ разрядѣ мужескій и женскій полъ.

Ст. 166.

Одинъ разъ въ годъ, а именно въ Февралѣ мѣсяцѣ, Варшавское Благотворительное Общество будетъ созывать въ своемъ зданїи общее собранїе всѣхъ Совѣтовъ въ городскихъ частяхъ, въ которомъ предсѣдательство поручается Предсѣдателю Общаго Управленїя.

Ст. 167.

Въ этомъ годовомъ собранїи будутъ представляемы:

- a) подробные письменные отчеты о дѣйствїяхъ каждаго Совѣта въ городской части;
- b) соображенїя и предположенїя каждаго Члена, относительно улучшенїя состоянїя бѣдныхъ;
- c) проекты и другїе предметы, предложенные Предсѣдателемъ.

Ст. 168.

Такъ какъ предсѣдательствующіе въ Совѣтахъ Попечители, состоятъ вмѣстѣ съ тѣмъ Членами Экзаминаціоннаго Отдѣленїя Варшавскаго Благотворительнаго Общества, то всякія предложенїя Совѣтовъ, отчеты о ихъ дѣйствїяхъ и т. п., должны быть представляемы Обществу чрезъ посредство этихъ Попечителей.

- a) ubogich, zmniejszających swój niedostatek zarobkowaniem lub innemi jakimi godziwemi środkami;
- b) ubogich, bez żadnych sposobów zarobkowania;
- c) ludzi, którzyby mogli pracować; z powodu jednak próżniactwa i złych nałogów oddają się żebractwu;
- d) dzieci ubogich rodziców, sierot i opuszczonych; rozróżniając każdy oddział na męską i żeńską ludność.

Art. 166.

Raz do roku, a mianowicie w miesiącu Lutym, Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności zbierać będzie w gmachu swoim ogólne posiedzenie wszystkich Rad cyrkulowych, na którym prezydować będzie Prezes Administracyi Ogólnej.

Art. 167.

Na tém roczném posiedzeniu przedstawiane będą:

- a) szczegółowe na piśmie sprawozdania z działań każdej Rady cyrkulowej;
- b) uwagi i wnioski pojedynczych Członków Rad w przedmiocie ulepszenia bytu ubogich;
- c) projekta i inne przedmioty, przez przewodniczącego wniesione.

Art. 168.

Gdy Opiekunowie prezydujący w Radach są Członkami Wydziału egzaminacyjnego Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, wszelkie zatem wnioski Rad, sprawozdania z ich działań itp. wnoszone będą do Towarzystwa za pośrednictwem tychże Opiekunów.

Ст. 169.

Совѣты вправѣ представлять своихъ Членовъ, не состоящихъ Членами Общества, но усердно исполняющихъ возложенныя на нихъ обязанности, къ избранію въ Члены Общества, соблюдая однако при этомъ правила, изложенныя въ 23 ст. настоящаго Устройства.

Ст. 170.

Члены по приглашенію Попечительныхъ Совѣтовъ, наравнѣ съ Членами Общества, должны (на основаніи 31 ст. Устава Общества) исполнять всѣ обязанности безвозмездно, безъ всякаго со стороны Общества вознагражденія.

РАЗДѢЛЪ V.

Глава XV.

Отдѣленіе III-е. Пособія бѣднымъ, живущимъ въ городѣ.

Ст. 171.

Согласно 14 ст. Устава, Отдѣленіе пособій бѣднымъ, живущимъ въ городѣ, состоитъ изъ Приходскихъ Священниковъ г. Варшавы и предмѣстья Праги, и заступающихъ ихъ мѣсто, приглашенныхъ въ Общество, а также изъ другихъ Членовъ Общества.

Ст. 172.

Ежегодно, въ Ноябрь мѣсяцъ, Отдѣленіе избираетъ посредствомъ балотировки, изъ среды себя—Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя и Секретаря Отдѣленія и таковыя выборы представляетъ въ центральное засѣданіе Общества, на утвержденіе и для выдачи соотвѣтственныхъ увѣдомленій о назначеніи.

Art. 169.

Rady Członków swoich, nie będących Członkami Towarzystwa, odznaczających się w pełnieniu powierzonych im czynności, mogą przedstawiać na Członków Towarzystwa, przy ścisłym jednak zachowaniu form, przepisanych w tym przedmiocie artykułem 23 niniejszej organizacyi.

Art. 170.

Członkowie przybrani Rad opiekuńczych, podobnie jak Członkowie Towarzystwa (artykuł 31 ustawy Towarzystwa), pełnić będą wszelkie obowiązki bezpłatnie i bez żadnego ze strony Towarzystwa wynagrodzenia.

ROZDZIAŁ V.

TYTUŁ XV.

Wydział III. Wsparcia ubogich na mieście.

Art. 171.

Stosownie do art. 14-go ustawy, Wydział wsparcia ubogich na mieście składa się z Proboszczów parafij w mieście Warszawie i przedmieściu Pradze i ich zastępców, do Towarzystwa zaproszonych, oraz z innych Członków tegoż Towarzystwa.

Art. 172.

W miesiącu Listopadzie każdego roku, Wydział wybiera przez sekretne głosowanie z grona swego Prezesa, Vice-Prezesa i Sekretarza Wydziału i wybory takowe przedstawia posiedzeniu centralnemu Towarzystwa pod zatwierdzenie i udzielenie nowo wybranym stosownych nominacyj.

Ст. 173.

Предсѣдатель открываетъ два раза въ мѣсяцъ засѣданія Отдѣленія, которыя одновременно съ засѣданіями Экзаминаціоннаго Отдѣленія, происходятъ въ зданіи Общества, а также и чрезвычайныя, которыя онъ имѣетъ право созывать по мѣрѣ надобности.

Ст. 174.

Въ отсутствіе Предсѣдателя Отдѣленія его обязанности исполняетъ Вице-Предсѣдатель, а въ отсутствіе сего послѣдняго — старшій, по званію Члена Общества, Членъ Отдѣленія.

Ст. 175.

Засѣданіе Отдѣленія должно состоять не менѣе какъ изъ 5-ти, а въ исключительныхъ случаяхъ не менѣе какъ изъ трехъ Членовъ, считая въ томъ числѣ, въ обоихъ случаяхъ, Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя и Секретаря Отдѣленія.

Ст. 176.

Журналъ засѣданія долженъ быть прочитанъ въ засѣданіи Общаго Управленія и представленъ къ подписи Предсѣдателя этого Управленія.

Ст. 177.

Предсѣдатель Отдѣленія будетъ представлять въ засѣданіи Общаго Управленія докладъ о всѣхъ дѣлахъ, подлежащихъ рѣшенію сего послѣдняго.

Art. 173.

Prezes zagaja posiedzenia Wydziału dwa razy na miesiąc, jednocześnie z Wydziałem egzaminacyjnym w gmachu Towarzystwa odbywać się mające, oraz nadzwyczajne, które tenże Prezes mocen jest zwołać, ile razy uzna tego potrzebę.

Art. 174.

Obowiązki Prezesa Wydziału w czasie jego nieobecności sprawuje Vice-Prezes, a w nieobecności tegoż, najdawniejszy w Towarzystwie Członek Wydziału.

Art. 175.

Komplet Wydziału na posiedzeniu stanowi najmniej 5-ciu, a w przypadkach nadzwyczajnych 3-ch Członków, licząc w to w obydwóch przypadkach Prezesa, Vice-Prezesa i Sekretarza Wydziału.

Art. 176.

Protokół posiedzeń będzie czytany na posiedzeniu Administracyi Ogólnej i przedstawiony do podpisu Prezesowi téjże Administracyi.

Art. 177.

Prezes Wydziału przedstawiać będzie na posiedzeniach Administracyi Ogólnej wykazy interesów, decyzji jej wymagających.

Ст. 178.

Всю переписку съ правительственными мѣстами или частными лицами, а также всякаго рода объявленія, предназначенныя для принечтанія въ газетахъ, Отдѣленіе, посредствомъ канцеляріи, будетъ представлять къ подписи или засвидѣтельства Предсѣдателя Общаго Управленія.

Ст. 179.

Отдѣленіе, послѣ каждой выдачи пособій, должно сообщать въ канцелярію соотвѣтственную о семъ вѣдомость, для помѣщенія общихъ выводовъ въ дневныхъ рапортахъ.

Ст. 180.

Къ обязанности Отдѣленія, согласно 14 ст. Устава, относится: оказывать бывшимъ, живущимъ въ городѣ, вспоможеніе посредствомъ Попечителей и Совѣтовъ въ городскихъ частяхъ.

Ст. 181.

Никакое пособіе, сообразно 32 ст. Устава, не можетъ быть выдано безъ предварительнаго удостовѣренія, посредствомъ подлежащаго Попечителя, о дѣйствительной бѣдности, и безъ заключенія Экзаминаціоннаго Отдѣленія.

Ст. 182.

Послѣ окончательнаго разсмотрѣнія рапортовъ Попечителей въ городскихъ частяхъ и заключеній Экзаминаціоннаго Отдѣленія, Отдѣленіе будетъ назначать слѣдующее пособіе:

Art. 178.

Wszelkie korespondencje z Władzami i pojedynczemi osobami prowadzone, oraz jakiekolwiek ogłoszenia do pism publicznych podawane, Wydział do podpisu lub poświadczenia Prezesa Administracji Ogólnej, przez Kancellaryę, przedstawiać będzie.

Art. 179.

Wydział, po każdym rozdziale wsparcia, udzielać będzie Kancellaryi stosowną wiadomość, celem zamieszczania ogólnych rezultatów w raportach dziennych.

Art. 180.

Podług art. 14-go ustawy, obowiązkiem Wydziału jest nieść pomoc ubogim na mieście, za pośrednictwem Opiekunów i Rad cyrkulowych.

Art. 181.

Stosownie do art. 32-go ustawy, żadne wsparcie jakiegobądź rodzaju nie będzie mogło być dane, bez poprzedzającego zapewnienia się o ubóstwie przez właściwego Opiekuna i bez opinii Wydziału egzaminacyjnego.

Art. 182.

Wydział, po ostatecznym sprawdzeniu raportów Opiekunów cyrkulowych i opinii Wydziału egzaminacyjnego, przeznaczać będzie wsparcie, jako to:

- a) постоянное денежное, которое должно быть выдаваемо ежемѣсячно. Это пособіе будетъ назначаемо бѣднымъ по представленію Экзаминаціоннаго Отдѣленія, съ соблюденіемъ при этомъ очереди, по старшинству, для чего Отдѣленіе должно вести у себя списокъ кандидатовъ;
- b) одновременное денежное;
- c) въ лекарствахъ, въ грижевыхъ поясахъ, въ очкахъ, и т. п.
- d) въ дровахъ на отопленіе, въ особенности зимою;
- e) въ гостинныхъ, или такъ называемыхъ пятигрошевыхъ обѣдахъ.

Ст. 183.

Оно будетъ представлять въ Общее Управленіе списокъ бѣдныхъ, получающихъ чрезвычайныя пособія изъ суммъ особо для этой цѣли назначенныхъ.

Ст. 184.

Какъ постоянныя, такъ и одновременныя пособія, будутъ раздаваемы Духовникомъ института или избраннымъ для этого Членомъ Отдѣленія.

Ст. 185.

Ассигновки на лекарства и дрова должны быть выдаваемы за подписью Предсѣдателя Отдѣленія, Попечителя въ городской части и Секретаря Отдѣленія.

Ст. 186.

Общество будетъ отпускать въ распоряженіе Отдѣленія:

- a) денежныя стаѣ, въ terminach miesięcznych wypłacać się mające. Wsparcie to przyznane będzie ubogim, przez Wydział egzaminacyjny przedstawionym, z zachowaniem kolei starszeństwa, i w tym celu ma być utrzymywana w Wydziale lista kandydatów;
- b) денежныя jednorazowe;
- c) w lekarstwach, w paskach rupturnych, okularach i t. p.;
- d) w drzewie opałowém, a mianowicie w porze zimowėj;
- e) w obiadach gościnnych, tak zwanych 5-cio-groszowych.

Art. 183.

Przedstawiać będzie Administracyi Ogólnej listę ubogich, otrzymujących nadzwyczajne wsparcia, z funduszu na ten cel szczegółowo wyznaczonego.

Art. 184.

Rozdział wsparcia pieniężnego, tak stałego, jako téż jednorazowego, ma być uskutecznianym przez Księdza kapelana instytutu, lub Członka Wydziału ku temu wybranego.

Art. 185.

Assygnacye na lekarstwa i drzewo mają być podpisywane przez Prezesa Wydziału, Opiekuna cyrkulowego i Sekretarza Wydziału.

Art. 186.

Towarzystwo przeznaczać będzie do dyspozycyi Wydziału:

- a) на раздачу денежных постоянных и единовременных пособий, соответствующую сумму не менее 120 р. сер. въ годъ;
- b) на пособие въ лекарствахъ, грижевыхъ поясахъ и очкахъ, соответствующую сумму, сообразно сдѣланному имъ смѣтному назначенію;
- c) на пособие въ дровахъ на отопленіе, всю вырученную изъ складокъ на этотъ предметъ сумму, или только часть оной, по усмотрѣнію Общаго Управленія.

Ст. 187.

Члены, уполномоченные къ выдачѣ ассигновокъ на лекарства для бѣдныхъ, проживающихъ внѣ заведеній института, должны выдавать таковыя на основаніи рецептовъ, прописываемыхъ Членами Врачами, а билеты на дрова вырѣзывать изъ шнуровой книги.

Ст. 188.

Въ концѣ каждаго года Отдѣленіе должно представлять въ Общее Управленіе отчетъ о дѣйствіяхъ своихъ, который будетъ служить матеріаломъ для годоваго отчета, представляемаго Общимъ Управленіемъ.

Ст. 189.

Отдѣленіе, въ чрезвычайныхъ случаяхъ, требующихъ немедленнаго исполненія, вправѣ, по сношенію съ Экзаминационнымъ Отдѣленіемъ и съ разрѣшенія Предсѣдателя Общаго Управленія, производить расходы на надобности, опредѣленные смѣтнымъ росписаніемъ, въ размѣрѣ не превышающемъ 90 руб. серебромъ.

- a) na rozdawać się mające wsparcie pieniężne stałe i jednorazowe, stosowny fundusz, nie mniejszy jak rs. 120 rocznie;
- b) na wsparcie w lekarstwach, paskach rupturnych i okularach, zamieszcza odpowiedni w etacie fundusz;
- c) na wsparcie w drzewie opałowém, cały lub część wpływu ze składek na ten cel zebranych, a to stósownie do uznania Administracyi Ogólnej.

Art. 187.

Członkowie, upoważnieni do wydawania assygnacyj na lekarstwa dla ubogich, za domem instytutu mieszkających, udzielać takowe będą na zasadzie recept, przez Członków Lekarzy zapisywanych, a kartki na drzewo z książki sznurowej.

Art. 188.

Z końcem każdego roku Wydział przedstawiać będzie Administracyi Ogólnej obraz działań swoich, jako materyał do raportu rocznego, przez Administracyę Ogólną Towarzystwu złożyć się mającego.

Art. 189.

Wydział w nadzwyczajnych wypadkach, wymagających natychmiastowego załatwienia, po porozumieniu się z Wydziałem egzaminacyjnym może czynić, za upoważnieniem Prezesa Administracyi Ogólnej, na potrzeby etatem rocznym objęte, wydatki, rsr. 90 nie przenoszące.

РАЗДѢЛЪ VI.

ГЛАВА XVI.

Отдѣленіе IV-е. Подача бѣднымъ медицинскаго пособія.

Ст. 190.

Къ составу Отдѣленія для подачи бѣднымъ медицинскаго пособія, принадлежать врачи г. Варшавы и предмѣстья Праги, состоящіе Членами Общества.

Ст. 191.

Ежегодно, въ Ноябрь мѣсяцѣ, Отдѣленіе избираетъ по балтировкѣ изъ числа своихъ Членовъ: Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя, Членовъ Врачей во всѣ заведенія Общества, а равно Секретаря Отдѣленія, и таковыя выборы, въ концѣ года, представляетъ въ центральное засѣданіе Общества на утвержденіе и для выдачи вновь избраннымъ соотвѣтственныхъ увѣдомленій о ихъ назначеніи.

Ст. 192.

Выборы, означенные въ предыдущей статьѣ, производятся только на одинъ годъ, по истеченіи котораго они возобновляются, причемъ предоставляется безъ всякаго ограниченія избрать тѣхъ же самыхъ лицъ и на будущее время.

Ст. 193.

Предсѣдатель открываетъ засѣданія Отдѣленія, которыя онъ имѣетъ право созвать, всякій разъ, по своему усмотрѣнію.

Ст. 194.

Комплектъ Членовъ, присутствующихъ въ засѣданіи Отдѣленія, долженъ состоять не менѣе какъ изъ 7-ми, а въ чрез-

ROZDZIAŁ VI.

TYTUŁ XVI.

Wydział IV. Udzielania ubogim pomocy lekarskiej.

Art. 190.

Do Wydziału udzielania ubogim pomocy lekarskiej należą Lekarze miasta Warszawy i przedmieścia Pragi, Członkami Towarzystwa będący.

Art. 191.

W miesiącu Listopadzie każdego roku, Wydział wybiera z pośród swych Członków, przez sekretne głosowanie, Prezesa, Vice-Prezesa, Członków Lekarzy dla wszystkich zakładów Towarzystwa, oraz Sekretarza Wydziału i wybory takowe przedstawia z końcem roku posiedzeniu centralnemu Towarzystwa pod zatwierdzenie i udzielenie nowo-wybranym stosownych nominacyj.

Art. 192.

Wybory, artykułem poprzednim opisane, dokonywają się na rok jeden, z upływem którego powtarzają się bez ograniczenia możności wybrania na przyszłość tych samych osób.

Art. 193.

Prezes zagaja posiedzenia Wydziału, które, ile razy uzna tego potrzebę, mocen jest zwołać.

Art. 194.

Komplet Wydziału stanowi najmniej 9-ciu, a w nadzwyczaj-

вычайныхъ случаевъ не менѣе какъ изъ 5-ти Членовъ, считая Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя и Секретаря Отдѣленія.

Ст. 195.

Въ случаѣ болѣзни, или выѣзда изъ Варшавы Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателя, обязанности ихъ исполняетъ Членъ Отдѣленія по избранію Предсѣдателя.

Ст. 196.

Отдѣленіе медицинскаго пособія обязано вести журналъ своихъ засѣданій, и по прочтеніи его въ засѣданіи Общаго Управленія, представлять оный къ подписи Предсѣдателя этого Управленія.

Ст. 197.

Сверхъ того, Отдѣленіе должно представлять особыя вѣдомости по предметамъ, требующимъ разрѣшенія Общаго Управленія или Общества.

Ст. 198.

Вся переписка съ правительственными мѣстами и частными лицами будетъ представляема посредствомъ канцеляріи, къ подписи Предсѣдателя Общаго Управленія.

Ст. 199.

Дѣла и книги этого Отдѣленія должны быть передаваемы въ архивъ Общества.

Ст. 200.

Въ концѣ каждаго года Отдѣленіе обязано представлять въ Общее Управленіе годовой отчетъ о своихъ дѣйствіяхъ.

czajnych wypadkach 5-ciu Członków tegoż Wydziału, wraz z Prezesem, Vice-Prezesem i Sekretarzem.

Art. 195.

Na przypadek słabości, lub wydalenia się z Warszawy Prezesa i Vice-Prezesa, obowiązki te sprawuje zastępczo Członek Wydziału uproszony przez Prezesa.

Art. 196.

Wydział pomocy lekarskiej prowadzić będzie protokół czynności swoich, odczytywać takowy na posiedzeniach Administracyi Ogólnej i przedstawiać do podpisu Prezesowi téżże Administracyi.

Art. 197.

Prócz tego Wydział składać będzie oddzielnie wykazy przedmiotów, decyzji Administracyi Ogólnej lub Towarzystwa wymagających.

Art. 198.

Wszelkie korespondencye z Władzami i pojedynczemi osobami, przedstawiane będą do podpisu, przez Kancellaryę, Prezesowi Administracyi Ogólnej.

Art. 199.

Akta i księgi tego Wydziału dotyczące, składane być mają w główném archiwum Towarzystwa.

Art. 200.

Z końcem każdego roku, Wydział obowiązany jest przedstawić Administracyi Ogólnej rapport roczny z działań swoich.

Ст. 201.

Занятія этого Отдѣленія раздѣляются на внутреннія и внѣшнія.

Ст. 202.

Къ внутреннимъ занятіямъ принадлежить: подача медицинскаго пособія больнымъ старцамъ и сиротамъ, содержимымъ въ заведеніяхъ Общества, а равно дѣтямъ, приходящимъ въ пріюты, и отданнымъ въ воспитательные дома для грудныхъ младенцевъ. Къ внѣшнимъ: подача медицинскаго пособія больнымъ, живущимъ въ городѣ.

Ст. 203.

Врачи, приносящіе медицинское пособіе больнымъ въ заведеніяхъ Общества, должны соображаться съ данною имъ инструкціею, а именно: должны какъ можно чаще посѣщать эти заведенія и представлять въ Отдѣленіе, посредствомъ Предсѣдателя, ежемѣсячные рапорты о состояніи здоровья бѣдныхъ.

Ст. 204.

При подачѣ медицинскаго пособія бѣднымъ въ городѣ, должны быть соблюдаемы слѣдующія правила.

Ст. 205.

Каждый Врачъ Членъ Общества подаетъ бесплатно пособіе бѣднымъ больнымъ, коль скоро они явятся къ нему лично или потребуютъ его помощи посредствомъ Попечителя въ городской части.

Art. 201.

Zatrudnienia Wydziału tego dzielą się na wewnętrzne i zewnętrzne.

Art. 202.

Do wewnętrznych czynności należy: udzielanie pomocy lekarskiej chorym starcom i sierotom, w zakładach Towarzystwa pomieszczonym, oraz dzieciom uczęszczającym do Sal ochrony i Żłobków; do zewnętrznych, niesienie pomocy lekarskiej chorym na mieście.

Art. 203.

Lekarze udzielający pomoc lekarską w zakładach Towarzystwa, stósować się będą do wydanej dla nich instrukcyi, a mianowicie, jak najczęściej zwiedzać też zakłady i składać Wydziałowi, na ręce Prezesa, miesięczne rapporta o stanie zdrowia ubogich.

Art. 204.

Pomoc lekarska ubogim na mieście będzie udzielaną przy zachowaniu następujących przepisów:

Art. 205.

Każdy z Lekarzy Członków Towarzystwa udziela bezpłatną pomoc chorym ubogim, którzy się do niego albo sami, albo za pośrednictwem Opiekunów cyrkulowych, zgłoszą.

Ст. 206.

Бѣдные больные въ городѣ, которые не въ состояніи заплатить за лекарство, прописанное Врачами-Членами Общества, получаютъ таковое бесплатно, на счетъ Общества, если къ рецепту будетъ приложенъ ими билетъ, выданный имъ изъ шнуровой книги, уполномоченнымъ къ тому Попечителемъ въ городской части.

Ст. 207.

Кромѣ билетовъ, выдаваемыхъ Попечителями въ городскихъ частяхъ, на бесплатный отпускъ лекарствъ, Предсѣдатель Отдѣленія раздѣляетъ между нѣкоторыми Врачами-Членами Общества, известное число упомянутыхъ билетовъ, для снабженія ими, въ крайней надобности, бѣдныхъ больныхъ.

Ст. 208.

Предсѣдатель Отдѣленія и Члены Врачи, прописывая бѣднымъ больнымъ лекарства на счетъ Общества, должны соблюдать въ этомъ отношеніи строгую бережливость.

Ст. 209.

Лекарство, прописанное бѣдному, и стоящее свыше 75 коп. сер., не прежде можетъ быть отпущено изъ аптеки на счетъ Общества, какъ по засвидѣтельствованіи рецепта Предсѣдателемъ Отдѣленія.

Ст. 210.

По такимъ же билетамъ, будетъ подаваемо на счетъ Общества бѣднымъ больнымъ фельдшерское пособіе, фельдшерами,

Art. 206.

Ubodzy chorzy na mieście, nie będący w stanie opłacać zapisanych im przez Lekarzy Członków Towarzystwa lekarstw, otrzymają takowe z aptek bezpłatnie, na koszt Towarzystwa, skoro dołączą do recepty kartkę, wydaną im z księgi sznurowej przez Opiekuna cyrkulowego, do tego upoważnionego.

Art. 207.

Prócz kartek, udzielanych na bezpłatne lekarstwa przez Opiekunów cyrkulowych, Prezes Wydziału rozdzieli pomiędzy niektórych Lekarzy Członków Towarzystwa pewną ilość pomienionych kartek, dla udzielenia takowych biednym chorym w nagłej potrzebie.

Art. 208.

Prezes Wydziału i Członkowie Lekarze, zapisujący ubogim lekarstwa na koszt Towarzystwa, obowiązani są zachować ścisłą w tym względzie oszczędność.

Art. 209.

Lekarstwo zapisane dla ubogiego, kosztujące więcej nad kopiejek 75, nieinaczéj może być wydane z apteki na koszt Towarzystwa, jak za podpisaniem recepty przez Prezesa Wydziału.

Art. 210.

Za podobnemi kartkami udzielaną także będzie na koszt Towarzystwa ubogim chorym pomoc felczerska, przez felcze-

которые обяжутся взимать, за назначенное Врачем пособие, умеренную плату.

Ст. 211.

Въ концѣ каждаго трехъ мѣсяцевъ, аптекарскіе счета должны быть просмотрѣны и повѣрены Предсѣдателемъ Отдѣленія медицинскаго пособия, совместно съ однимъ изъ аптекарей города, назначеннымъ для сего Обществомъ по представлению Отдѣленія.

Ст. 212.

Общіе итоги аптекарскихъ счетовъ, по повѣркѣ ихъ согласно существующимъ правиламъ, должны, вмѣстѣ съ заключеніемъ, относительно уплаты слѣдуемыхъ за лекарства денегъ, быть представлены въ Общее Управленіе.

РАЗДѢЛЪ VII.

Глава XVII.

Отдѣленіе V-е, для раздачи бѣднымъ румфордскаго супа.

Ст. 213.

Ежегодно въ Ноябрь мѣсяцъ, составъ Отдѣленія возобновляется избраніемъ 12 Членовъ, и списокъ избранныхъ представляется, въ концѣ года, въ центральное засѣданіе, на утвержденіе. Однако, вышеозначенное число Членовъ, по мѣрѣ умноженія занятій Отдѣленія, а равно въ случаѣ крайней необходимости, можетъ быть увеличено.

Ст. 214.

Члены Отдѣленія, ежегодно въ Ноябрь мѣсяцъ, избираютъ посредствомъ баллотировки, изъ среды себя, Предсѣдателя, Вице-

ровъ, którzy do wykonania ordynacyi Lekarzy za pomierną cenę zobowiążą się.

Art. 211.

Z końcem każdego kwartału, rachunki aptekarskie przegląda i sprawdza Prezes Wydziału niesienia pomocy lekarskiej, wspólnie z jednym z aptekarzy miasta, na przedstawienie Wydziału, przez Towarzystwo do tego wybranym.

Art. 212.

Rezultaty rachunków aptekarskich, sprawdzone wedle przepisów w téj mierze wydanych, wraz z opinią co do zaspokojenia przypadającej za lekarstwa należności, przedstawiane będą Administracyi Ogólnej.

ROZDZIAŁ VII.

TYTUŁ XVII.

Wydział V. Rozdawania ubogim zupy rumfordzkiej.

Art. 213.

Wydział w miesiącu Listopadzie każdego roku odnawia się przez wybór 12 Członków do grona swego, i listę wybranych z końcem roku przedstawia posiedzeniu centralnemu do zatwierdzenia. Liczba jednak Członków powyżej wskazana, w miarę rozgałęzienia się działań tegoż Wydziału, oraz w razie koniecznej potrzeby, może być powiększoną.

Art. 214.

Członkowie Wydziału, w miesiącu Listopadzie każdego roku, wybiorą z pomiędzy siebie przez sekretne głosowanie Prezesa,

Председателя и Секретаря Отделения, представляя эти выборы, въ концѣ года, въ центральное засѣданіе, на утвержденіе и для выдачи вновь избраннымъ соотвѣтственныхъ назначеній.

Ст. 215.

Выборы, означенные въ предыдущей статьѣ, производятся только на одинъ годъ, по истеченіи котораго они повторяются безъ ограниченія права избранія тѣхъ же самыхъ лицъ и на будущее время.

Ст. 216.

Председатель открываетъ два раза въ мѣсяцъ засѣданія Отделения, а также и чрезвычайныя, которыя онъ имѣетъ право созывать по мѣрѣ надобности.

Ст. 217.

Въ случаѣ болѣзни или выѣзда изъ Варшавы Председателя и Вице-Председателя, председательствуетъ въ засѣданіяхъ старшій, по званію Члена Общества, Членъ Отделения.

Ст. 218.

Комплектъ Членовъ, присутствующихъ въ засѣданіяхъ Отделения, долженъ состоять не менѣе какъ изъ 5-ти, а въ чрезвычайныхъ случаяхъ не менѣе какъ изъ 3-хъ Членовъ, считая въ томъ числѣ Председателя, Вице-Председателя и Секретаря Отделения.

Ст. 219.

Журналъ засѣданій долженъ быть прочитанъ въ каждомъ засѣданіи Общаго Управленія и представленъ къ подписи Председателя того же Управленія.

Vice-Prezesa i Sekretarza Wydziału, które to wybory z końcem roku przedstawiają posiedzeniu centralnemu pod zatwierdzenie i udzielenie stosownych wybranym nominacyj.

Art. 215.

Wybory poprzednim artykułem opisane, dokonywają się na rok jeden, z upływem którego powtarzają się, bez ograniczenia możliwości wybrania na przyszłość tych samych osób.

Art. 216.

Prezes zagaja posiedzenia Wydziału, dwa razy na miesiąc odbywać się mające, oraz nadzwyczajne, które, w miarę uznanej potrzeby, mocen jest zwołać.

Art. 217.

Na przypadek słabości, albo wydalenia się z Warszawy Prezesa i Vice-Prezesa, przewodniczy na posiedzeniach najdawniejszy w Towarzystwie Członek Wydziału.

Art. 218.

Komplet Wydziału na posiedzeniach stanowi najmniej 5-ciu, a w nadzwyczajnych przypadkach 3-ch Członków, licząc w to Prezesa, Vice-Prezesa i Sekretarza Wydziału.

Art. 219.

Protokół posiedzeń będzie czytany na każdym posiedzeniu Administracyi Ogólnej i przedstawiany do podpisu Prezesowi téjże Administracyi.

Ст. 220.

Кромѣ журналовъ засѣданій, Отдѣленіе будетъ представлять, въ эти же засѣданія, особыя вѣдомости о дѣлахъ, требующихъ рѣшенія Общаго Управленія.

Ст. 221.

Къ особеннымъ обязанностямъ Отдѣленія для раздачи румфордскаго супа принадлежатъ:

- a) приписываніе необходимыхъ средствъ на приготовленіе румфордскаго супа въ зданіяхъ института, а также облегченіе взноса всякаго рода пожертвованій;
- b) раздача бѣднымъ билетовъ, разрѣшающихъ приходить на упомянутый румфордскій супъ;
- c) повѣрка контрольных списковъ бѣдныхъ, приходящихъ на этотъ супъ;
- d) назначеніе по очереди Членовъ, для производства періодическихъ ревизій кухни румфордскаго супа и приготовляемой тамъ пищи.

Ст. 222.

Отдѣленіе, послѣ окончательной повѣрки, представленныхъ Попечителями въ городскихъ частяхъ, свидѣтельствъ бѣдныхъ, обращающихся съ просьбою объ отпускѣ имъ румфордскаго супа, будетъ выдавать имъ ассигновки на полученіе этого супа, однако не болѣе какъ на одинъ мѣсяцъ, послѣ чего права ихъ на это пособіе должны подлежать новому удостовѣренію.

Ст. 223.

Въ крайнихъ случаяхъ, Предсѣдатель Отдѣленія, безъ предварительнаго представленія Попечителя, вправе выдать

Art. 220.

Prócz protokołu posiedzeń, Wydział przedstawiać będzie na tychże posiedzeniach oddzielne wykazy przedmiotów, decyzji Administracji Ogólnej wymagających.

Art. 221.

Szczególne obowiązki Wydziału rozdawania ubogim zupy rumfordzkiej są:

- a) obmyślać potrzebne fundusze na gotowanie zupy rumfordzkiej w zabudowaniach instytutowych, oraz ułatwiać odbiór wszelkiego rodzaju ofiar;
- b) rozdawać ubogim kartki, do uczęszczania na pomienioną zupę rumfordzką;
- c) sprawdzać kontrolę ubogich, uczęszczających na tę zupę;
- d) wyznaczać z kolei Członków, do odbywania peryodycznych rewizyj stanu kuchni zupy rumfordzkiej i sporządzanej żywności.

Art. 222.

Wydział, po ostatecznym sprawdzeniu kwalifikacji ubogich, zgłaszających się po zupę rumfordzką, przez Opiekunów cyrkulowych złożonych, udzielać będzie tymże assygnacje do uczęszczania na tę zupę, nie na dłużej wszakże, jak na jeden miesiąc, poczem kwalifikacja ta na nowo ma być rozpoznawana.

Art. 223.

W nagłych wypadkach Prezes Wydziału, bez poprzednich kwalifikacyj Opiekunów, może udzielić assygnację do uczęszcza-

ассигновку на получение румфордского супа, на время означенное в предыдущей статье, с тем, что он должен донести о том в первом заседании Отделения.

Ст. 224.

Отделение, поверяя веденный Смотрителем кухни список, должно удостоверяться: приходили ли за супом только те лица, кои получили от него на это разрешение.

Ст. 225.

Ежедневно в послѣ обѣденное время, Отделение, чрезъ Смотрителя кухни, будетъ представлять въ Канцелярію рапортъ, для поступления согласно ст. 89 настоящего Устройства.

Ст. 226.

Отделение румфордского супа, сносясь съ Счетною Секціею Хозяйственно-Административнаго Отделения, будетъ сообщать ей всѣ состоявшіяся въ заседанияхъ постановленія и предположенія, относительно составляемыхъ этою Секціею проектовъ годовыхъ смѣтъ и мѣсячныхъ расходовъ изъ суммъ, собранныхъ на супъ, для представленія оныхъ на дальнѣйшее утверждение Общаго Управления и Общества.

Ст. 227.

Въ чрезвычайныхъ случаяхъ, Отделение имѣетъ право, не ожидая заседания Общаго Управления, сдѣлать расходъ въ предѣлахъ смѣтнаго назначенія, не превышающій однако 30 р. сер. и не иначе, какъ съ разрѣшенія Предсѣдателя Общаго Управления.

на супъ румфордскъ, на часъ poprzednim artykułem wskazany, o czym obowiązany jest donieść na pierwszym posiedzeniu Wydziału.

Art. 224.

Wydział sprawdzając utrzymywaną przez dozorcę kuchni listę, przekonywać się będzie, czyli na supę uczęszczali osoby tylko przez niego upoważnione.

Art. 225.

Wydział codziennie w porze popołudniowej, przez dozorcę kuchni, składać będzie Kancellaryi rapporta dzienne, dla postępowania wedle art. 89-go niniejszej organizacji.

Art. 226.

Wydział zupy rumfordzkiej, znosząc się z Sekcją Rachunkową Wydziału ekonomiczno-administracyjnego, komunikować będzie téż Sekcyi wszelkie wnioski, uchwalone na posiedzeniach i opinie w przedmiocie sporządzać się mających przez rzeczoną Sekcję projektów do etatów rocznych i wydatków miesięcznych, z funduszy na supę zebranych, dla przedstawienia onych do dalszej decyzji Administracyi Ogólnej i Towarzystwa.

Art 227.

W nadzwyczajnych wypadkach, Wydział mocen jest, nie czekając posiedzenia Administracyi Ogólnej, zrobić wydatek etatem objęty, nie wyższy wszakże nad rsr. 30, i nie inaczej jak za upoważnieniem Prezesa Administracyi Ogólnej.

Ст. 228.

Для того, чтобы имѣть постоянное свѣдѣніе о суммахъ, собранныхъ на румфордскій супъ, Отдѣленіе будетъ получать отъ Счетной Секціи рапорты—о состояніи кассы и о всѣхъ пожертвованіяхъ, поступающихъ въ натурѣ, и, сверхъ того, на каждое востребованіе Отдѣленія, упомянутая Секція обязана представлять заведенныя по этому предмету контрольныя книги.

Ст. 229.

Для сохраненія въ Отдѣленіи надлежащаго порядка, Предсѣдатель по своей обязанности, черезъ каждые 15 дней, Члены же Отдѣленія по очереди, для сего назначаемые, въ извѣстные сроки, должны удостовѣряться:

- a) надлежащимъ ли образомъ приготовленъ румфордскій супъ;
- b) содержатся ли въ порядкѣ—кухня и отведенное для этой цѣли помѣщеніе, а равно, вылужена ли надлежащимъ образомъ посуда, а именно кухонные котлы;
- c) обладаютъ ли бѣдные, приходящіе на румфордскій супъ, необходимыми для сего качествами, при чемъ слѣдуетъ обращать особенное вниманіе на ихъ лѣта и родъ занятій;
- d) въ случаѣ, если Членомъ замѣчены тамъ будутъ здоровые и способные къ работѣ, онъ обязанъ представить объ этомъ въ первое засѣданіе.

Ст. 230.

Въ случаѣ, если нужно будетъ произвести починки въ помѣщеніи, занятомъ на кухню румфордскаго супа, Отдѣленіе должно потребовать заключенія Хозяйственной Секціи Хозяй-

Art. 228.

Ażeby Wydział mógł mieć ciągłą wiadomość o funduszach, na zupełną rumfordzką zebranych, odbierać będzie od Sekcyi Rachunkowej rapporta o stanie kassy i o wszelkiego rodzaju ofiarach, w naturze składanych, a nadto, na każde żądanie Wydziału, rzeczona Sekcyja przedstawiać będzie kontrolle, w tym celu prowadzone.

Art. 229.

Dla utrzymania w Wydziale tym należytego porządku, Prezes z obowiązku co dni 15, a w peryodycznych terminach Członkowie Wydziału w tym celu z kolei wyznaczeni, przekonują się mają:

- a) czy zupa rumfordzka należycie jest gotowana;
- b) czy kuchnia i lokal na ten cel wyznaczone, oraz naczynia, a mianowicie kotły kuchenne, są należycie wybielone i w porządku utrzymywane;
- c) czy ubodzy, na zupełną uczęszczający, posiadają przepisaną kwalifikacyę, mając przedewszystkiem we względzie ich wiek i rodzaj zatrudnienia;
- d) na przypadek dostrzeżenia tam zdrowych i silnych do pracy, Członek winien udzielić o tém stosowną wiadomość na najbliższém posiedzeniu.

Art. 230.

W razie potrzeby dopełnienia reparacyi lokalu, na kuchnię zupy rumfordzkiej zajętego, Wydział ma żądać opinii Sekcyi

ственно-Административнаго Отдѣленія и испросить на это со-
отвѣтственное разрѣшеніе Общаго Управленія.

Ст. 231.

Вся переписка съ правительственными мѣстами и частны-
ми лицами, а также объявленія, предназначенныя для припечата-
нія въ газетахъ, представляются Отдѣленіемъ посредствомъ Кан-
целяріи, къ подписи или засвидѣтельствованію Предсѣдателя
Общаго Управленія.

Ст. 232.

Все дѣла, книги, протоколы и бумаги, относящіяся къ это-
му Отдѣленію, должны быть передаваемы въ Главный Архивъ
Общества.

Ст. 233.

Отдѣленіе представляетъ Общему Управленію о назначеніи
или увольненіи служителей, если таковыя будутъ установлены
для присмотра за кухней супа или для собиранія складокъ на
это заведеніе и коль скоро годовой окладъ ихъ жалованія состав-
ляетъ 120 р. сер. и болѣе; служителей же, получающихъ жа-
лованіе въ меньшемъ размѣрѣ, оно имѣетъ право само назна-
чать и увольнять окончательно.

Ст. 234.

Въ концѣ каждаго года, Отдѣленіе будетъ представлять
Предсѣдателю Общаго Управленія нужныя свѣдѣнія, для включе-
нія оныхъ въ годовой отчетъ, о дѣйствіяхъ того же Управленія.

Gospodarczej Wydziału Ekonomiczno-Administracyjnego i wy-
jednać stósowne na to od Administracyi Ogólnej upoważnienie.

Art. 231.

Wszelkie korespondencye z Władzami i pojedynczymi oso-
bami oraz jakiekolwiek ogłoszenia do pism publicznych, Wy-
dział do podpisu, lub poświadczenia Prezesowi Administracyi
Ogólnej, przez Kancellaryę, przedstawiać będzie.

Art. 232.

Wszelkie akta, księgi, protokoły i papiery, Wydziału tego
dotyczące, mają być składane w Główném Archiwum Towa-
rzystwa.

Art. 233.

Wydział przedstawia Administracyi Ogólnej do nominacyi,
lub uwolnienia officyalistów, jeżeli jacy do dozoru kuchni zupy,
lub zbierania składek na ten Zakład ustanowieni będą, a skoro
ich płaca rsr. 120 lub więcej rocznie wynosi; niższą zaś płacę
pobierających, sam mocen jest ostatecznie nominować i uwalniać.

Art. 234.

Z końcem każdego roku, Wydział składać będzie Preze-
sowi Administracyi Ogólnej potrzebne wiadomości, do rapportu
rocznego z działań téjże Administracyi posłużyć mające.

РАЗДѢЛЪ VIII.

ГЛАВА XVIII.

Отдѣленіе VI-е, опеки надъ сиротами и надъ бѣдными дѣтьми.

Ст. 235.

Отдѣленіе VI-е опеки надъ сиротами и надъ бѣдными дѣтьми, будетъ состоять изъ двухъ Секцій, а именно:

- a) изъ Секціи опеки надъ сиротами обоего пола;
- b) изъ Секціи пріютовъ, съ отдѣломъ воспитательныхъ домовъ для грудныхъ младенцевъ.

Ст. 236.

Ежегодно въ Ноябрь мѣсяцъ, Отдѣленіе возобновляетъ свой составъ, избраніемъ 30 Членовъ, и представляетъ списокъ избранныхъ, въ концѣ года, въ центральное засѣданіе на утвержденіе. Однако вышеозначенное число Членовъ, по мѣрѣ расширенія круга дѣйствій Отдѣленія, а равно въ случаѣ крайней надобности, можетъ быть увеличено.

Ст. 237.

Отдѣленіе опеки надъ сиротами и надъ бѣдными дѣтьми, по выполненію задачи, указанной въ предыдущей статьѣ, избираетъ посредствомъ балотировки, изъ среды себя, Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя, Секретаря Отдѣленія, Начальниковъ Секцій и Попечителей сиротскихъ заведеній, пріютовъ и воспитательныхъ домовъ для грудныхъ младенцевъ, а также необходимое число Членовъ въ упомянутыя двѣ Секціи, и представляетъ эти выборы, въ концѣ каждаго года, въ центральное засѣданіе на утвержденіе и для выдачи избраннымъ соответственныхъ уведомленій о ихъ назначеніи.

ROZDZIAŁ VIII.

TYTUŁ XVIII.

Wydział VI. Opieki sierot i ubogich dzieci.

Art. 235.

Wydział 6-y, Opieki sierot i ubogich dzieci, składać się będzie z dwóch Sekcyj, a mianowicie:

- a) z Sekcyi Opieki sierot płci obojędz;
- b) z Sekcyi Sal ochrony, z oddziałem Domów przytułku dla niemowląt (Żłobków).

Art. 236.

Wydział, w miesiącu Listopadzie każdego roku, odnawia się przez wybór 30-u Członków do grona swego, i listę wybranych z końcem roku przedstawia posiedzeniu centralnemu do zatwierdzenia. Liczba jednak Członków powyżej wskazana, w miarę rozgałęzienia się działań tegoż Wydziału, oraz w razie koniecznej potrzeby, może być powiększoną.

Art. 237.

Wydział Opieki sierot i ubogich dzieci, po dopełnieniu czynności, poprzednim artykułem wskazanej, wybiera z pomiędzy siebie, przez sekretne głosowanie, Prezesa, Vice-Prezesa i Sekretarza Wydziału, Naczelników Sekcyj, Opiekunów Zakładów sierot, Sal ochrony i Domów niemowląt (Żłobków), oraz potrzebną liczbę Członków do powyższych dwóch Sekcyj, i wybory te, z końcem każdego roku, przedstawia posiedzeniu centralnemu Towarzystwa pod zatwierdzenie i udzielenie stosownych wybranyh nominacyj.

Ст. 238.

Выборы въ должности, упомянутыя въ предыдущей статьѣ, производятся только на одинъ годъ, по истеченіи котораго они повторяются, съ тѣмъ, что предоставляется, безъ всякаго ограниченія, избрать тѣ же самыя лица и на будущее время.

Ст. 239.

Отдѣленіе опеки надъ сиротами и надъ бѣдными дѣтьми, будетъ созывать засѣданія два раза въ мѣсяцъ, въ назначенные для этого дни.

Ст. 240.

Предсѣдатель Отдѣленія открываетъ засѣданія Отдѣленія, какъ обыкновенныя, такъ и чрезвычайныя, которыя имѣетъ право созывать, по мѣрѣ надобности.

Ст. 241.

Обязанности Предсѣдателя Отдѣленія, въ случаѣ его болѣзни или отсутствія изъ Варшавы, исполняетъ Вице-Предсѣдатель, а въ отсутствіе сего послѣдняго—Начальникъ Секціи, старшій по назначенію въ это званіе.

Ст. 242.

Комплектъ присутствующихъ въ засѣданіи Отдѣленія, долженъ состоять не менѣе, какъ изъ 9-ти, а въ чрезвычайныхъ случаяхъ изъ 5-ти Членовъ того же Отдѣленія, считая въ томъ числѣ Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя и Секретаря.

Art. 238.

Wybory na urząd, w poprzednim artykule wymienione, dokonywają się na rok jeden, z upływem którego, powtarzają się bez ograniczenia możności wybrania na przyszłość tych samych osób.

Art. 239.

Wydział Opieki sierot i ubogich dzieci miewać będzie posiedzenia dwa razy na miesiąc, w dniach stale na ten cel oznaczonych.

Art. 240.

Prezes zagaja posiedzenia Wydziału, tak zwyczajne, jako też i nadzwyczajne, które, w miarę uznanej potrzeby, mocen jest zwołać.

Art. 241.

Obowiązki Prezesa Wydziału, na przypadek jego słabości lub wydalenia się, sprawuje Vice-Prezes, w nieobecności zaś tego ostatniego, jeden z Naczelników Sekcyj, najdawniej obowiązki te sprawujący.

Art. 242.

Komplet Wydziału na posiedzeniach stanowi najmniej 9-ciu, a w nadzwyczajnych wypadkach 5-ciu Członków tegoż Wydziału, licząc w to w obydwóch przypadkach Prezesa, Vice-Prezesa i Sekretarza.

Ст. 243.

Въ засѣданія Отдѣленія, каждая Секція, посредствомъ своего Начальника, представляетъ предметы, подлежащіе ея вѣдомству; другія же дѣла, или доклады котораго нибудь изъ отсутствующихъ Начальниковъ Секціи, представляются Секретаремъ Отдѣленія.

Ст. 244.

Предложенія и соображенія Секціи по болѣе важнымъ вопросамъ, въ особенности по такимъ, которые, до внесенія ихъ въ засѣданіе Отдѣленія, требуютъ предварительнаго обсужденія, должны быть рассмотрѣны и рѣшены Членами Секціи коллегиально, а результатъ совѣщаній, изготовленный ими въ формѣ рапорта, долженъ быть представленъ въ засѣданіе Отдѣленія.

Ст. 245.

Различныя свѣдѣнія, почерпаемыя изъ рапортовъ, о состояніи заведеній, о принадлежащихъ имъ суммахъ, а также всякія предположенія, заключенія и распоряженія Отдѣленія, состоявшіяся единогласно или большинствомъ голосовъ, записываются въ журналъ засѣданія этого Отдѣленія.

Ст. 246.

По дѣламъ, требующимъ заключенія Хозяйственно-Административнаго, или другихъ Отдѣленій, прежде исполненія этихъ дѣлъ, или представленія ихъ на рѣшеніе Общаго Управленія или Общества, Отдѣленіе будетъ сношаться съ этими же Отдѣленіями.

Ст. 247.

Журналы засѣданій Отдѣленія должны быть прочитываемы въ каждомъ засѣданіи Общаго Управленія и представляемы къ подписи Предсѣдателя того же Управленія.

Art. 243.

Na posiedzeniach Wydziału, każda Sekcja przez swego Naczelnika wnosi właściwe czynności, inne zaś interessa, lub za nieobecnego na posiedzeniu Naczelnika Sekcyi, przedstawia Sekretarz Wydziału.

Art. 244.

Wnioski i uwagi Sekcyi w przedmiotach ważniejszych, a w szczególności takich, które przed wniesieniem ich na posiedzenie Wydziału, potrzebują rzeczywiście przygotowawczego naradzenia się, mają być kollegialnie przez Członków Sekcyi rozważone i zaopiniowane, a rezultat narady, w formie rapportu, przez tychże Członków spisany, ma być przedstawiony na posiedzenie Wydziału.

Art. 245.

Rozmaite wiadomości, na zasadzie złożonych rapportów o stanie Zakładów i funduszach tychże, oraz wszelkie wnioski, opinie i rozporządzenia Wydziału, jednomyślnie lub większością głosów wydane, zapisują się do protokołu posiedzeń tego Wydziału.

Art. 246.

W przedmiotach, wymagających opinii Wydziału Ekonomiczno-Administracyjnego lub innych, Wydział odnosić się będzie do tychże, przed ich załatwieniem lub przedstawieniem do decyzji Administracyi Ogólnej albo Towarzystwa.

Art. 247.

Protokoły posiedzeń Wydziału czytane będą na każdym posiedzeniu Administracyi Ogólnej i przedstawiane do podpisu Prezesowi téżże Administracyi.

Ст. 248.

Сверхъ того, Предсѣдатель Отдѣленія долженъ представлять въ засѣданіе Общаго Управленія вѣдомость о дѣлахъ, требующихъ рѣшенія того же Управленія.

Ст. 249.

Вся переписка съ правительственными мѣстами или частными лицами, а также всякаго рода объявленія, для припечатанія въ газетахъ, представляются Отдѣленіемъ, посредствомъ Канцеляріи, къ подписи или засвидѣтельствованія Предсѣдателя Общаго Управленія.

Ст. 250.

Всѣ документы, дѣла, книги и журналы, должны быть передаваемы на храненіе въ главный архивъ Общества; контрольные же списки о происхожденіи сиротъ и приходящихъ дѣтей въ пріютахъ и домахъ для грудныхъ младенцевъ, и другія книги, какъ-то: счетныя, денежныя, съѣстныхъ припасовъ, приносимыхъ пожертвованій и т. п., которыя ведутся мѣстнымъ управленіемъ упомянутыхъ заведеній, а также такія, кои тамъ постоянно нужны для справокъ, должны храниться въ этихъ же заведеніяхъ.

Ст. 251.

Отдѣленіе сиротъ и бѣдныхъ дѣтей обязано:

- a) обдумывать средства, необходимыя на содержаніе заведеній, состоящихъ въ его завѣдываніи;
- b) принимать бѣдныхъ дѣтей въ сиротскія заведенія, не выходя, относительно ихъ числа, изъ предѣловъ, установленныхъ смѣтою, и руководствуясь правилами, пре-

Art. 248.

Nadto Prezes Wydziału przedstawiać będzie na posiedzeniach Administracyi Ogólnej wykazy przedmiotów, decyzji jej wymagających.

Art. 249.

Wszelkie korespondencje z Władzami i pojedynczymi osobami, oraz jakiekolwiek ogłoszenia do pism publicznych podawane, Wydział do podpisu lub poświadczenia Prezesowi Administracyi Ogólnej, przez Kancellaryę, przedstawiać będzie.

Art. 250.

Wszelkie dokumenta, akta, księgi i protokoła zachowane będą w główném Archiwum Towarzystwa, zaś kontrole rodowodu sierot, dzieci do Sal ochrony i Domów niemowląt (Żłobków) uczęszczających, oraz inne księgi, jako to: rachunkowe, pieniężne, żywności, odbieranych ofiar i t. p., przez miejscowy dozór powyższych Zakładów utrzymywane, jako i ciągle tam potrzebne, w tychże Zakładach znajdować się mają.

Art. 251.

Do Wydziału sierot i ubogich dzieci należy:

- a) obmyślać fundusze, potrzebne na utrzymanie Zakładów, pod zarządem jego zostających;
- b) przyjmować ubogie dzieci do Zakładów sierot, trzymając się w téj mierze zakresłonej etatem liczby,

поданными въ настоящемъ Устройствѣ для сиротскихъ Секцій;

- c) по сношеніи съ Счетною Секціею Хозяйственно-Административнаго Отдѣленія, представлять въ Общее Управленіе составленные проекты годичныхъ смѣтъ, на дальнѣйшее рѣшеніе Общества;
- e) готовить, при содѣйствіи Счетной Секціи, требованія на мѣсячные расходы, для полученія изъ Общаго Управленія разрѣшенія къ уплатѣ;
- d) повѣрять получаемые изъ Счетной Секціи рапорты о состояніи кассы и всякаго рода пожертвованійхъ, а въ случаѣ надобности требовать для разсмотрѣнія контрольныя книги, которыя по сему предмету ведутся въ этой Секціи.

Ст. 252.

Въ чрезвычайныхъ, не терпящихъ отлагательства случаяхъ, Отдѣленіе вправе произвести расходъ на надобности, предусмотрѣнныя смѣтою, въ размѣрѣ не превышающемъ 90 р. сер., но не иначе, какъ съ разрѣшенія Предсѣдателя Общаго Управленія.

Ст. 253.

Въ случаѣ какого нибудь чрезвычайнаго происшествія въ заведеніи или между служителями, Отдѣленіе или его Предсѣдатель обязанъ немедленно увѣдомить о томъ Предсѣдателя Общаго Управленія.

Ст. 254.

Отдѣленіе представляетъ въ Общее Управленіе о назначеніи или увольненіи лицъ обоого пола, служащихъ въ сиротскихъ заведеніяхъ, пріютахъ и домахъ для грудныхъ младенцевъ, если годовой окладъ получаемаго ими жалованья составляетъ

оraz przepisów, organizacyą dla Sekcyi sierot wskazanych;

- c) po zniesieniu się z Sekcyą Rachunkową Wydziału Ekonomiczno-Administracyjnego, przedstawiać Administracyi Ogólnej ułożone projekta do etatów rocznych, a to do dalszej Towarzystwa decyzji;
- d) przygotowywać, za udziałem Sekcyi Rachunkowej, za potrzebowania wydatków miesięcznych, celem uzyskania od Administracyi Ogólnej upoważnienia do wypłaty;
- e) sprawdzać odbierane od Sekcyi Rachunkowej rapporta o stanie Kassy i rozmaitego rodzaju ofiarach, a w razie potrzeby żądać do przejrzania kontroll, przez nią w tym celu prowadzonych.

Art. 252.

W nadzwyczajnych, nie cierpiących zwłoki wypadkach, Wydział mocen będzie dopełnić wydatek na potrzebę etatem przewidzianą, w ilości najwyżej rsr. 90; nie inaczej wszakże, jak za upoważnieniem Prezesa Administracyi Ogólnej.

Art. 253.

Na przypadek jakiegokolwiek nadzwyczajnego w Zakładzie lub pomiędzy officyalistami wydarzenia, Wydział, lub jego Prezes bezwłocznie będzie obowiązany uwiadomić o tém Prezesa Administracyi Ogólnej.

Art. 254.

Wydział przedstawia Administracyi Ogólnej do nominacyi lub uwolnienia officyalistów i officyalistki Zakładów sierot, Sal ochrony i Domów niemowląt (Żłobków), którzy pobierają

120 р. сер. или болѣе; служителей же получающихъ жалованье въ меньшемъ размѣрѣ, оно вправѣ само назначать и увольнять окончательно.

Ст. 255.

Отдѣленіе, безъ вѣдома Общества, не можетъ дѣлать никакихъ измѣненій въ правилахъ и распоряженіяхъ, утвержденныхъ Обществомъ.

Ст. 256.

Въ концѣ каждаго года, Отдѣленіе должно представлять Предсѣдателю Общаго Управленія годовой рапортъ о дѣйствіяхъ своихъ, который будетъ служить матеріаломъ для годоваго отчета о дѣйствіяхъ того же Управленія.

ГЛАВА XIX.

Секція сиротъ обоего пола.

Ст. 257.

Секція сиротъ обоего пола будетъ состоять изъ избранныхъ VI-мъ Отдѣленіемъ:

- a) Начальника;
- b) Попечителя заведенія для сиротъ мужескаго пола;
- c) Попечителя заведенія для сиротъ женскаго пола;
- d) Членовъ-Врачей заведеній;
- e) необходимаго числа Членовъ, назначенныхъ этимъ же Отдѣленіемъ.

Ст. 258.

Должность Начальника, въ случаѣ его болѣзни или отсутствія, исправляетъ одинъ изъ Попечителей заведенія, по приглашенію того же Начальника.

пłacy rsr. 120, lub więcej rocznie, niższą zaś płacę pobierających, sam mocen jest ostatecznie nominować i uwalniać.

Art. 255.

Wydział żadnej zmiany w przepisach i rozporządzeniach przez Towarzystwo zatwierdzonych, bez wiedzy tegoż Towarzystwa, czynić nie może.

Art. 256.

Z końcem każdego roku, Wydział przedstawiać będzie Prezesowi Administracyi Ogólnej rapport roczny z działań swoich, do rocznego sprawozdania z działań téjże Administracyi posłużyć mający.

TYTUŁ XIX.

Sekcyja sierot płci obojęd.

Art. 257.

Sekcyja sierot płci obojęd składać się będzie z wybranych przez Wydział 6-ty:

- a) Naczelnika;
- b) Opiekuna Zakładu sierot płci męskiej;
- c) Opiekuna Zakładu sierot płci żeńskiej;
- d) Członków Lekarzy Zakładów;
- e) potrzebnej liczby Członków, przez tenże Wydział przeznaczonych.

Art. 258.

Naczelnika, na przypadek słabości lub wydalenia się z Warszawy, zastępuje jeden z Opiekunów Zakładu, przez tegoż Naczelnika w tym celu uproszony.

Ст. 259.

Сверхъ того учреждается мѣстное попечительство, состоящее:

- а) въ заведеніяхъ для сиротъ мужескаго пола,
 - а) изъ Учителя, назначеннаго, по представленію Общества, Учебнымъ вѣдомствомъ, на котораго вмѣстѣ съ тѣмъ возлагается главный надзоръ за мѣстнымъ управленіемъ и прислугою;
 - б) изъ Надзирателя, который содѣйствуя Учителю, долженъ исполнять возложенныя на него порученія, а равно наблюдать за нравственностью и опрятностью воспитанниковъ;
 - в) изъ ключницы, въ завѣдываніи которой состоитъ кухня и кладовая заведенія;
 - г) изъ Надзирательницъ надъ младшими сиротами;
 - е) изъ необходимой прислуги.
- б) въ заведеніи для сиротъ женскаго пола,
 - а) изъ Воспитательницы,
 - б) изъ Надзирательницы,
 - в) изъ трехъ Помощницъ Надзирательницы,
 - г) изъ необходимой прислуги.

Ст. 260.

Особенныя обязанности и занятія поименованныхъ въ 259 ст. чиновъ, будутъ опредѣлены особою инструкціею.

Ст. 161.

Въ завѣдываніи этой Секціи будутъ преимущественно состоять сиротскія заведенія, учрежденныя въ зданіяхъ Общества,

Art. 259.

Prócz tego ustanawia się dozór-miejscowy, a mianowicie:

- а) W Zakładzie sierot płci męskiej.
 - а) z Nauczyciela, przez Zarząd Naukowy, na przedstawienie Towarzystwa, mianowanego, który zarazem ma sobie powierzony główny dozór nad miejscową administracją i służbą;
 - б) z Dozorcy, który idąc w pomoc Nauczycielowi, zajmować się będzie poruczonemi mu czynnościami, oraz czuwać nad moralnem prowadzeniem się i ochędoństwem wychowanców;
 - в) z Gospodyni, pod której zarządem zostaje kuchnia i spiżarnia rzeczzonego Zakładu;
 - г) z Dozorczyńi dla sierot młodszych;
 - е) z potrzebnej niższej posługi.
- б) w Zakładzie sierot płci żeńskiej.
 - а) z Ochmistrzyni,
 - б) z Dozorczyńi,
 - в) z trzech Pomocnic dozorczyńi,
 - г) z potrzebnej niższej posługi.

Art. 260.

Szczególne obowiązki i zatrudnienia dla wymienionej w art. 259-m służby, skreślone będą oddzielną dla niej instrukcją.

Art. 261.

Sekcyja ta mieć będzie szczególny zarząd nad Zakładami sierot, w zabudowaniach instytucyjnych utworzonemi, do któ-

куда, соразмѣрно средствамъ, по представленію Попечителей въ городскихъ частяхъ, будутъ принимаемы на воспитаніе, по свидѣтельствамъ Экзaminaціоннаго Отдѣленія и съ разрѣшенія подлежащаго Отдѣленія, въ опредѣленномъ смѣтою нормальномъ количествѣ, бѣдные сироты обоого пола, не имѣющіе родителей и опекуновъ, родомъ изъ Варшавы, имѣющіе не менѣе 3-хъ и не болѣе 9-ти лѣтъ отъ роду.

Ст. 262.

Въ особенныхъ случаяхъ могутъ быть принимаемы сироты и выше опредѣленнаго возраста, т. е. до 12 лѣтъ включительно, но не иначе какъ по точномъ удостовѣреніи, что они не имѣютъ дурныхъ наклонностей и привычекъ. Однако принятіе такихъ сиротъ не прежде можетъ послѣдовать, какъ съ разрѣшенія Общаго Управленія.

Ст. 263.

Сироты, принятые на воспитаніе, получаютъ пищу и одежду, а также пользуются попеченіемъ и будутъ обучаемы на счетъ Благотворительнаго Общества, изъ суммъ собранныхъ на этотъ предметъ.

Ст. 264.

Сирота можетъ быть отданъ, не взирая на его возрастъ, родственнику, опекуну, извѣстному въ прочемъ по хорошему поведенію, если желающій взять его на попеченіе, представить достаточное ручательство въ нравственномъ отношеніи.

Ст. 265.

Приносимыя въ пользу сиротъ благотворительныя пожертвованія, будутъ отдаваемы въ сберегательную кассу и возвращаемы имъ по достиженіи совершеннолѣтія; въ случаѣ же ихъ

рых, въ мѣру funduszów, przyjmowaną będzie na wychowanie za upoważnieniem Wydziału, etatem normalnie oznaczona liczba ubogich sierot płci obojęd, bez rodziców i opieki zostających, z Warszawy rodem będących, niemniej jak lat 3, a nie więcej jak lat 9 mających, przez Opiekunów cyrkulowych przedstawianych i przez Wydział Egzaminacyjny wykwalifikowanych.

Art. 262.

W nadzwyczajnych przypadkach, sieroty przyjmowane być mogą i w starszym wieku, to jest: do skończonych lat 12, ale nie inaczej, jak po dokładnem przekonaniu się, że nie mają złych skłonności i nałogów. Przyjęcie wszakże takiej sieroty, może nastąpić jedynie za decyzją Administracyi Ogólnej.

Art. 263.

Sieroty przyjęte na wychowanie będą żywione i odziewane, tudzież dozorowane i uczone kosztem Towarzystwa Dobroczynności, z funduszów na ten cel zebranych.

Art. 264.

Sierota oddaną być może, bez względu na jej wiek, krewnemu, opiekunowi, lub znanej osobie z dobrego prowadzenia się, jeżeli żądający wskaże dla sieroty dostateczną pod względem moralnym rękojmię.

Art. 265.

Składane na rzecz sierot ofiary dobroczynne będą wnoszone do Kassy Oszczędności i oddawane tymże, skoro dojdą pełnoletności; na przypadek zaś ich śmierci, fundusz po nich

смерти, оставшаяся послѣ нихъ сумма будетъ раздѣлена между другими сиротами, по усмотрѣнію VI Отдѣленія и оставляется въ сберегательной кассѣ, для приращенія въ ихъ пользу.

Ст. 266.

Сироты мужескаго пола, отъ 3-хъ до 8 лѣтъ включительно, будутъ состоять подъ надзоромъ и попеченіемъ Надзирательницы и будутъ воспитываемы соотвѣтственно правиламъ, постановленнымъ для пріютовъ.

Ст. 267.

По окончаніи 8 лѣтъ, сироты находящіеся на воспитаніи, переводятся въ Отдѣленіе старшихъ сиротъ, гдѣ они будутъ обучаемы первоначальнымъ свѣдѣніямъ, а также руководящимъ, согласно программѣ, утвержденной Обществомъ.

Ст. 268.

Когда воспитанникъ сиротскаго заведенія достигнетъ 14-лѣтняго возраста и окажется достаточно подготовленнымъ, — тогда Благотворительное Общество, посредствомъ подлежащей Секціи, способствуетъ поступленію его для обученія какому нибудь ремеслу или принятію имъ другихъ обязанностей, соотвѣствующихъ его способностямъ и наклонностямъ.

Ст. 269.

При отдачѣ мальчика для изученія ремесла, заключается съ мастеромъ контрактъ на условіяхъ, указанныхъ Обществомъ; лицо же, принимающее мальчика на службу, должно представить обязательство, соотвѣтственно установленной формѣ.

позostały, dzielony będzie pomiędzy inne sieroty, wedle uznania Wydziału 6-go i na rzecz tychże w pomienionej Kassie Oszczędności pozostawiony.

Art. 266.

Sieroty płci męskiej od lat 3-ch do 8-miu skończonych zostawać będą pod nadzorem i kierunkiem Dozorczyńi i kształcone podług zasad przyjętych w Salach ochrony.

Art. 267.

Po skończeniu lat 8-miu wieku, sieroty na wychowaniu zostające, przeniesione zostaną do oddziału sierot starszych i tam kształcone będą w wiadomościach elementarnych, oraz robotach ręcznych, podług planu przez Towarzystwo zatwierdzonego.

Art. 268.

Skoro wychowaniec Zakładu sierot ukończy lat 14 wieku i okaże się być dostatecznie usposobionym, natenczas Towarzystwo Dobroczynności ułatwi, przez właściwą Sekcyę, przyjęcie go na naukę do jakiego rzemiosła lub innego obowiązku, odpowiadającego jego usposobieniu i skłonności.

Art. 269.

Oddając chłopca do rzemiosła, zawarty będzie z majstrem kontrakt, pod warunkami przez Towarzystwo wskazanemi; osoba zaś biorąca chłopca do służby, winna złożyć deklaracyę podług stale przepisane go wzoru.

Ст. 270.

Сироты женскаго пола, отъ 3-хъ до 16 лѣтъ включительно, будутъ находиться въ заведеніяхъ, гдѣ онѣ обучаются первоначальнымъ предметамъ и рукодѣліямъ, приготавлиаясь поступить въ служанки низшаго разряда.

Ст. 271.

По достиженіи 16-ти лѣтъ, сирота должна быть непременно и безусловно отдана на службу, но не иначе какъ по представленіи соотвѣтственнаго обязательства лицомъ, желающимъ принять ее на службу.

Ст. 272.

Сироты женскаго пола, кромѣ шитья бѣлья и другихъ рукодѣлій для института, могутъ также, съ разрѣшенія начальства, за соотвѣтственную плату, принимать подобныя работы и отъ постороннихъ лицъ; вырученная же отъ этого сумма будетъ употреблена, по усмотрѣнію VI Отдѣленія, на снабженіе этихъ же сиротъ всѣмъ нужнымъ, при поступленіи ихъ на службу.

Ст. 273.

Сироты обоого пола, отданные на обученіе ремеслу или на службу, будутъ находиться подъ покровительствомъ Благотворительнаго Общества, до окончательнаго обезпеченія ихъ участи, и потому о ихъ поведеніи будутъ собираемы свѣдѣнія черезъ каждое полгода, посредствомъ Попечителей сиротскихъ заведеній, или назначенныхъ для этого Членовъ Секціи.

Ст. 274.

Секція въ особенности обязана:

Art. 270.

Sieroty płci żeńskiej od lat 3-ch do skończonych lat 16-tu zostawać będą w Zakładach i kształcić się w wiadomościach elementarnych, oraz w robotach ręcznych, sposobiąc się na służące niższego rzędu.

Art. 271.

Z ukończeniem lat 16-tu wieku, sierota koniecznie i bezwarunkowo oddaną zostanie do służby, lecz nie inaczej, jak po złożeniu przez zgłaszającą się po nią osobę przepisanej deklaracji.

Art. 272.

Sieroty płci żeńskiej, oprócz zajmowania się szyciem bielizny i innych robót ręcznych, na potrzebę instytutu, mogą także, za zezwoleniem Zwierzchności, przyjmować podobne roboty, za stosowną opłatą, od osób z takowemi zgłaszających się, a ubierany ztąd fundusz będzie użyty, wedle uznania Wydziału 6-go, na oporządzenie tychże sierot, do służby wychodzących.

Art. 273.

Sieroty płci obojęd oddane do rzemiosł lub służby, zostawać będą, do czasu ustalenia się ich losu, pod opieką Towarzystwa Dobroczynności i dla tego zbierane będą o ich prowadzeniu się półroczne wiadomości, przez pośrednictwo Opiekunów Zakładów sierot, lub wyznaczonych do tego Członków Sekcyi.

Art. 274.

Do Sekcyi w szczególności należy:

- a) наблюдать за увеличеніемъ своихъ средствъ и за бережливымъ ихъ употребленіемъ;
- b) управлять сиротскими заведеніями вмѣстѣ съ Попечителями оныхъ;
- c) вести списки о происхожденіи всѣхъ сиротъ, взятыхъ на воспитаніе, къ которымъ должны быть приложены: метрическое свидѣтельство о Св. Крещеніи сироты, или по крайней мѣрѣ опросный актъ и свидѣтельство о природной или прививной оспѣ; а также всѣ документы, какіе можно было получить, и кои могутъ служить для удостовѣренія о состояніи сироты;
- d) вести контроль воспитанниковъ и воспитанницъ, отданныхъ на обученіе ремеслу или на службу;
- e) разсматривать и представлять въ Отдѣленіе, вмѣстѣ съ своимъ мнѣніемъ, отзывы Экзаминаціоннаго Отдѣленія, относительно помѣщенія въ заведеніи представленныхъ къ приему дѣтей;
- f) заблаговременно сообщать Счетной Секціи вѣдомости о предстоящихъ на слѣдующій мѣсяцъ издержкахъ, для исходатайствованія разрѣшенія и ассигновки Общаго Управленія;
- g) посѣщать и удостовѣряться о состояніи заведеній, находящихся въ ея завѣдываніи;
- h) представлять въ Отдѣленіе о назначеніи и увольненіи служителей обоого пола; низшую же прислугу назначать и увольнять собственною властію;
- i) наблюдать, чтобы служители обоого пола исполняли, согласно правиламъ, возложенныя на нихъ обязанности;
- k) неусыпно заботиться о содержаніи сиротъ въ надлежащемъ здоровіи;
- l) удостовѣряться, хорошая ли и въ соотвѣтственныхъ ли порціяхъ отпускается дѣтямъ пища;
- l) повѣрять и свидѣтельствовать контроль одежды и инвентарь мебели;

- a) czuwać nad wzrostem swoich funduszów i oszczędném ich rozrządzaniem,
- b) zarządzać Zakładami sierot wspólnie z Opiekunami;
- c) utrzymywać rodowód wszystkich sierot wziętych na wychowanie, do którego załączone być winno: świadectwo Chrztu Św. sieroty, lub przynajmniej akt znania i dowód szczepionej lub odbytej ospy, tudzież wszelkie papiery, do wykazania stanu sieroty posłużyć mogące, jakie otrzymać można było;
- d) utrzymywać kontrolę wychowanców i wychowanie oddanych do rzemiosł lub służby;
- e) rozpoznawać i przedstawiać Wydziałowi odezwy Wydziału Egzaminacyjnego, z wnioskiem o pomieszczenie w Zakładzie przedstawionych do przyjęcia dzieci;
- f) komunikować wcześniej Sekcyi Rachunkowej wykazy wszelkich potrzeb na każdy miesiąc następny, w celu żądania upoważnienia Wydziału i assygnacyi Administracyi Ogólnej;
- g) zwiedzać i przekonywać się o stanie Zakładów, pod jej zarządem będących;
- h) przedstawiać Wydziałowi do przyjęcia lub oddalenia officyalistów i officyalistki; służbę zaś niższą samęj przyjmować lub oddalać;
- i) przestrzegać, aby officjaliści i officyalistki wykonywali przepisami wskazane im obowiązki;
- k) mieć ciągle staranie o utrzymanie sierot w pożądaném zdrowiu;
- l) sprawdzać, czyli żywienie dzieci należycie i podług przepisanego wyrachowania bywa udzielane;
- l) sprawdzać i poświadczać kontrolę efektów ubiorczych, oraz inwentarza;

- m) наблюдать, содержится ли платье дѣтей въ надлежащей исправности и чистотѣ;
- n) назначать изъ своего состава лицо, которое должно заниматься производствами мелкихъ расходовъ изъ суммъ, ассигнованныхъ въ распоряженіе Секціи;
- o) представлять своевременно въ Отдѣленіе свои заключенія относительно починки помѣшеній, если въ этомъ будетъ предстоять надобность; однако не прежде, какъ послѣ составленія соотвѣтственной смѣты;
- p) представлять въ Отдѣленіе годовые отчеты о своихъ дѣйствіяхъ.

Ст. 275.

Для исполненія всего этого, Начальникъ, по взаимному соглашенію съ Попечителями сиротскихъ заведеній и съ Членами Секціи, распредѣлитъ между ними всѣ вышеизложенныя занятія.

Ст. 276.

Начальникъ Секціи, по своей обязанности, долженъ какъ можно чаще посѣщать заведенія, а въ особенности наканунѣ засѣданія Отдѣленія.

Ст. 277.

Члены, между которыми будутъ распредѣлены занятія, должны записывать въ нарочно для сего заведенную книгу, какимъ образомъ они исполнили возложенныя на нихъ порученія, а также свои соображенія и предположенія о благосостояніи заведенія.

Ст. 278.

По дѣламъ же болѣе важнымъ, Члены должны сообщать свои соображенія и предположенія Начальнику Секціи письменно.

- m) mieć baczenie, czyli odzież dzieci porządnie i czysto jest utrzymywana;
- n) wyznaczać z grona swego osobę, która trudnić się będzie drobnemi wydatkami, z funduszów do dyspozycji Sekcyi zaasygnowanych;
- o) przedstawiać w właściwej porze wnioski Wydziałowi o reparacye lokalów, jeżeli te wymagać tego będą; nie wprzód jednak, dopóki anszlag przez Budowniczego w tym celu nie będzie sporządzony;
- p) składać Wydziałowi rapporta roczne z działań swoich.

Art. 275.

Dla wykonania tego wszystkiego, Naczelnik, po wzajemném porozumieniu się z Opiekunami Zakładów sierot i Członkami Sekcyi, rozdzieli pomiędzy nich powyższego rodzaju czynności.

Art. 276.

Naczelnik Sekcyi z obowiązku powinien zwiedzać Zakłady często, a szczególnież na dzień przed posiedzeniem Wydziału.

Art. 277.

Członkowie, którym poruczone będą z podziału czynności, zapisywać mają w księdze, na ten cel sporządzić się winnej, sposób załatwienia takowych, tudzież uwagi i wnioski swoje, dobro Zakładu tego na celu mające.

Art. 278.

Uwagi zaś i wnioski w przedmiotach ważniejszych, Członkowie czynić będą na piśmie i takowe komunikować Naczelnikowi Sekcyi.

Ст. 279.

Если Начальник Секции, послѣ разсмотрѣнія представленныхъ ему въ особой запискѣ предположеній или изъ помѣщенныхъ въ книгѣ замѣчаній, удостовѣрится въ необходимости ближайшаго разъясненія вопроса или взаимнаго соглашенія, въ такомъ случаѣ, онъ имѣетъ право пригласить Членовъ Секции, для общихъ совѣщаній.

Ст. 280.

О результатѣ этихъ совѣщаній слѣдуетъ составить протоколъ, въ формѣ рапорта, и представить таковой въ Отдѣленіе, для дальнѣйшихъ соображеній.

Ст. 281.

Начальникъ Секции, получивъ извѣстіе о какомъ нибудь чрезвычайномъ происшествіи или важномъ проступкѣ служителей обоого пола, обязанъ немедленно довести о томъ до свѣдѣнія Предсѣдателя Отдѣленія или заступающаго его мѣсто.

Ст. 282.

Секція ежедневно въ послѣобѣденное время, должна чрезъ мѣстнаго служителя доставлять въ Канцелярію Общества необходимыя свѣдѣнія о состояніи заведеній, для употребленія ихъ, согласно 89 ст. настоящаго Устройства.

Art. 279.

Jeżeli Naczelnik Sekcyi, po rozważeniu przedstawionych sobie oddzielném pismem wniosków, lub z księgi uwag przekona się o koniecznej potrzebie bliższego wyjaśnienia stanu rzeczy, lub wzajemnego w tym względzie porozumienia się, w takim razie tenże Naczelnik mocen jest zaprosić Członków Sekcyi na kollegialną naradę.

Art. 280.

Rezultat w formie rapportu z podobnego rodzaju narad spisany, przedstawiony będzie Wydziałowi do dalszego ocenienia.

Art. 281.

Naczelnik Sekcyi, za otrzymaniem wiadomości o jakimkolwiek nadzwyczajnem wydarzeniu, albo ważnem uchybieniu officyalisty lub officyalistki, zaraz komunikować będzie takową Prezesowi Wydziału lub jego Zastępcy.

Art. 282.

Sekcyja przez miejscowego officyalistę dostarczać będzie codziennie w porze po południowej Kancellaryi Towarzystwa, potrzebne wiadomości o stanie Zakładów, a to dla zrobienia z takowych użytku, artykułem 89-tym niniejszjej Organizacyi wskazanego.

ГЛАВА XX.

Секція пріютовъ и воспитательныхъ домовъ для грудныхъ младенцевъ.

а) Отдѣлъ пріютовъ.

Ст. 283.

Секція пріютовъ и воспитательныхъ домовъ для грудныхъ младенцевъ, должна состоять изъ Начальника Секціи, изъ Попечителей, равно Врачей пріютовъ и воспитательныхъ домовъ, и сверхъ того — изъ необходимаго числа Членовъ, избранныхъ VI Отдѣленіемъ.

Ст. 284.

Въ случаѣ болѣзни или отлучки изъ города Начальника Секціи, должность его исправляетъ одинъ изъ Попечителей, старшій по назначенію въ это званіе.

Ст. 285.

Каждый пріютъ и воспитательный домъ для грудныхъ младенцевъ состоитъ въ завѣдываніи Попечителя, и никто не имѣетъ права вводить въ нихъ какія нибудь измѣненія или дѣлать распоряженія, безъ предварительнаго сношенія съ Попечителемъ.

Ст. 286.

Сверхъ того, для всѣхъ пріютовъ назначается одинъ руководитель, а для каждого зала, Надзирательница, Помощница-Надзирательницы и служанка, для которыхъ издана особая инструкция.

Титул XX.

Sekcyja Sal ochrony i Domów przytulku dla niemowląt (Żłobków).

а) Oddział Sal Ochrony.

Art. 283.

Sekcyja Sal ochrony i Domów niemowląt (Żłobków) składać się będzie z Naczelnika Sekcyi, z Opiekunów, oraz Lekarzy Sal ochrony i Domów niemowląt (Żłobków). a nadto z potrzebnej liczby Członków Sekcyi, przez Wydział 6-y wybranych.

Art. 284.

Naczelnika, na przypadek słabości lub wydalenia się z miasta, zastępuje jeden z Opiekunów, najdłużej obowiązki te sprawujący.

Art. 285.

Każda Sala ochrony i Dom dla niemowląt (Żłobek) zostaje pod zarządem Opiekuna, i nikt w nich nie może zmian jakichkolwiek zaprowadzać lub rozporządzeń wydawać, bez zniesienia się z tymże Opiekunem.

Art. 286.

Prócz tego, ustanowiony zostanie jeden Przewodnik dla wszystkich Ochron, a dla każdej Sali: Dozorczyńni, pomocnica Dozorczyńni, oraz posługaczka, dla których oddzielna instrukcja jest przepisana.

Ст. 287.

Въ пріютъ принимаются, по свидѣтельствамъ Попечителей пріютовъ или Попечителей въ городскихъ частяхъ, дѣти имѣющія не менѣе 3-хъ и не болѣе 8 лѣтъ отъ роду, и преимущественно такія, родители или опекуны которыхъ, проводя весь день на работахъ внѣ дома, для того чтобы не оставлять дѣтей своихъ безъ надзора, будутъ приводить ихъ въ пріютъ утромъ, а приходить за ними вечеромъ.

Ст. 288.

Родители или опекуны, желающіе отсылать своихъ дѣтей въ пріюты, должны заявить о томъ Попечителю подлежащаго пріюта или Попечителю въ городской части, и представить ему метрическое свидѣтельство о Св. Крещеніи и свидѣтельство о природной или прививной оспѣ.

Ст. 289.

Дѣти, въ продолженіе цѣлаго дня находятся въ пріютѣ подъ ближайшимъ надзоромъ Надзирательницы и ея помощницы, которыя, на общепринятыхъ въ этомъ отношеніи основаніяхъ, должны одновременно упражнять умственные способности, образовывать сердце и развивать физическія силы дѣтей, а также посылать въ нихъ наклонность къ опрятности тѣла и одежды.

Ст. 290.

Родители и опекуны, отсылающіе дѣтей въ пріюты, обязаны вносить на руки Надзирательницы пріюта еженедѣльную плату, размѣръ которой, по представленію Секціи, опредѣляется ежегодно VI-мъ Отдѣленіемъ.

Art. 287.

Do Ochrony przyjmowane będą wykwalifikowane przez Opiekunów tychże Sal ochrony, lub Opiekunów cyrkulowych dzieci, nie mające mniej jak lat 3-y skończonych, a nie więcej jak lat 8 wieku, a to takie, których rodzice lub opiekunowie cały dzień za domem zarobkując, dla niepozostawiania tych dzieci samych sobie, rano je do Ochrony odprowadzać, wieczorem zaś po nie przychodzić będą.

Art. 288.

Rodzice lub opiekunowie, pragnący odsyłać dzieci do Sal ochrony, winni zgłosić się do Opiekuna właściwej Sali, lub Opiekuna cyrkulowego i złożyć mu świadectwo Chrztu Św. dziecięcia i szczepionej lub odbytej ospy.

Art. 289.

Dzieci przez cały dzień zostawać będą w Sali ochrony pod bliższym dozorem Dozorczyńi i pomocnicy Dozorczyńi, które, podług przyjętych w tej mierze zasad, mają jednocześnie kształcić serce, umysł i rozwijać siły fizyczne tychże dzieci, oraz przyzwyczajając je do czystości koło ciała i odzieży.

Art. 290.

Rodzice lub opiekunowie, odsyłający dzieci do Sal ochrony, obowiązani będą wносить na ręce Dozorczyńi ochrony tygodniową opłatę, której wysokość, Wydział 6-y, na przedstawienie Sekcyi, corocznie oznaczać będzie.

Ст. 291.

Дѣти совершенно бѣдныхъ родителей, принимаются въ пріютъ бесплатно, на основаніи удостовѣреній о томъ Попечителей пріютовъ или Попечителей въ городскихъ частяхъ.

Ст. 292.

Дѣти остаются въ пріютахъ до 8-лѣтняго возраста, по достиженіи котораго Попечитель пріюта принимаетъ мѣры для помѣщенія ихъ въ первоначальныхъ училищахъ.

Ст. 293.

Эта Секція обязана:

- a) заботиться объ увеличеніи своихъ средствъ и о бережливомъ распоряженіи оными;
- b) заблаговременно сообщать Счетной Секціи вѣдомости о предстоящихъ издержкахъ на слѣдующій мѣсяць, для исходатайствованія разрѣшенія Отдѣленія и ассигновки Общаго Управленія;
- c) удостовѣряться о состояніи пріютовъ и воспитательныхъ домовъ для грудныхъ младенцевъ, и замѣчанія свои сообщать Попечителямъ этихъ заведеній;
- d) представлять въ Отдѣленіе о назначеніи и увольненіи служителей обоого пола въ вышеупомянутыхъ заведеніяхъ;
- e) наблюдать посредствомъ Попечителей, чтобы служительницы строго исполняли возложенныя на нихъ обязанности;
- f) повѣрять — отпускается ли дѣтямъ пища хорошаго качества и соотвѣтственно расчетнымъ листамъ;
- g) повѣрять два раза въ годъ, а именно въ Іюнь и Декабръ, книги, находящіяся въ пріютахъ, т. е. инвен-

Art. 291.

Dzieci zupełnie ubogich rodziców, na poświadczenie Opiekunów Sal ochrony lub Opiekunów cyrkulowych, będą przyjęte do Sal ochrony bez wymagania opłaty.

Art. 292.

Dzieci w Salach ochrony zostawać będą do skończonych lat 8-iu, po ukończeniu zaś tego wieku, Opiekun Ochrony ułatwiać będzie przyjmowanie ich do szkółek elementarnych.

Art. 293.

Do Sekcyi téj należeć będzie:

- a) czuwać nad wzrostem swoich funduszów i oszczędném ich zarządzaniem;
- b) odsyłać wcześnie Sekcyi Rachunkowej wykazy projektowanych potrzeb na każdy miesiąc następny, w celu wyjednania opinii Wydziału i assygnacyi Administracyi Ogólnej;
- c) przekonywać się o stanie Sal ochrony i Domów niemowląt i uwagi swoje Opiekunom tych Zakładów komunikować;
- d) przedstawiać Wydziałowi do nominacyi i uwolnienia officyalistów i officyalistki rzeczonych Zakładów;
- e) przestrzegać, przez pośrednictwo Opiekunów, aby officyalistki wykonywały ściśle poruczone im obowiązki;
- f) sprawdzać, czy żywienie dzieci dobrze i podług zapotrzebowań rachunkowych bywa sporządzane;
- g) dwa razy w rok, a mianowicie w miesiącu Czerwcu i Grudniu, sprawdzać księgi będące w Ochronach, t. j.

тари, контроль пожертвованій, книгу посѣщеній и т. п. и таковыя свидѣлствовать;

- h) представлять въ Отдѣленіе, по прошествіи каждаго трехъ мѣсяцевъ, рапорты о состояніи пріютовъ;
- i) вести общій контроль дѣтей, приходящихъ въ пріюты;
- k) ежегодно въ Іюль мѣсяцъ производить общія ревизіи во всѣхъ пріютахъ;
- l) представлять своевременно въ Отдѣленіе свои заключенія о производствѣ починокъ въ помѣщеніяхъ, если въ томъ будетъ настоять надобность; однако не прежде, какъ послѣ составленія, въ удостовѣреніе сего, Членомъ-Архитекторомъ смѣты издержекъ на предполагаемыя работы, для исхода тайствованія соотвѣтственнаго заключенія Отдѣленія и разрѣшенія Общаго Управленія.

Ст. 294.

Для исполненія всего этого, Начальникъ, по взаимному соглашенію съ Попечителями пріютовъ и съ Членами Секціи, распредѣлитъ между ними всѣ вышеупомянутыя занятія.

Ст. 295.

Начальникъ Секціи, по своей обязанности, долженъ посѣщать какъ можно чаще, а по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ мѣсяцъ, всѣ залы пріютовъ и воспитательные дома для грудныхъ младенцевъ.

Ст. 296.

Члены, которымъ поручены особенныя занятія, должны записывать въ книгу для этого заведенную, какимъ образомъ они исполнили эти порученія, а также свои мнѣнія и предположенія относительно благосостоянія заведеній.

inwentarze, kontrolle ofiar, księgi wizyt i t. p. i takowe poświadczать;

- h) składać Wydziałowi rapporta kwartalne o stanie Sal ochrony;
- i) utrzymywać ogólną kontrolę dzieci, do Sal ochrony uczęszczających;
- k) raz na rok w miesiącu Lipcu odbywać wizyty jeneralne we wszystkich Ochronach;
- l) w właściwej porze przedstawiać Wydziałowi wnioski o reparacye lokali, jeżeli te wymagać tego będą; nie wprzód jednak, dopóki na poparcie takowych, dla uzyskania opinii Wydziału, oraz dalszej decyzji Administracyi Ogólnej, wykaz kosztów zamierzonej roboty przez Członka Budowniczego w tym celu sporządzony nie będzie.

Art. 294.

Dla wykonania tego wszystkiego, Naczelnik, po wzajemnym porozumieniu się z Opiekunami Sal ochrony i Członkami Sekcyi, rozdzieli pomiędzy nich powyższego rodzaju czynności.

Art. 295.

Naczelnik Sekcyi z obowiązku zwiedzać powinien Sale ochrony i Domy niemowląt (Żłobki) często, a przynajmniej raz na miesiąc.

Art. 296.

Członkowie, którym poruczone zostaną szczególne zatrudnienia, zapisywać mają w księdze, na ten cel sporządzonej, sposób załatwienia takowych, tudzież uwagi i wnioski swoje, dobro Zakładów tych na celu mające.

Ст. 297.

По дѣламъ же особенной важности, Члены должны излагать свои соображенія и заключенія въ запискахъ, и представлять таковыя Начальнику Секціи.

Ст. 298.

Если Начальникъ Секціи, разсмотрѣвъ представленныя ему въ особой запискѣ предположенія или помѣщенные въ книгѣ замѣчанія, удостовѣрится въ необходимости ближайшаго разъясненія положенія дѣла или взаимнаго по сему предмету соглашенія, въ такомъ случаѣ онъ имѣетъ право пригласить Членовъ Секціи въ чрезвычайное засѣданіе, для общихъ совѣщаній.

Ст. 299.

Обыкновенныя засѣданія Секціи должны происходить по крайней мѣрѣ четыре раза въ годъ; въ чрезвычайныхъ же случаяхъ, указанныхъ въ предыдущей статьѣ, они могутъ быть созываемы всякій разъ, когда это будетъ признано нужнымъ Начальникомъ Секціи. Протоколъ этихъ засѣданій составляется однимъ изъ Членовъ Секціи, коему присвоено званіе Секретаря, а предметы особенной важности представляются въ выпискѣ изъ протокола или въ формѣ рапорта, на дальнѣйшее усмотрѣніе и рѣшеніе Отдѣленія.

Ст. 300.

Начальникъ Секціи, получивъ извѣстіе о какомъ нибудь чрезвычайномъ происшествіи или важномъ проступкѣ служительницъ, немедленно долженъ сообщать о томъ Предсѣдателю Отдѣленія или заступающему его мѣсто.

Art. 297.

Uwagi zaś i wnioski w przedmiotach ważniejszych, Członkowie czynić będą na piśmie i takowe komunikować Naczelnikowi Sekcyi.

Art. 298.

Jeżeli Naczelnik Sekcyi, po rozważeniu przedstawionych sobie oddzielném piśmie wniosków, lub z księgi uwag przekona się, o koniecznej potrzebie bliższego wyjaśnienia stanu rzeczy, lub wzajemnego w tym względzie porozumienia się, w takim razie mocen jest zaprosić Członków Sekcyi na nadzwyczajną kollegialną naradę.

Art. 299.

Odbywanie zwyczajnych narad Sekcyi, winno mieć miejsce przynajmniej cztery razy do roku, a w wypadkach nadzwyczajnych, w artykule poprzednim wymienionych, ile razy Naczelnik Sekcyi uzna to potrzebném; protokół tych narad winien być prowadzony przez jednego z Członków Sekcyi na Sekretarza wybranego, a przedmioty ważniejsze w wypisie z protokołu lub w formie rapportu mają być przedstawiane do dalszego uznania i decyzji Wydziału.

Art. 300.

Naczelnik Sekcyi, za otrzymaniem wiadomości o jakimkolwiek nadzwyczajnem wydarzeniu w Zakładzie, lub ważnem uchybieniu officyalistek, zaraz komunikować będzie takową Prezesowi Wydziału lub jego Zastępcy.

Ст. 301.

Секція, ежедневно, чрез мѣстныхъ служительницъ, доставляетъ въ Канцелярію Общества необходимыя свѣдѣнія о состояніи заведеній, для употребленія ихъ, согласно 89 ст. настоящаго Устройства.

б) Отдѣлъ воспитательныхъ домовъ для грудныхъ младенцевъ.

Ст. 302.

Въ каждомъ воспитательномъ домѣ для грудныхъ младенцевъ, будетъ находиться ключница и соотвѣтственное число нянекъ, обязанности которыхъ подробно опредѣлены въ особой инструкции.

Ст. 303.

Въ воспитательные дома для грудныхъ младенцевъ принимаются, по удостовѣреніямъ Попечителей этихъ заведеній или Попечителей въ городскихъ частяхъ, дѣти, имѣющія не менѣе 6 недѣль и не болѣе 3-хъ лѣтъ отъ роду, родители которыхъ, зарабатывая на свое пропитаніе внѣ дома, не могутъ имѣть о нихъ надлежащаго попеченія.

Ст. 304.

При приѣмѣ дѣтей въ воспитательные дома преимущество отдается дѣтямъ вдовъ и женщинъ, оставленныхъ мужьями, или по какой нибудь причинѣ лишенныхъ ихъ помощи.

Ст. 305.

Воспитательные дома будутъ открыты ежедневно, исключая праздничныхъ и воскресныхъ дней, лѣтомъ отъ 5-ти утра до 8 часовъ вечера, а зимою отъ 7 часовъ утра до 6 вечера.

Art. 301.

Sekcja, przez miejscowe oficyalistki, dostarczać będzie codziennie Kancellaryi Towarzystwa potrzebne wiadomości o stanie Zakładów, dla zrobienia z takowych użytku, artykułem 89-m niniejszej Organizacyi wskazanego.

b) Oddział Domów przytulku dla niemowląt (Żłobków).

Art. 302.

W każdym Domu niemowląt będzie gospodyni i odpowiednia liczba piastunek, których szczegółowe obowiązki w oddzielnej instrukcyi są skreślone.

Art. 303.

Do Domów przytulku dla niemowląt przyjmowane będą wykwalifikowane przez Opiekunów tychże Domów lub Opiekunów cyrkulowych dzieci, od 6-ciu tygodni do lat 3-ch wieku mające, któremi rodzice, z powodu zarobkowania za domem, zajmować się nie mogą.

Art. 304.

Przy przyjmowaniu dzieci do Domów przytulku, dawane będzie pierwszeństwo dzieciom wdów i kobiet przez mężów opuszczonych, lub dla jakichbądź przyczyn pozbawionych pomocy tychże mężów.

Art. 305.

Domy przytulku otwarte będą codziennie, z wyłączeniem niedziel i świąt uroczystych, w porze letniej od godziny 5-tój z rana do 8-mej wieczorem, a w porze zimowej od 7-mej z rana do 6-tój wieczorem.

Ст. 306.

Въ воспитательные дома должны быть принимаемы только здоровыя дѣти; если же дитя принятое въ заведение подвергнется продолжительной болѣзни и родители не въ состояніи обезпечить ему медицинское пособіе, въ такомъ случаѣ Попечитель отсылаетъ оное въ больницу.

Ст. 307.

Дѣти однажды принятыя могутъ оставаться въ воспитательномъ домѣ до окончанія 3-хъ лѣтъ, по достиженіи же этого возраста, они немедленно переводятся въ пріюты, при чемъ не требуются отъ нихъ новыя свидѣтельства, означенныя въ правилахъ для пріютовъ.

Ст. 308.

Съ грудныхъ младенцевъ, принимаемыхъ въ воспитательные дома, взимается плата, размѣръ которой, въ началѣ каждаго года, опредѣляется VI Отдѣленіемъ, за исключеніемъ тѣхъ, родители которыхъ, по удостовѣренію Попечителя заведенія или Попечителя въ городской части—о совершенной бѣдности, таковой платы вносить не въ состояніи.

Ст. 309.

Груднымъ младенцамъ, принимаемымъ въ воспитательные дома, отпускается пища, на основаніи особыхъ правилъ.

Ст. 310.

Отдѣленіе воспитательныхъ домовъ для грудныхъ младенцевъ обязано:

Art. 306.

Tylko dzieci zdrowe przyjmowane będą do Domów przytułku; gdy zaś dziecię przyjęte do Zakładu zapadnie w dłuższą chorobę, a rodzice nie będą w stanie zapewnić mu pomocy lekarskiej, w takim razie Opiekun odda je do szpitala.

Art. 307.

Dzieci raz przyjęte zostawać mogą w Domu przytułku do ukończenia lat 3-ch wieku, po ukończeniu których, przejdą natychmiast do Sali ochrony, bez żądania od nich nowój kwalifikacyi, przepisami Sal ochrony wymaganej.

Art. 308.

Od niemowląt, przyjmowanych do Domów przytułku, pobierana będzie opłata, wysokość której z początkiem każdego roku przez Wydział VI-ty ustanowioną będzie, z wyłączeniem tych, których rodzice, po ściśłym przekonaniu się Opiekuna Domu przytułku lub cyrkułowego, dla zupełnego ubóstwa, takowój opłaty uiszczać nie będą w możności.

Art. 309.

Niemowlęta, przyjmowane do Domów przytułku, będą tam żywione pokarmami, w oddzielnych przepisach wskazanymi.

Art. 310.

Do oddziału Domów przytułku dla niemowląt należeć będzie:

- a) заботиться объ увеличеніи своихъ средствъ и о бережливомъ ихъ употребленіи;
- b) заблаговременно сообщать Счетной Секціи вѣдомости о предстоящихъ издержкахъ на слѣдующій мѣсяць, для исходатайствования на оныя разрѣшенія Отдѣленія и ассигновки Общаго Управленія;
- c) наблюдать за точнымъ и акуратнымъ веденіемъ книгъ и контролей;
- d) представлять въ Отдѣленіе о назначеніи и увольненіи служительницъ въ воспитательныхъ домахъ;
- e) принимать и увольнять, черезъ подлежащаго Попечителя, низшую прислугу въ воспитательныхъ домахъ, донося только о семъ Отдѣленію;
- f) наблюдать посредствомъ Попечителей, чтобы служительницы съ точностью исполняли возложенныя на нихъ обязанности;
- g) производить посредствомъ Попечителей повѣрку инвентаря движимаго имущества, постели, бѣлья и дѣтской одежды; а также, покупать дрова, мебель и дѣлать всѣ издержки, разрѣшенныя VI Отдѣленіемъ;
- h) повѣрять — хорошо ли готовится пища для дѣтей;
- i) представлять въ Отдѣленіе, по прошествіи каждаго трехъ мѣсяцевъ, рапорты о состояніи воспитательныхъ домовъ;
- k) постановлять, посредствомъ подлежащаго Попечителя, рѣшенія о принятіи дѣтей въ воспитательный домъ, о удаленіи ихъ изъ заведенія или о переводѣ въ пріютъ;
- l) содержать общій контроль дѣтямъ, приходящимъ въ воспитательные дома;
- l) представлять своевременно въ Отдѣленіе свои заключенія относительно производства починокъ въ помѣщеніяхъ; однако не прежде, какъ послѣ составленія

- a) czuwać nad wzrostem swoich funduszków i oszczędnem ich rozrządzaniem;
- b) odsyłać wcześniej Sekcyi Rachunkowej wykazy projektowanych potrzeb na każdy miesiąc następny, w celu wyjednania opinii Wydziału i assygnacyi Administracyi Ogólnej;
- c) pilnować ścisłego i dokładnego prowadzenia wszelkich ksiąg i kontroll;
- d) przedstawiać Wydziałowi do nominacyi i uwolnienia officyalistki Domów przytułku;
- e) przyjmować i uwalniać przez właściwego Opiekuna niższą służbę Domów przytułku, donosząc tylko o tém Wydziałowi;
- f) przestrzegać, przez pośrednictwo Opiekunów, aby officyalistki wykonywały ściśle poruczone im obowiązki;
- g) dopełniać, za pośrednictwem Opiekunów, rewizję inventarza ruchomości, pościeli, bielizny i odzieży dziecięcej, nie mniej kupować drzewo, sprzęty i czynić wszelkie wydatki, przez Wydział 6-ty upoważnione;
- h) sprawdzać, czy żywienie dzieci dobrze bywa sporządzane;
- i) składać Wydziałowi rapporta kwartalne o stanie Domów przytułku;
- k) wydawać, przez właściwego Opiekuna, decyzyc, względem przyjęcia dziecka do Domu przytułku, wydalenia z tegoż, lub przejścia do Ochrony;
- l) utrzymywać ogólną kontrolę dzieci, do Domów przytułku uczęszczających;
- l) przedstawiać Wydziałowi w właściwej porze wnioski o reparacyę lokalów, nie wprzód, jednak, dopóki na poparcie takowych, dla uzyskania opinii Wydziału,

Членомъ-Архитекторомъ, въ удостовѣреніе необходимости оныхъ, подлежащей смѣты издержкамъ на предположенные работы, для исходатайствования соотвѣтственнаго заключенія Отдѣленія и разрѣшенія Общаго Управленія.

Ст. 311.

Попечители должны, чрезъ мѣстныхъ служительницъ, доставлять ежедневно въ Канцелярію Общества необходимыя свѣдѣнія, о состояніи воспитательныхъ домовъ, для употребленія ихъ согласно 89 ст. настоящаго Устройства.

РАЗДѢЛЪ IX.

Глава XXI.

Отдѣленіе VII-е. Ссудныя кассы.

Ст. 312.

Ежегодно, въ Ноябрь мѣсяцъ, составъ Отдѣленія возобновляется избраніемъ 20 Членовъ, и списокъ избранныхъ въ концъ года, представляется въ центральное засѣданіе на утвержденіе. Однако, вышеозначенное число Членовъ, по мѣрѣ расширенія круга дѣйствій Отдѣленія, а равно въ случаѣ крайней необходимости, можетъ быть увеличено.

Ст. 313.

Попечители въ городскихъ частяхъ суть, по своему званію—Члены Отдѣленія, а въ случаѣ ихъ отсутствія изъ Варшавы или болѣзни, постоянные кандидаты, заступающіе ихъ мѣсто.

оразъ дalszej decyzji Administracji Ogólnej, wykaz kosztów zamierzonej roboty, przez Członka Budowniczego w tym celu sporządzony nie będzie.

Art. 311.

Opiekunowie, przez miejscowe officyalistki, dostarczać będą codziennie Kancellaryi Towarzystwa potrzebne wiadomości o stanie Domów przytułku, dla zrobienia z takowych użytku, artykułem 89-tym wskazanego.

ROZDZIAŁ IX.

Tytuł XXI.

Wydział VII. Kassy Pożyczkowej.

Art. 312.

Wydział w miesiącu Listopadzie każdego roku odnawia się przez wybór 20 Członków do grona swego, i listę wybranych z końcem roku przedstawia posiedzeniu centralnemu do zatwierdzenia. Liczba jednak Członków powyżej wskazana, w miarę rozgałęzienia się działań tego Wydziału, oraz w razie koniecznej potrzeby, może być powiększoną.

Art. 313.

Członkami Wydziału są z urzędu Opiekunowie cyrkulowi, a w razie nieobecności w Warszawie lub słabości tychże, stali ich Zastępcy.

Ст. 314.

Члены Отдѣленія, поименованные въ двухъ предыдущихъ статьяхъ, избираютъ ежегодно въ Ноябрь мѣсяцъ изъ среды себя, посредствомъ баллотировки, Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя, Кассира, Контролера, и Секретаря Отдѣленія, представляя эти выборы въ концѣ года въ центральное засѣданіе на утвержденіе и для выдачи вновь избраннымъ соответственныхъ уведомленій о ихъ назначеніи.

Ст. 315.

Означенные въ предыдущей статьѣ выборы производятся на годъ, по истеченіи котораго они повторяются; при чемъ предоставляется, безъ всякаго ограниченія, избрать тѣ же самыя лица на будущее время.

Ст. 116.

Предсѣдатель открываетъ два раза въ мѣсяцъ засѣданія Отдѣленія, которыя должны происходить во второй половинѣ каждаго мѣсяца, а также и чрезвычайныя, которыя онъ имѣетъ право созывать по мѣрѣ надобности.

Ст. 317.

Въ случаѣ болѣзни или выѣзда изъ Варшавы Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателя, въ засѣданіяхъ предсѣдательствуетъ старшій по званію Члена Общества, Членъ Отдѣленія.

Ст. 118.

Комплектъ присутствующихъ въ засѣданіяхъ Отдѣленія, долженъ состоять не менѣе какъ изъ 7-ми, а въ чрезвычайныхъ

Art. 314.

Członkowie Wydziału, w dwóch poprzednich artykułach wymienieni, w miesiącu Listopadzie każdego roku wybierają z pomiędzy siebie, przez sekretne głosowanie, Prezesa, Vice-Prezesa, Kassyera, Kontrollera i Sekretarza Wydziału, które to wybory z końcem roku przedstawiają posiedzeniu centralnemu pod zatwierdzenie i udzielenie stosownych wybranym nominacyj.

Art. 315.

Wybory, poprzednim artykułem opisane, dokonywają się na rok jeden, z upływem którego powtarzają się, bez ograniczenia możności wybrania na przyszłość tych samych osób.

Art. 316.

Prezes zagaja posiedzenia Wydziału dwa razy na miesiąc, w drugiej połowie każdego miesiąca odbywać się mające, oraz nadzwyczajne, które w miarę uznanej potrzeby mocen jest zwołać.

Art. 317.

Na przypadek słabości lub wydalenia się z Warszawy Prezesa i Vice-Prezesa, przewodniczy na posiedzeniach najdawniejszy w Towarzystwie Członek Wydziału.

Art. 318.

Komplet Wydziału na posiedzeniach stanowi najmniej 7-miu, a w nadzwyczajnych przypadkach 5-ciu Członków, licząc

случаяхъ, не менѣ какъ изъ 5-ти Членовъ, считая въ томъ числѣ Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя, Кассира, Контролера и Секретаря Отдѣленія.

Ст. 319.

Журналы засѣданій прочитываются въ каждомъ засѣданіи Общаго Управленія и представляются къ подписи Предсѣдателя этого Управленія.

Ст. 320.

Кромѣ журналовъ, Предсѣдатель Отдѣленія долженъ представлять въ засѣданія Общаго Управленія вѣдомости о дѣлахъ, требующихъ рѣшенія Управленія.

Ст. 321.

Желая оказать помощь недостаточнымъ ремесленникамъ, а также бѣднымъ женщинамъ, снискивающимъ себѣ пропитаніе собственнымъ трудомъ и имѣющимъ соотвѣтственные качества, Отдѣленіе ссудной кассы будетъ выдавать имъ ссуды изъ суммы, постоянно на этотъ предметъ назначенной, съ тѣмъ чтобы 4⁰/₀ отъ выдаваемой въ заемъ суммы, были уплачены впередъ сполна за все время займа, не взирая на ежемѣсячные частные срочные платежи на погашеніе.

Ст. 322.

Проценты, получаемые отъ ссудныхъ суммъ, обращаются въ запасный капиталъ, предназначаемый на покрытіе непредвидѣнныхъ убытковъ и издержекъ, а также на увеличеніе основнаго капитала.

Ст. 323.

На полученіе ссуды имѣютъ право только жители г. Варшавы и предмѣстья Праги, записанные въ книги постоянного

w to Prezesa, Vice-Prezesa, Kassyera, Kontrollera i Sekretarza Wydziału.

Art. 319.

Protokół posiedzeń będą czytane na każdym posiedzeniu Administracyi Ogólnej i przedstawiane do podpisu Prezesowi téjże Administracyi.

Art. 320.

Prócz protokółów, Prezes Wydziału przedstawiać będzie na posiedzeniach Administracyi Ogólnej, wykazy przedmiotów, decyzyi jej wymagających.

Art. 321.

Pragnąc przyjść w pomoc niezamożnym rzemieślnikom, oraz biednym kobietom, z pracy rąk utrzymującym się, a posiadającym odpowiednią kwalifikację, Wydział Kassy Pożyczkowej udzielać będzie pożyczki z funduszu, stale na ten cel przeznaczonego, za opłatą procentu 4⁰/₀ z góry od wypożyczającej się kwoty, za czas trwania pożyczki, bez względu na opłatę częściową rat miesięcznych.

Art. 322.

Procent pobierany od pożyczek będzie stanowił fundusz rezerwowy, który posłuży na pokrycie nieprzewidzianych strat i wydatków, oraz na powiększenie kapitału zakładowego.

Art. 323.

Do pożyczki mają prawo tylko mieszkańcy miasta Warszawy i przedmieścia Praги, księgami ludności stałej objęci, da-

народоунаселенія, женатые и имѣющіе дѣтей, предпочтительно предъ бездѣтными и свободнаго состоянія.

Ст. 324.

Ремесленники, пользующіеся званіемъ мастеровъ и владѣющіе продолжительнѣе другихъ мастерскими или ремесленными заведеніями, имѣютъ преимущество предъ другими на полученіе ссуды.

Ст. 325.

Подмастерья, сдѣлавшіеся мастерами, могутъ получать ссуды, но не иначе, какъ по представленію доказательствъ, что они учреждаютъ заведеніе на свою руку.

Ст. 326.

Женщины, занимающіяся рукодѣліями, свойственными ихъ полу, какъ-то: шитьемъ бѣлья, вышиваніемъ, шитьемъ платья и т. п., сверхъ того, занимающіяся продажей съѣстныхъ припасовъ, мыла, свѣчей, табаку и т. п., за исключеніемъ горячихъ напитковъ, а равно содержащія катки, станки для выдѣлки ваты, прачечныя, и т. п., пользуются также правомъ на полученіе ссуды.

Ст. 327.

Ссуда не можетъ быть выдаваема въ размѣрѣ ниже 12-ти и выше 72 р. сер. въ однѣ руки. Въ исключительныхъ случаяхъ, Общее Управленіе, по представленію Отдѣленія, имѣетъ право увеличить цифру ссудной суммы, но она ни въ какомъ случаѣ не можетъ превышать 150 руб. сер.

Ст. 328.

Ссуды выдаются по предъявленіи частныхъ письменныхъ обязательствъ, за подписью должника и двухъ поручителей, принятыхъ Отдѣленіемъ.

явъ первсzeńство жонатымъ діетнымъ, передъ недіетными, луб стану волного.

Art. 324.

Rzemieślnicy z kwalifikacją majstrów, posiadający dawniej już swoje warsztaty lub zakłady, mają przed innymi prawo do pożyczki.

Art. 325.

Czeladnicy, wyzwoleni na majstrów, mogą otrzymywać pożyczki, lecz nie inaczej, jak za udowodnieniem, że zakładają warsztaty na swoją rękę.

Art. 326.

Kobiety, trudniące się robotami ręcznymi, płci ich właściwymi, jako to: szyciem bielizny, haftowaniem, robotą sukni i t. p., nadto kobiety, trudniące się sprzedażą wiktuałów, mydła i świec, tytoniów i t. p. byle nie trunków, oraz utrzymujące magle, waciarnie, pralnie i t. p. mają także prawo do pożyczek.

Art. 327.

Pożyczka nie może być w mniejszej jak rsr. 12, ani w wyższej jak rsr. 72 ilości dla jednej osoby udzielaną. W wyjątkowych razach, Administracya Ogólna, na przedstawienie Wydziału, władną będzie wysokość onej podnieść do wyższej cyfry, która jednak w żadnym razie summy rsr. 150 przenosić nie może.

Art. 328.

Pożyczki udzielane będą na prywatne piśmienne zobowiązania się pożyczającego i dwóch solidarnych poręczycieli, przez Wydział przyjętych.

Ст. 329.

Желающий получить ссуду должен прежде всего войти въ Общество съ прошеніемъ, которое для однообразія пишется на соотвѣтственномъ печатномъ бланкѣ, выдаваемомъ бесплатно изъ Канцеляріи ссудной кассы, — такъ, что интересованному лицу остается только замѣнить пробѣлы. Какъ самое прошеніе, такъ и частное обязательство должно быть подписано обоими супругами, если лицо занимающее деньги состоитъ въ то время въ законномъ брачномъ союзѣ.

Ст. 330.

Подавая прошеніе, проситель долженъ предъявить легитимационную книжку и кромѣ того консенсъ или свидѣтельство цеховыхъ старшинъ либо полицейской власти, удостоверяющее о родѣ его промысла.

Ст. 331.

Съ прошеніями о выдачѣ ссуды слѣдуетъ обращаться въ первой половинѣ каждаго мѣсяца; выдача же разрѣшенныхъ ссудъ будетъ производиться въ началѣ каждаго мѣсяца.

Ст. 332.

Прошенія о выдачѣ ссуды, тотчасъ по полученіи и помѣненіи ихъ Секретаремъ Общества и по внесеніи въ главный журналъ и въ журналъ Отдѣленія, сообщаются Секретаремъ Отдѣленія Попечителямъ въ городскихъ частяхъ, или Членамъ Отдѣленія для положенія на оборотѣ прошенія своего мнѣнія, какъ о самомъ просителѣ, такъ и объ отвѣтственности поручителей.

Ст. 333.

Возвращенныя Попечителемъ или Членомъ Отдѣленія прошенія представляются въ засѣданіе Отдѣленія, а состоявшееся

Art. 329.

Pragnący zaciągnąć pożyczkę, winien przedewszystkiém zanieść o to do Towarzystwa prośbę, która, dla jednostajności formy, pisaną będzie na stosownie zadrukowanym papierze, mającym wydawać się interessentowi bezpłatnie w Kancellaryi Kassy pożyczkowej; jego tylko obowiązkiem będzie zapełnić miejsca próżne. Tak na prośbie, jak i na zobowiązaniu się prywatném, ma się znajdować podpis obojga małżonków, jeżeli osoba pożyczająca zostaje wówczas w prawnie trwającém małżeństwie.

Art. 330.

Zanosząc prośbę, interessent winien okazać książkę legitymacyjną, a oprócz tego konsens lub świadectwo, czyto Starszych Zgromadzenia, czyto Władzy policyjnej, usprawiedliwiające rodzaj jego zatrudnienia.

Art. 331.

Prośby o pożyczki mają być zanoszone w pierwszej połowie każdego miesiąca; wypłaty zaś przyznanych pożyczek uskuteczniane będą w pierwszych dniach każdego miesiąca.

Art. 332.

Prośby o pożyczki, zaraz po ich odebraniu, zaprezentowaniu przez Sekretarza Towarzystwa, przeprowadzeniu przez dziennik główny i wydziałowy, komunikowane będą przez Sekretarza Wydziału Opiekunom cyrkulowym lub Członkom Wydziału, dla udzielenia na drugiej stronie prośby opinii, tak co do proszącego, jako też co do odpowiedzialności poręczycieli.

Art. 333.

Zwrócone przez Opiekunów lub Członków Wydziału prośby, przedstawiane będą na posiedzeniach Wydziału, a zapadła

единогласно или большинствомъ голосовъ рѣшеніе записывается на поляхъ прошенія и подписывается Предсѣдателемъ и Секретаремъ Отдѣленія.

Ст. 334.

Кассиръ и Контролеръ, получивъ изложенное такимъ образомъ письменно рѣшеніе Отдѣленія, уплачиваютъ просителю опредѣленную сумму и получаютъ отъ него одновременно обязательство, упомянутое въ 328 ст., за его подписью, на соответственномъ печатномъ бланкѣ, на которомъ, кромѣ подписи, должна быть сдѣлана заемщикомъ собственноручно надпись: „выдано на столько-то рублей сер.“; обязательство должно быть подписано въ присутствіи плательщика, а самоличность заемщика должна быть засвидѣтельствована лицами извѣстными Кассиру и Контролеру ссудной кассы.

Ст. 335.

Касса, при выдачѣ ссудъ, примѣняясь къ 321 ст. настоящаго Устройства, вычитаетъ впередъ 4% съ ссудной суммы и въ томъ выдаетъ просителю соответственную шнуровую квитанцію.

Ст. 336.

Должники обязаны возвращать ссудныя суммы въ продолженіе года, посредствомъ равныхъ ежемѣсячныхъ срочныхъ платежей.

Ст. 337.

При взносѣ каждаго срочнаго платежа должникъ получаетъ квитанцію изъ шнуровой книги, а послѣ уплаты послѣдняго срочнаго взноса возвращается ему и его обязательство.

jednomyslnością lub większością głosów decyzja, zapisana zostanie na prośbie i podpisana będzie przez Prezesa i Sekretarza Wydziału.

Art. 334.

Kassyer i Kontroller, po otrzymaniu w ten sposób zapadłej na piśmie decyzji Wydziału, wypłacają przyznaną proszącemu sumę, za jednoczesnym podpisaniem zobowiązania, w art. 328-m wzmiankowanego, a to na stosownie zadrukowanym papierze, z zamieszczeniem własnoręcznie, prócz podpisu, wyrazów: „dobry na rsr. tyle a tyle“, podpisy położone być winny w obec wypłacającego, a tożsamość osób poświadczona przez osoby znane Kassyerowi lub Kontrollerowi Kassy pożyczkowej.

Art. 335.

Kassa przy wypłacie pożyczek, stosownie do art. 321-go niniejszej Organizacji, strąca z góry 4% od wypożyczającej się kwoty, na co stosowny kwit sznurowy interessentowi udziela.

Art. 336.

Wypożyczone kwoty zwracane będą przez dłużników w ciągu roku jednego w ratach równych miesięcznych.

Art. 337.

Przy opłacie każdej raty, dłużnik dostaje stosowny kwit z księgi sznurowej, po zapłaceniu zaś ostatniej raty, będzie miał zwrócone zobowiązanie swoje.

Ст. 338.

Срокъ взноса должниками мѣсячныхъ срочныхъ платежей назначается съ 1-го по 5-е число каждаго мѣсяца включительно; по прошествіи же этого срока взыскивается съ плательщика пеня по полъ копѣйки съ рубля за каждый просроченный мѣсяць.

Ст. 339.

По истеченіи 10 числа каждаго мѣсяца, касса составляетъ списокъ недоимочнымъ должникамъ и ихъ поручителямъ и таковой представляетъ въ Канцелярію Общества, которая посылаетъ къ должникамъ, не внесшимъ одного срочнаго платежа, и ихъ поручителямъ отъ имени Общества соотвѣтственную повѣстку объ уплатѣ долга, подъ опасеніемъ административныхъ мѣръ взысканія; должникамъ же, не внесшимъ двухъ и болѣе срочныхъ платежей, вмѣстѣ съ ихъ поручителями оно составляетъ списокъ и таковой сообщаетъ отъ имени Общества Магистрату г. Варшавы для обращенія административныхъ мѣръ взысканія на несостоятельныхъ должниковъ и ихъ поручителей, такимъ образомъ, чтобы должникъ, по мѣрѣ своей неустойки, былъ подвергаемъ только экзекуціи трехъ первыхъ степеней, не допуская относительно него секвестра; на поручителей же чтобы одновременно была обращена трехстепенная экзекуція, съ наложеніемъ даже на ихъ имущество секвестра.

Ст. 340.

Ежели должникъ, по особннымъ заслуживающимъ уваженія причинамъ, проситъ объ отсрочкѣ слѣдующаго съ него срочнаго платежа и если на это послѣдуетъ разрѣшеніе Отдѣленія, въ такомъ случаѣ онъ освобождается отъ взысканія пени за просрочку. Впрочемъ такія отсрочки могутъ быть разрѣшаемы только въ исключительныхъ случаяхъ и не болѣе, какъ на одинъ мѣсяць.

Art. 338.

Termin do spłaty przez dłużników rat miesięcznych oznacza się od 1-go do 5-go włącznie każdego miesiąca; po przejściu tego czasu, wnoszący ratę opłaca pół kopiejki od jednego rubla, tytułem kary za każdy opóźniony miesiąc.

Art. 339.

Po upływie 10-go każdego miesiąca, Kassa formuje wykaz zalegających dłużników i ich poręczycieli i takowy komunikuje Kancellaryi Towarzystwa, która do dłużników zalegających jedną ratę i ich poręczycieli przygotowuje stosowne od Towarzystwa wezwanie o uiszczenie się z należności, pod skutkami egzekucyi administracyjnej; z zalegających zaś dwie lub więcej rat, formuje wykaz, wraz z ich poręczycielami i takowy komunikuje od Towarzystwa Magistratowi miasta Warszawy, celem zarządzenia egzekucyi administracyjnej do niewypłacalnych dłużników i ich poręczycieli, w ten sposób, aby dłużnik dotknięty był w miarę niewypłacalności się trzech-stopniową tylko egzekucją, nie dopuszczając względem niego sekwestracji; do poręczycieli zaś, aby jednocześnie wystosowana była również trzech-stopniowa egzekucya, z zaregulowaniem nawet do nich sekwestracji.

Art. 340.

Jeżeli dłużnik, dla szczególnych powodów, na uwzględnienie zasługujących, prosi o prolongacyę upłaty należnej od niego raty, i gdy nadto uzyska przyzwolenie Wydziału, w takim razie nie opłaca kary za opóźnienie pobieranej. Prolongacye wszakże takie, w wyjątkowych tylko razach będą udzielane i nie na dłużej, jak na jeden miesiąc.

Ст. 341.

Если должникъ, для своихъ видовъ, предполагаетъ переехать въ провинцію, въ такомъ случаѣ онъ долженъ заранѣе увѣдомить о томъ Отдѣленіе ссудной кассы, указывая, какимъ образомъ онъ будетъ вносить слѣдующіе съ него срочные платежи, въ случаѣ же пересылки таковыхъ по почтѣ, онъ долженъ уплачивать и портовые деньги.

Ст. 342.

Если должникъ, предъ истеченіемъ срока, назначеннаго для возврата всей ссудной суммы, уплатить таковую вполнѣ, въ такомъ случаѣ процентъ, исчисленный соразмѣрно за время преждевременной уплаты, будетъ ему возвращенъ.

Ст. 343.

Въ случаѣ совершенной невозможности взысканія одного срочнаго платежа или даже всей ссуды, какъ съ должника, такъ и съ поручителей, Отдѣленіе ссудной кассы, тщательно удостовѣрившись о безуспѣшности всѣхъ принимаемыхъ съ этою цѣлю законныхъ мѣръ, должно, посредствомъ Общаго Управленія, войти съ представленіемъ въ центральное засѣданіе Общества о покрытіи изъ запаснаго капитала убытка, причиненнаго въ основномъ капиталѣ.

Ст. 344.

Отчеты ссудной кассы могутъ во всякое время быть пересматриваемы Членами Варшавскаго Благотворительнаго Общества, а по истеченіи каждаго трехъ мѣсяцевъ должны быть свидѣтельствуемы, по возложенной на нихъ обязанности, Предсѣдателемъ, Секретаремъ и двумя Членами Отдѣленія.

Art. 341.

Jeżeli dłużnik dla dalszych swych widoków zamierza przenieść się na prowincję, w takim razie winien wcześniej zawiadomić o tém Wydział Kassy pożyczkowej, wskazując drogi, przez jakie przynależne od niego raty wnoszone będą; w razie przesyłania takowych rat pocztą, porto sam winien opłacać.

Art. 342.

Jeżeli dłużnik, przed upływem przyjętego terminu do zwrotu całkowitej pożyczanej summy, spłaci takową, w takim razie procent stosunkowo obliczony za czas wcześniejszej spłaty zwrócony mu zostanie.

Art. 343.

W wypadkach zupełnej niemożności odzyskania, czyli to jednej raty, lub nawet całkowitej pożyczki, tak od biorącego, jako i od poręczycieli, Wydział Kassy pożyczkowej, po sumienném przekonaniu się o wyczerpnięciu wszelkich możliwych środków do tego celu służących, czynić będzie, za pośrednictwem Administracyi Ogólnej, do posiedzenia centralnego Towarzystwa wnioski, o pokrycie z kapitału rezerwowego szkody, zrządzonej funduszowi zakładowemu.

Art. 344.

Rachunki Kassy pożyczkowej, wolne do przejrzenia w każdym czasie dla Członków Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, powinny być z obowiązku poświadczane co kwartał przez Prezesa, Sekretarza i dwóch Członków Wydziału.

Ст. 345.

Кромѣ этихъ періодическихъ ревизій и свидѣтельствowanія отчетовъ ссудной кассы, Предсѣдатель Общаго Управленія, согласно 47 ст. настоящаго Устройства, производить въ присутствіи Членовъ, назначенныхъ по его представленію, чрезвычайную ревизию ссудной кассы, всякій разъ, когда это будетъ имъ признано необходимымъ.

Ст. 346.

Всю переписку съ правительственными мѣстами или частными лицами, а также объявленія, предназначенныя для припечатанія въ газетахъ, Отдѣленіе представляетъ посредствомъ канцеляріи къ подписи или засвидѣствованію Предсѣдателя Общаго Управленія.

Ст. 347.

Всѣ дѣла, протоколы и бумаги, касающіеся этого Отдѣленія, должны храниться въ Главномъ Архивѣ Общества, прошенія же о выдачѣ ссудъ, векселя, контроли — въ помѣщеніи ссудной кассы подъ надзоромъ Кассира и Контролера.

Ст. 348.

Отдѣленіе представляетъ въ Общее Управленіе о назначеніи или увольненіи служителей, если таковыя будутъ установлены съ окладомъ жалованья въ 120 р. сер. и болѣе въ годъ; получающихъ меньшее содержаніе оно имѣетъ право само назначать и увольнять окончательно.

Ст. 349.

Въ концѣ каждаго мѣсяца Отдѣленіе представляетъ вѣдомость о оборотѣ суммъ ссудной кассы, которая должна служить

Art. 345.

Oprócz tych peryodycznych rewizyj i poświadczeń rachunków Kassy pożyczkowej, Prezes Administracyi Ogólnej, stósownie do artykułu 47-go niniejszej Organizacyi, ile razy uzna tego potrzebę, w przytomności wyznaczonych na jego przedstawienie Członków, odbywa nadzwyczajną rewizję Kassy pożyczkowej.

Art. 346.

Wszelkie korespondencje z Władzami i pojedynczymi osobami, oraz jakiekolwiek ogłoszenia do pism publicznych podawane, Wydział do podpisu lub poświadczenia Prezesowi Administracyi Ogólnej, przez Kancellaryę, przedstawiać będzie.

Art. 347.

Wszelkie akta, protokół i papiery korespondencyjne, Wydziału tego dotyczące, będą zachowywane w główném Archiwum Towarzystwa; zaś prośby o pożyczki, wexle, kontrolle, w lokalu Kassy pożyczkowej, pod dozorem Kassjera i Kontrolera.

Art. 348.

Wydział przedstawia Administracyi Ogólnej do nominacyi lub uwolnienia officyalistów, jeżeli jacy ustanowieni będą, pobierających płacy rsr. 120, lub więcej rocznie; niższą zaś płacę pobierających, sam mocen jest ostatecznie nominować i uwalniać.

Art. 349.

Z końcem każdego miesiąca, Wydział składać będzie wiadomości o ruchu funduszów Kassy pożyczkowej, posłużyć ma-

матеріаломъ для статистическихъ объявленій, ежемѣсячно публикуемыхъ Обществомъ въ газетахъ.

Ст. 350.

Въ концѣ каждаго года, Отдѣленіе представляетъ Предсѣдателю Общаго Управленія нужныя свѣдѣнія, для включенія въ годовыи отчетъ о дѣйствіяхъ этого Управленія.

Ст. 351.

Варшавское Благотворительное Общество, въ своемъ центральномъ засѣданіи, признавъ настоящее Устройство соответствующимъ Уставу, утверждаетъ оное до тѣхъ поръ, пока, для надлежащаго развитія онаго, дальнѣйшій опытъ не укажетъ необходимости ввести въ оное какія нибудь нынѣ непредвидѣнныя измѣненія или улучшенія.

Варшава, 16 (28) Декабря 1861 года.

Вице-Предсѣдатель Общества,
(подписано) *Графъ Петръ Лубенскій.*

jące do ogłoszeń statystycznych, co miesiąc podawanych przez Towarzystwo w pismach publicznych.

Art. 350.

Z końcem każdego roku, Wydział składać będzie Prezesowi Administracyi Ogólnej potrzebne wiadomości, do rapportu rocznego z działań téjże Administracyi posłużyć mające.

Art. 351.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności, na centralném swoimъ posiedzeniu, przyjąwszy niniejszą Organizacyę, jako odpowiednią Ustawie, zatwierdza ją na tak długo, dopóki dla jej uzupełnienia, dalsze doświadczenie nie wskaże potrzeby wprowadzenia zmian jakowych lub ulepszeń, dotąd nie przewidzianych.

w Warszawie, dnia 16 (28) Grudnia 1861 r.

Vice-Prezes Towarzystwa,
(podpisano) *Piotr hrabia Łubiński.*

№ 5.

Уставъ ссудной кассы при Варшавскомъ Благотворительномъ Обществѣ.

(6 (18) Апрѣля 1860 г.)

Ст. 1.

Сальвіанъ Якубовскій, которому, на основаніи постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 26 Іюня (8 Іюля) 1856 года, разрѣшено было продать посредствомъ розыгриша въ лотерею бриліанты, оцѣненные на сумму 80,000 руб. сер., въ исполненіе условія даннаго ему по этому предмету разрѣшенія, представилъ въ Варшавское Благотворительное Общество 8,000 р. сер. въ пользу учрежденія заемной кассы.

Варшавское Благотворительное Общество, желая подать помощь недостаточнымъ семействамъ, проживающимъ въ Варшавѣ и снискивающимъ себѣ пропитаніе трудами рукъ своихъ, мелкимъ промысломъ, или торговлею, опредѣлило, на сумму 8,000 руб. сер. и накапливающимся на оную проценты, учредить ссудную кассу, подъ своимъ попечительствомъ, на слѣдующихъ основаніяхъ.

Ст. 2.

Сумма 8,000 руб. сер., означенная въ предыдущей статьѣ, будетъ отдаваема взаймы, въ количествѣ отъ 12 до 72 р. сер. за уплатою процента, въ соразмѣрности 4-хъ процентовъ въ годъ впередъ отъ выдаваемой въ ссуду суммы, за все время пользованія ссудою, не смотря на частные вносимые ежемѣсячно срочные платежи.

№ 5.

Ustawa dla Kassy pożyczkowej przy Warszawskiem Towarzystwie Dobroczynności.

(z d. 6 (18) Kwietnia 1860 r.)

Art. 1.

Salwjan Jakubowski, któremu na zasadzie postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 26 Czerwca (8 Lipca) 1856 roku dozwoloném było spieniężyć przez loteryę brylanty i inne kosztowności, oszacowane na rsr. 80,000, w spełnieniu warunku, udzielonego mu w téj mierze zezwolenia, złożył Warszawskiemu Towarzystwu Dobroczynności sumę rsr. 8,000, na rzecz instytucji udzielania pożyczek.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności, pragnąc przyjąć w pomoc rodzinom niezamożnym, zamieszkałym w Warszawie, z pracy rąk, małego przemysłu, lub handlu utrzymującym się, uchwaliło z summy rsr. 8,000, i przybywających do niej procentów, utworzyć Kasę pożyczkową, pod opieką swoją, w warunkach następujących:

Art. 2.

Summa rsr. 8,000 w poprzednim artykule wymieniona, wypożyczaną będzie w kwotach od rsr. 12 do rsr. 72, za opłatą procentu, w stosunku rocznie 4⁰/₀, z góry, od wypożyczającej się kwoty, za czas trwania pożyczki, bez względu na upłaty częściowe rat miesięcznych.

Ст. 3.

Проценты, получаемые от выданныхъ ссудъ, будутъ обра-
щаемы на увеличеніе основнаго капитала.

Ст. 4.

Управленіе кассою будетъ составлять VII-е по порядку От-
дѣленіе Варшавскаго Благотворительнаго Общества, въ общемъ
устройствѣ ничѣмъ не отличающееся отъ прочихъ Отдѣленій
Общества.

Ст. 5.

Правомъ на полученіе ссуды пользуются только жители г.
Варшавы, записанные въ книги постоянного населенія, хри-
стіанскихъ исповѣданій, съ отдачею преимущества женатымъ и
имѣющимъ дѣтей передъ неимѣющими дѣтей или холостыми.

Ст. 6.

Ремесленникамъ въ званіи мастеровъ, имѣющимъ уже свои
собственныя мастерскія и заведенія, предоставляется преимуще-
ство на полученіе ссуды изъ кассы.

Ст. 7.

Подмастерья, получившіе званіе мастера, женатые, могутъ
получить ссуды, но не иначе, какъ представивъ удостовѣреніе,
что они устраиваютъ собственныя мастерскія.

Ст. 8.

Женщины, занимающіяся рукодѣліями или продажею пред-
метовъ первыхъ жизненныхъ потребностей и т. п., за исключе-
ніемъ горячихъ напитковъ, имѣютъ также право на полученіе
ссуды.

Art. 3.

Procent pobierany od pożyczek, posłuży na powiększenie
kapitału zakładowego.

Art. 4.

Zarząd kassy pożyczkowej stanowić ma VII-y z porządku
Wydział Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, w ogól-
nej organizacyi niczem nie różniący się od innych Wydziałów
Towarzystwa.

Art. 5.

Do pożyczki mają prawo tylko mieszkańcy Warszawy,
księgami ludności stałej objęci, wyznania chrześcijańskiego,
z zapewnieniem pierwszeństwa żonatym dietnym, przed nie-
dietnymi, lub stanu wolnego.

Art. 6.

Rzemieślnicy z kwalifikacyą majstrów, mający dawniej już
swoje warsztaty lub zakłady, będą mieli pierwszeństwo do po-
życzki z kassy.

Art. 7.

Czeladnicy wyzwoleni na majstrów, żonaci, mogą otrzy-
mywać pożyczki, lecz nie inaczej, jak za udowodnieniem, że za-
kładają warsztaty na swoją rękę.

Art. 8.

Kobiety, trudniące się robotami ręcznymi, albo sprzedają
przedmiotów pierwszych potrzeb życia i t. p., byle nie trunków
opajających, mają także prawo do pożyczki.

Ст. 9.

Ссуда можетъ быть выдана одному лицу въ количествѣ, не превышающемъ 72 р. сер.

Въ исключительныхъ однакоже случаяхъ, Главное Управление Варшавскаго Благотворительнаго Общества, по представлению Отдѣленія Кассы, вправе увеличить размѣръ ссуды, съ тѣмъ однако, что сія послѣдняя не должна ни въ какомъ случаѣ превышать 150 р. сер.

Ст. 10.

Ссуды будутъ выдаваемы по частнымъ письменнымъ обязательствамъ заемщика и двухъ круговыхъ поручителей, владеющихъ недвижимою собственностью, или извѣстныхъ своею зажиточностью, и по разсмотрѣніи въ Отдѣленіи Кассы ответственности нравственной и по имуществу лицъ, принятыхъ за поручителей.

Ст. 11.

Ссуды будутъ возвращаемы должниками въ продолженіе года, посредствомъ ежемѣсячныхъ равныхъ платежей.

Ст. 12.

Срокъ взноса должниками ежемѣсячныхъ, срочныхъ платежей назначается съ 1 по 5 число каждаго мѣсяца.

По истеченіи этого срока, Управление Кассы посылаетъ должнику и поручителямъ повѣстку объ уплатѣ причитающагося долга, подъ опасеніемъ административной экзекуціи.

Ст. 13.

Послѣ 25 числа каждаго мѣсяца, если простая повѣстка Управленія Кассы о взносѣ срочнаго платежа останется безъ

Art. 9.

Pożyczka nie może być w wyższej kwocie nad rsr. 72 dla jednej osoby udzieloną.

W wyjątkowych atoli razach, Administracya Ogólna Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, na przedstawienie Wydziału Kassy, władną będzie wysokość pożyczki zwiększyć, która jednak w żadnym wypadku summy rsr. 150 przenosić nie może.

Art. 10.

Pożyczki udzielane będą na prywatne zobowiązania pisemne pożyczającego i dwóch solidarnych poręczycieli, posiadających własność nieruchomą, lub znanych z zamożności i po rozpoznaniu przez Wydział Kassy ich odpowiedzialności, moralnej i majątkowej, za poręczycieli przyjętych.

Art. 11.

Pożyczki zwracane będą przez dłużników w ciągu roku, w ratach równych miesięcznych.

Art. 12.

Termin do spłaty rat przez dłużników, oznacza się od 1-go do 5-go dnia, każdego miesiąca.

Po upływie tego terminu, Zarząd kassy wzywa piśmiennie dłużnika i poręczycieli do uiszczenia się z należności, pod skutkami egzekucyi administracyjnej.

Art. 13.

Po 25-tym dniu każdego miesiąca, gdy proste zawezwanie Zarządu kassy, o zwrot raty, nie odniesie skutku, naówczas Za-

успѣха, тогда Управление Кассы, чрезъ посредство Предсѣдателя Общаго Управленія, сообщаетъ Магистрату г. Варшавы вѣдомость о недоимкахъ, для наряда къ неакуратнымъ должникамъ или ихъ поручителямъ, согласно указанію Управленія Кассы, административной экзекуціи.

Ст. 14.

Въ пользу ссудной кассы могутъ быть взыскиваемы экзекуционными мѣрами только недоимки за текущій годъ.

Ст. 15.

Если должникъ, до истеченія срока, положеннаго для уплаты всей ссуды, возвратитъ оную вполнѣ, въ такомъ случаѣ ему возвращается процентъ, сколько придется по расчету, за все время, остающееся до истеченія срока, опредѣленнаго для погашенія ссуды.

Ст. 16.

Проектъ внутренняго устройства Управленія Кассы, порядка счетоводства, истребованія денегъ на выдачу ссудъ и т. п. долженъ быть составленъ тѣмъ же Управленіемъ и представленъ на утвержденіе Варшавскаго Благотворительнаго Общества.

Утверждено въ засѣданіи Общаго Управленія Варшавскаго Благотворительнаго Общества.

Варшава, 24 Апрѣля (6 Мая) 1859 года.

Предсѣдатель Общаго Управленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *П. Лубенскій*.

Настоящій проектъ Совѣтъ Управленія, въ засѣданіи своемъ 6 (18) Апрѣля 1860 года, положилъ утвердить.

Статсъ-Секретарь (подписано) *Карницкій*.

rząd kassy komunikuje, przez pośrednictwo Prezesa Administracyi Ogólnej, Magistratowi miasta Warszawy wykaz zaległych w opłacie, celem zarządzenia egzekucyi administracyjnej do niewypłacalnych dłużników, lub ich poręczycieli, stosownie do wskazań Zarządu Kassy.

Art. 14.

Zaległości na rzecz Kassy pożyczkowej, tylko z roku bieżącego będą mogły być dochodzonemi środkami egzekucyjnymi.

Art. 15.

Jeżeli dłużnik przed upływem przyjętego terminu do zwrotu całkowitej pożyczonej summy, spłaci tę, w takim razie procent, stosunkowo obliczony, za czas wcześniejszej spłaty, zwróconym mu zostanie.

Art. 16.

Wewnętrzną organizację Zarządu kassy, sposób prowadzenia rachunkowości, podnoszenia pieniędzy na pożyczki i t. p. tenże Zarząd zaprojektuje i pod zatwierdzenie Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności podda.

Zatwierdzono na posiedzeniu Administracyi Ogólnej Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności.

w Warszawie, dnia 24 Kwietnia (6 Maja) 1859 roku.

Prezes Administracyi Ogólnej, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *P. Łubieński*.

Projekt niniejszy Rada Administracyjna, na posiedzeniu swém z d. 6 (18) Kwietnia 1860 r. zatwierdziła.

Sekretarz Stanu (podpisano) *Karnicki*.

В) О БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОМЪ ОБЩЕСТВѢ ВЪ ЛЮБЛИНѢ.

№ 6.

Распоряжение относительно утверждения Благотворительнаго Общества въ г. Люблинѣ.

(22 Августа 1817 г.)

Въ Коммисію Люблинскаго Воеводства.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции, получивъ представленіе Воеводской Коммисіи отъ 12 Августа, послѣдовавшее вслѣдствіе отзыва Люблинскаго Благотворительнаго Общества, даетъ знать, что она не усматриваетъ надобности испрашивать утвержденія Намѣстника по сему предмету. Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции, отдавая полную справедливость похвальнымъ стремленіямъ Общества на пользу человечества, считаетъ при всемъ томъ нужнымъ обратить вниманіе на препровожденный при представленіи Воеводской Коммисіи Уставъ Общества, въ особенности же на содержаніе нѣкоторыхъ статей 1-й и 2-й главы, присовокупляя, что таковыя должны заключать въ себѣ исключительно одни только правила, относящіяся къ дѣйствіямъ Общества, къ внутреннему его управленію, къ завѣдыванію суммами, къ порядку вспомошествованія и т. п.; всѣ же правила, вытекающія изъ административно-полицейскихъ учреждений, не должны быть включены въ Уставъ Благотворительнаго Общества.

Варшава, 22 Августа 1817 года.

Министръ Предсѣдательствующій (подписано) Мостовскій.

№ 1,007/2,354.

В) О ТОВАРИЗСТВѢ ДОБРОЧЫННОСТИ ВЪ ЛУБЛИНѢ.

№ 6.

Розпорządzenie względem zatwierdzenia Towarzystwa Dobroczytności w Lublinie.

(dnia 22 Sierpnia 1817 r.)

Do

Kommissyi Województwa Lubelskiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Odbierając przedstawienie Kommissyi Wojewódzkiej pod d. 12. b. m. uczynione, w skutku odezwy Towarzystwa Dobroczytności w Lublinie, oświadcza, iż nie widzi potrzeby w tej mierze potwierdzenia Namiestnika Królewskiego. Znajdując zaś chwalebne usiłowania Towarzystwa dla dobra ludzkości, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi zwraca uwagę na Ustawy Towarzystwa, przy przedstawieniu Kommissyi Wojewódzkiej dołączone, mianowicie co do osnowy niektórych artykułów rozdziału 1-go i 2-go, nadmienając, iż te obejmować tylko powinny przepisy dotyczące się działań Towarzystwa, prowadzenia jego wewnętrznej administracji, zarządzania funduszów, sposobu wsparcia i t. p. Wszelkie zaś przepisy, wypływające z urzędów policyjno-administracyjnych, w ustawach Towarzystwa Dobroczytności mieścić się nie mogą.

w Warszawie, dnia 22 Sierpnia 1817 roku.

Minister Prezydujący (podpisano) Mostowski.

№ 1,007/2,354.

№ 7.

Извлечение из первоначальнаго Устава Благотворительнаго Общества въ г. Люблинѣ.

ГЛАВА ШЕСТАЯ.

Объ исправленіи и усовершенствованіи
внутренняго устройства.

84) За исключеніемъ основныхъ положеній Общества, признанныхъ въ актѣ объ его учрежденіи не измѣняемыми и изложенныхъ въ первой главѣ нашего Устава Общества, если это будетъ имъ признано необходимымъ, имѣетъ право развивать, отмѣнять или объяснять всѣ другіе свои уставы и правила, съ соблюденіемъ однако при этомъ предписаннаго порядка.

№ 8.

Новый Уставъ Люблинскаго Благотворительнаго Общества.

(14 Февраля 1833 г.)

ВВЕДЕНІЕ.

Общее собраніе Люблинскаго Благотворительнаго Общества, учрежденнаго въ 1815 году, и утвержденнаго, 22 Августа 1817 г., Коммисією Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, согласно 84 статьѣ первоначальнаго Устава, сдѣлавъ въ правилахъ своихъ нѣкоторыя основанныя на опытѣ улучшенія, сохраняетъ прежній Уставъ въ слѣдующемъ видѣ:

№ 7.

Wyciąg z pierwotnej Ustawy Towarzystwa Dobroczynności w Lublinie.

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

O poprawie i udoskonaleniu organizacyi.

84) Oprócz głównej zasady Towarzystwa, w akcie zawiązania się za nieodmienną przyjętą, a w pierwszym rozdziale Ustaw naszych wyłożonej, wszystkie inne ustawy i przepisy swoje Towarzystwo ma moc pomnażać, zmieniać, albo objaśniać, uznawszy konieczną potrzebę, ale to tylko w przepisany porządku.

№ 8.

Nowa Ustawa Towarzystwa Dobroczynności w Lublinie.

(d. 14 Lutego 1833 r.)

WSTĘP.

Zebranie ogólne Towarzystwa Dobroczynności w Lublinie, w roku 1815 zawiązanego, a w dniu 22 Sierpnia 1817 r. przez Kommissyę Spraw Wewnętrznych i Policji zatwierdzonego, w myśl art. 84-go pierwiastkowej Ustawy, poczyniwszy w prawach swoich niektóre na doświadczeniu oparte ulepszenia, dawną Ustawę zachowuje w następujący sposób.

ГЛАВА I.

Цель и средства Общества.

Ст. 1.

Облегчать дѣйствительно несчастнымъ жалкую ихъ участь и страданія.

Ст. 2.

Собирать приношенія общественной благотворительности въ одно общее мѣсто, принимая не только приношенія денежные и въ натурѣ, но и пользуясь самопожертвованіемъ частныхъ лицъ, предлагающихъ свои услуги и таланты, и вообще направить все свои усилія къ совершенному прекращенію публичнаго нищенства вотъ существенная цель, предположенная Обществомъ.

Ст. 3.

Средства къ достиженію этой цели начертаны будутъ Совѣтомъ Общества, главнѣйшія же изъ нихъ суть слѣдующія:

- a) въ домѣ Общества будутъ содержаться нищие увѣчные или обремененные лѣтами, въ числѣ, соответствующемъ обширности помѣщенія и средствамъ Общества;
- b) Общество должно заботиться о доставленіи нищимъ, которыхъ оно не въ состояніи помѣстить въ своемъ домѣ, пріюта и призрѣнія въ мѣстныхъ монастыряхъ, или стараясь склонить къ этому монашескіе ордена путемъ убѣжденія, или же назначая имъ за это умеренное вознагражденіе изъ суммъ Общества;
- c) равнымъ образомъ Общество должно заботиться, чтобы заведывающіе больницами содержали нищихъ согласно назначенію, и съ этою целью войдетъ съ заведыва-

Титул I.

Zamiar i środki Towarzystwa.

Art. 1.

Prawdziwie, nieszczęśliwym umniejszać nędzy i cierpienia.

Art. 2.

Ofiary publicznej dobroczynności w jeden ogół zbierać, używając do tego, nie tylko darów pieniężnych i w naturze, ale też gorliwego poświęcenia osób, swe usługi i talenta ofiarujących, obrócić swoje siły ku temu, aby żebractwo publiczne koniecznie zatamowanem zostało; oto są zamiary, które sobie Towarzystwo zakłada.

Art. 3.

Środki, do osiągnięcia zamiarów tych, Rada Towarzystwa przepisze, głównejsze zaś są następujące:

- a) w domu Towarzystwa utrzymywaną będzie taka liczba ubogich kalek lub wiekiem obciążonych, na jaką obszerność lokalu i siły Towarzystwa wystarczą;
- b) staraniem Towarzystwa być ma, aby biednym, których w domu swym pomieścić nie zdoła, obmyśliło przytułek i zaopatrzenie w klasztorach, miejscowych, już to przez skłonienie Zgromadzeń do tego, już to za wynagrodzeniem umiarkowanym, przez skarb Towarzystwa dawać się mianem;
- c) równie staraniem Towarzystwa będzie, aby przełożeni szpitalów, ubogich według przeznaczenia utrzymywali, i tym celem wejdzie z tymi przełożonymi

ющими въ дружеское соглашеніе, а еслибы это не подѣйствовало, оно обратится съ соотвѣтственнымъ представленіемъ къ подлежащимъ властямъ;

- d) дабы тѣмъ скорѣе и успѣшнѣе достигнуть предположенной цѣли, а именно собрать въ одно цѣлое всѣ единичныя пожертвованія жителей г. Люблина, а въ замѣнъ того освободить ихъ отъ всякаго рода нищихъ по улицамъ и домамъ, согласно акту первоначальнаго учрежденія и единодушному желанію всѣхъ жителей, Общество, кромѣ обезпеченія участи мѣстныхъ нищихъ, будетъ наблюдать за тѣмъ, чтобы не нуждающіеся въ призрѣніи обращаемы были на путь приличныхъ заработковъ, нуждающіеся же въ ономъ, но происходящіе изъ постороннихъ гминъ, чтобы отправляемы были туда, для призрѣнія, согласно существующимъ законамъ, о чемъ Общество имѣетъ право въ нужныхъ случаяхъ входить съ соотвѣтственными представленіями къ подлежащимъ властямъ.

ГЛАВА II.

Средства Общества.

Ст. 4.

Средства Общества суть слѣдующія:

- a) постоянные взносы входящихъ въ составъ его Членовъ;
- b) единовременныя пожертвованія постороннихъ лицъ и Членовъ;
- c) дарственные записи и отказы по завѣщаніямъ;
- d) доходы съ публичныхъ представленій и увеселеній, а также съ концертовъ, устраиваемыхъ любителями и артистами соотвѣтственно времени года и обстоятельствамъ въ пользу Общества, равномѣрно проценты отъ публичныхъ увеселеній, взимаемые посредствомъ административныхъ властей;

въ przyjacielskie porozumienia, a gdyby to nie skutkowało, stosownie do Władz właściwych zanieśnie przełożenie;

- d) aby prędzej i skuteczniej dopiąć zamiaru zebrania w jeden ogół wszystkich pojedynczych ofiar mieszkańców Lublina, a w zamian uwolnienia ich od wszelkiego żebractwa po ulicach i domach, stosownie do aktu pierwiastkowego zawiązania i jednozgodnego całej publiczności żądania, — staraniem będzie Towarzystwa, oprócz zapewnienia losu miejscowym żebrakom, czuwać nad tém, aby niekwalifikujący się, na drogę przyzwoitego zarobkowania, a kwalifikujący się nawet, lecz z obcych gmin będący, do tychże po utrzymanie, stosownie do praw krajowych, zwracani byli, w czém Towarzystwo może w potrzebie stosownie do Władz właściwych czynić przełożenia.

TYTUŁ II.

Fundusze Towarzystwa.

Art. 4.

Fundusze Towarzystwa są:

- a) składki stałe Członków do niego wchodzących;
- b) ofiary na raz jeden przez obcych i Członków składane;
- c) zapisy wieczyste i legata;
- d) dochód z widowisk i zabaw publicznych, tudzież koncertów, które stosownie do pory roku i okoliczności amatorowie i artyści mogą Towarzystwu ofiarować, tudzież procenta od zabaw publicznych, za pomocą Władz administracyjnych pobierane;

- e) штрафы и пени, которые Правительству угодно будет обратить въ пользу этого заведения;
- f) сборы съ приношений или другого рода доходы, ежегодно изыскиваемые;
- g) пожертвования, поступающія изъ провинцій въслѣдствіе отзывовъ Общества къ помѣщикамъ, посредствомъ административныхъ властей;
- h) складки, собираемыя въ провинціи въ удобныхъ случаяхъ приглашенными для сего почетнѣйшими дамами и присылаемыми Обществу посредствомъ административныхъ властей;
- i) кружки, выставленные по костеламъ, присутственнымъ и другимъ мѣстамъ;
- k) всякія другія средства, какія будутъ признаны Совѣтомъ соотвѣтствующими цѣли.

Суммы, поступившія изъ котораго нибудь упомянутого выше источника, должны быть тотчасъ переданы кассиру, который обязанъ записать ихъ въ приходъ, въ установленную для сего книгу.

ГЛАВА III.

Распределение и употребленіе доходовъ.

Ст. 5.

Пока нищенство въ Люблинѣ не будетъ совершенно прекращено, до тѣхъ поръ всѣ доходы Общества, за исключеніемъ пожертвованныхъ неприкосновенныхъ суммъ, должны быть обращаемы на сей предметъ.

Ст. 6.

По покрытіи издержекъ на содержаніе нищихъ, призрѣаемыхъ въ домѣ Общества, и по удовлетвореніи всѣхъ другихъ

- e) strofy i kary publiczne na rzecz tego instytutu, jakie Rządowi przeznaczyć się podoba;
- f) kwesty, lub innego rodzaju dochody, co rok obmyślane;
- g) ofiary z prowincyi w skutek odezw Towarzystwa do obywateli, za pośrednictwem Władz administracyjnych zbierane;
- h) kwesty na prowincyi, przez znakomite uproszone damy, w sposobnych okazyach zbierane, a Towarzystwu za pośrednictwem Władz administracyjnych nadsyłane;
- i) skarbonki po kościołach, dykasteryach i innych miejscach;
- k) wszelkie inne, jakie Rada za stósowne uzna.

Wpływy, z któregokolwiek tu wymienionego źródła pochodzące, natychmiast Podskarbiemu wręconemi, a przez tegoż do księgi na to przeznaczonej zapercptowanemi zostaną.

Титул III.

Podział i użycie funduszków.

Art. 5.

Dopóki usunięcie żebractwa w Lublinie dopiętém nie zostanie, wszystkie fundusze Towarzystwa, oprócz zapisów wieczystych, użytymi ku temu być mają.

Art. 6.

Pozaspokojeniu wydatków na utrzymanie ubogich, w domu Towarzystwa znajdujących się, i innych wszelkich potrzeb, po-

надобностей, известная сумма, по усмотрѣнію Совѣта, оставляется на чрезвычайныя потребности, за тѣмъ половина остатка, по годовичному отчету, обращается въ запасный капиталъ, а другая половина — на чрезвычайныя вспомошествованія, которыя впрочемъ никогда не могутъ быть выдаваемы безыменнымъ лицамъ.

Ст. 7.

Коль скоро изъ дѣйствій Общества обнаружится, что можно уже приступить къ образованію запаснаго капитала, Хозяйственный Совѣтъ назначить особый комитетъ, который займется изготовленіемъ проекта о способахъ употребленія и помѣщенія этого капитала съ совершенною безопасностью и съ наибольшою для страждущаго человѣчества пользою.

ГЛАВА IV.

Совѣтъ Общества и обязанности Членовъ Общества.

Ст. 8.

Каждый обязавшійся подпискою въ заведенной для сего книгѣ вносить постоянную плату и подписавшій Уставъ Общества признается Членомъ Общества.

Ст. 9.

Если кто значительнѣйшими пожертвованіями будетъ содѣйствовать къ упроченію существованія Общества, то Совѣтъ, въ доказательство своей признательности, можетъ предоставить ему званіе основателя.

Ст. 10.

Обязавшіеся вносить въ Общество ежегодно или по крайней мѣрѣ въ ежемѣсячныя сроки по 48 злотыхъ въ годъ признаются дѣйствительными Членами.

zostawiając pewny fundusz na potrzeby nadzwyczajne, stósownie do umiarkowania Rady, połowa reszty pozostałej, po obliczeniu rocznem, obróconą zostanie na kapitał zakładowy, a druga połowa na wsparcia nadzwyczajne, które przecież nigdy osobom bezimiennym udzielanemi być nie mogą.

Art. 7.

Jak tylko z działań Towarzystwa okaże się, że kapitał zakładowy formowanym być może, Rada gospodarcza wyznaczy deputacyę, która zajmie się przygotowaniem projektu: w jakim sposobie kapitał ten, z zapewnieniem dla niego bezpieczeństwa, a dla cierpiącej ludzkości największej korzyści, użytym i lokowanym być ma.

TYTUŁ IV.

Skład Towarzystwa i obowiązki stowarzyszonych.

Art. 8.

Każdy, kto do stałej opłaty w księdze na to przeznaczonej zobowiąże się i Ustawy Towarzystwa podpisze, jest Członkiem Towarzystwa.

Art. 9.

Kto składaniem znaczniejszych ofiar do stałego bytu Towarzystwa przyłoży się, temu Rada w dowód wdzięczności tytuł fundatora przyznać będzie mogła.

Art. 10.

Ofiarujący się składać do Towarzystwa na rok, albo w ratach najmniej miesięcznych, 48 złp. rocznie, są Członkami czynnymi.

Ст. 11.

Жертвующіе менѣе 48 злотыхъ въ годъ считаются почетными Членами.

Ст. 12.

Дѣйствительные и почетные Члены обязаны состоять въ Обществѣ во все время существованія Общества, вновь же поступающіе въ число Членовъ Общества, если нынѣ они жительствуютъ въ г. Люблинѣ, — до тѣхъ поръ, пока будутъ находиться въ томъ же воеводствѣ. Но и въ противномъ случаѣ Членъ не будетъ считаться выбывшимъ изъ Общества до тѣхъ поръ, пока онъ не войдетъ съ соотвѣтственнымъ о томъ объявленіемъ.

Ст. 13.

Совѣтъ Общества вправе освободить отъ платежа тѣхъ дѣйствительныхъ и почетныхъ Членовъ, кои своими личными услугами могутъ быть полезны Обществу, однако освобождение это не можетъ продолжаться болѣе двухъ лѣтъ.

Ст. 14.

Обязанности Членовъ суть слѣдующія:

- a) присутствовать въ общихъ засѣданіяхъ и стараться по возможности содѣйствовать къ преуспѣянію Общества и поощрять къ тому другихъ;
- b) вносить акуратно платежи, согласно принятому обязательству, въ соотвѣтственные сроки, подъ квитанцію кассира.
- c) не уклоняться, развѣ въ случаѣ дѣйствительной неспособности, отъ принятыхъ или возложенныхъ на нихъ обязанностей.

Art. 11.

Mniejszą nad 48 złp. rocznie ofiarujący składkę, są Członkami tytularnymi.

Art. 12.

Członkowie czynni i tytularni w Towarzystwie, tak długo zostawać obowiązani, dopóki Towarzystwo trwa, a przystępujący do Towarzystwa, jeżeli teraz w Lublinie mieszkają, dopóki w témże województwie zostawać będą. — W tym jednak wypadku Członek za opuszczającego Towarzystwo uważanym nie będzie, dopóki stósownej nie poda deklaracyi.

Art. 13.

Wolno jest Radzie Towarzystwa uwolnić od opłaty tych Członków czynnych i tytularnych, którzy posługami osobistemi Towarzystwu pomocnymi być mogą; uwolnienie to jednak nie na dłużej, jak na lat dwa udzielaném będzie.

Art. 14.

Obowiązkiem Członków jest:

- a) znajdować się na posiedzeniach ogólnych i starać się według możności do dobra Towarzystwa przykładąć i innych do tegoż zachęcać;
- b) opłaty, do których się obowiązali, regularnie w terminach przyzwoitych, za kwitem Podskarbiego wnosić;
- c) nie usuwać się, chyba w istotnej nieposobności, od przyjętych lub wkładanych obowiązków.

Ст. 15.

Членъ, не внесшій обязательной платы, въ течение 6 мѣсяцевъ, приглашается къ сему письменнымъ отзывомъ Совѣта, если же на двукратные отзывы Совѣта, въ мѣсячныхъ промежуткахъ, не послѣдуетъ отъ него никакого отвѣта, то онъ считается выбывшимъ изъ Общества и исключается изъ списка Членовъ. Въ нормальномъ затѣмъ засѣданіи общаго собранія будетъ прочитанъ списокъ вновь прибывшихъ Членовъ, съ означеніемъ платы, которую они обязались вносить, а равно списокъ выбывшихъ Членовъ.

ГЛАВА V.

Объ Управленіи Общества.

§ I.

О должностныхъ лицахъ и властяхъ Общества вообще.

Ст. 16.

Во главѣ Общества стоятъ:

- a) Предсѣдатель;
- b) Кассиръ;
- c) Секретарь.

Ст. 17.

Власти Общества суть слѣдующія:

- a) Общее Собраніе Общества;
- b) Хозяйственный Совѣтъ.

Ст. 18.

Въ чиновники Общества могутъ быть избираемы только дѣйствительные Члены и Основатели.

Art. 15.

Кто вкладокъ, до которыхъ się zobowiązał, przez miesiąc 6 nie wniesie, wezwany na piśmie przez Radę zostanie, a jeżeli na dwukrotne odezwy Rady w przerwach miesięcznych nie odpowie, za opuszczającego Towarzystwo uważanym, i z listy Członków wykreślonym zostanie. Na posiedzeniu normalném zebrania ogólnego odczytaną zostanie lista Członków przybyłych, z wyrażeniem składki do której się zobowiązali, oraz lista Członków ubyłych ogłoszoną będzie.

TYTUŁ V.

O Zarządzie Towarzystwa.

§ 1.

O urzędach i władzach Towarzystwa w ogólności.

Art. 16.

Na czele Towarzystwa znajdować się będą:

- a) Prezes,
- b) Podskarbi,
- c) Sekretarz.

Art. 17.

Władze Towarzystwa są następujące:

- a) Ogólne Zgromadzenie Towarzystwa,
- b) Rada Gospodarcza.

Art. 18.

Na urzędników Towarzystwa sami Członkowie czynni i fundatorowie wybieranymi być mogą.

Ст. 19.

Председатель избирается на 6 лѣтъ, Кассиръ на 2, Секретарь на 1 годъ, прочіе чиновники на 2 года, половина состава которыхъ всегда ежегодно будетъ смѣняема; первая очередь назначается по балотировкѣ.

Ст. 20.

При вторичномъ и слѣдующихъ выборахъ, всѣ чиновники могутъ быть утверждены въ прежнихъ своихъ должностяхъ.

Ст. 21.

Всѣ Члены Общества пользуются правомъ избирательнаго голоса.

§ II.

О общемъ собраніи Общества.

Ст. 22.

Общее собраніе составляется изъ дѣйствительныхъ и почетныхъ Членовъ Общества.

Засѣданія его происходятъ публично съ соответственнымъ торжествомъ.

Обыкновенныя засѣданія назначаются два раза въ годъ, т. е. 7 Іюля, какъ въ день рожденія Августѣйшаго Императора и Царя, и 12 Февраля, какъ въ день основанія Общества. Председатель Общества можетъ созывать оныя по усмотрѣнію Хозяйственнаго Совѣта. Для законнаго комплекта общаго собранія необходимо присутствіе не менѣе 21 Члена.

Art. 19.

Prezes obiera się na lat 6, Podskarbi na lat 2, Sekretarz na rok 1, inni urzędnicy na lat 2, którzy zawsze w połowie swego kompletu co rok zmieniani zostaną; pierwszą kolej los oznaczy.

Art. 20.

Wszystkie urzęda, przez powrotne i dalsze wybory zatwierdzonemi być mogą.

Art. 21.

Wszyscy Członkowie Towarzystwa są elektorami.

§ II.

O ogólném Zebraniu Towarzystwa.

Art. 22.

Ogólne Zebranie składa się z Członków czynnych i tytularnych Towarzystwa.

Posiedzenia swe odbywa w obec publiczności i z przyzwoitą uroczystością.

Posiedzenia zwyczajne oznacza się dwa razy na rok, w dzień 7-go Lipca, jako rocznicę Urodzin NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA i KRÓLA, i 12-go Lutego, jako rocznicę zawiązania się Towarzystwa. W przypadku potrzeby, której uznanie zostawia się Radzie Gospodarczej, Prezes Towarzystwa zwoływać je może. Obecność najmniej 21-n Członków do prawnego kompletu ogólnego Zebrania potrzebna.

Ст. 23.

Въ общемъ собраніи, Хозяйственный Совѣтъ представляетъ обзоръ состоянія Общества, припимаемыхъ имъ мѣръ и отчеты о доходахъ и расходахъ. Общее Собраніе избираетъ Предсѣдателя, Кассира, Секретаря и Членовъ Хозяйственного Совѣта.

Къ общему собранію принадлежитъ утвержденіе правилъ, постановленныхъ Хозяйственнымъ Совѣтомъ, или отмѣненныхъ имъ же согласно проектамъ, изготовленнымъ назначеннымъ для сего Комитетомъ.

Ст. 24.

Порядокъ совѣщаній въ общихъ собраніяхъ долженъ быть опредѣленъ Хозяйственнымъ Совѣтомъ.

§ III.

О Хозяйственномъ Совѣтѣ.

Ст. 25.

Совѣтъ состоитъ изъ:

- a) Предсѣдателя Общества,
- b) Кассира,
- c) Секретаря, и
- d) 12 Совѣтниковъ, избранныхъ единогласно изъ среды дѣйствительныхъ Членовъ.

Ст. 26.

Засѣданія его происходятъ одинъ разъ въ мѣсяцъ, или даже и чаще, по назначенію Предсѣдателя, если онъ усмотритъ въ томъ надобность.

Art. 23.

Na Zebraniu ogólném Rada Gospodarcza przedstawia obraz stanu Towarzystwa, czynności przez siebie przedsiębranych, rachunki z przychodów i wydatków.

Ogólne Zebranie trudni się wyborem Prezesa, Podskarbiego, Sekretarza i Członków Rady Gospodarczej.

Do ogólnego Zebrania należy sankcyja praw, przez Radę Gospodarczą postanowionych, lub zmienionych, według projektów, jakie jej Deputacya do tego wyznaczona przygotowuje.

Art. 24.

Sposób obradowania na Zebraniach ogólnych Rada Gospodarcza przepisze.

§ III.

O Radzie Gospodarczej.

Art. 25.

Składa się:

- a) z Prezesa Towarzystwa,
- b) Podskarbiego,
- c) Sekretarza, i
- d) Dwunastu Radców, wybranych z grona Członków, z głosem stanowczym.

Art. 26.

Odbywa swe posiedzenia raz na miesiąc, lub częściej, za zwołaniem Prezesa, jeżeli tego uzna potrzebę.

Ст. 27.

Для рѣшенія важнѣйшихъ вопросовъ, къ коимъ относятся: составленіе запаснаго капитала, временное помѣщеніе и обратное истребованіе капиталовъ, отчужденіе и приобрѣтеніе недвижимостей, обсужденіе проектовъ Устава, представляемыхъ Комитетомъ, и улучшенія, требующія значительныхъ издержекъ, необходимо присутствіе по крайней мѣрѣ 9 Членовъ, по другимъ же дѣламъ присутствіе 5 Членовъ достаточно для законности постановляемыхъ въ засѣданіи рѣшеній.

Ст. 28.

Хозяйственный Совѣтъ занимается приведеніемъ въ исполненіе предначертаній Устава. Онъ распоряжается фондами; безъ вѣдома его Кассиръ не вправе производить расходы. Онъ заведываетъ недвижимостями, капиталами, печется о цѣлости ихъ и безопасности, и за все это отвѣтствуетъ. Каждую четверть года онъ повѣряетъ отчеты, представляемые Кассиромъ и требуетъ отъ него свѣдѣній о состояніи кассы.

Совѣтъ разрѣшаетъ принятіе новыхъ въ заведеніе, распоряжается о ихъ содержаніи и занятіяхъ.

Ему поручается по мѣрѣ возрастающихъ доходовъ, учрежденіе начального и ремесленного училища для сиротъ и лавки, въ которой бѣдные могли бы продавать ненужныя имъ вещи и рукодѣлія.

Отъ него зависитъ назначеніе всякаго рода комитетовъ и распределеніе занятій Членовъ Совѣта по Отдѣленіямъ.

Наконецъ, Хозяйственный Совѣтъ одобряетъ измѣненія въ Уставѣ, согласно проектамъ Комитета, и постановленія его по этому предмету войдутъ въ обязательную силу по утвержденіи оныхъ въ Общемъ Собраніи.

Art. 27.

Do załatwienia czynności ważniejszych, jakimi są: formowanie kapitału zakładowego, lokowanie czasowe i ściąganie kapitałów, alienacja i nabywanie nieruchomości, naradzanie się nad projektami do Ustaw, przez Deputację przedstawianych, i ulepszenia, znaczniejszych nakładów potrzebujące, przytomność 9-ciu najmniej Członków jest potrzebną, w innych czynnościach 5-ciu czyni posiedzenie prawnem.

Art. 28.

Rada Gospodarcza trudni się przyprowadzeniem do skutku zamiarów przez Ustawę zakreślonych, ona rozporządza funduszami. Bez wiedzy jej Podskarbi czynić wydatków nie może. Ona zawiaduje nieruchomościami, kapitałami, czuwa nad ich całością i bezpieczeństwem, i za takowe jest odpowiedzialną. Co kwartał odbiera rachunki od Podskarbiego i zasięga o stanie Kassy wiadomości.

Ona stanowi o przyjęciu ubogich do domu, urządza ich utrzymanie i zatrudnienie.

Jej się porucza, w miarę wzrastających funduszy, utworzenie szkółki początkowej i rzemieślniczej dla sierot, oraz sklepu, w którymby ubodzy z sprzętów i robót swoich, niepotrzebne rzeczy zbywać mogli.

Do niej należy wybór wszelkiego rodzaju Deputacyi, oraz wyznaczenie Wydziałów, któremi Członkowie Rady zajmować się mają.

Rada w końcu Gospodarcza przyjmuje zmiany Ustaw, według projektów Deputacyi, i uradzenia jej w tej mierze mocy obowiązującej nabędą, skoro ogólne Zgromadzenie sankcyę im nada.

§ IV.

О должностныхъ лицахъ въ особенности.

Ст. 29.

Предсѣдатель созываетъ общія собранія и управляетъ въ нихъ преніями, въ качествѣ первоприсутствующаго.

Онъ созываетъ Хозяйственный Совѣтъ и въ немъ предсѣдательствуетъ.

Онъ наблюдаетъ за исполненіемъ Устава Общества и постановленій Хозяйственнаго Совѣта, и даетъ по сему предмету соотвѣтственныя предписанія.

При равенствѣ голосовъ, мнѣніе Предсѣдателя даетъ перевѣсъ.

Онъ исполняетъ текущія дѣла.

Въ случаѣ его отсутствія, мѣсто его заступаетъ Членъ Совѣта, избранный на сей разъ наличными Членами Совѣта.

Ст. 30.

Кассиръ хранить у себя сумму Общества, ведетъ въ порядкѣ всѣ счета и таковыя всякую четверть года представляетъ Совѣту, а произведенные расходы удостовѣряетъ ассигновками Совѣта и росписками получателей. Онъ содержитъ книгу для записки лицъ, дѣлающихъ постоянныя приношенія, и взыскиваетъ таковыя съ жертвователей, и равномерно принимаетъ въ сохраненіе непостоянныя доходы, въ полученіи которыхъ, равно какъ и постоянныхъ сборовъ, онъ обязанъ выдавать квитанціи, вырѣзываемыя изъ шнуровой книги.

Мѣсто его заступаетъ дѣйствительный Членъ, назначенный для сего Совѣтомъ, по его представленію.

Ст. 31.

Секретарь содержитъ протоколы общихъ собраній и Хозяйственнаго Совѣта; постановленія и отзывы того же Совѣта должны исходить за подписью Предсѣдателя и Секретаря.

§ IV.

О урядникахъ въ szczególности.

Art. 29.

Prezes Towarzystwa zwołuje Zgromadzenia ogólne i w nich przodkuje.

On zwołuje Radę Gospodarczą i w niej przewodniczy.

On pilnuje, aby Ustawy Towarzystwa i postanowienia Rady Gospodarczej wykonywanemi były i stosowne w tym względzie wydaje polecenia.

On w równości zdań rozwiązuje.

On załatwia biegnące interesa.

W przypadku jego nieobecności, wyręczy go Członek Rady, przez obecnych Członków Rady na ten raz wybrany.

Art. 30.

Podskarbi w swoim zachowaniu utrzymuje grosz Towarzystwa, utrzymuje porządne rachunki, i takowe kwartalnie Radzie przedstawia, a wydatki swoje assygnacyami Rady i kwitami odbierających usprawiedliwia. On utrzymuje księgę osób, składki stałe ofiarujących i takowe ściąga. Równie też przyjmuje w zachowanie przychody niestałe, na które, tak jak na składki stałe, kwity sznurowe wydawać obowiązany.

Zastąpi go Członek czynny, przez Radę na jego przedstawienie do tego przeznaczony.

Art. 31.

Sekretarz utrzymuje protokół Zgromadzeń ogólnych i Rady Gospodarczej; postanowienia i odezwy Rady Gospodarczej podpisem Prezesa i jego zaopatrzone wychodzą mają.

Въ случаѣ надобности, мѣсто его заступаетъ дѣйствительный Членъ, по назначенію Совѣта.

ГЛАВА VI.

Обиця гарантіи и положенія.

Ст. 32.

Число Членовъ не подлежитъ никакимъ ограниченіямъ.

Ст. 33.

Члены Общества, приглашенные въ составъ управленія, должны исполнять свои обязанности безвозмездно, и ни одинъ Членъ, ни подъ какимъ предлогомъ, не можетъ получать жалованья изъ доходовъ Общества.

Ст. 34.

Хотя цѣль Общества, по мѣрѣ развитія его дѣйствій, можетъ быть распространена, однако основныя предначертанія Общества никогда измѣнены быть не могутъ.

Ст. 35.

Учредители и Члены Общества предваряютъ, что, такъ какъ Управленіе всякимъ имуществомъ принадлежитъ къ нимъ исключительно, съ устраненіемъ всякаго посторонняго вліянія, то, въ противномъ случаѣ, т. е. въ случаѣ лишенія ихъ права располагать собою и распоряжаться имуществомъ, Общество будетъ считаться упраздненнымъ, неприкосновенные же капиталы должны быть возвращены жертвователямъ, или ихъ наслѣдникамъ, а недоимки, разныя движимости и наличныя деньги будутъ раздѣлены между больницами.

W przypadku potrzeby, zastępuje go Członek czynny, przez Radę mianowany.

TYTUŁ VI.

Zareczenia i postanowienia ogólne.

Art. 32.

Liczba Członków żadnego nie będzie mieć ograniczenia.

Art. 33.

Członkowie Towarzystwa do administracyi wezwani, obowiązki swe bezpłatnie sprawować będą, i żaden z Członków pod jakimby tytułem być płatnym z funduszu Towarzystwa nie może.

Art. 34.

Cel Towarzystwa, w miarę postępu, wprowadzie rozprzestrze-
nionym być może, ale główne zamiary Towarzystwa nigdy zmienionymi być nie mogą.

Art. 35.

Warują sobie stowarzyszeni, że jak zarządzanie funduszami do nich samych, z wyłączeniem wszelkiego innego wpływu, należy, tak w przypadku przeciwnym, to jest odjęcia mu wolnego sobą i funduszami zarządzenia, Towarzystwo za rozwiązane uważane będzie, a fundusze stałe do fundatorów lub ich następców powrócą, remanenta zaś, sprzęty i gotowizna między szpitale rozdzieloną zostanie.

Ст. 36.

Общество, по мѣрѣ указанной опытомъ надобности, можетъ, согласно 28 ст., приступить къ исправленію своего Устава, не прежде однако, какъ по истеченіи годичнаго срока существованія уже принятаго имъ Устава; однако правила, изложенныя въ 34 и 35 ст., не могутъ быть отмѣнены ни въ какомъ случаѣ; если бы же постановленіе объ отмѣнѣ ихъ состоялось большинствомъ голосовъ, то дозволяется каждому Члену выступить изъ Общества, жертвователямъ же или ихъ наслѣдникамъ требовать возврата отказанныхъ Обществу или внесенныхъ ими капиталовъ.

Означенный Уставъ, по прочтеніи въ общемъ собраніи Общества, 25 Мая 1830 г., единогласно принять и подписанъ присутствующими Членами.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія настоящій Уставъ утверждаетъ.

Варшава, 14 Февраля 1833 года.

За Главнаго Директора, Предсѣдательствующій Статсъ-Совѣтникъ, (подписано) *Войда*.

Art. 36.

Towarzystwo, w miarę uznaną z doświadczenia potrzeby, może, stósownie do art. 28-go, przedsiębrać Ustaw swoich poprawę, nie częściej jednak, jak po roku trwania już przez siebie przyjętych, przeciw przepis art. 34-go i 35-go żadnej zmianie ulegać nie może, a gdyby takowe większością uchwalone zostało, wolno jest każdemu Członkowi z Towarzystwa wystąpić, zaś fundatorom lub ich sukcesorom żądać zwrotu dla Towarzystwa zapisanych lub złożonych kapitałów.

Powyższa Ustawa, na zebraniu ogólném Towarzystwa w dniu 25-go Maja 1830 r. odczytana, jednomyślnością przyjęta, i przez obecnych Członków podpisana została.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego niniejszą ustawę zatwierdza.

w Warszawie, dnia 14 Lutego 1833 r.

Za Dyrektora Głównego,
Radca Stanu, Prezydujący (podpisano) *Wojda*.

С) О ТЫКОЦИНСКОМЪ ЗАВЕДЕНІИ.

ОБЪЯСНЕНИЕ ОБЪ УЧРЕЖДЕНІИ И СРЕДСТВАХЪ НА СОДЕРЖАНІЕ ТЫКОЦИНСКАГО ЗАВЕДЕНІЯ ДЛЯ ИНВАЛИДНЫХЪ СОЛДАТЪ.

Въ Тыкоцинскомъ округѣ Ломжинскаго уѣзда состоитъ заведеніе на 12 инвалидныхъ солдатъ, основанное Маршаломъ Великаго Княжества Литовскаго, Христофоромъ Веселовскимъ.

Этотъ учредитель, постоянно стараясь осуществить мысль вознагражденія заслуженныхъ воиновъ, которые, по причинѣ полученныхъ въ сраженіяхъ ранъ не въ состояніи снискивать себѣ пропитаніе собственными трудами, обезпечилъ на своихъ вотчинныхъ имѣніяхъ Долистовъ и Радзѣ капиталъ, на содержаніе 12 инвалидовъ, назначивъ каждому изъ нихъ по 200 злотыхъ польск. годичнаго жалованія и, кромѣ того, возведъ обширный каменный домъ, предназначивъ оный на помѣщеніе сказанныхъ инвалидовъ, какъ о томъ удостовѣряетъ записъ упомянутаго Веселовскаго, утвержденная Королемъ Польскимъ Владиславомъ въ 1638 году во время Варшавскаго Сейма.

Въ послѣдствіи времени, когда Тыкоцинское староство, по постановленію Варшавскаго Сейма, пожаловано было Воеводѣ Русскому Стефану Чарнецкому въ наслѣдственное владѣніе, присоединены къ этому староству, между прочими, и импнія Долистовъ и Радзъ. Этотъ сановникъ, чувствуя, сколь доблестно вознаграждать выслужившихся въ войскахъ изувѣченныхъ солдатъ, не забылъ объ этомъ учрежденіи, утвердилъ записъ своею предмѣстника и обязалъ наслѣдниковъ къ точной навсегда уплатѣ назначеннаго инвалидамъ жалованія.

Въ 1803 году владѣлица Тыкоцинскихъ помѣстій, Гетманша
Браницкая, имѣя у себя около 3,000 злот. польск., сбереженныхъ

C) O ALUMNACIE TYKOCIŃSKIM.

OBJAŚNIENIE O ZAŁOŻENIU I UPOSAŻENIU ALUMNATU
TYKOCIŃSKIEGO DLA INWALIDÓW ŻOŁNIERZY.

W okręgu Tykocińskim, powiecie Łomżyńskim, znajduje się fundusz na 12-tu inwalidów żołnierzy, zapisany przez niegdy Krzysztofa Wiesiołowskiego, Marszałka Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Fundator ten, powodowany żywą pamięcią wynagrodzenia zasłużonych żołnierzy, którzy z powodu odniesionych w bitwach ran, wyżywić się z pracy rąk swoich nie byli w stanie, na dobrach swych dziedzicznych Dolistów i Radzie zapisał wiecznemi czasy fundusz, na utrzymanie 12-stu inwalidów, oznaczając każdemu po złp. 200 rocznej pensyi, a oprócz tego, zbudowaawszy znaczny dom murowany, przeznaczył takowy na zamieszkanie wspomnianym inwalidom, jak świadczy zapis powyżej wzmiankowanego Wiesiołowskiego, przez Władysława Króla Polskiego roku 1638 w czasie Sejmu w Warszawie zatwierdzony.

Później, gdy Starostwo Tykocińskie Stefan Czarnecki Wojewoda Ruski, na Sejmie Warszawskim, dziedzictwem otrzymał, pomiędzy innemi osadami, dobra Dolistów i Radzie do tegoż Starostwa przyłączone zostały. Mąż ten, znajdując jak jest piękną rzeczą wynagradzać wysłużonych w wojsku niedołężnych żołnierzy, nie zapomniał o tym funduszu, zatrudnił swego antecessora postanowienie, zobowiązawszy successorów do ścisłego na zawsze opłacania oznaczonej dla invalidów pensyi.

W roku 1803 Hetmanowa Branicka posessorka dóbr Tyko-
cińskich, mając blisko 3,000 złp. oszczędzonego u siebie funduszu

отъ назначеннаго инвалидамъ содержанія, представила въ Бѣлостокскую камеру отчетъ и прибавила къ этой суммѣ собственныя своихъ слишкомъ 1,000 злот., и составившюся такимъ образомъ сумму 4,000 злот. польск. она дозволила обезпечить ипотекою на своихъ имѣнійхъ, на дрова, съ тѣмъ условіемъ, чтобы эта сумма оставалась всегда обезпеченною на Бѣлостокскихъ имѣнійхъ, Тыкоцинъ и проч., съ процентомъ по 5 со ста. Процентъ этотъ она обязалась уплачивать ежегодно въ два срока, т. е. 1 Июня и 1 Декабря, на руки каждому инвалиду, считая по 8 злот. 10 грошей для покупки дровъ на отопленіе, какую принадлежность инвалиды акуратно получаютъ.

Впослѣдствіи капиталы упомянутаго Тыкоцинскаго заведенія, благодаря пожертвованіямъ частныхъ лицъ и сбереженіямъ, возрасли до 14,658 руб. 20 коп. сер., которые, будучи внесены въ Банкъ и на ипотеки недвижимостей, дали возможность развитія этого полезнаго заведенія такъ, что нынѣ призывается въ немъ 23 инвалида, изъ коихъ 22 получаютъ на руки по 30 руб. ежегодно на продовольствіе, какъ это установлено первоначальною записью, а унтеръ-офицеръ, на которомъ лежитъ обязанность внутренняго надзора, 50 руб. въ годъ. Кроме того, всѣ получаютъ на отопленіе по 5 руб. и на одежду столько же ежегодно, а также пользуются, въ случаѣ болѣзни, медицинскимъ пособіемъ и лекарствами на счетъ заведенія; при чемъ содержаніе въ хорошемъ состояніи вещей и внутренней чистоты въ строеніяхъ лежитъ на обязанности этого заведенія.

Заведеніе это управляется особымъ Совѣтомъ, учрежденнымъ въслѣдствіе Высочайшаго указа 18 Февраля (2 Марта) 1842 года (полицейнаго во введеніи къ первому отдѣлу настоящаго Сборника), по силѣ котораго сказанное заведеніе перешло въ вѣдѣніе Главнаго Попечительнаго Совѣта, установленнаго надъ всѣми благотворительными въ Царствѣ заведеніями.

z pensyi oznaczonej dla invalidów, stanowiący w Kwaterze Białostockiej, zrobiła obliczenie, i dołożyła do tych pieniędzy z górą 1,000 złp. swych własnych, a tak 4,000 złp. na drzewo na deportatach swych subingressować dozwoliła, z warunkiem, że summa ta zawsze ma zostawać na dobrach Białostockich, Tykocina etc. z prowizją po 5⁰/₀. Procent ten dwoma ratami do roku zobowiązała się opłacać, to jest, na 1-go Czerwca i 1-go Grudnia do rąk każdego invalida, rachując po złp. 8 groszy 10, na zakupienie opałowego drzewa, którą należność invalidzi regularnie odbierają.

Następnie fundusze pomienionego Alumnatu Tykocińskiego, z szczodroblewości prywatnej i oszczędności, wzrosły do rs. 14,658 kop. 20, które ulokowane w Banku i na hypotekach nieruchomości, dały możność rozwinięcia tego pożytecznego zakładu; jakoż dziś znajduje przytułek 23 invalidów, z których 22 bierze do ręki po 30 rsr. rocznie na żywność, jak pierwiastkowy zapis mieć chce, a podoficer, na którym ciąży obowiązek dozoru wewnętrznego, rsr. 50 rocznie; prócz tego pobierają wszyscy na opał po rsr. 5, i na odzież tyleż rocznie, mają nadto kosztem zakładu zapewnioną kurację w razie choroby i lekarstwa, oraz utrzymanie sprzętów w dobrym stanie i wewnętrzną czystość budowli.

Zakład ten administrowany jest przez Radę Szczęgółową, która ustanowiona została, gdy Alumnat, z mocy Ukazu Najwyższego z d. 18 Lutego (2 Marca) 1842 r. (zamieszczonego już wyżej na wstępie przed Działem pierwszym niniejszego Zbioru przepisów) przeszedł pod zarząd Rady Główniej Opiekunczej, dla zakładów Dobroczynnych w Królestwie ustanowionej.

ГЛАВА II.

О ПРИЮТАХЪ ДЛЯ МАЛОЛѢТНЫХЪ ДѢТЕЙ БѢДНЫХЪ РОДИТЕЛЕЙ.

№ 1.

Учрежденіе VI-го Отдѣленія Варшавскаго Благотворительнаго Общества, для призрѣнія сиротъ и бѣдныхъ дѣтей.

(24 Марта (5 Апрѣля) 1843 г.)

Варшавское Благотворительное Общество, желая, по мѣрѣ своихъ средствъ, обезпечить призрѣніе и воспитаніе бѣдныхъ сиротъ, постановило къ учрежденному уже Отдѣленію приютовъ присоединить доселѣ существующее заведеніе осиротѣвшихъ воспитанниковъ, или такъ называемое институтское училище, и устроить при одномъ изъ приютовъ отдѣльное помѣщеніе для малолѣтнихъ сиротъ обоего пола, присвоивъ вышеозначенному Отдѣленію приютовъ, вмѣсто прежняго, новое названіе VI-го Отдѣленія Варшавскаго Благотворительнаго Общества для призрѣнія сиротъ и бѣдныхъ дѣтей.

ОБЩІЯ ПРАВИЛА.

Ст. 1.

VI-е Отдѣленіе Варшавскаго Благотворительнаго Общества, для призрѣнія сиротъ и бѣдныхъ дѣтей, состоитъ изъ трехъ отдѣльных Секцій, а именно:

- a) Секціи попеченія о младшихъ сиротахъ;
- b) Секціи попеченія о старшихъ сиротахъ, или существующаго нынѣ институтскаго училища;
- c) Секціи приютовъ.

TYTUŁ II.

O SALACH OCHRONY DLA MAŁYCH DZIECI UBOGICH RODZICÓW.

№ 1.

Organizacya Wydziału VI-go Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, opieki sierot i ubogich dzieci.

(d. 24 Marca (5 Kwietnia) 1843 r.)

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności pragnąc według możliwości swojej zapewnić opiekę i wychowanie ubogim sierotom, postanowiło do istniejącego Wydziału Ochrony wcielić dotychczasowy Zakład osierociałych wychowanców, czyli tak nazwaną Szkołę instytucyjową, i urządzić przy jednej z sal Ochrony oddzielny lokal dla młodych sierot obojęj płci, zmieniając nazwę powołanego Wydziału Ochrony, na Wydział VI-ty Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, pod tytułem: Opieki sierot i ubogich dzieci.

PRZEPISY OGÓLNE.

Art. 1.

Wydział VI-ty Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności Opieki sierot i ubogich dzieci, składać się będzie z trzech oddzielnych Sekcyj, to jest:

- a) Sekcyi opieki młodszych sierot;
- b) Sekcyi opieki starszych sierot, czyli dotychczasowej szkółki instytucyjowej;
- c) Sekcyi sal ochrony.

Ст. 2.

Каждая из этих трех Секцій должна заняться устройством и управлением подвѣдомственных ей заведеній, а также сборомъ нужныхъ суммъ.

Ст. 3.

Благотворительное Общество, въ общемъ въ началѣ каждаго года засѣданій, избираетъ изъ среды себя, нужное число Членовъ въ составъ Отдѣленія призрѣнія сиротъ и бѣдныхъ дѣтей. Назначенные Члены этого Отдѣленія избираютъ изъ среды себя Предсѣдателя и Члена завѣдывающаго письменною частию, а равно назначаютъ необходимое число Членовъ въ каждую изъ трехъ Секцій, составляющихъ это Отдѣленіе.

Ст. 4.

Члены Секцій избираютъ изъ среды себя Предсѣдательствующаго и завѣдывающаго письменною частию.

Ст. 5.

Отдѣленіе, состоящее изъ всѣхъ трехъ Секцій, имѣетъ свои засѣданія одинъ разъ въ мѣсяцъ, для взаимнаго соглашенія и объясненій по дѣламъ, исполненнымъ въ каждой Секціи, а также для разрѣшенія вопросовъ, предоставленныхъ, обсужденію Отдѣленія. Въ этихъ засѣданіяхъ прочитываются протоколы засѣданій каждой Секціи, происходившихъ въ теченіе мѣсяца.

Ст. 6.

Протоколъ засѣданій Отдѣленія, составляемый Членомъ, завѣдывающимъ письменною частию, долженъ быть прочитанъ

Art. 2.

KaŹda z tych trzech Sekcyj zajmie się utworzeniem i zarządem zakładów do nięj należących, oraz zbieraniem potrzebnych funduszów.

Art. 3.

Towarzystwo Dobroczynności na posiedzeniu ogólném, z początku kaŹdego roku, wyznaczy z grona swojego potrzebną liczbę Członków do składu Opieki sierot i ubogich dzieci. Wyznaczeni Członkowie Wydziału tego wybiorą z pomiędzy siebie Prezesa i Członka pióro trzymającego, tudzież przeznaczą potrzebną ilość Członków do kaŹdej z trzech Sekcyj, Wydział ten składających.

Art. 4.

Członkowie Sekcyj wybiorą z pomiędzy siebie Prezydującego i pióro trzymającego.

Art. 5.

Wydział, z wszystkich trzech Sekcyj składający się, odbywać będzie posiedzenia swoje raz na miesiąc, dla wzajemnego porozumienia się i objaśnienia w tém, co w kaŹdej Sekcyi uskutecznióm zostało, oraz dla rozstrzygnięcia przedmiotów do decyzji Wydziału pozostawionych. Na posiedzeniach tych czytane będą protokoły posiedzeń kaŹdej Sekcyi, w ciągu miesiąca odbytych.

Art. 6.

Protokół posiedzeń Wydziału, utrzymywany przez Członka pióro trzymającego, odcytany będzie na najbliŹszym posie-

въ первомъ центральномъ засѣданіи Общества, въ которомъ постановляются опредѣленія по дѣламъ, предоставленнымъ его рѣшенію.

Ст. 7.

Каждая Секція избираетъ изъ числа Дамъ, извѣстныхъ своею благотворительностію и попеченіемъ о бѣдныхъ дѣтяхъ Покровительницу, а также и Попечительницы, число которыхъ не ограничивается. Избранныя Покровительницы и Попечительницы представляются Отдѣленіемъ на утвержденіе центрального собранія Общества.

Попечительницы эти, подъ предсѣдательствомъ Покровительницы, имѣютъ свои засѣданія одинъ разъ въ мѣсяцъ.

Ст. 8.

Къ Предсѣдательствующему въ Секціи относится распределеніе занятій между Членами, наблюденіе, чтобы каждый изъ нихъ въ точности исполнялъ возложенную на него обязанность и управленіе преніями въ засѣданіяхъ, вообще надзоръ за порядкомъ и исполненіемъ постановленій Секціи.

Ст. 9.

Завѣдываніе суммами Секціи относится къ ней самой непосредственно. Съ этою цѣлью каждая Секція, въ концѣ года, должна составить смѣту предполагаемымъ доходамъ и необходимымъ расходамъ, и представить ее посредствомъ Отдѣленія на утвержденіе центрального собранія; затѣмъ, соображаясь въ производствѣ всѣхъ расходовъ съ утвержденною такимъ образомъ смѣтою, она ассигнуетъ оныя изъ кассы Общества.

Счетная Секція Хозяйственного Отдѣленія Общества должна вести контроль поступающихъ доходовъ и расходовъ.

dzeniu centralném Towarzystwa, które zadecyduje przedmioty do jego decyzji pozostawione.

Art. 7.

Każda Sekcja uprosi sobie z pomiędzy dam, z dobroczynności i troskliwości o biedne dziatki znanych, Protektorkę, oraz Opiekunki, których liczba nie ogranicza się. Wybrane Protektorki i Opiekunki, przez Wydział przedstawione będą do potwierdzenia centralnemu Zgromadzeniu Towarzystwa.

Opiekunki te, pod prezydencją Protektorki, raz co miesiąc posiedzenia odbywać będą.

Art. 8.

Do Prezydującego w Sekcyi należy podział zatrudnienia pomiędzy Członków, dopilnowanie, aby każdy poruczoną mu czynność należycie wykonał, i kierowanie dyskusją na posiedzeniach; zgoła przestrzeganie porządku i wykonania postanowień Sekcyi.

Art. 9.

Zarząd funduszami Sekcyi do niej należy. W tym celu każda Sekcja na końcu roku ułożyć powinna etat spodziewanych dochodów i potrzebnych wydatków, który do potwierdzenia Zgromadzeniu centralnemu przez Wydział przedstawi; wszelkie wydatki do tak potwierdzonego etatu zastosuje i do Kassy Towarzystwa assygnować będzie.

Sekcja Rachunkowa Wydziału Administracyjnego Towarzystwa utrzymywać będzie kontrollę wpływów i wydatków.

Ст. 10.

Засѣданія Секцій происходятъ одинъ разъ въ недѣлю, или чаще, по усмотрѣнiю предѣдательствующихъ. Въ засѣданія Секцій могутъ быть приглашаемы Покровительницы и Попечительницы.

Попечители въ городскихъ частяхъ могутъ присутствовать въ этихъ засѣданiяхъ по предоставленному имъ на то праву.

Въ концѣ года, каждая Секція представляетъ въ Отдѣленiе рапортъ о своихъ дѣйствiяхъ и о послѣдовавшей отъ этого въ истекшемъ году пользѣ. Изъ этихъ рапортовъ Отдѣленiе составивъ общiй отчетъ о дѣйствiяхъ всего Отдѣленiя, представляетъ оный въ общее собранiе.

Ст. 11.

Отдѣленiе, по мѣрѣ развитiя подвѣдомыхъ ему заведенiй и увеличившихся отъ этого занятiй, вправе принять писца, съ производствомъ ему содержанiя изъ суммъ всѣхъ трехъ Секцiй.

ГЛАВА I.

Первая Секцiя младшихъ сиротъ.

Ст. 12.

Секцiя эта, по мѣрѣ средствъ, устроитъ, въ одномъ изъ состоящихъ въ ея завѣдыванiи институтскихъ зданiй, прiютъ для сиротъ, въ который, по своему усмотрѣнiю, будетъ принимать на воспитанiе неимущихъ сиротъ обоого пола, оставшихся безъ родителей и призрѣнiя, и происходящихъ изъ г. Варшавы, при чемъ необходимо, чтобы они представили удостовѣренiе Попечителей въ городскихъ частяхъ и были не моложе 3-хъ и не старше 7-ми лѣтъ.

Art. 10.

Sekcyje odbywać będą posiedzenia swoje raz na tydzień, lub tak często, jak Prezydujący tego potrzebę uznają. Na posiedzenia Sekcyi mogą być zaproszone Protektorki i Opiekunki.

Opiekunowie zaś cyrkulowi, z samego prawa, na posiedzeniach takich znajdować się mogą.

Z końcem roku, każda Sekcyja przedstawi Wydziałowi raport z czynności swoich i otrzymanych korzyści w roku upłynionym, z których to raportów Wydział ułożywszy sprawozdanie z czynności całego Wydziału, takowe złoży Ogólnemu Zebraniu Towarzystwa.

Art. 11.

Wydział, w miarę rozwinięcia zakładów swoich, a ztąd pomnażających się czynności, przyjąć będzie mocen Pisarza, z funduszów wszystkich trzech Sekcyj płatnego.

T Y T U Ł I.

Sekcyja pierwsza, młodszych sierot.

Art. 12.

Sekcyja ta, w miarę funduszów, urządzi w jedném z swych zabudowań instytucyjnych salę sierot, do którój, w miarę uznania swego, przyjmować będzie na wychowanie ubogie sieroty obojój płci, bez rodziców i opieki zostające, a z miasta Warszawy rodem będące, przez Opiekunów cyrkulowych wykwalifikowane, nie mniej jak lat 3, a nie więcej jak lat 7 wieku mające.

Въ чрезвычайныхъ случаяхъ, въ пріютъ этотъ могутъ быть приняты и сироты, происходящіе изъ другихъ мѣстностей, лишенные родителей и призрѣнія, а также сироты, которые хотя и имѣютъ родителей, однакожъ, оставаясь безъ попеченія, подвержены нищенству и недостаткамъ; принятіе впрочемъ такихъ сиротъ можетъ послѣдовать не иначе, какъ по тщательномъ разслѣдованіи ихъ положенія и съ согласія всего Отдѣленія.

Ст. 13.

Въ крайнихъ случаяхъ могутъ быть принимаемы дѣти, осиротѣвшія или покинутыя по какому нибудь случаю въ г. Варшавѣ, пока не будутъ отысканы ихъ родители, родственники или опекуны.

Ст. 14.

Этотъ временный пріютъ предоставляется опредѣленному числу сиротъ, по мѣрѣ имѣющихся на это средствъ и обширности помѣщенія.

Ст. 15.

Коль скоро пополнится опредѣленное число сиротъ, Секція не замедлитъ донести объ этомъ Главному Попечительному Совѣту благотворительныхъ заведеній и полицейскому начальству.

Ст. 16.

Принятые на воспитаніе сироты получаютъ платье и пищу и пользуются присмотромъ на счетъ суммъ Благотворительнаго Общества, собранныхъ для этой цѣли. Весь день они могутъ проводить въ залѣ пріюта, а на ночь должны возвращаться въ свою спальню, гдѣ всегда слѣдуетъ помѣщать мальчиковъ отдѣльно отъ дѣвочекъ.

W przypadkach nadzwyczajnych, do sali téj przyjęte być mogą sieroty, z kąd inąd rodem będące, pozbawione rodziców i wszelkiej opieki; tudzież i takie sieroty, które lubo mają rodziców, jednak bez opieki zostając, wystawione są na nędzę i cierpienia; przyjęcie jednak takiej sieroty nie inaczej nastąpić może, jak po dokładném zbadaniu i wyjaśnieniu jęj stanu, i za zezwoleniem całego Wydziału.

Art. 13.

W nagłych wypadkach, przyjmowane będą dzieci jakimkolwiek sposobem osierocone lub opuszczone w mieście Warszawie, dopóki nie odkryje się rodziców, krewnych, lub opiekunów.

Art. 14.

Chwilowy ten przytułek zapewniony zostanie pewnej liczbie sierot, a to w miarę posiadanych funduszów i obszerności lokalu.

Art. 15.

Skoro oznaczona liczba sierot przyjętą zostanie, Sekcja nie omieszką o tém Radzie Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych i Wydziałowi policyjnemu donosić.

Art. 16.

Sieroty, przyjęte na wychowanie, będą odziewane i żywić, tudzież dozorowane, kosztem Towarzystwa Dobroczynności, z funduszów na ten cel zebranych. Dzień przepędzać mogą w sali ochrony, a na noc wracać winny do swojej sypialni, gdzie zawsze chłopców od dziewcząt oddzielnie mieścić należy.

Ст. 17.

Въ пріютъ младшихъ сиротъ полагается надзирательница, съ назначеніемъ ей въ помощь пужной прислуги.

Ст. 18.

Къ надзирательницѣ относится наблюденіе за порядкомъ и чистотою во всемъ помѣщеніи, а также за поведеніемъ ввѣренныхъ ей сиротъ, равно какъ и надзоръ за тѣмъ, чтобы всѣ ихъ нужды были удовлетворены соотвѣтственно постановленію Секціи.

Ст. 19.

Сирота можетъ быть отданъ родственнику, опекуну или кому нибудь изъ постороннихъ, если желающій взять его представить достаточное ручательство въ нравственномъ отношеніи.

Ст. 20.

По достиженіи 7-милѣтняго возраста, сироты мужескаго пола, состоящіе на воспитаніи, переводятся въ пріютъ для старшихъ сиротъ, и по этому предмету Секція младшихъ сиротъ должна войти въ сношеніе съ Секціею старшихъ сиротъ.

Сироты же женскаго пола должны быть перемѣщаемы въ институтъ Св. Казимира, по предварительному съ нимъ соглашенію, до тѣхъ поръ, пока, смотря по средствамъ и обширности помѣщенія, не будетъ устроенъ отдѣльный пріютъ для сиротъ женскаго пола.

Ст. 21.

Секція, при содѣйствіи Попечительницъ, управляетъ пріютомъ для младшихъ сиротъ, устанавливаетъ за ними надзоръ и

Art. 17.

Nad salą sierot młodszych ustanowioną zostanie Dozorczyni, z przydaniem jęj do pomocy potrzebnej usługi.

Art. 18.

Do Dozorczyni należy przestrzeganie porządku i czystości w całym lokalu, oraz czuwanie nad postępowaniem powierzonych jęj sierot, niemniej dopilnowanie, aby wszelkie ich potrzeby, stósownie do postanowienia Sekcyi opatrzone były.

Art. 19.

Sierota oddana być może krewnemu, opiekunowi, lub komukolwiekbądź, jeżeli żądający wskaże dla sieroty dostateczną pod względem moralnym rękojmię.

Art. 20.

Po skończonym roku 7-m, sieroty płci męskiej, na wychowaniu zostające, przeniesione zostaną do sal starszych sierot, i w tym celu Sekcyja sierot młodszych zniesie się z Sekcyą sierot starszych.

Sieroty zaś płci żeńskiej odsyłane być mają do instytutu Ś. Kazimierza, za poprzedniem z tymże zniesieniem się, a to do czasu, w którym fundusze i lokalność dozwolą utworzyć oddzielną salę sierot płci żeńskiej.

Art. 21.

Sekcyja, wspólnie z Opiekunkami, zarządzać będzie salą sierot młodszych, ustawi nad nimi dozór, przeznaczy do nich

нужную прислугу; даетъ надзирательницамъ и прислугѣ соотвѣтственную инструкцію и составляетъ смѣту расходовъ.

Ст. 22.

Секція должна вести родословную всѣхъ сиротъ, взятыхъ на воспитаніе; къ ней должны быть приложены: метрическое свидѣтельство о рожденіи сироты, или по крайней мѣрѣ опросный актъ, и свидѣтельство о прививной или природной оспѣ, равно какъ и всѣ бумаги, могущія разъяснить состояніе сироты, какія только можно было получить.

Глава II.

Секція попеченія о старшихъ сиротахъ.

Ст. 23.

Въ существующее заведеніе для осиротѣвшихъ воспитанниковъ, по примѣру прошедшихъ лѣтъ, будутъ принимаемы и впредь сироты, лишившіяся родителей и всякаго призрѣнія, не моложе 7 и не старше 12 лѣтъ, представившія надлежащее удостовѣреніе Попечителей въ городскихъ частяхъ и признанные Секціей достойными принятія. Сироты, выбывшія изъ пріюта младшихъ по достиженіи 7-лѣтняго возраста имѣютъ преимущество предъ другими въ принятіи ихъ въ заведеніе старшихъ сиротъ.

Ст. 24.

Взятые на воспитаніе старшіе сироты получаютъ въ заведеніи пищу, одежду и обучаются первоначальнымъ предметамъ и рукодѣліямъ, относящимся къ какому нибудь ремеслу.

potrzebną służbę; przepisze dla dozoru i służby stósowną instrukcyę i ustawni etat wydatków.

Art. 22.

Sekcyja utrzymywać będzie rodowód wszystkich sierot na wychowanie wziętych, do którego załączona być winna metryka urodzenia sieroty, lub przynajmniej akt znania, i świadectwo szczepionej lub odbytej ospy, tudzież wszelkie papiery, do wykazania stanu sieroty posłużyć mogące, jakie otrzymać można było.

TYTUŁ II.

Sekcyja opieki sierot starszych.

Art. 23.

Do istniejącego zakładu osierociałych wychowanców, jak dawniej tak i nadal przyjmowane będą sieroty pozbawione rodziców i wszelkiej opieki, nie mniej jak lat 7, a nie więcej jak lat 12 mające, przez Opiekunów cyrkulowych wykwalifikowane, a przez Sekcyę za zasługujące na przyjęcie uznane. Sieroty z sali młodszych, po skończonym roku 7-m wychodzące, będą przedewszystkiem miały pierwszeństwo w przyjmowaniu ich do zakładu sierot starszych.

Art. 24.

Sieroty starsze, na wychowanie wzięte, będą żywione, odziane i w wiadomościach elementarnych, oraz robotach ręcznych do jakiego rzemiosła kształcone.

Ст. 25.

Въ заведеніе это, по представленію Секціи, назначается Управленіемъ Учебнаго Округа учитель; надзирателей же и нужную прислугу назначаетъ Секція.

Ст. 26.

Секція издастъ инструкцію для надзирателей и составитъ для заведенія смѣту расходовъ.

Ст. 27.

Сирота можетъ быть отданъ родственнику, опекуну или какому нибудь постороннему, по представленію достаточнаго ручательства, для сироты, въ нравственномъ отношеніи. Коль скоро сирота окажется достаточно приготовленнымъ, Благотворительное Общество облегчитъ ему поступленіе къ ремесленнику для изученія какого нибудь ремесла, соотвѣствующаго его способностямъ и наклонностямъ; по увольненіи сироты изъ заведенія, Секція, если это признаетъ необходимымъ, будетъ продолжать имѣть о немъ свое попеченіе, какъ о воспитанникѣ Благотворительнаго Общества.

Ст. 28.

Изъ суммъ Секціи, сбереженныхъ или на сей предметъ собранныхъ, составляется неприкосновенный капиталъ, изъ котораго можетъ быть выдано пособіе воспитанникамъ Общества, отличающимся хорошимъ поведеніемъ, коль скоро они получаютъ званіе мастеровыхъ или начать промыслать другимъ какимъ либо образомъ.

Ст. 29.

Секція обще съ Попечительницами должна заниматься надзоромъ за этимъ заведеніемъ и издавать нужныя инструкціи, а также штаты.

Art. 25.

Do Zakładu tego przeznaczony będzie nauczyciel przez Administracyę Okręgu Naukowego na przedstawienie Sekcyi; dozór zaś z przydaniem potrzebnej służby wyznaczony zostanie przez Sekcyę.

Art. 26.

Sekcyja przepisze instrukcyę dla dozorców, oraz ustawni etat wydatków dla zakładu.

Art. 27.

Sierota oddana być może krewnemu, opiekunowi, lub komukolwiek bądź, za wskazaniem dla sieroty dostatecznej rękojmi pod względem moralnym. Skoro zaś sierota dostatecznie usposobioną okaże się, Towarzystwo Dobroczynności ułatwi jej przyjęcie na naukę do rzemiosła jakiego, usposobieniu i skłonności jej odpowiadającego; po uwolnieniu sieroty z zakładu, Sekcyja, o ile to potrzebném uzna, rozciągać jeszcze będzie nad nią opiekę swoją, jako nad wychowанcem Towarzystwa Dobroczynności.

Art. 28.

Z funduszów Sekcyi oszczędzonych, lub na ten cel złożonych, utworzony będzie fundusz żelazny, z którego udzielone być może uposażenie wychowанcom Towarzystwa, odznaczającym się dobrém postępowaniem, skoro zostaną majstrami, lub inny jaki proceder zarobkowania rozpoczną.

Art. 29.

Czuwaniem nad takowym zakładem i przepisywaniem potrzebnych instrukcyj, oraz etatów, Sekcyja, wspólnie z Opiekunkami, zajmować się winna.

Ст. 30.

Секція попеченія о старшихъ сиротахъ будетъ составлять нынѣ существующее Попечительство Училища Благотворительнаго Общества.

ГЛАВА III.

Секція приютовъ.

Ст. 31.

Секцію эту будетъ составлять существующее Отдѣленіе приютовъ.

Ст. 32.

Учрежденіе этого Отдѣленія, постановленное въ общемъ засѣданіи Варшавскаго Благотворительнаго Общества отъ 3 (15) Ноября 1838 г. и утвержденное Правительствомъ, остается въ своей силѣ, и Секція должна къ нему во всемъ примѣняться съ тѣми только измѣненіями, какія изложены въ статьяхъ 16 и 30 относительно выбора Членовъ Секціи, Предсѣдателя и Попечительницъ, а также, въ ст. 3, 4, 5 и 8 настоящаго Учрежденія о чтеніи протоколовъ Секціи въ засѣданіяхъ Отдѣленія.

Варшава, 24 Марта (5 Апрѣля) 1843 года.

Вице-Предсѣдатель Общества, Генераль отъ Кавалеріи,
Сенаторъ (подписано) *Гр. Адамъ Ожаровскій.*

Art. 30.

Секцыę opieki sierot starszych stanowić będzie dotychczasowy Dozór szkółki Towarzystwa Dobroczynności.

TYTUŁ III.

Sekcyя sal ochrony.

Art. 31.

Sekcyę tę składać będzie dotychczasowy Wydział sal ochrony.

Art. 32.

Organizacya dla Wydziału tego, na posiedzeniu centralném Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności z dnia $\frac{3}{15}$ Listopada 1838 r. postanowiona i przez Rząd potwierdzona, zostaje w swęj mocy, i do nięj Sekcyя ta we wszystkichъ stósować się winna, z tą tylko odmianą, jaka w przepisachъ art. 16 i 30-go, co do wyboru Członkówъ Sekcyi, Prezesa i Opiekunek, tudzież odczytywania protokółówъ Sekcyi na posiedzeniachъ Wydziału w art. 34, 5 i 8-m niniejszęj Organizacyi jest postanowioną.

w Warszawie, d. 24 Marca (5 Kwietnia) 1843 r.

Vice-Prezes Towarzystwa,
Jenerał Jazdy, Senator (podpisano) *Adam Hr. Ożarowski.*

N° 2.

Учреждение Отдѣленія пріюта для малыхъ дѣтей.

(28 Мая (9) Іюня 1841 г.)

ГЛАВА I.

Цѣль Отдѣленія пріюта для малыхъ дѣтей и средства къ достиженію онаго.

Ст. 1.

VI Отдѣленіе Варшавскаго Благотворительнаго Общества устриваетъ залы, подъ названіемъ пріютовъ для малыхъ дѣтей. Въ этотъ пріютъ будутъ принимаемы дѣти не моложе 3 и не старше 7 лѣтъ, и то сироты такихъ опекуновъ и дѣти такихъ родителей, которые, зарабатывая цѣлый день внѣ дома, дабы не оставлять сказанныхъ дѣтей безъ присмотра, обязаны поутру доставлять или присылать своихъ дѣтей въ пріютъ, а вечеромъ должны за ними приходить сами.

Ст. 2.

За весьма незначительное денежное вознагражденіе, дѣти будутъ получать умѣренную пищу, и сверхъ того: останутся цѣлый день подъ ближайшимъ надзоромъ завѣдывающаго пріютомъ, который, на основаніи существующихъ въ этомъ отношеніи правилъ, долженъ заниматься образованіемъ умственныхъ способностей и развитіемъ физическихъ силъ дѣтей.

Ст. 3.

Коль скоро Отдѣленіе пріютовъ устроитъ первый образцовый залъ и дастъ ему должное направленіе, то, по мѣрѣ средствъ,

N° 2.

Organizacya Wydziału ochrony dla małych dzieci.

(d. 28 Maja (9 Czerwca) 1841 r.)

TYTUŁ I.

Cel Wydziału ochrony dla małych dzieci i środki do osiągnięcia onego.

Art. 1.

Wydział VI-ty Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności urządza sale, pod nazwą ochrony dla małych dzieci. Przyjmowane będą do téj ochrony dzieci nie mające lat mniej jak 3 skończonych, a nie więcej, jak lat 7; a to sieroty takich opiekunów i dzieci takich rodziców, którzy cały dzień po za domem zarobkując, dla niezostawiania tych dzieci samych sobie, rano je do ochrony odprowadzać lub przysyłać, wieczorem zaś po nie przychodzić będą.

Art. 2.

Za małe wynagrodzenie pieniężne, dzieci otrzymywać będą skromne pożywienie, a nadto: przez cały dzień zostaną pod bliższym dozorem Przełożonego ochrony, który podług przyjętych w téj mierze przepisów, jednocześnie rozwijać ma serce, umysł i siły fizyczne tych dzieci.

Art. 3.

Skoro Wydział ochrony pierwszą wzorową salę urządzi i należyte da jęj rozwinięcie, starać się będzie, w miarę funduszków,

оно будетъ стараться завести болѣе подобныхъ пріютовъ, въ отдаленнѣйшихъ частяхъ города.

Ст. 4.

Съ этою цѣлю Отдѣленіе будетъ поощрять публичную благотворительность къ пожертвованіямъ и употреблять не только денежные взносы и разныя пожертвованія, въ натурѣ, но и, сверхъ того, воспользуется талантами, усердіемъ и самопожертвованіемъ друзей человѣчества.

ГЛАВА II.

Капиталъ и источники доходовъ Отдѣленія.

Ст. 5.

Благотворительное Общество передало въ распоряженіе Отдѣленія пріютовъ залъ (б. малый Театръ) съ отопленіемъ и освѣщеніемъ бесплатно.

Ст. 6.

Отдѣленіе румфордскаго супа согласилось выдавать въ обѣдъ для 50 малыхъ дѣтей, остающихся въ пріютѣ, теплую питательную пищу и хлѣбъ.

Ст. 7.

Сверхъ того, Отдѣленіе пріюта будетъ принимать:
постоянныя складки;
добровольныя пожертвованія какого бы то ни было количества и рода;
отказы по завѣщаніямъ и дарственныя записи;

заводить болѣе подобныхъ ochron, w odleglejszych częściach miasta.

Art. 4.

W powyższym celu Wydział kierować będzie ofiarami dobroczynności publicznej, i używać, nietylko darów pieniężnych i różnych ofiar w naturze, ale nadto talentów, gorliwości i poświęcenia się przyjaciół ludzkości.

TYTUŁ II.

Fundusze i źródła dochodu Wydziału.

Art. 5.

Towarzystwo Dobroczynności oddało Wydziałowi ochrony do rozrządzenia salę (dawniejszy Teatr Rozmaitości), z opałem i światłem, bezpłatnie.

Art. 6.

Wydział zupy rumfordzkiej ofiarował się udzielać na obiad dla pięćdziesięciorga małych dzieci, w ochronie zostających, ciepłą pożywną strawę i chleb.

Art. 7.

Nadto Wydział ochrony przyjmować będzie:

- a) składki stałe;
- b) ofiary dobrowolne, jakiegobądź ilości i jakiegobądź rodzaju;
- c) zapisy testamentowe i darowizny;

случайные доходы изъ розыгрываемыхъ лотерей, баловъ, концертовъ и другихъ публичныхъ представлений, даваемыхъ въ пользу приютовъ малыхъ дѣтей.

Ст. 8.

Всѣ эти доходы должны быть записываемы въ особую книгу и могутъ быть пересматриваемы и повѣряемы всѣми и каждымъ.

Глава III.

Составъ Отдѣленія и его обязанности.

Ст. 9.

Отдѣленіе приюта для малыхъ дѣтей будетъ состоять изъ главной Покровительницы, Попечительницы, Предсѣдателя и дѣйствительныхъ Членовъ.

Ст. 10.

Главной Покровительницѣ и Попечительницамъ, въ засѣданіяхъ, въ которыхъ онѣ будутъ присутствовать, предоставляется совѣщательный голосъ.

Ст. 11.

Занятія ихъ состоятъ преимущественно:

- a) въ изысканіи разныхъ денежныхъ доходовъ или другихъ какихъ либо пожертвованій;
- b) въ сборѣ добровольныхъ приношеній единовременно, или на определенное время, — наконецъ,
- c) въ главномъ надзорѣ за залами приюта, который онѣ должны установить между собою поочередно.

- d) wpływy nadzwyczajne z loteryj fantowych, balów, koncertów i innych widowisk, dawanych na korzyść ochron małych dzieci.

Art. 8.

Wszystkie te wpływy, w osobnej księdze zamieszczane, przez każdego przeglądane być mogą.

Tytuł III.

Skład Wydziału i jego obowiązki.

Art. 9.

Wydział ochrony dla małych dzieci składać się będzie z głównej Protektorki, z Opiekunek, z Prezesa, z Vice-Prezesa i Członków czynnych.

Art. 10.

Główna Protektorka i Opiekunki mają głos stanowczy na posiedzeniach, na których znajdować się raczą.

Art. 11.

Zajmować się będą szczególnie:

- a) obmyśleniem różnych wpływów w gotowych pieniądzech, lub innych jakichbądź darach;
- b) zbieraniem dobrowolnych składek, czy to na raz jeden, czy na pewny przeciąg czasu; nareszcie,
- c) dozorem głównym nad salami ochrony, który z kolei pomiędzy sobą ustanowią.

Ст. 12.

Отдѣленіе, подъ предсѣдательствомъ Предсѣдателя, а въ случаѣ его отсутствія, подъ предсѣдательствомъ Вице-Предсѣдателя, имѣетъ обыкновенныя свои засѣданія одинъ разъ въ недѣлю, въ назначенные въ первомъ засѣданіи каждаго года: день и часъ, а также и помѣщеніи. Въ случаѣ нужды, Предсѣдатель или Вице-Предсѣдатель могутъ созвать чрезвычайныя засѣданія Отдѣленія.

Ст. 13.

Предсѣдатель или Вице-Предсѣдатель представляютъ текущія дѣла, коль скоро соберется обыкновенный комплектъ Членовъ въ числѣ 3-хъ; въ важнѣйшихъ только случаяхъ необходимъ комплектъ изъ 7 Членовъ. Рѣшенія постановляются большинствомъ голосовъ.

Ст. 14.

Членъ, завѣдывающій письменною частію, составитъ протоколъ рѣшенныхъ дѣлъ, который въ началѣ слѣдующаго засѣданія будетъ прочитанъ и подписанъ.

Ст. 15.

Подробныя занятія дѣйствительныхъ Членовъ будутъ точнѣе опредѣляемы въ засѣданіяхъ Отдѣленія и распределяемы между ними къ исполненію.

Ст. 16.

Предсѣдатель Отдѣленія избирается самимъ Обществомъ; Вице-Предсѣдателя же и другихъ Членовъ, а также Покрови-

Art. 12.

Wydział, pod prezydencją Prezesa, a w razie jego niebytności, Vice-Prezesa, odbywać będzie zwyczajne swe posiedzenia raz na tydzień, a to w dniu, godzinie i lokalu, stale oznaczonych na pierwszym posiedzeniu każdego roku. W razie potrzeby, Prezes, lub Vice-Prezes mogą zwołać Wydział na posiedzenia nadzwyczajne.

Art. 13.

Prezes, lub Vice-Prezes przedstawiają bieżące interesa, skoro komplet zwyczajny z 3-ch Członków zbierze się. W razie tylko większej wagi interesów, komplet z 7-u Członków jest potrzebny. Większość głosów stanowi decyzję.

Art. 14.

Członek, pióro trzymający, sporządzi protokół odbytych czynności, który na początku następnego posiedzenia przeczytany i podpisany będzie.

Art. 15.

Czynności szczegółowe Członków czynnych będą na posiedzeniach Wydziału bliżej określane i pomiędzy nich do załatwienia rozdzielane.

Art. 16.

Prezesa Wydziału obiera samo Towarzystwo; Vice-Prezesa i innych Członków, oraz Protektorkę i Opiekunki, wybiera

тельницу и Попечительницъ, избираетъ само Отдѣленіе изъ среды Членовъ Благотворительнаго Общества. Выборы эти имѣютъ силу только на одинъ годъ и ежегодно должны быть возобновляемы, а именно, въ первомъ трехмѣсячномъ засѣданіи послѣ начатія новаго года. Члены, безъ всякаго ограниченія, могутъ быть вновь избираемы.

ГЛАВА IV.

О приютахъ.

Ст. 17.

Главный пунктъ приюта для дѣтей назначается въ зданіи Благотворительнаго Общества. По мѣрѣ увеличивающихся средствъ, приюты будутъ заведены въ разныхъ частяхъ г. Варшавы и Праги, по усмотрѣнію Отдѣленія. Приюты могутъ быть устраиваемы только въ нижнихъ помѣщеніяхъ, при которыхъ находится садикъ.

Ст. 18.

Въ каждый приютъ назначенъ будетъ одинъ Завѣдывающій. Кроме того, Отдѣленіе назначаетъ Надзирательницу и, по мѣрѣ нужды, нѣсколько женщинъ для прислуги. Сверхъ того, по усмотрѣнію Отдѣленія, можетъ быть прибавленъ и помощникъ Завѣдывающаго.

Ст. 19.

Отдѣленіе, соразмѣрно способностямъ лицъ, занятыхъ службою, опредѣлитъ для нихъ вознагражденіе.

Ст. 20.

Подробныя правила для этихъ лицъ преподаны будутъ Отдѣленіемъ въ особыхъ инструкціяхъ.

сам Wydział z grona Członków Towarzystwa Dobroczynności. Wybory te mają ważność tylko na rok jeden, i co rok odnawiane być winny, a mianowicie na pierwszym posiedzeniu pierwszego kwartału. Członkowie bez ograniczenia na nowo wybieranymi być mogą.

TYTUŁ IV.

O Ochronach.

Art. 17.

Główny punkt Ochrony dla dzieci znajdować się będzie w gmachu Towarzystwa Dobroczynności. W miarę przybywających funduszów, Ochrony zaprowadzane będą w różnych częściach miasta Warszawy i na Pradze, a to podług uznania Wydziału. Umieszczane być mogą jedynie w lokalach na dole, przy których znajduje się ogródek.

Art. 18.

Do każdej Ochrony mianowany będzie jeden Przełożony. Prócz tego Wydział ustanowi Dozorczynię i kobiet kilka do posługi, w miarę potrzeby. Nadto, stósownie do uznania Wydziału, dodany być może i pomocnik dla Przełożonego.

Art. 19.

Wydział, podług własnego ocenienia zdolności użytych osób, postanowi dla nich wynagrodzenie.

Art. 20.

Przepisy szczegółowe dla tychże osób wskazane będą przez Wydział oddzielnymi instrukcyami.

ГЛАВА V.

Правила для принятія дѣтей въ пріютъ.

Ст. 21.

Попечители въ городскихъ частяхъ Благотворительнаго Общества будутъ выдавать удостовѣренія о правахъ на принятіе дѣтей въ пріютъ, что и должно быть пояснено въ запечатанныхъ рапортахъ. Сверхъ правилъ, коими вообще руководствуется Благотворительное Общество, въ семъ прошеніи они будутъ представлять къ принятію:

- a) предпочтительно сиротъ, или дѣтей на половину осиротѣвшихъ;
- b) дѣтей, которыхъ родители находятся въ бѣдномъ состояніи;
- c) такихъ только дѣтей, которыя совершенно здоровы, имѣли природную или прививную оспу и имѣютъ не менѣе 3-хъ полныхъ лѣтъ, но не болѣе 7-ми лѣтъ;
- d) они преимущественно будутъ наблюдать, чтобы опекунъ, отецъ или мать дитяти имѣли постоянное жилище, оправдали свое трудолюбіе и бережливость, и чтобы, отдавая своихъ дѣтей въ пріютъ, продолжали и впредь заниматься трудомъ;
- e) выдавая удостовѣреніе на принятіе дитяти въ пріютъ, Попечители укажутъ отцу или матери, гдѣ и въ какое время должны являться въ засѣданіе Отдѣленія пріюта, съ тѣмъ предвареніемъ, что они должны прибыть вмѣстѣ съ дитятею и принести съ собою рапортъ Попечителя въ городской части, метрическое свидѣтельство о крещеніи и легитимационную книжку.

TYTUŁ V.

Zasady do przyjmowania dzieci do Ochrony.

Art. 21.

Опекунowie cyrkulowi Towarzystwa Dobroczynności wydawać będą kwalifikacyę do przyjęcia dzieci do Ochrony, a to przez rapporta zapieczętowane. Oprócz zasad przez Towarzystwo Dobroczynności w tym względzie w ogólności przyjętych, przedstawiać będą do przyjęcia:

- a) przedewszystkiѣм sieroty, lub dzieci na pół osieroczone;
- b) dzieci, których rodzice znajdują się w biednym stanie;
- c) takie tylko dzieci, które są zdrowe, miały ospę naturalną lub zaszczepioną, i nie mają lat mniej jak 3 skończonych, a nie więcej jak lat 7;
- d) zważać będą głównie, ażeby opiekun, ojciec, lub matka dziecięcia mieli stałe zamieszkanie, udowodnili swą pracowitość i rzadność, i aby oddając swe dzieci do Ochrony, nadal rzeczywiście pracą się zajmowali;
- e) udzielając kwalifikacyę na przyjęcie dziecięcia do Ochrony, wskażą opiekunowi, ojcu lub matce, gdzie i o którym czasie zgłosić się mają na posiedzenie Wydziału Ochrony, z zastrzeżeniem, ażeby przybyli wraz z dziecięciem, i przynieśli z sobą rapport Opiekuna cyrkulowego, metrykę i książeczkę legitymacyjną.

Ст. 22.

Въ случаѣ, еслибы оказалось, что опекуны или родители частию или совершенно не въ состояніи внести установленной въ 24 ст. платы, — Попечитель въ городской части пояснить въ своемъ рапортѣ, съ мнѣніемъ, на сколько времени должно принадлежать имъ право уменьшенія или освобожденія отъ платы.

Ст. 23.

Отдѣленіе само, въ своемъ засѣданіи, постановляетъ: какія дѣти и въ какой именно пріютъ должны быть приняты. Оно, сверхъ того, постановляетъ свое опредѣленіе о томъ: можетъ ли установленная 24 ст. плата быть уменьшена, на какое время, или вовсе должна быть сложена. Во всякомъ случаѣ, послѣ принятія, оно вручаетъ опекуну или родителямъ книжку, въ которой изложено его опредѣленіе. Книжка эта служитъ удосто- вѣреніемъ въ пріемъ и вмѣстѣ съ тѣмъ будетъ служить квитан- ціонною книжкою для записки вносимыхъ платежей.

ГЛАВА VI.

Обязанности опекуновъ и родителей, отдающихъ дѣтей въ пріютъ.

Ст. 24.

Опекунъ, отецъ или мать дитяти, которое будутъ принято въ засѣданіи Отдѣленія пріюта, обязаны:

- a) ежедневно, исключая воскресныхъ и праздничныхъ дней, давъ позавтракать дитяти дома, привести или прислать оное въ пріютъ обмытое, причесанное и одѣ- тое, какъ можно почище, хотя не нарядно, но опрятно;
- b) обязаны вечеромъ въ опредѣленное время отвести дитя свое домой;

Art. 22.

Gdyby w szczególnych przypadkach okazało się, że opie- kunowie, lub rodzice są w części lub całkiem w niemożności uiszczenia opłaty, w art. 24-m ustanowionej, Opiekun cyrkulo- wy zamieści to w swoim raporcie z opinią, na jak długo ma służyć dobrodziejstwo zmniejszenia lub uwolnienia od opłaty.

Art. 23.

Sam Wydział na posiedzeniu swém stanowi, które dzieci i do której sali Ochrony przyjętemi zostają. Wyda oraz decy- zyę, czyli ustanowiona w art. 24-m opłata może być i na jak długo zmniejszoną, lub zupełnie odstąpioną; i w każdym razie przyjęcia, odda opiekunowi, lub rodzicom dziecka książeczkę, w której decyzję swą zapisze. Książeczka ta stanowić będzie dowód przyjęcia i posłuży oraz za kwitaryusz wnoszonych opłat.

TYTUŁ VI.

Obowiązki opiekunów i rodziców, oddających dzieci do Ochrony.

Art. 24.

Opiekun, ojciec lub matka dziecięcia, które na posiedze- niu Wydziału Ochrony przyjęte zostanie, obowiązani będą:

- a) każdego dnia, wyjąwszy niedzieli i święta, zasiliwszy śniadaniem dziecko w domu, przyprowadzić je lub przysłać z rana do Ochrony wymyte, wyczesane i jak można najczyszciej ubrane; choćby ubogo, ale chędogo;
- b) obowiązani są na wieczór, w oznaczonym czasie, od- prowadzić dziecko swe do domu;

- c) обязаны платить еженедѣльно впередъ по 15 коп. сер. за каждое дитя, которое за то, ежедневно, исключая воскресныхъ и праздничныхъ дней, будетъ получать въ пріютѣ хорошую теплую пищу и хлѣбъ;
- d) слѣдующій за первую недѣлю взносъ представляется въ засѣданіи Отдѣленія тогда, когда состоится положеніе о принятіи дитяти; послѣдующіе же платежи будутъ вносимы по воскресеніямъ утромъ и отдаваемы на руки Члену Отдѣленія, назначенному для сего по очереди.

Ст. 25.

Этотъ Членъ пріюта будетъ имѣть книгу для записки вносимыхъ на руки его платежей. Книгу эту, вмѣстѣ съ суммою за истекшую недѣлю, онъ долженъ представить въ первомъ засѣданіи Отдѣленія, которое отошлетъ деньги въ свою кассу, книгу же вручить Члену, завѣдывающему общимъ контролемъ, для записки частныхъ взносовъ противъ фамиліи опекуновъ и родителей. Передъ воскресеніемъ книга будетъ вручена Члену, назначенному для сбора платежей на слѣдующую недѣлю.

Ст. 26.

Членъ, принимающій платежи отъ опекуновъ и родителей, росписывается въ полученіи оныхъ по квитанціоннымъ книжкамъ, упомянутымъ въ ст. 23.

Ст. 27.

Дитя не будетъ принято въ пріютъ, если опекунъ, отецъ или мать пришлютъ таковое неопрятнымъ, непричесаннымъ или необмытымъ.

- c) obowiązani są płacić każdego tygodnia z góry złp. jeden od dziecięcia, które za to w Ochronie każdego dnia, wyjąwszy święta i niedzieli, otrzymywać będzie dobrą ciepłą strawę i chleb;
- d) należność za pierwszy tydzień, składa się na posiedzeniu Wydziału wtenczas, kiedy zapadnie decyzja do przyjęcia dziecięcia; następne zaś opłaty wnoszone będą w każdą niedzielę z rana na ręce Członka Wydziału, z kolei do tego wyznaczonego.

Art. 25.

Członek ten Ochrony będzie miał książkę do zapisywania wnoszonych na jego ręce opłat. Tę książkę, wraz z pieniędzmi z upłynionego tygodnia, złoży na pierwszym posiedzeniu Wydziału, który pieniądze prześle do swojej kassy; książkę zaś odda Członkowi, prowadzącemu ogólną kontrolę, dla zaciągnięcia szczegółowych wpływów, pod nazwiska opiekunów i rodziców. Książka oddana będzie przed niedzielą Członkowi do zbierania opłat, na przyszły tydzień wyznaczonemu.

Art. 26.

Członek opłatę odbierający, kwituje opiekunów i rodziców w książeczkach kwitaryuszowych, wspomnianych w art. 23-m.

Art. 27.

Dziecko do Ochrony przyjęte nie będzie, jeżeli opiekun, ojciec lub matka przysła takowe nieczyste, niewyczesane, lub niewymyte.

Ст. 28.

Равнымъ же образомъ лишаются права отсылать дѣтей своихъ въ пріютъ:

- a) если опекунъ, отецъ или мать не явятся въ определенное время для взятія назадъ дитяти;
- b) если, въ случаѣ перемѣны мѣста жительства, опекунъ, отецъ или мать не сообщать безъ замедленія относящихся сюда свѣдѣній, для отмѣтки въ общемъ контролѣ;
- c) еслибы опекунъ, отецъ или мать, не посылали въ продолженіе недѣли своихъ дѣтей въ пріютъ, безъ объявленія причинъ, по коимъ это послѣдовало;
- d) въ случаѣ дознанія, что квитанціонная книжка уступлена кому либо другому.

Ст. 29.

Еслибы которое нибудь изъ дѣтей, состоящихъ на попеченіи Отдѣленія пріюта, заболѣло, то опекунъ или родители обязаны будутъ содержать таковыя при себѣ. Отдѣленіе же, съ своей стороны, будучи объ этомъ увѣдомлено, отнесется къ одному изъ Членовъ-Лекарей Благотворительнаго Общества, который будетъ нести больному пособіе и прописывать лекарства на счетъ Общества.

ГЛАВА VII.

Общія положенія.

Ст. 30.

Хотя Общество уполномочило Отдѣленіе пріюта малыхъ дѣтей распоряжаться по своему усмотрѣнію ввѣренными ему на сей предметъ суммами, однако всѣ протоколы этого Отдѣленія будутъ прочитываемы въ центральныхъ засѣданіяхъ; рапортъ о занятіяхъ и суммахъ Отдѣленія будетъ включаемъ въ общій

Art. 28.

Również tracą prawo korzystania z dobrodziejstwa oddawania dzieci do Ochrony:

- a) jeżeli opiekun, ojciec lub matka, w czasie oznaczonym, po odbiór swego dziecięcia nie zgłoszą się;
- b) jeżeli wrazie zmiany mieszkania, opiekun, ojciec lub matka nie udzieli natychmiast w tej mierze wiadomości, w celu zanotowania takowej w ogólnej kontroli;
- c) gdyby opiekun, ojciec lub matka przestali posyłać swe dziecię do Ochrony przez tydzień, a powody do tego przez nich nie były objawione;
- d) w razie dostrzeżenia, iż książeczka kwitaryuszowa odstąpioną została komu innemu.

Art. 29.

Gdyby które z dzieci, pod opieką Wydziału Ochrony zostające, zachorowało, opiekun lub rodzice obowiązani będą trzymać takowe u siebie. Wydział zaś ze swjej strony, będąc o tém zawiadomiony, uprosi jednego z Członków Lekarzy Towarzystwa Dobroczynności, który będzie udzielał choremu pomoc lekarską i zapisywał lekarstwa na koszt Towarzystwa.

TYTUŁ VII.

Zasady ogólne.

Art. 30.

Jakkolwiek Towarzystwo umocowało Wydział Ochrony dla małych dzieci do rozrządzania funduszami, na ten cel jemu powierzonymi, podług własnego uznania, wszelako wszystkie protokoły Wydziału tego, czytane będą regularnie na posiedzeniach centralnych; rapport o czynnościach i funduszach je-

годовой отчетъ Общества. Предсѣдатель, Вице-Предсѣдатель и Члены Отдѣленія пріюта принадлежать тѣмъ самымъ къ составу Общаго Управленія Общества и должны присутствовать въ центральныхъ засѣданіяхъ.

Ст. 31.

Настоящее Учрежденіе, равно какъ и всѣ могущія послѣдовать измѣненія и дальнѣйшее развитіе онаго, подлежатъ утвержденію Обществомъ, по представленію Отдѣленія.

Ст. 32.

Такъ какъ управленіе суммами Благотворительнаго Общества (на основаніи 35 ст. Устава, утвержденного блаженной памяти Александромъ I, Императоромъ Всероссийскимъ и Царемъ Польскимъ) принадлежитъ Обществу исключительно, поэтому, еслибы когда либо Отдѣленіе пріюта должно было лишиться своихъ правъ, изложенныхъ въ настоящихъ постановленіяхъ, или могущихъ развиваться впослѣдствіи, въ такомъ случаѣ Отдѣленіе это будетъ считаться упраздненнымъ, а всѣ суммы, какія въ то время будутъ находиться въ его вѣдѣніи, должны быть возвращены въ исключительное распоряженіе и пользованіе Варшавскаго Благотворительнаго Общества, согласно назначенію.

Варшавское Благотворительное Общество, принявъ и окончательно утвердивъ настоящія основныя положенія объ учрежденіи VI Отдѣленія, долженствующаго заняться въ особенности управленіемъ пріютовъ для бѣдныхъ малыхъ дѣтей, передаетъ оныя къ исполненію, какъ получившія отнынѣ обязательную силу, пока основанныя на опытѣ улучшенія не будутъ внесены, вмѣстѣ съ ежемѣсячными отчетами въ центральныя засѣданія Общества, въ видѣ предположеній, и не удостоятся въ свою очередь утвержденія Общества.

Варшава, 3 (15) Ноября 1838 года.

Вице-Предсѣдатель Общества, Генералъ отъ Кавалеріи
(подписано) *Гр. Адамъ Ожаровскій.*

го входить będzie do ogólnego rocznego raportu Towarzystwa, a Prezes, Vice-Prezes i Członkowie Wydziału Ochrony, należą tém samém do Składu Ogólnej Administracyi Towarzystwa i zasiadają na posiedzeniach centralnych.

Art. 31.

Równie Organizacya niniejsza, jak wszelkie dalsze rozwinęcia jej lub zmiany, zawisły od potwierdzenia ich przez Towarzystwo, na przedstawienie Wydziału.

Art. 32.

Ponieważ zarządzanie funduszami Towarzystwa Dobroczynności (stosownie do art. 35-go Ustawy przez wiekopomnej pamięci ALEXANDRA I, CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO zatwierdzonej) do niego wyłącznie należy; przeto na przypadek, gdyby kiedy Wydział Ochrony miał być pozbawiony używania swych praw, podług niniejszych zasad lub w następstwie rozwinąć się mogących, w takim razie Wydział ten uważać się będzie za rozwiązany, a wszelkie fundusze podówczas znajdować się mogące, wracają pod wyłączny zarząd i na właściwy użytek Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności niniejsze zasady Organizacyi dla Wydziału VI, trudnić się wyłącznie mającego zarządzeniem domami Ochrony dla biednych małych dzieci, przyjąwszy i ostatecznie potwierdziwszy, takowe do wykonania podaje, jako odtąd obowiązujące, póki na doświadczeniu oparte ulepszenia, na posiedzeniach centralnych Towarzystwa, przy każdomiesięcznym sprawozdaniu proponowane i przyjęte nie będą.

w Warszawie, dnia 3 (15) Listopada 1838 r.

Vice-Prezes Towarzystwa, General Jazdy,
(podpisano) *Adam Hr. Ożarowski.*

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ настоящей проектъ, въ засѣданіи 14 (26) Мая 1841 г., утвердила, съ предвареніемъ соблюдать изъясненныя въ предписаніи за № 19772/7210 условія (*).

Варшава, 28 Мая (9 Юня) 1841 года.

И. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Генералъ-Лейтенантъ, Сенаторъ (подписано) *Писаревъ*.

№ 3.

Распоряженіе съ сообщеніемъ инструкціи Начальникамъ и Надзирательницамъ пріютовъ для бѣдныхъ дѣтей.

(3 (15) Мая 1857 г.)

Н Уѣздному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Такъ какъ, въ настоящее время, благотворительность частныхъ лицъ направлена къ учрежденію пріютовъ для дѣтей бѣдныхъ родителей и даже въ нѣкоторыхъ городахъ, при помощи собранныхъ пожертвованій, открыты уже заведенія сего рода, которыя, по силѣ существующихъ правилъ, должны состоять въ вѣдѣніи

(*) Предписаніе это составляетъ собственно препровожденіе утвержденнаго Учрежденія Отдѣленія пріюта для малыхъ дѣтей; содержаніе же изложенныхъ въ ономъ условій состоитъ въ томъ, что Отдѣленіе обязано съ точностью соблюдать нынѣ существующія и впредь могущія быть изданными полицейскія законоположенія и правила, и что помянутое Учрежденіе Благотворительное Общество должно напечатать для всеобщаго свѣдѣнія.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych niniejszy projekt na posiedzeniu z daty 14 (26) Maja 1841 r. zatwierdziła, z zastrzeżeniem objętem w reskrypcie do Nr. 19,772/7,210 (*).

w Warszawie, dnia 28 Maja (9 Czerwca) 1841 r.

p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego,
Jenerał-Lejtenant, Senator (podpisano) *Pisarew*.

№ 3.

Rozporządzenie, komunikujące instrukcyę dla Przełożonych i Dozorczyń Sal Ochrony dla ubogich dzieci.

(d. 3 (15) Maja 1857 r.)

do

Rady Opiekunczój Powiatu N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNICZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Gdy w obecnym czasie dobroczynność osób prywatnych skierowaną jest do zakładania ochron dla dzieci ubogich rodziców, gdy już nawet w niektórych miastach, za pomocą złożonych ofiar, utworzono tego rodzaju Instytutu, które z mocy obowiązujących przepisów, zostawać powinny pod nadzorem

(*) Reskrypt ten jest tylko prostą przesyłką zatwierdzonej Organizacyi Wydziału Ochrony małych dzieci, a zastrzeżenie nim objęte jest téj treści: aby Wydział ten stosował się ściśle do urządzeń policyjnych i przepisów, tak teraz istniejących, jako też w przyszłości wydać się mogących, i żeby Towarzystwo Dobroczynności ogłosiło drukiem ową Organizacyę.

Уѣзднаго Попечительнаго Совѣта, то Главный Совѣтъ признаеть нужнымъ сообщить Попечительному Совѣту, для свѣдѣнія и надлежащаго руководства, инструкцію, которая обыкновенно издается въ краѣ для завѣдывающихъ приютами.

Варшава, 3 (15) Мая 1857 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ
(подписано) А. *Дмитріевъ*.
№ 1,409.

Приложение 1-е къ № 3-му.

ПРОЕКТЪ ИНСТРУКЦИИ ЗАВѢДЫВАЮЩИМЪ ПРИЮТАМИ.

§ 1.

Приютъ не есть училище, но заведеніе, предназначенное для того, чтобы охранять малыхъ дѣтей, имѣющихъ отъ 3 до 7 лѣтъ, отъ опасныхъ случаевъ, которымъ они подвергаются, будучи предоставлены самимъ себѣ,—ограждать ихъ отъ дурныхъ примѣровъ и нравственной порчи, и вмѣстѣ съ тѣмъ развивать ихъ физическія силы, укрѣплять здоровье, поселять въ нихъ любовь къ порядку, добродѣтели и труду, и приготовить ихъ для поступленія въ училище.

§ 2.

Посему въ приютѣ дѣти не обучаются еще ни чтенію, ни письму, ни высшему катехизису; въ немъ не употребляютъ вовсе книги; не обучаются высшимъ исчисленіямъ и, кромѣ молитвы Господней, основныхъ правилъ вѣроисповѣданія и краткихъ нѣсколькострочныхъ нравственныхъ сентенцій, дѣти не учатся ничему болѣе наизусть.

Rady Opiekuńczej powiatowej; przeto Rada Główna uznała właściwemъ zakommunikować Radzie Opiekuńczej, dla wiadomości i stosownego użytku, Instrukcyę, jaka zwykle w kraju wydawaną jest Przełożonym Sal Ochrony.

w Warszawie, dnia 3 (15) Maja 1857 r.

Prezes, Radca Tajny, Senator
(podpisano) А. *Dmitriew*.
Nr. 1,049.

1-szy Annex do № 3-go.

PROJEKT DO INSTRUKCYI DLA PRZEŁOŻONYCH SAL OCHRONY.

§ 1.

Ochrona nie jest szkołą, ale miejscem przeznaczonemъ do tego, aby drobne dziatki od lat 3 do 7, ochronić od przypadkówъ którymъ ulegają, gdy same sobie są zostawione; aby je ochronić od złychъ przykładówъ i zepsucia moralnego, a jednocześnie, aby w nichъ rozwijać siły fizyczne, pokrzepiać zdrowie, wzbudzić zamiłowanie porządku, cnoty i pracy, i przygotować takъ drobną dziatwę do szkółki.

§ 2.

Dla tego ochrona nie uczy jeszcze czytać i pisać, nie uczy jeszcze wyższego katechizmu, nie używa wcale żadnej książki, nie uczy dziatekъ wyższychъ rachunkówъ, i oprócz pacierza, najpierwszychъ zasadъ religii i krótkichъ kilkowerszowychъ zdańъ moralnychъ, nie uczy dziatekъ żadnychъ recytowańъ na pamięć.

§ 3.

Чтобы достигнуть вышеозначенной цели, Завѣдывающій приютомъ обязывается неуклонно руководствоваться правилами, изложенными въ учрежденіи Отдѣленія приютовъ Варшавскаго Благотворительнаго Общества отъ 3 (15) Ноября 1838 года, сверхъ того, правилами, изложенными въ сочиненіи Химаниля въ Вѣнѣ, подъ заглавіемъ: „Руководство для учителей въ домахъ приюта для малыхъ дѣтей, Варшава 1821 года,” и сочиненіемъ Г. Свободы въ Прагѣ: „Практическое изложеніе правилъ воспитанія приюта дѣтей въ приютѣ, Варшава 1840 года;” на сколько изложенныя тамъ правила, не отмѣнены настоящею Инструкціею.

§ 4.

Въ особенности Завѣдывающій приютомъ постоянно долженъ находиться въ немъ съ 1 Мая до послѣднихъ чиселъ Сентября: съ 8 часовъ утра до 7 часовъ вечера; съ 1-же Октября до послѣднихъ чиселъ Апрѣля — съ 9 часовъ утра до 6 вечера. Изъ сего исключается одинъ часъ въ обѣденное время, а также воскресные и праздничные дни.

§ 5.

Въ помощь Завѣдывающему назначается Надзирательница, обязанности которой опредѣлены въ особой инструкціи. Для прислуги нанимается женщина.

§ 6.

Для развитія въ дѣтяхъ физическихъ силъ, Завѣдывающій приютомъ заботится объ ихъ здоровьи посредствомъ постояннаго движенія, приказывая имъ ходить, вставать, махать руками и шевелить пальцами, хлопать въ ладоши, подражать движеніямъ ремесленниковъ, становиться въ ряды и даже гулять, прыгая

§ 3.

Aby dopiąć celu wyżej wskazanego, Przełożony ochrony obowiązany jest ściśle trzymać się przepisów, objętych organizacją Sekcyi Ochrony Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, z dnia 3 (15) Listopada 1838 r., oraz przepisów, objętych dziełkiem p. Chimanilego w Wiedniu: „Przewodnik dla Nauczycieli w domach ochrony małych dzieci, Warszawa 1821 r.” i dziełkiem p. Swobody w Pradze: „Wykład praktyczny prowadzenia dzieci małych w ochronie, Warszawa 1840 r.” o ile przepisy tamże wskazane, nie są zmienione przez niniejszą instrukcję.

§ 4.

W szczególności, Przełożony w sali ochrony nieodstępnie znajdować się powinien od 1 Maja do ostatniego Września, od godziny 8 rano do 7 wieczorem; od 1 Października do ostatniego Kwietnia, od 9 rano do 6 wieczorem. Wyjęta jest jedna godzina w czasie obiadu, tudzież niedziele i święta.

§ 5.

Do pomocy Przełożonego będzie Dozorczyńni, której obowiązki opisane są oddzielną instrukcją. Do posługi będzie przyjęta kobieta.

§ 6.

Celem rozwinięcia w dzieciach sił fizycznych, Przełożony czuwa nad ich zdrowiem przez ciągły ruch, już to każąc im chodzić, wstawać, ruszać rękami i palcami, klaskać w ręce, naśladować ruchy rzemieślników, ustawiać się w rzędy, a nawet

кругомъ; все это должно происходить безъ принужденія, весело и свободно.

§ 7.

Завѣдывающій приютомъ долженъ наблюдать, чтобы въ залѣ приюта всегда было чисто, тепло и сухо; чтобы воздухъ въ ней всегда былъ чистый и здоровый; чтобы всѣ дѣти были обмыты, причесаны и хотя бѣдно, но чисто одѣты; чтобы пища и вода для питья были здоровы; чтобы никто не смѣлъ бить ихъ, толкать, преслѣдовать, но чтобы всѣ они были веселы и рѣзвы.

§ 8.

Въ случаѣ чесотки, или другой какой либо болѣзни дитяти, Завѣдывающій приютомъ немедленно долженъ донести о томъ надлежащему мѣстному врачу; больныхъ въ приютъ не принимать и точно соблюдать правила, врачомъ предписанныя.

§ 9.

Такъ какъ въ столь нѣжномъ возрастѣ, преждевременное развитіе умственныхъ способностей, влечетъ за собою въ будущемъ пагубныя послѣдствія, въ отношеніи здоровья и физическихъ силъ, то Завѣдывающій приютомъ долженъ обратить особенное вниманіе на то, чтобы въ немъ не были преподаваемы трудныя, несообразныя съ понятіемъ дѣтей предметы ученія и упражненія.

§ 10.

Напротивъ того необходимо перемѣнять каждую четверть часа занятія дѣтей, наблюдая, чтобы умственные занятія шли всегда въ паралель съ физическими упражненіями.

§ 11.

Изъ механическихъ работъ, дѣвушки должны быть заняты вязаніемъ чулокъ, а всѣ дѣти, сообразно возрасту и способ-

бавить się таńcząc w koło, wszystko bez przymusu, wesoło i swobodnie.

§ 7.

Przełożony powinien dać baczenie, aby w sali ochrony było zawsze czysto, ciepło i sucho; aby w niej powietrze było zawsze zdrowe i nieskażone, aby dzieci wszystkie były umyte, uczesane i choć ubogo, ale chędogo odziane; aby jadło ich i woda do picia były zdrowe; aby żadne nie były przez nikogo bite, potrącane, prześladowane, ale aby wszystkie były wesołe i ochocze.

§ 8.

W razie jakich krost lub innéj słabości dziecka, Przełożony natychmiast o tém winien donieść właściwemu Lekarzowi miejscowemu; chorych do ochrony nie przyjmować i ściśle przepisów przez Lekarza danych przestrzegać.

§ 9.

Gdy w tak drobnym wieku, nagłe rozwijanie sił umysłowych najzgubniejsze za sobą w przyszłości pociąga skutki, pod względem zdrowia i sił fizycznych; przeto Przełożony ochrony ma dać szczególne baczenie, aby w ochronach nie znane były żadne trudniejsze, do pojęcia dziatek nie stosowne, wykłady, ćwiczenia i nauki.

§ 10.

Przeciwnie, co kwadrans dzieci czém inném zająć wypada, a zawsze ćwiczenia umysłowe przeplatane być winny ćwiczeniami ciała.

§ 11.

Z mechanicznych robót, dziewczęta zajęte być winny pończochą, a wszystkie dzieci, w miarę ich wieku i usposobienia,

ностямъ, плетениемъ соломенныхъ роговъ и другими домашними работами, но никогда въ ущербъ здоровья и умственного ихъ развитія; никогда не болѣе, какъ нѣсколько минутъ; никогда доходъ не долженъ быть главною цѣлью пріюта.

§ 12.

Въ особенности Завѣдывающій пріютомъ долженъ имѣть бдительный надзоръ, чтобы дѣти, выходя за нуждой, не позволяли себѣ какой либо неблагопристойности, въ наблюденіи за этимъ нельзя быть никогда излишне осторожнымъ.

§ 13.

Что касается образованія дѣтскаго сердца, то на обязанность Завѣдывающаго пріютомъ возлагается ежедневно, утромъ предъ обѣдомъ и вечеромъ, руководить молитвою дѣтей, произнося оную вмѣстѣ съ ними.

§ 14.

Такъ какъ дѣти столь нѣжнаго возраста неспособны еще къ пониманію всѣхъ истинъ катихизиса, то наставникъ обязывается учить дѣтей только основнымъ началамъ его, тѣмъ болѣе, что впоследствии онъ будетъ преподавать дѣтямъ въ школѣ подлежащимъ Священникомъ во всей своей обширности, по достиженіи ими 7-лѣтняго возраста.

§ 15.

Впрочемъ Завѣдывающій пріютомъ долженъ постоянно заботиться, чтобы всѣ научныя бесѣды его съ дѣтьми, всѣ его рассказы и правоученія имѣли предметомъ Всевышняго, его провидѣніе и любовь, справедливость и милосердіе.

плетениемъ słomianek i innemi robotami domowymi, ale nigdy z ujmą ich zdrowia i kształcenia umysłowego; nigdy dłużej jak tylko przez chwilę, nigdy zarobek głównym celem ochrony być nie może.

§ 12.

Szczególniej Przełożony bacznosc dać powinien, aby dzieci wychodząc na dwór, nie dopuszczały się niestosowności, w czym nigdy zanadto ostrożnym być nie można.

§ 13.

Co się tycze kształcenia serca dziecinного, obowiązkiem jest Przełożonego przewodniczyć dzieciom rano, przed obiadem i wieczorem w modlitwie, a to odmawiając z nimi pacierz.

§ 14.

Gdy dziatki tak drobnego wieku nie są jeszcze zdolne do poznania wszystkich prawd katechizmu, przeto przewodnik ograniczyć się obowiązany na nauczaniu dzieci pierwszych zasad katechizmu, który, gdy 7 lat dojdą, w szkole, według zasad przepisanych, przez właściwego duchownego w całej swjej obszerności udzielany im będzie.

§ 15.

Atoli będzie ciągłym staraniem Przełożonego ochrony, aby im wszystkim ustne nauki swoje, wszystkie swe rozmowy i przestrogi odnosił do Stwórcy Przedwiecznego, do jego opatrności i miłości, sprawiedliwości i miłosierdzia.

§ 16.

Вслѣдствіе сего Завѣдывающій приютомъ, въ объясненіи картинъ изъ Священной Исторіи и религіозныхъ пѣсень, долженъ ограничиваться содержаніемъ основныхъ началъ Закона Божія.

§ 17.

Сверхъ религіознаго образованія сердца дѣтей, Завѣдывающій приютомъ обязанъ еще дѣйствовать на нихъ посредствомъ краткихъ нравственныхъ, соотвѣтственныхъ ихъ возрасту, разсказовъ, о вѣжливомъ Адашѣ, о сострадательной Брониславѣ, о трудолюбивомъ Антошѣ, о богобоязненной Франусѣ.

§ 18.

Для того, чтобы дѣти не скучали и не изнурялись, всѣ эти разсказы должны быть кратки, и часто перебиваемы вопросами и отвѣтами. Не слѣдуетъ заставлять дѣтей заучивать басни и повѣсти, длиннѣе нѣсколькихъ строкъ, а также не слѣдуетъ вовсе разсказывать дѣтямъ, въ столь младенческомъ возрастѣ, басни о разговаривающихъ животныхъ и другихъ тому подобныхъ неестественныхъ явленійхъ. Кромѣ того Завѣдывающій приютомъ долженъ стараться, чтобы не перемѣнять дѣтей въ говорящихъ папугаевъ, для того, чтобы изумлять посѣтителей громадною ихъ памятью, но, вмѣсто того, онъ долженъ по возможности развивать въ нихъ нравственные чувства.

§ 19.

Такъ какъ музыка имѣетъ громадное вліяніе на столь нѣжныя чувства, какими одарены дѣти въ приютѣ, то каждый Завѣдывающій долженъ играть на скрипкѣ (или же на гитарѣ) по крайней мѣрѣ столько, чтобы могъ акомпанировать дѣтямъ,

§ 16.

Z tego powodu Przełożony w objaśnieniu rycin z history Świętej, oraz w pieśniach nabożnych, ograniczać się winien do tego jedynie, co obejmują pierwsze zasady nauki religijnej.

§ 17.

Obok religijnego kształcenia serca dzieci, Przełożony działać jeszcze będzie na nie, przez opowiadanie krótkich, moralnych, do ich wieku zastosowanych powiastek: o grzecznym Adasiu, o litościwej Broni, o pracowitym Antosiu, o bogobojnej Franusi.

§ 18.

Wszystkie te opowiadania, aby dzieć nie nudziły, nie męczyły, winny być krótkie, przeplatane zapytaniami i odpowiedziami. Żadnych dłuższych niż kilkowierszowych powieści lub bajek nie można dzieci uczyć na pamięć, i w ogóle bajek o zwierzętach gadających i innych tym podobnych nie naturalnych rzeczach, dzieciom w tak drobnym wieku opowiadać nie wypada. Strzedz się też musi Przełożony, aby dzieci nie zamieniały w papugi recytujące i nie dążyły do dziwienia gości ogromem ich pamięci; raczej ma rozwijać moralne ich uczucie.

§ 19.

Gdy muzyka niewyrachowany ma wpływ na tak młodociane uczucia, jak są dziatki w ochronie, przeto każdy przewodnik gry na skrzypcach (lub na gitarze), przynajmniej tyle posiadać powinien, aby mógł dzieciom w piosnkach ich nabożnych,

какъ въ религіозныхъ, такъ и въ свѣтскихъ веселыхъ ихъ пѣсняхъ, и такимъ образомъ, постоянно учить ихъ новымъ пѣснямъ.

§ 20.

Самымъ лучшимъ примѣромъ кротости и нравственнаго поведенія, для дѣтей, долженъ быть самъ Завѣдывающій пріютомъ. Не прибѣгая къ ударамъ, ругательству, гнѣву, увлеченію, нетерпѣнію, онъ долженъ привлекать къ себѣ дѣтей своимъ терпѣніемъ, руководить ими по одному указанію и быть для нихъ матерью, любящимъ отцомъ. Дѣти должны учиться у него вѣжливости и предупредительности, какъ относительно посѣтителей, такъ и самихъ себя.

§ 21.

Всякія тѣлесныя наказанія рѣшительно воспрещаются. Шипать дѣтей, толкать, рвать за волосы и т. п. не дозволяется. Для возбужденія въ дѣтяхъ чувства стыда и справедливости, дозволяется Завѣдывающему пріютомъ приказывать непослушному дитяти стоять отдѣльно отъ прочихъ и исключить его отъ общаго гулянья.

Въ случаѣ совершенной испорченности, Завѣдывающій пріютомъ увѣдомляетъ о семъ начальство, для того чтобы входъ въ пріютъ такому дитяти могъ быть безусловно воспрещенъ.

§ 22.

Развитіе понятія въ дѣтяхъ составляетъ третью задачу пріюта.

§ 23.

Съ этою цѣлью Завѣдывающій пріютомъ, кромѣ сообщенія свѣдѣній, необходимыхъ для обыденной жизни, долженъ учить

оразъ w śpiewkach wesółych towarzyszyć i ich coraz więcej nowych śpiewek nauczyć.

§ 20.

Najlepszym przykładem łagodności i moralnego postępowania winien być dla dzieci sam Przełożony ochrony. Daleki od bicia, wymyślania, gniewu, uniesień, niecierpliwości, winien swą cierpliwością ująć sobie dziatki, kierować niemi jednem skinieniem i być dla nich matką, ojcem kochającym. Dzatki powinny się od niego nauczyć grzeczności i uprzejmości, tak względem gości, jak względem siebie samych.

§ 21.

Wszelkie kary cielesne wyraźnie są zabronione. Szczypać dzieci, trącać, brać za włosy i t. d. nie wolno. Dla obudzenia w dzieciach uczucia i sprawiedliwości, wolno Przełożonemu jedynie dziecięciu niesfornemu kazać stać osobno i od zabaw spólnych je wyłączyć. W razie zupełnego zepsucia, Przełożony zawiadomi o tém Władzę, aby dziecięciu temu wstęp do ochrony mógł być zupełnie zabronionym.

§ 22.

Rozwijanie pojęcia w dzieciach jest trzeciem zadaniem ochron.

§ 23.

W tym celu Przełożony, oprócz udzielania im wiadomości, do codziennego życia potrzebnych, uczyć będzie dziatki: na gał-

дѣтей на шарахъ и тому подобныхъ осязательныхъ предметахъ, либо игрушкахъ, считать отъ 1 до 100, а также самымъ простымъ арифметическимъ задачамъ, включительно до умноженія; само собою разумѣется, что безъ дробей, редуцій и (если возможно) никогда наизусть. Здѣсь дѣло идетъ не объ удивленіи посѣтителѣй, а о скоромъ развитіи умственныхъ способностей.

§ 24.

Завѣдывающій пріютомъ, съ помощью нѣсколькихъ собранныхъ зеренъ и колосьевъ, клочковъ кожи, полотна, шерсти, а также хозяйственныхъ и земледѣльческихъ снарядовъ, ознакомляетъ дѣтей съ первѣйшими и нужнѣйшими въ обыкновенной жизни свѣдѣніями о землѣдѣліи, ремеслахъ и домашнихъ жизненныхъ потребностяхъ, относя всякое ученіе къ возбужденію въ нихъ любви къ порядку, твердости и труду.

§ 25.

Завѣдывающій пріютомъ, съ помощью, какъ настоящихъ произведеній природы, такъ и изображеній изъ дерева и т. п., а впрочемъ и съ помощью картинъ, ознакомляетъ дѣтей съ предметами естественной исторіи, показывая имъ: лошадь, слона, оленя, деревья, плоды и т. д., указывая на ихъ пользу и относя все къ Богу, который создалъ весь свѣтъ.

§ 26.

Завѣдывающій пріютомъ постепенно будетъ знакомить старшихъ дѣтей съ буквами и складами; вѣсь же прочимъ онъ позволитъ заниматься ежедневно по нѣсколько минутъ аспидною доскою и шифернымъ грифелемъ, предоставляя имъ чертить и писать на нихъ что имъ угодно.

kach, lub tym podobnych, pod zmysły podpadających, przedmiotach lub zabawkach, liczyć od 1 do 100, oraz najprostszych zadań rachunkowych, aż do mnożenia włącznie. Rozumie się samo przez się, że bez ułamków, redukcji i (ile możliwości) nigdy na pamięć. Nie chodzi tu o dziwienie gości, ale o łatwe rozwinięcie władz umysłowych.

§ 24.

Przełożony na rzeczywistych zbiorach ziarn i kłosów, próbek skóry, płótna, wełny, oraz narzędzi gospodarskich i rolniczych, obznajmi dziatki ze wszystkimi najpierwszemi i najpotrzebniejszymi w życiu zwyczajnem wiadomościami, o rolnictwie, rzemiosłach i domowych potrzebach życia, odnosząc wszelką naukę do zamięłowania porządku, wytrwałości i pracy.

§ 25.

Przełożony, już to na rzeczywistych płodach natury, już to wyobrażeniach z drzewa i t. p., a wreszcie na rycinach, obznajmiać będzie dziatki z przedmiotami naturalnemi, okazując im: konia, słonia, jelenia, drzewa, owoce i t. d., i wskazując ich użyteczność, odnosząc wszystko do Boga, który cały świat stworzył.

§ 26.

Starsze dziatki Przełożony powoli obznajmiać będzie z głóskami i sylabami; wszystkie zaś zatrudni codziennie przez kilka chwil tabliczkami i szyfrem, zostawując im do woli, aby sobie swobodnie co chciały rysowały i kreśliły.

§ 27.

Завѣдывающій пріютомъ не можетъ принимать дѣтей въ пріютъ безъ разрѣшенія начальства.

§ 28.

Равнымъ образомъ онъ не вправе принятое въ пріютъ дитя удалять самовольно изъ онаго.

§ 29.

Завѣдывающій пріютомъ обязанъ содержать документы о происхожденіи дѣтей, вести ежедневно списокъ посѣщающихъ дѣтей и представлять еженедѣльно рапорты о числѣ ихъ и другихъ важнѣйшихъ обстоятельствахъ и нуждахъ пріюта.

§ 30.

Завѣдывающій пріютомъ обязанъ точно исполнять правила относительно взиманія платы съ тѣхъ дѣтей, которыя отъ таковой платы не освобождены.

Приложение 2-е къ N° 3-му.

Инструкция комнатнымъ Надзирательницамъ пріюта.

§ 1.

Надзирательница, состоя въ зависимости отъ Завѣдывающаго пріютомъ, должна исполнять всѣ его приказанія точно, усердно и охотно.

§ 27.

Przełożony nie może przyjmować dzieci do ochrony, jak tylko za decyzją Władzy.

§ 28.

Podobnież nie jest mocen żadnego dziecięcia przyjętego samowolnie z ochrony oddalać.

§ 29.

Przełożony obowiązany jest utrzymywać rodowód i codzienne wykazy dzieci uczęszczających, i o ich liczbie, oraz wszelkich ważniejszych okolicznościach i potrzebach sali, здаwać tygodniowe raporty.

§ 30.

Przełożony winien się ściśle zastosować do przepisów, dotyczących się przyjmowania opłat od dzieci, które od tych opłat nie są uwolnione.

2-gi Annex do N° 3-go.

INSTRUKCYA DLA DOZORCZYŃ SALI OCHRONY.

§ 1.

Dozorczyńi zależy od Przełożonego nad salą ochrony, winna polecenia jego ściśle wypełniać, i takowe chętnie i z uprzejmością wykonywać.

§ 2.

Заступая мѣсто матери, она должна съ полною преданностію заниматься ввѣренными ей дѣтьми; доставленнымъ въ пріютъ производить осмотръ: обмыты ли, одѣты ли, причесаны ли они какъ можно чище, въ противномъ же случаѣ, по надлежащемъ напоминаніи отцу, матери, либо опекуну, всегда конечно съ должною кротостью, отослать оныя наконецъ домой, увѣдомляя о томъ Завѣдывающаго пріютомъ.

§ 3.

При входѣ дитяти въ пріютъ, она отбираетъ отъ него ненужныя вещи и таковыя прячетъ въ залѣ, въ предназначенномъ для сего шкапѣ, въ надлежащій нумеръ перегородки, а при выходѣ дѣтей наблюдаетъ, чтобы не было ошибокъ при выдачѣ оныхъ.

§ 4.

Она должна постоянно заботиться объ опрятности дѣтей въ пріютѣ, быть для нихъ примѣромъ порядка и чистоты, равно какъ и для ихъ родителей, и должна незамѣтно и деликатно поселять въ нихъ любовь къ сей добродѣтели, изъ которой столько истекаетъ пользы.

§ 5.

Къ обязанности Надзирательницы относится пріютомъ содѣйствовать Завѣдывающему пріютомъ къ искорененію въ дѣтяхъ всѣхъ неблагопристойныхъ привычекъ, принимая всегда однако самыя кроткія мѣры и дѣйствуя истинно по матерински. Она сама должна быть для нихъ примѣромъ; ни одно грубое, неприличное слово не должны быть произнесено ею; она должна воздерживаться отъ всякой раздражительности.

§ 2.

Zastępując miejsce matki, powinna z całą przychylnością zajmować się powierzonymi dziećmi; przyprowadzone do ochrony powinna obejrzeć, czy umyte, ubrane, uczesane, jak można najczyściej, a w razie przeciwnym, po stosowném napomnieniu ojca, matki lub opiekuna, ale zawsze w sposobie łagodnym, odesłać je nakoniec do domu, zawiadamiając o tém Przełożonego.

§ 3.

Przy wejściu dziecięcia do ochrony, odbierze od niego rzeczy niepotrzebne i takowe w sali zachowa do szafy na nie przeznaczonęj, pod właściwym numerem przegródki, a przy wyjściu dopilnuje, żeby żadna pomyłka w wydawaniu tychże nie zaszła.

§ 4.

Powinna czuwać ciągle nad ochędóstwem dzieci w sali ochrony, być sama wzorem porządku i czystości dla dzieci, równie jak dla ich rodziców, powinna ich nieznacznie i delikatnie kształcić do zamięłowania téj cnoty, z której tyle wypływa korzyści.

§ 5.

Powinnością będzie także Dozorczyni, wspierać Przełożonego w wykorzenianiu z dzieci wszelkich nałogów nieprzyzwoitości, zawsze jednak w sposobie najłagodniejszym i prawdziwie po macierzyńsku. Niech sama będzie dla nich przykładem, niech żadne nieprzyzwoite słówko z jęj ust się nie wymknie, niech się strzeże wszelkiego zniecierpliwienia.

§ 6.

Она должна тщательно избѣгать несправедливости, неправды, пристрастія, большаго расположенія къ однимъ дѣтямъ, нежели къ другимъ, всякаго баловства и раздачи сладостей, безъ вѣдома Завѣдывающаго приютомъ.

§ 7.

Она обязана въ особенности поощрять въ дѣтяхъ честность, правду, заботиться какъ можно больше о томъ, чтобы сіи добродѣтели строго были исполняемы дѣтьми. Если ребенокъ сознается въ дурномъ, то не приводитъ его въ уныніе строгимъ выговоромъ, напротивъ радоваться его правдолюбію въ примѣръ другимъ.

§ 8.

Она должна со всевозможнымъ вниманіемъ наблюдать за дѣтьми, изучать ихъ наклонности и въ семъ отношеніи должна оказывать особенную помощь Завѣдывающему приютомъ. На всякій благородный поступокъ дитяти она должна обращать болѣе вниманія, нежели на шалости, именно потому, чтобы дѣти убѣдились, что наставники ихъ любятъ и желаютъ лучше хвалить ихъ, нежели порицать и наказывать.

§ 9.

Надзирательница обязана, въ соотвѣтственное время, заниматься обученіемъ дѣвочекъ вязанію чулокъ и такимъ женскимъ рукодѣліямъ, которыя Завѣдывающій признаетъ нужными.

§ 10.

Въ назначенные часы Надзирательница должна раздѣлять между дѣтьми обѣденную пищу и, сверхъ того, должна имѣть

§ 6.

Niech jak najstaranniej unika wszelkiej niesprawiedliwości, niesłuszności, stronności, większego upodobania w jednych dzieciach, niżeli w drugich, wszelkich pieśszcot, wszelkiego poddawania łakotek, bez wiedzy Przełożonego.

§ 7.

Ma szczególniej dzieci zachęcać do rzetelności, prawdy, czuwać jak najstaranniej nad tém, ażeby te cnoty dzieci ściśle wykonywały. Jeżeli się które do złego przyzna, nie zrażać go surową naganą, ale cieszyć się jego zamiłowaniem rzetelności i przedstawić innym za przykład.

§ 8.

Z całą bacnością czuwać powinna nad dziećmi i poznać ich skłonności, i w tém szczególnie być pomocą Przełożonemu. Na każdy czyn piękny dziecięcia, więcej jeszcze niż na uchybienia baczną być powinna, aby dzieci poznały, że przełożeni ich kochają i wolą chwalić, niż ganić, lub karać.

§ 9.

Dozorczynie zatrudniać się powinna, w godzinach stosownych, wyuczeniem dziewcząt robienia pończoszki i takich robotek kobiecych, których potrzebę Przełożony wskaże.

§ 10.

W godzinach oznaczonych Dozorczynie rozdzielać będzie pomiędzy dzieci strawę obiadową, nadto pod swoim kluczem

подъ своимъ ключемъ всякіе приборы, посуду и все нужное для дѣтскихъ столовъ.

§ 11.

Надзирательница должна имѣть ближайшій надзоръ за прислугою при топкѣ печей, уборкѣ и очисткѣ залы, при стиркѣ бѣлья, принадлежащаго заведенію, при мытьѣ посуды, при ежедневномъ очищеніи нужныхъ дѣтскихъ мѣстъ и другихъ тому подобныхъ дѣйствіяхъ.

§ 12.

Въ случаѣ, еслибы которое либо изъ дѣтей заболѣло въ теченіи дня, или же вслѣдствіе чрезвычайныхъ обстоятельствъ осталось ночевать въ пріютѣ, то надзирательница должна имѣть о немъ нѣжное попеченіе и исполнѣ заступать для него мѣсто матери.

§ 13.

Надзирательница не можетъ отлучиться изъ мѣста своего служенія, даже въ свободное отъ занятія время, не увѣдомивъ о томъ заблаговременно Завѣдывающаго пріютомъ.

миѣть będzie wszelkie potrzeby, sprzęty i naczynia służące do stołów dziecinnych.

§ 11.

Dozorczyńni zajmować się winna bliższym dozorem posługaczek przy opale, przy uprzątanu i zamiętanu sal, przy praniu bielizny instytucyjowej, pomywaniu naczyń, codziennem czyszczeniu wychodków dziecinnych i przy innych t. p. posługach.

§ 12.

Na przypadek, gdyby które z dzieci w ciągu dnia zasłabło, lub dla nadzwyczajnych wypadków na noc w ochronie zostało, Dozorczyńni powinna w takim razie czuwać nad dziećmi i zupełnie miejsce matki zastąpić.

§ 13.

Dozorczyńni, bez poprzedniego opowiadania się Przełożonemu, nie może się oddalić z miejsca swoich obowiązków, nawet w godzinach nadślužbowych.

№ 4.

Постановленіе о внесеніи въ бюджетъ Царства Польскаго суммы 5,000 руб. сер. на постепенное учрежденіе приютовъ для убогихъ дѣтей, въ городахъ и въ многолюдныхъ очиншеванныхъ деревняхъ.

(9 (21) Мая 1858 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

Намѣстникъ въ Царствѣ, по разсмотрѣніи представленныхъ Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ, при отчетѣ ея за 1856 годъ, предположеній, относящихся къ постепенному улучшенію нѣкоторыхъ подвѣдомственныхъ ей частей, предписаніемъ отъ 24 Февраля (7 Марта) сего года, за № 1,340, между прочимъ разрѣшить изволилъ: войти въ Совѣтъ Управленія съ представленіемъ о назначеніи 5,000 руб. сер. на учрежденіе дѣтскихъ приютовъ.

Между тѣмъ Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній, въ подкрѣпленіе предположенія своего о необходимости увеличенія въ Царствѣ числа приютовъ для приходящихъ дѣтей убогихъ родителей, приводитъ, между прочимъ, слѣдующее:

Дѣтскіе приюты имѣютъ двоякую благотѣльную цѣль: они даютъ возможность убогимъ родителямъ, обремененнымъ дѣтьми, заниматься поденною работою, и, сверхъ того, представляютъ удобство имѣть за дѣтьми, въ продолженіе цѣлаго

№ 4.

Decyzja, pozwalająca wprowadzić do budżetu Królestwa sumę rs. 5,000, na stopniowe urządzenie sal ochrony dla ubogich dzieci w miastach i w ludnych wsiach oczyszczanych.

(d. 9 (21) Maja 1858 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Książę Namiestnik Królestwa, po rozpoznaniu wniosków Wydziału Spraw Wewnętrznych, przy sprawozdaniu za rok 1856 złożonych, zmierzających do stopniowego ulepszenia niektórych części służby w tymże Wydziale, decyzją z d. 24 Lutego (8 Marca) r. b. Nr. 1,340, między innemi wyrzec raczył, że zezwala na uczynienie przedstawienia do Rady Administracyjnej, względem wyznaczenia summy rs. 5,000 na urządzenie sal ochrony dla dzieci.

Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych, w poparciu wniosku swego co do upowszechnienia w kraju sal ochrony, dla przychodzących dzieci ubogich rodziców, między innemi przywiodła co następuje:

Instytucje sal ochrony mają cele podwójnie dobroczynne, albowiem ułatwiają one ubogim rodzicom obarczonym dziećmi, możność zajęcia się dziennym zarobkiem i obok tego zapewniają opiekę dla dziecka, przez całodziennie nad niem czuwanie,

дня, попечительный надзоръ, внушать имъ понятія о обязанностяхъ и о истинѣ, отвращать ихъ отъ лѣности и охранять отъ разврата.

Чѣмъ болѣе будетъ учреждено въ краѣ подобныхъ заведеній, тѣмъ болѣе приспособится людей, полезныхъ обществу, предохраненныхъ отъ безправственности, умѣющихъ цѣнить трудъ и приносимую имъ пользу, и понимающихъ обязанности человека.

Въ Царствѣ Польскомъ первый дѣтскій пріютъ учрежденъ около 1840 года Варшавскимъ Благотворительнымъ Обществомъ.

Въ продолженіе истекшихъ 17 лѣтъ, учреждено вообще 12 такихъ пріютовъ, а именно: 6 въ Варшавѣ и 1 на Прагѣ, содержимыхъ здѣшнимъ Благотворительнымъ Обществомъ, 2 въ Люблинѣ, состоящіе также подъ попечительствомъ тамошняго Благотворительнаго Общества, и по одному въ Калишѣ, Плоцкѣ и Бялѣ.

Въ эти пріюты, среднимъ въ сложности числомъ, приходило ежедневно дѣтей въ 1856 году 445, въ 1857 году 549.

Заведенія сіи содержатся донинѣ единственно добровольными пожертвованіями частныхъ лицъ.

Главный Попечительный Совѣтъ, отдавая полную справедливость приносимой дѣтскими пріютами пользѣ, хотя и замѣчаетъ обнаруживающееся сочувствіе и стремленіе жителей къ учрежденію оныхъ въ разныхъ пунктахъ края, однако, не имѣя въ своемъ распоряженіи никакихъ суммъ на сей предметъ, не можетъ оказать содѣйствія своего усиліямъ въ этомъ отношеніи Попечительныхъ Совѣтовъ и частныхъ лицъ.

Внесеніе въ бюджетъ Царства ежегодно суммы 5,000 руб. сер. на дѣтскіе пріюты поставило бы Главный Попечительный Совѣтъ въ возможность постепенно учреждать оныя не только въ городахъ, но и въ многочисленныхъ очиншеванныхъ селеніяхъ; частная же благотворительность, побуждаемая примѣромъ Правительства, безъ сомнѣнія будетъ способствовать усиліямъ, какія въ этомъ отношеніи будутъ предприняты.

zaszczepiając w niém poczucie obowiązku i prawdy, ochraniają je od samotności i zepsucia.

Im większa liczba tych zakładów zostanie w kraju zaprowadzoną, tym większy będzie postęp ogólny w przysposobieniu pożytecznych członków społeczności, ochronionych od zepsucia, szanujących pracę i jej potęgę, pojmujących obowiązki człowieka.

W Królestwie pierwsze starania o zaprowadzenie ochron przedsięwzięte zostały około 1840 r. przez Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności.

W ciągu upłynionych lat 17 zaprowadzono tych instytucyj w ogóle 12, a mianowicie sześć w Warszawie i jeden na Pradze, wszystkie utrzymywane kosztem i staraniem tutejszego Towarzystwa Dobroczynności, — dwa w Lublinie, również pod opieką miejscowego Towarzystwa Dobroczynności, — w Kaliszu, Płocku i Białym po jednym.

Do ochron tych uczęszczało codziennie, rachując w przecięciu, w roku 1856 dzieci 445, w r. 1857 dzieci 549.

Egzystencya pomienionych instytucyj w kraju opiera się dotąd wyłącznie tylko na darach dobroczynności prywatnej.

Rada Główna Opiekuńcza, jakkolwiek ocenia użyteczność sal ochrony, i jest świadkiem współczucia mieszkańców, objawiającego się w chęci zakrzewienia onych na rozmaitych punktach kraju, nie mając atoli do swęj dyspozycji na ten przedmiot żadnego funduszu, nie mogła przyjsć w pomoc usiłowaniom w tęj mierze Rad opiekuńczych i osób prywatnych.

Wprowadzenie do budżetu Królestwa summy rs. 5,000 rocznie na sale ochrony, postawić może Radę Główną w możności urządzenia stopniowo onych, nie tylko w miastach, ale i we wsiach ludnych czynszowanych, a wątpić nie można, że dobroczynność prywatna rozbudzona przykładem Rządu, korzystnie wesprze usiłowania, jakie w tęj mierze przedsięwziętemi będą.

Содержаніе одного дитяти въ пріютѣ обходится, въ средней сложности, около 3,6 коп. сер. въ день, т. е. въ годъ около 14 руб. сер., слѣдовательно, на 5,000 руб. сер., если сумма эта ежегодно будетъ назначаема изъ Казны въ распоряженіе Главнаго Попечительнаго Совѣта на дѣтскіе пріюты, можно будетъ содержать въ оныхъ въ продолженіе года, не считывая даже на частныя пожертвованія, слишкомъ 350 дѣтей.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, раздѣляя предположеніе Главнаго Попечительнаго Совѣта, какъ относительно пользы, приносимой дѣтскими пріютами, такъ и относительно необходимости увеличить число ихъ въ краѣ, назначеніемъ постоянного отъ Правительства пособія, для поддержанія обнаруживаемыхъ къ тому усилій частныхъ лицъ, въ рапортѣ отъ 7 (19) Мая сего года, за № 744/8,407, испрашиваетъ разрѣшенія Совѣта Управленія на внесеніе съ 1859 г. въ бюджетъ Царства ежегодно суммы 5,000 руб. сер. на потребности упомянутыхъ пріютовъ для дѣтей убогихъ родителей.

Совѣтъ представленіе это Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ утвердилъ.

Варшава, 9 (21) Мая 1858 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь (подписано) *Карницкій*.

Utrzymanie dziecka w ochronie, obliczone średnio, wynosi około kop 3,6 dziennie, co czyni rocznie nie całe rsr. 14; kosztem więc summy rs. 5,000, skoro ta do dyspozycji Rady Głównej ze Skarbu na sale ochrony corocznie przekazaną będzie, nic już nierachując na ofiary prywatne, zapewni się możność utrzymania w ciągu roku, przeszło 350 dzieci.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych podziеляjąc wnioski Rady Głównej, tak co do użyteczności sal ochrony, jako też potrzeby upowszechnienia onych w kraju, a w tym celu zapewnienia stałej pomocy ze strony Rządu usiłowaniom osób prywatnych, uprasza Radę Administracyjną pod dniem 7 (19) Maja r. b. Nr. 744/8,407, o dozwoleńie wprowadzenia do budżetu Królestwa, poczynając od roku 1859, summy rs. 5,000, na potrzeby pomienionych sal ochrony dla dzieci ubogich rodziców.

Rada przychyliła się do przedstawienia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

w Warszawie, d. 9 (21) Maja 1858 r.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu (podpisano) *Karnicki*.

N° 5.

Распоряжение, указывающее правила о составлении смѣтъ и отчетовъ приютовъ для убогихъ дѣтей.

(24 Октября (5 Ноября) 1863 г.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Главный Совѣтъ, желая ввести въ отчетность институтовъ надлежащее однообразие и примѣняясь къ правиламъ, изложеннымъ въ Уставѣ для больницъ, въ дополнение къ предписанію своему отъ 3 (15) Мая 1857 года, за N° 1,049, при которомъ проведена Попечительному Совѣту инструкция для завѣдывающихъ приютами, признаеть необходимымъ обратить вниманіе на то, чтобы проекты смѣтъ для приютовъ, отчеты и удостовѣряющіе оныя документы, которые должны быть представляемы Частными Совѣтами, были составляемы и удостовѣряемы слѣдующимъ образомъ:

1) Проекты смѣтъ для приютовъ должны быть составляемы на точномъ основаніи формы N° 24, предписанной въ дополнение къ Уставу. Слѣдующіе проекты, по утвержденіи первой смѣты, должны заключать графы доходовъ и расходовъ, опредѣленныхъ смѣтою предыдущаго года, при чемъ въ примѣчаніи къ проекту должны быть объяснены причины, вслѣдствіе которыхъ произошла разниа между ними.

2) Частные Совѣты должны сообразоваться со смѣтами, составленными Главнымъ Совѣтомъ, и отступленіе отъ оныхъ можетъ имѣть мѣсто только въ случаѣ содержанія дѣтей въ большемъ количествѣ, или повышенія цѣнъ на жизненные припасы, матеріалы для отопления и освѣщенія и т. д.

N° 5.

Rozporządzenie, wskazujące przepisy o układaniu etatów i rachunków sal ochrony dla ubogich dzieci.

(d. 24 Października (5 Listopada) 1863 r.)

do
Rady Opiekuńczej Szczegółowej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Pragnąc ujednostajnić rachunkowość instytucji, w zastosowaniu się do przepisów Ustawą szpitalną objętych, Rada Główna, w uzupełnieniu reskryptu swego z daty 3 (15) Maja 1857 r. Nr. 1,049, przy którym instrukcję dla przełożonych sal ochrony Radzie Opiekuńczej przesała, widzi się w potrzebie zwrócić uwagę na dopilnowanie, ażeby projekta do etatów dla sal ochrony, rachunki, jako też wspierające jego dowody, przez Rady Szczegółowe składać się mające, w następujący sposób układane i usprawiedliwiane były:

1) Projekta do etatów dla sal ochrony formowane być mają w ścisłym zastosowaniu się do wzoru Nr. 24, w dopełnieniu ustawy przepisanej. Dalsze, po zatwierdzeniu pierwszego etatu, obejmować powinny rubryki wpływów i wydatków, oznaczonych etatem z roku poprzedniego, przy usprawiedliwieniu w uwadze projektu powodów, jakie wywołać mogły różnice między temi zachodzące.

2) Rady Szczegółowe powinny się stosować do etatów, przez Radę Główną oznaczonych, i przekroczenie takowych tylko w razie utrzymania większej liczby dzieci, lub podniesienia się cen artykułów żywności i materiałów do opału, oświetlenia i t. d. może mieć miejsce.

3) Къ проектамъ слѣдуетъ прилагать:

- a) исчисленіе потребнаго количества продуктовъ на точное продовольствіе одного дитяти;
- b) исчисленіе отопливающихъ и освѣтительныхъ матеріаловъ, которые должны быть употреблены на отопленіе и освѣщеніе пріюта.

4) Отчеты о суммахъ заведенія должны быть составляемы по образцу № 31; графы „прибыло“ и „убыло“, служащія къ обозначенію въ отчетѣ разницы, какая иногда можетъ случиться въ приходѣ и расходѣ между смѣтнымъ назначеніемъ и дѣйствительною принадлежностію къ полученію или выдачѣ, должны быть замѣщаемы; въ графахъ же: „осталось къ полученію“ и „остается къ выдачѣ“ показывать только тѣ суммы, какія произойдутъ изъ сравненія дѣйствительной принадлежности, къ взиманію или платежу, съ дѣйствительно поступившими доходами и расходами, уже произведенными, или подлежащими производству впослѣдствіи.

5) Сообразно помѣщеннымъ въ смѣтѣ статьямъ, всѣ статьи, не смотря на то, хотябы не поступило по онимъ никакого дохода, или не было произведено никакого расхода, должны быть показаны въ отчетѣ и отмѣчены въ графѣ „менѣе“, недостатокъ же дохода долженъ быть удостовѣренъ выпискою изъ протокола засѣданія Частнаго Совѣта, съ изложеніемъ причинъ этого.

6) Къ отчету заведенія слѣдуетъ прилагать:

1⁰ вѣдомость суммамъ, принадлежащимъ заведенію по послѣднее число года;

2⁰ отчетъ о депозитныхъ суммахъ, съ подраздѣленіемъ на разряды:

- a) залоги вообще и залоги временные на доставку жизненныхъ припасовъ и продуктовъ;
- b) суммы Эмеритальнаго Общества, изъ вычетовъ изъ жалованья лицъ, состоящихъ на службѣ въ заведеніи;
- c) всѣ прочія переходныя суммы, то есть такія, которые не составляютъ собственности заведенія;

3) Do projektów dołączać należy:

- a) wykaz potrzebnej ilości produktów na żywność dla jednego dziecka dziennie;
- b) wykaz zużyć się mającego opału i światła, do opalania i oświetlania sali ochrony.

4) Rachunki z funduszków zakładu formowane być powinny wedle wzoru Nr. 31; rubryki „przybyło“ i „ubyło“, służące do wykazania w rachunku różnic, jakie niekiedy zachodzą, w przychodzie i wydatkach pomiędzy zamierzeniem etatowym, a rzeczywistą należnością do pobrania lub wydania, zapełniać należy; w rubrykach zaś „pozostało do pobrania“ i „pozostaje do wydania“ wykazywać te tylko kwoty, jakie wynikną z porównania rzeczywistej należności poborowej lub płatniczej, z nastąpionymi istotnie wpływami lub wydatkami uskutecznonymi i dopełnić się mającemi.

5) Wedle tytułów w etacie zamieszczonych, wszystkie pozycye, pomimo tego, chociażby żaden wpływ lub wydek temiż objęty nie miał miejsca, w rachunku wyszczególnione być powinny i przez rubrykę „mniej“ przeprowadzone; zaś brak dochodu, usprawiedliwiony być winien wypisem z protokołu posiedzenia Rady Szczegółowej, obejmującym powody tego.

6) Przy rachunku instytutu, dołączać należy:

1⁰ wykaz kapitałów, po dzień ostatni roku w posiadaniu zakładu będących;

2⁰ rachunek z funduszków depozytowych, z podziałami na ustępy:

- a) kaucye, wadja na dostawę artykułów żywności i produktów;
- b) fundusze stowarzyszenia emerytalnego, z potrąconej składki od pensyj służby zakładu;
- c) wszelkie inne fundusze przechodnie, to jest własności zakładu niestanowiące;

3^о отчетъ о продуктахъ, покупаемыхъ, какъ лично и чрезъ подряды, такъ и пожертвованныхъ благотворительными лицами;

4^о отчетъ по инвентарю движимостей, въ которомъ должна быть записана всякая мебель и движимость, принадлежащая къ заведенію, съ показаніемъ года приобрѣтенія ея: прибыль же и убытокъ, примѣняясь къ § 509 Устава, должны быть удостовѣряемы въ инвентарѣ протоколами осмотра движимости, которые должны быть составляемы въ концѣ каждаго года.

7) Въ удостовѣреніе доходовъ означенныхъ въ отчетѣ, будутъ ли они состоять изъ платежей, взимаемыхъ съ дѣтей, или же изъ пожертвованій благотворительныхъ лицъ, какъ въ наличныхъ деньгахъ, такъ и въ натурѣ, слѣдуетъ прилагать къ оному квитанціонную книгу доходовъ, скрѣпленную и припечатанную Попечительнымъ Совѣтомъ, изъ которой вырѣзанныя квитанціи должны быть выдаваемы родителямъ, опекунамъ или жертвователямъ. Доходы же чрезвычайные, по смѣтѣ не показанные, должны быть, по мѣрѣ возможности, удостовѣряемы объявленіями или отзывами вносящихъ оные лицъ, или же, за недостаткомъ ихъ, засвидѣтельствомъ Частнаго Совѣта.

8) Расходы на продовольствіе дѣтей, произведенные Частнымъ Совѣтомъ, должны быть удостовѣряемы именнымъ спискомъ дѣтей, посѣтившихъ въ теченіе года пріютъ, въ которомъ долженъ быть обозначаемъ срокъ явки въ заведеніе и выбытія изъ онаго, а также срокъ пребыванія въ заведеніи, или дни институтскіе; въ этомъ списокѣ слѣдуетъ подвести общій итогъ въ графѣ институтскихъ дней, и потомъ перенести этотъ итогъ въ отчетъ Частнаго Совѣта, представляемый ежегодно о дѣйствіяхъ своихъ Главному Совѣту.

9) Поставки въ большемъ размѣрѣ съѣстныхъ припасовъ и продуктовъ, значительнѣйшая покупка матеріаловъ для содержанія въ надлежащемъ порядкѣ зданій, въ которыхъ помѣщается пріютъ, должны быть, примѣняясь къ §§ съ 497 по 504, включительно, Устава для больницъ, удостовѣряемы расчетными вѣдомостями, приложенными къ документамъ отчета, и, наконецъ,

3^о rachunek z produktów w naturze, tak zakupu, jako i przez entrepryzę dostarczanych, lub też z ofiar dobroczynnych pochodzące;

4^о rachunek inwentarza nieruchomości, którym wszelkie sprzęta i efekta do zakładu ochrony należące, z wyszczególnieniem roku pochodzenia (sprawunku), zapisane być powinny; przybytki zaś i ubytki w tymże, w zastosowaniu się do § 509-go ustawy, protokołami przeglądu efektów, z końcem każdego roku spisywać się winnymi, udowadniać należy.

7) W poparciu wpływów rachunkiem okazanych, czy to wniosków opłaty od dzieci, czy z ofiar, tak w gotowiźnie, jako i w naturze od dobroczynnych osób pochodzących, składać należy przy rachunku kwitariusz wpływów, przez Radę Opiekunczą powiatową oparafowany i pieczęcią zaopatrzony, z którego wycięte kwity rodzicom, opiekunom, lub ofiarodawcom, doręczane być powinny. Ile zaś możność dozwoli, wpływy nadzwyczajne, etatem nieprzewidziane, deklaracyami lub odezwami wnoszących one usprawiedliwiać należy, a w braku takowych, poświadczeniem Rady Szczegółowej.

8) Wydatki na żywienie dzieci, przez Radę Szczegółową poczynione, udowadniane być powinny, listą imienną dzieci uczęszczających w ciągu roku do ochrony, w której dzień przybycia do zakładu i opuszczenia tegoż, czas przebywania, czyli dni instytucyjne, zamieszczać należy; lista takowa w rubryce dni instytucyjnych zasummowana i zasummowanie takowe do raportu z działań Rady Szczegółowej, rok rocznie Radzie Głównej składanego, zgodnie przeniesione być powinno.

9) Większe dostawy, czy to artykułów żywności i produktów, znaczniejsze zakupy materjałów, do utrzymania w należyтым porządku budowli przez ochronę zajmowanych, usprawiedliwiane być powinny likwidacyami, a to w zastosowaniu się do §§ od 497 do 504-go włącznie ustawy szpitalnej i do dowodów rachunku dołączane, wreszcie,

10) Въ удостовѣреніе взноса въ Казначейство казенной эмеритальной складки, причитающей отъ лицъ, состоящихъ на службѣ въ заведеніи, должны быть представляемы при отчетѣ казначейскія квитанціи.

Варшава, 24 Октября (5 Ноября) 1863 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ
(подписано) *Я. Лащинскій.*

№ 3,562.

10) W udowodnieniu wniesienia do kassy skarbowej składki emerytalnej, od służby zakładu przypadającej, kwity kassowe do rachunków dołączać należy.

w Warszawie, d. 24 Października (5 Listopada) 1863 r.

Prezes, Radca Tajny
(podpisano) *J. Łaszczyński.*

Nr. 3,562.

ГЛАВА III.

О ДОМАХЪ ПРИЮТА ДЛЯ СПОСОБНЫХЪ КЪ РАБОТАМЪ БРОДЯГЪ
И НИЩИХЪ.

А) РАБОЧИЙ ДОМЪ ВЪ Г. ВАРШАВѢ.

№ 1.

Постановленіе объ учрежденіи въ Варшавѣ полицейскаго
ареста вмѣстѣ съ рабочимъ домомъ.

(7 Апрѣля 1829 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

Въ уваженіе предположеній Правительственной Коммисіи
Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, представленныхъ Предсѣдатель-
ствующимъ въ оной Министромъ, относительно учрежденія въ
Столицѣ полицейскаго ареста, для лицъ, приговоренныхъ къ
заключенію этого рода судебными рѣшеніями, на основаніи 3-й
книги Уголовнаго Уложенія, а равно Рабочаго Дома, въ кото-
ромъ бы могли помѣщаться люди, не имѣющіе никакого званія,
какъ-то: нищіе и закоренѣлые бродяги, Совѣтъ разрѣшилъ упо-
требить, на покупку или постройку дома для этой надобности,
капиталъ и проценты, завѣщанныя Министромъ Статсъ-Секре-
таремъ Сташицемъ, а равно суммы, которыя могли бы посту-
пить въ распоряженіе ихъ платежей, вносимыхъ въ контору

TYTUŁ III.

O DOMACH PRZYTULKU DLA WŁÓCZEGÓW I ŻEBRAKÓW ZDOLNYCH
DO PRACY.

А) DOM PRZYTULKU I PRACY W WARSZAWIE.

№ 1.

Decyzja, urządzająca w mieście Warszawie areszt
policyjny, łącznie z zakładem zarobkowym.

(d. 7 Kwietnia 1829 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

W przychyleniu się do wniosków Kommissyi Rządowej
Spraw Wewnętrznych i Policyi, przez Prezydującego w niej
Ministra przedstawionych, względem urządzenia w Stolicy
aresztu policyjnego dla osób, przez wyroki sądowe, na mocy
księgi 3-jej Kodeksu karnego, na areszt tego rodzaju skaza-
nych, łącznie z Zakładem zarobkowym, w którymby można
mieścić ludzi bez stałego powołania, jako to: żebraków i włóczę-
gów nałogowych,—Rada oświadczyła, iż upoważnia niniejszém
użycie na kupno, lub na wystawienie domu na ten cel potrze-
bnego, funduszów i procentów, z testamentu Ministra Stanu
Staszica wynikających, oraz summ, jakieby z opłat do biur słu-
żących dysponowanemi być mogły, zostawując bliższe tego do-

частныхъ служителей, съ предоставленіемъ непосредственнаго устройства и содержанія этого дома Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи на счетъ суммъ, на этотъ предметъ ассигнованныхъ.

Варшава, 7 Апрѣля 1829 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Совѣтникъ, Статсъ-Секретарь, Дивизионный Генералъ
(подписано) *Коссецкій*.

N° 2.

Постановленіе о назначеніи военнаго караула при рабочемъ домѣ.

(25 Мая 1830 г.)

Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Предсѣдательствующій въ Совѣтъ Управленія Царства.

Ссылаясь на представленіе Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи отъ 5 Мая, за N° 3,418/256, объ пеходатайствованіи военнаго караула при вновь устроенномъ рабочемъ домѣ, увѣдомляю, что Его Высочество Великій Князь Цесаревичъ, влѣдствіе моего по этому предмету доклада, изволилъ приказать Начальнику Главнаго Штаба, чтобы, по требованію подлежащей власти, назначено было для караула при означенномъ домѣ необходимое число солдатъ; а какъ вмѣстѣ съ тѣмъ Его Высочеству угодно знать, будетъ ли, съ открытіемъ рабочаго дома, въ коемъ должны также помѣщаться арестованные

mu urządzenie i utrzymanie, z funduszów na to istniejących, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi.

w Warszawie, d. 7 Kwietnia 1829 r.

Zgodno z protokółem:

Radca, Sekretarz Stanu, Generał Dywizyi

(podpisano) *Kossecki*.

N° 2.

Decyzja, przeznaczająca straż wojskową do domu zarobkowego.

(d. 25 Maja 1830 r.)

do.

Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi.

PREZYDUJĄCY W RADZIE ADMINISTRACYJNEJ KRÓLESTWA.

Odwołując się do przedstawienia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 5 b. m. Nr. 3,418/256, o wyjednanie straży wojskowej do nowozaprowadzonego domu zarobkowego, oznajmiam jej, iż JEGO CESARZEWICZOWSKA MOŚĆ WIELKI KSIĄŻE CESARZEWICZ, do którego w téj mierze odniosłem się, zalecił raczył Szefowi Sztabu Głównego, aby na wezwanie właściwej Władzy, przeznaczył do straży domu rzeczowego potrzebną ilość żołnierzy; że zaś zarazem JEGO CESARZEWICZOWSKA MOŚĆ WIELKI KSIĄŻE chce być zawiadomionym: czyli za otworzeniem domu zarobkowego, który między inne-

за долги, упраздненъ на Гржибовъ Детенціонный арестъ, то предлагаю Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи о скорѣйшемъ доставленіи мнѣ этого свѣдѣнія.

Варшава, 25 Мая 1830 года.

Государственный Министръ (подписано) *Соболевскій*.

№ 20,145.

№ 3.

Отношеніе съ увѣдомленіемъ о Высочайшемъ соизволеніи на то, чтобы расходы на содержаніе въ Варшавѣ рабочаго дома отнесены были на счетъ казенныхъ суммъ.

(13 Декабря 1838 г.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія Царства.

По порученію Совѣта Управленія и согласно постановленію онаго отъ 20 Октября (1 Ноября) текущаго года, за № 25,329, сообщенному мнѣ выпискою изъ журнала засѣданія, имѣю честь препроводить въ Правительственную Коммисію, для надлежащаго исполненія, отзывъ Министра Статсъ-Секретаря отъ 13 (25) минувшаго мѣсяца, за № 1,431, въ коемъ изъяснено Высочайшее соизволеніе на то, чтобы расходы на содержаніе въ Варшавѣ рабочаго дома отнесены были на счетъ казенныхъ суммъ, на сколько они не будутъ покрыты выручками за работы лицъ,

mi mieścić ma aresztowanych za długi, dom detencyjny na Grzybowie zniesionym zostanie; wzywam przeto Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji o udzielenie mi jak najspieszniej w téj mierze wiadomości.

w Warszawie, d. 25 Maja 1830 r.

Minister Stanu (podpisano) *Sobolewski*.

Nr. 20,145.

№ 3.

Odezwa zawiadamiająca, o NAJWYŻSZEM zezwoleniu na odniesienie wydatków na dom przytułku i pracy w Warszawie do funduszków skarbowych.

(d. 13 Grudnia 1838 r.)

do
Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych
i Oświecenia Publicznego.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNEJ.

Z polecenia Rady Administracyjnej i w odwołaniu się do decyzji téjże Rady z dnia 20 Października (1 Listopada) r. b. Nr. 25,329, przez wypis z protokołu jęj posiedzenia zakomunikowanej, mam zaszczyt przesłać Kommissyi Rządowej, do właściwego wykonania, odezwę Ministra Sekretarza Stanu z d. 13 (25) z. m. Nr. 1,431, wedle której NAJJAŚNIEJSZY PAN zezwolić raczył, ażeby wydatki na dom przytułku i pracy w Warszawie, oparte były na funduszach skarbowych, o ile nie zostaną pokrytemi dochodami z pracy osób, w tym instytucie

содержащихся въ этомъ заведеніи и остатками отъ расходовъ Контрольной Управы частныхъ служителей.

Варшава, 13 Декабря 1833 года.

(подписано) *Тымовскій.*

№ 26,788.

Приложеніе къ № 3-му.

Г. Намѣстнику въ Царствѣ Польскомъ.

Министръ Статсъ-Секретарь.

Ваше Сіятельство.

Государь Императоръ, вполнѣ оцѣнивая заботливость Совѣта Управленія, въ отношеніи обезпеченія на будущее время средствъ содержанія рабочаго дома, который предполагается открыть съ 1-го Декабря сего года, и имѣя въ виду содержаніе отзыва, которымъ Ваше Сіятельство удостоили моего Помощника Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Туркулла отъ 31 Октября (12 Ноября) сего года, за № 25,329, что ни касса города Варшавы, ни доходы Контрольной Управы частныхъ служителей, не въ состояніи покрыть этого новаго расхода, Всемилостивѣйше разрѣшить соизволилъ, чтобы, согласно съ постановленіемъ Совѣта Управленія, расходы на содержаніе упомянутаго дома, отпесены были на счетъ казенныхъ суммъ, на сколько они не будутъ покрыты выручкою за работы лицъ, содержащихся въ этомъ заведеніи и остатками отъ доходовъ Контрольной Управы частныхъ служителей.

Сообщая Вашему Сіятельству сіе Высочайшее разрѣшеніе имѣю честь и пр.

С.-Петербургъ, 13 (25) Ноября 1833 года.

(подписано) *Графъ Стефанъ Грабовскій.*

№ 1,431.

osadzonych, tudzież przewyżką przychodu nad wydatki biura Kontrolli służących.

w Warszawie, d. 13 Grudnia 1833 r.

(podpisano) *J. Tymowski.*

Nr. 26,788.

Annex do Nr. 3-go.

do

Namiesznika w Królestwie Polskiem.

MINISTER SEKRETARZ STANU.

Mości Książę.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, oceniając słuszną troskliwość Rady Administracyjnej względem zapewnienia na przyszłość środków utrzymania domu przytulku i pracy, który ma być otwartym w Warszawie od 1-go Grudnia b. r. i mając sobie przedstawioną treść komunikacji, którą Wasza Książęca Mość raczyłeś zaszczycić mego Pomocnika Rzeczywistego Radcę Stanu Turkułła pod d. 31 Października (12 Listopada) b. r. Nr. 25,329, że ani kassa miasta Warszawy, ani dochody biura Kontrolli służących, nie są w stanie pokryć tego nowego wydatku, raczył Najmiłościwiej zezwolić, aby zgodnie z wnioskiem Rady Administracyjnej, wydatki rzeczzonego domu były odniesione do funduszów Skarbu, o ile one nie będą mogły być pokryte zarobkiem osób pomieszczonych w tym instytucie i przewyżką dochodów biura Kontrolli służących.

Kommunikując Waszej Książęcej Mości tę Najwyższą decyzję, mam honor etc.

St. Petersburg, d. 13 (25) Listopada 1833 r.

(podpisano) *Hrabia Stefan Grabowski.*

Nr. 1,431.

№ 4.

Постановление о томъ, что бродяги должны быть помѣщаемы въ рабочемъ домѣ или отдаваемы въ военную службу, а въ случаѣ неспособности къ оной, помѣщаемы въ общественныхъ богадѣльняхъ на мѣстѣ рожденія или содержимы на счетъ гмины.

(26 Іюня (8 Іюля) 1834 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

Увеличивающееся съ каждымъ днемъ число бродягъ, какъ въ Варшавѣ, такъ и по Воеводствамъ, указало на необходимость принятія дѣйствительныхъ мѣръ къ прекращенію сего зла.

Его Свѣтлость Князь Намѣстникъ, обративъ на этотъ предметъ свое вниманіе, находитъ, что предположенная цѣль всего надежнѣе могла бы быть достигнута чрезъ обращеніе подобнаго рода людей въ военную службу, вслѣдствіе чего и предлагаетъ Совѣту Управленія, обсудивъ сей предметъ, опредѣлить вмѣстѣ съ тѣмъ порядокъ, въ какомъ слѣдовало бы привлечь бродягъ къ отправленію военной службы.

Совѣтъ, принимая въ соображеніе: что отправленіе военной повинности лежитъ на обязанности всѣхъ безъ исключенія жителей Царства, и если въ семъ отношеніи сдѣланы какія нибудь изъятія, то они допущены единственно изъ видовъ пользы общей или частной нѣкоторыхъ семействъ; что люди, не имѣющіе ни занятія, ни постоянного жительства, составляютъ дѣйствительную тягость общества; что, предаваясь праздности, они не иначе могутъ снискивать себѣ пропитаніе, какъ только противозаконными средствами, и становятся тѣмъ опаснѣе для общества; что, ведя бродяжническую жизнь, они часто успѣваютъ избѣгать полицейскаго надзора; что если вышеизложенныя сообра-

№ 4.

Postanowienie, iż włóczęgi do domu przytułku i pracy, lub służby wojskowej oddawanymi, a w razie niezdatności do służby wojskowej, w szpitalach gminnych miejsca urodzenia umieszczanymi, albo kosztem gminy utrzymywani być mają.

(d. 26 Czerwca (8 Lipca) 1834 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Codziennie pomnażająca się liczba włóczęgów, tak w Warszawie, jako i po województwach, wywołała konieczną potrzebę obmyślenia skutecznych środków, w celu położenia tamy tej nieprzyzwoitości. Książę Namieśnik zwróciwszy na ten przedmiot swoją uwagę, uznał: że odsyłanie do szeregów wojskowych ludzi podobnego rodzaju, najskuteczniej przyłożyłoby się mogło do osiągnięcia zamierzonego celu, i wskutek tego wezwał Radę Administracyjną, ażeby wzięwszy na uwagę przedmiot pomieniony, przepisała zarazem sposób, w jakiby włóczęgów do służby wojskowej pociągać należało.

Rada zważając, że obowiązek służby wojskowej wszystkich bez wyjątku mieszkańców dotyczy, i jeżeli w tym względzie jakowe ustanowione zostały wyjątki, takowe jedynie, bądź przez interest ogólny, bądź przez interest szczególnych familij wywołane zostały; że ludzie bez zatrudnienia i stałego zamieszkania są istotnym ciężarem dla towarzystwa, że oddając się próżniactwu, jedynie nieprawemi środkami utrzymanie sobie zapewnić mogą, i stają się tѣm niebezpieczniejszymi dla towarzystwa, że przez życie tułackie, często czujności Władz policyjnych unikają; że jeżeli powyższe okoliczności dalekie są od zasłaniania od poboru włóczęgów, którzyby inne prowadząc

здѣшняго края отсылать на родину ихъ, для помѣщенія въ общественнои Богадѣльнѣ или для содержанія на счетъ гмины;

5) возложить на Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ: въ развитіе настоящаго распоряженія, представить проектъ постановленія о томъ: въ какомъ количествѣ и какимъ образомъ имѣеть быть сдѣлана раскладка на гмины налога, необходимаго на содержаніе мѣстныхъ увѣчныхъ бродяжъ.

Варшава, 26 Іюня (8 Іюля) 1834 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь (подписано) *О. Тымовскій.*

Примѣчаніе. Совѣтъ Управленія Царства Польскаго, рѣшеніемъ, объявленнымъ въ выпискѣ изъ журнала засѣданія его 18 (30) Мая 1834 г., за № 5,689, постановилъ, что женщины и мушины, не имѣющіе средствъ содержанія, а равно предающіеся бродяжеству и отданные въ больницу Св. Лазаря, должны быть, по излеченіи, отсылаемы въ рабочій домъ. Рѣшеніе это помѣщено въ отдѣлѣ VI, главѣ II, подъ № 2, настоящаго Сборника.

и Прacy, jeżeli zaś jest rodem z Królestwa, do miejsca urodzenia, celem umieszczenia go w szpitalu gminnym, lub utrzymania kosztem téjże gminy, transportowanym być winien.

5) Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego obowiązana zostaje, w rozwinieciu powyższych rozporządzeń, przedstawić projekt do postanowienia, oznaczającego wysokość i sposób poboru składki przez gminy, na utrzymanie miejscowych kaleków, włóczęgostwu oddanych, uiszczac się mającjej.

w Warszawie, d. 26 Czerwca (8 Lipca) 1834 r.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu (podpisano) *J. Tymowski.*

Uwaga. Rada Administracyjna Królestwa, decyzją oznajmioną w wypisie z protokołu jej posiedzenia z dnia 18 (30) Maja 1834 r. Nr. 5,689, postanowiła, iż kobiety i mężczyźni, nie mający środków utrzymania, oraz tułactwu i włóczęgostwu oddający się, i do szpitala Ś-go Łazarza oddani, mają być, po wyleczeniu, odsyłani do domu przytułku i pracy. Decyzja ta pomieszczoną jest w dziale VI, tytule II, pod Nr. 2-m niniejszego Zbioru.

N° 5.

Инструкція Помощнику Подсудка Судно-Полицейскаго Отдѣленія при Муниципальномъ Управленіи города Варшавы.

(2 (14) Февраля 1835 г.)

Ст. 1.

Г. Іосифъ Онышкевичъ, какъ Помощникъ Подсудка, находится подъ его непосредственнымъ надзоромъ.

Ст. 2.

Главное его занятіе состоитъ: въ допрашиваніи лицъ, арестованныхъ, за бродяжество и нищенство; въ поступленіи съ ними согласно существующимъ законамъ и Правительственнымъ постановленіямъ, а равно въ веденіи строгаго контроля за бродягами, нищими и женщинами, выписываемыми по излеченіи изъ больницы Св. Лазаря.

Ст. 3.

Помощникъ Подсудка обязанъ каждое лицо, пойманное на бродяжествѣ и выпрашиваніи милостыни и явившееся къ нему въ первый разъ послѣ соответственныхъ увѣщеваній о необходимости показанія сущей правды, и послѣ объясненія послѣдствій ложныхъ показаній, подвергнуть допросамъ и составить объ этомъ вмѣстѣ съ обвиненнымъ подробный протоколъ. Обстоятельства, приведенныя обвиненнымъ въ оправданіе, должны быть имъ изслѣдованы посредствомъ собранія свѣдѣній отъ мѣстныхъ квартальныхъ надзирателей исполнительной полиціи,

N° 5.

Instrukcja dla Pomocnika Podśędka Wydziału Sądowo-Policyjnego przy Urzędzie Muncypalnym miasta stołecznego Warszawy.

(d. 2 (14) Lutego 1835 r.)

Art. 1.

Pan Józef Onyszkiewicz, jako Pomocnik Podśędka, pod zwierzchnim jego nadzorem pozostaje.

Art. 2.

Główném zatrudnieniem jego będzie, badanie osób na włóczęgostwie i żebractwie ujętych, rozporządzanie nimi wedle przepisów prawa i postanowień rządowych, oraz utrzymywanie ścisłej kontroli nad włóczęgami, żebrakami i kobietami, z szpitala Ś-go Łazarza po wyleczeniu wychodzącymi.

Art. 3.

Pomocnik Podśędka jest w obowiązku, każdą osobę na włóczęgostwie lub żebractwie ujętą, gdy ta raz pierwszy w tym zarzucie do niego przychodzi, po stosowném napomnieniu do zeznawania rzetelnej prawdy, i wystawieniu skutków kłamstwa, przesłuchać, i dokładny protokół ad generalia z nięj spisać. Okoliczności, przez obwinionego ku usprawiedliwieniu przytoczone sprawdzić, a to przez zasiągnięcie wiadomości od właściwych Kommissarzy policji wykonawczej, lub przesłuchanie właścicieli i rządców domów, lub też innych osób, na które

или посредствомъ допроса домовладельцевъ и управляющихъ домами, а равно всѣхъ тѣхъ лицъ, на которыхъ обвиненные будутъ ссылаются въ оправданіе себя отъ взведенныхъ противъ нихъ обвиненій и въ доказательство, что они имѣютъ постоянное жительство и честныя средства къ содержанію.

Ст. 4.

Протоколъ этотъ долженъ заключать въ себѣ: имя и фамилію обвиненнаго, возрастъ, мѣсто рожденія, имена и фамиліи родителей, съ поясненіемъ, живы ли они, или умерли, вѣроисповѣданіе, состояніе, образъ жизни, послѣднее мѣстопробываніе, имѣетъ ли обвиненный документы о своемъ происхожденіи и какіе именно, записанъ ли въ книгу народонаселенія и гдѣ именно, поводы бродячества и собиранія милостыни, былъ ли наказываемъ и за что именно.

Ст. 5.

При удостовѣреніи о вѣрности показаній обвиненныхъ въ бродяжествѣ и нищенствѣ, слѣдуетъ освѣдомляться и собирать свѣдѣнія о нравственности и поведеніи, на сколько это окажется возможнымъ.

Ст. 6.

По составленіи протокола въ присутствіи обвиненныхъ и по повѣркѣ онаго и уличеніи ихъ въ бродяжествѣ и нищенствѣ въ первый разъ, слѣдуетъ, ежели это позволяетъ состояніе ихъ здоровья, подвергнуть ихъ наказанію, опредѣленному ст. 498 и 505 Уголовнаго Уложенія, а также ст. 1-ю Устава 1830 года (*), изданнаго по сему предмету, а по исполненіи такового,

(*) Эти законоположенія отмѣнены со введеніемъ въ 1847 году новаго Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, какъ это объяснено выше.

обвинениі powoływać się będą, dla usprawiedliwienia się z zarzutu, i dowiedzenia, że mają stałe zamieszkanie i godny sposób utrzymania.

Art. 4.

Protokół ten obejmować powinien imię i nazwisko obwinionego, wiek, miejsce urodzenia, imiona i nazwiska rodziców, ze wzmianką, czy ci przy życiu zostają, czyli poumierali, religią, stan, zatrudnienie, miejsce ostatniego pobytu, jakie obwiniony posiada papiery legitymacyjne, czyli jest zapisany do ksiąg ludności i gdzie? powody włóczęgostwa lub żebractwa, czyli był karany i za co?

Art. 5.

Przy sprawdzeniu tłumaczeń o włóczęgostwo i żebractwo obwinionych, zbierać i zasięgać także należy wiadomości o konducie i prowadzeniu się tychże, o ile się to da dopełnić.

Art. 6.

Po spisaniu protokółów z obwinionymi, sprawdzeniu i wyrozumieniu tychże, na przekonanych w zarzucie włóczęgostwa lub żebractwa, raz pierwszy po ukaranie przychodzących, jeżeli stan zdrowia ich pozwoli, należy wymierzyć kary, art. 498 i 505-m Kodeksu karnego, oraz art. 1-m Ustawy w roku 1830 (*) w tej mierze wyszłej, postanowione, a po wycierpieniu takowej, włó-

(*) Przepisy te przestały obowiązywać z zaprowadzeniem w roku 1847 nowego Kodeksu kar głównych i poprawczych, jak wyżej wyjaśniono.

иногородныхъ бродягъ, вмѣстѣ съ списанными съ нихъ протоколами, представлять тотчасъ для водворенія на мѣсто ихъ жительства, слугъ же, бѣжавшихъ отъ господъ, учениковъ—отъ ремесленниковъ, подмастерьевъ, оставившихъ самовольно мастерскія своихъ мастеровъ, возвратитъ къ мѣстамъ ихъ занятій, а дѣйствительныхъ бродягъ и нищихъ, на основаніи изданнаго объ нихъ въ 1830 году закона, отправить въ рабочій домъ.

Ст. 7.

Нерѣдко случается, что мастера бѣжавшаго мальчика, или оставившаго самовольно мастерскую подмастерья, а господинъ бросившаго его самовольно слугу, принимать къ себѣ обратно не желаютъ; въ такихъ случаяхъ, для дальнѣйшихъ распоряженій, слѣдуетъ отправлять: учащихся мастерству и подмастерьевъ въ соотвѣтственные цехи, а прислугу въ главную Контрольную Управу частныхъ служителей, съ тѣмъ предвареніемъ, что, если они будутъ задержаны второй разъ на бродяжествѣ или собираніи милостыни, то будутъ отправлены въ рабочій домъ.

Ст. 8.

Что касается неисправимыхъ бродягъ мужескаго пола, приведенныхъ къ допросу, послѣ двухъ или трехкратнаго наказанія, то, если они способны къ военной службѣ, слѣдуетъ поступать съ ними согласно постановленію Совѣта Управленія Царства отъ 26 Іюня (8 Іюля) 1834 года, за № 11,227, а съ остальными—на основаніи того же постановленія и Сеймоваго закона 1830 года.

Ст. 9.

Опытомъ дознано, что выписанныя, по выздоровленіи, изъ больницы Св. Лазаря женщины, оставленныя безъ всякаго попеченія и присмотра за ними, предаются снова развратной жиз-

чегѳовъ обcych, wraz z protokółami z nich spisanemi, przedsta-
wić do wytransportowania do miejsc ich pochodzenia, słu-
żących od panów, terminatorów od majstrów zbiegłych, czeladź
rzemieślniczą, którzy samowolnie warsztaty swych majstrów
poopuszczali, na drogę ich właściwych obowiązków zwrócić,
a istotnych włóczegѳовъ i żebraków, dopiero wedle prawa w ro-
ku 1830 o nich wyszłego, do domu pracy i przytułku odesłać.

Art. 7.

Zdarza się częstokroć, że majster zbiegłego terminatora
lub czeladnika, warsztat dowolnie opuszczającego, i pan słu-
żącego, który go dobrowolnie opuścił, przyjąć do siebie napo-
wrot nie chcą, w takich wypadkach, po dalsze przeznaczenie,
należy terminatorów i czeladź rzemieślniczą, do właściwych
cechów, a słu-
żących głównemu biurowi Kontroli słu-
żących odsyłać, z tém upomnieniem, że jeżeli powtórnie przytrzymani
zostaną na włóczegѳowie lub żebranie, oddani będą do domu
zarobkowego.

Art. 8.

Co do włóczegѳовъ płci męskiej niepoprawnych, raz drugi
lub trzeci po ukaranie za włóczegѳowo przychodzących, a do
pełnienia służby wojskowej zdatnych, trzymać się wypada ści-
śle postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 26
Czerwca (8 Lipca) 1834 r. Nr. 11,227, a co do reszty innych,
tegoż postanowienia i prawa Sejmowego z r. 1830.

Art. 9.

Doświadczenie naucza, że kobiety po ich wyleczeniu z szpi-
tala Ś-go Łazarza wychodzące, pozostawione bez opieki i dozo-
ru nad niemi, wracają do życia nierządnego, a coraz bardziej

ни и, подъ вліяніемъ возрастающей безнравственности, становятся наконецъ скорѣе вредными, нежели приносящими какую либо пользу обществу. Поэтому вмѣняется Помощнику Подсудка Судно-Полицейскаго Отдѣленія въ главную обязанность обращать особенное вниманіе на женщинъ этого рода. О каждой женщинѣ, вышедшей изъ больницы, онъ долженъ составить протоколъ и таковой тщательно сообразить; если же эта женщина не имѣетъ постоянного жительства и средствъ къ содержанию и окажется, что она находится въ услуженіи, откуда была прямо отправлена въ больницу, или же недавно выбыла изъ мѣста служенія, то таковую слѣдуетъ отправить въ Контрольную Управу частныхъ служителей для приисканія ей мѣста. Но, если окажется, что она мѣстная бродяга, то отослать ее въ рабочій домъ, иногородную же отправить на послѣднее мѣсто жительства.

Ст. 10.

Случается, что многія лица, по причинѣ старости, увѣчья, слабости здоровья и безсилія, не имѣя возможности собственными трудами приобрѣтать необходимыя средства къ жизни, предаются бродячеству и нищенству; такія лица должны быть помѣщаемы въ рабочемъ домѣ, или же въ Благотворительномъ Институтѣ, тѣ же, которыя, сверхъ удостовѣренія о хорошемъ поведеніи своемъ, представляютъ еще доказательства и о постоянномъ мѣстожительствѣ, могутъ получить разрѣшеніе на собираніе подаяній въ назначенномъ мѣстѣ, при костелѣ, съ тѣмъ однако предостереженіемъ, что, если они будутъ замѣчены въ выпрашиваніи милостыни въ другихъ мѣстахъ, въ такомъ случаѣ будутъ задержаны и отправлены въ рабочій домъ.

Ст. 11.

Помощникъ Подсудка Судно-Полицейскаго Отдѣленія обязанъ присутствовать въ засѣданіяхъ Попечительнаго Совѣта

demoralizując się, stają się wreszcie więcej szkodliwe, niż jakkolwiek pożytek towarzystwu przynoszące. Dla czego głównym także obowiązkiem będzie Pomocnika Podśędka Wydziału Sądowo-Policyjnego, całą uwagę zwracać na kobiety tego rodzaju. Obowiązany on jest z każdej kobiety, ze szpitala odesłanej, spisać protokół i takowy ściśle wyrozumieć, a jeżeli kobieta ta, stałego mieszkania i sposobu utrzymania się nie wykaze, a jest służką, wprost ze służby do szpitala odesłaną, lub niedawno z tej wyszłą, należy ją przedstawić biurowi Kontroli służących, po dalsze dla niej przeznaczenie, a jeżeli jest włóczęgą miejscową, do domu pracy i przytulku, zaś obcą, do miejsca ostatniego pobytu odesłać wypada.

Art. 10.

Trafia się, iż wiele osób, jedynie z powodu wieku podeszłego, kalectwa, słabowitego zdrowia, lub niemocy, niemogąc zarobić sobie na pierwsze potrzeby życia i utrzymania, oddaje się żebractwu i włóczęgostwu; osoby takie winny być pomieszczone w domu pracy i przytulku, lub w Instytucie Dobroczynności, a te, któreby wykazały, obok dobrej konduity, stałe zamieszkanie, mogą mieć nadto udzielone upoważnienie zbierania jałmużny, przy oznaczonym dla siebie kościele, z tém wyraźnem obostrzeniem, że gdzieindziej na zebranie spostrzeżone, ujętemi, i do domu zarobkowego, zakwalifikowanemi zostaną.

Art. 11.

Pomocnik Podśędka Wydziału Sądowo-Policyjnego obowiązany jest bywać na posiedzeniach Rady Opiekunczej do-

рабочаго дома, сноситься съ начальствомъ Благотворительнаго института и содержательницею казенной прачечной, съ цѣлю соглашенія относительно способа пересылки имъ нуждающихся въ призрѣніи, а равно для успѣшнаго каждый день размѣщенія безпріютныхъ бродягъ и нищихъ, чтобы такимъ образомъ избавить общество отъ назойливыхъ нищихъ и совершенія воровства.

Ст. 12.

Бродяги и нищіе, пойманные на воровствѣ или при продажѣ украденныхъ вещей, по произведеніи предварительнаго дознанія, какъ о воровствѣ, такъ и о бродяжествѣ, Помощникомъ Подсудка, должны быть представлены на рѣшеніе въ Полицейскій Судъ, который окончательно разберетъ это дѣло; если же рѣшеніе по оному превышаетъ власть его, въ такомъ случаѣ онъ представляетъ обвиненнаго въ Уголовный Судъ, съ условіемъ возвращенія его послѣ исполненія надъ нимъ наказанія за воровство.

Варшава, 4 Февраля 1835 года.

И. д. Военнаго Генераль-Полиціймейстера Дѣйствующей Арміи и Вице-Президента г. Варшавы, Генераль-Маіоръ
(подписано) *Стороженко*.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія настоящую инструкцію утверждаетъ по всѣмъ статьямъ.

Варшава, 2 (14) Февраля 1835 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій
(подписано) *Головинъ*.

му pracy i przytułku, znosić się z Władzą nad Instytutem Dobroczytności przełożoną, oraz z entrepreneurką pralni skarbowej; a to, tak dla porozumienia się względem manipulacyi przesyłania osób przytułku potrzebujących, jak równie mienia tej wiadomości, iżby każdego dnia, był w stanie skutecznie rozporządzić włóczęgami i żebrakami, umieszczenia potrzebującymi, a tém samém publiczność zasłonić od natrętnego żebractwa i spełniania rozlicznych kradzieży.

Art. 12.

Włóczęgi i żebraki, na uczynku kradzieży, lub w czasie przedaży rzeczy kradzionych przytrzymani, po wyinstruowaniu całkowitej sprawy, tak co do kradzieży, jak i włóczęgowstwa, przez Pomocnika Podсудка przedstawieni być powinni pod za wyrokowanie Sądu Policyjnego, który rzecz stanowczo rozpozna, lub jeżeli to attrubucyę jego przechodzić będzie, obwinionego na drogę właściwą kryminalną, z postanowieniem powrotu po wycierpianej karze za kradzież, prześle.

w Warszawie, dnia 4 Lutego 1835 r.

p. o. Wojennego General-Policmajstra Czynnjej Armii
i Vice-Prezydenta miasta Warszawy, General-Major
(podpisano) *Storozenko*.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, instrukcyę niniejszą we wszystkich punktach zatwierdza.

w Warszawie, dnia 2 (14) Lutego 1835 r.

Dyrektor Główny Prezydujący,
(podpisano) *E. Gołowin*.

№ 6.

Распоряжение объ употреблении лицъ, содержащихся въ рабочемъ домѣ, въ помощь пожарной командѣ, для очистки торговыхъ площадей въ г. Варшавѣ.

(9 (21) Ноября 1839 г.)

Въ Попечительный Совѣтъ рабочаго дома.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Исправляющій должность Варшавскаго Оберъ-Полицеймейстера, Генераль-Маіоръ Соболевъ, отзывомъ отъ 8 (20) Сентября сего года, за № 55,284, въ Управление Варшавскаго Военнаго Губернатора послѣдовавшимъ, просилъ распоряженія, чтобы къ четыремъ площадямъ, на которыхъ устроены базары по понедельникамъ, средамъ и пятницамъ, были присылаемы бесплатно по нѣскольку человекъ изъ рабочаго дома, съ метлами и топорами, въ послѣбазарные дни, т. е. по вторникамъ, четвергамъ и субботамъ, съ тѣмъ, чтобы они помогали пожарнымъ служителямъ сметать нечистоты на площадяхъ въ кучи, подобно тому, какъ это дѣлается при домахъ частныхъ владѣльцевъ.

Правительственная Коммисія, имѣя въ виду поясненный отзывъ, сообщенный ей Предсѣдательствующимъ въ оной Главнымъ Директоромъ, и, въ засѣданіи своемъ 21 Октября (2 Ноября), принявъ въ соображеніе: что Управитель рабочаго дома, получая отъ города значительное вспомошествованіе, дѣйствительно обязанъ оказывать требуемое содѣйствіе, постановила сдѣлать соответственное по сему предмету распоряженіе и сообщить оное Попечительному Совѣту рабочаго дома, съ тѣмъ однакожъ условіемъ:

№ 6.

Rozporządzenie, iż osadzeni w domu przytułku i pracy, używani być mają w pomoc Straży pożarnej, do zamiatania placów targowych w mieście Warszawie.

(d. 9 (21) Listopada 1839 r.)

do
Rady Opiekuńczej domu przytułku i pracy.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

P. o. Warszawskiego Ober-Policmajstra Generał-Major Soblew, w odezwie na dniu 8 (20) Września r. b. Nr. 55,284, do Urzędu Warszawskiego Wojennego Gubernatora uczynionej, żądał, aby do czterech placów, na których się odbywają targi w Poniedziałki, Środy i Piątki, dawanych było bezpłatnie po kilku ludzi z domu przytułku i pracy z mietłami i toporkami, w każdy następny dzień po odbyciu się targu, a mianowicie we Wtorki, Czwartki i Soboty, tak, aby oni w pomoc straży pożarnej, wszelkie nieczystości na placach zmiatali na kupki, jak to przed domami prywatnych właścicieli się dopełnia.

Odezwę takową, Kommissya Rządowa mając sobie z woli Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Rządowej odesłaną, na posiedzeniu swém z dnia 21 Października (2 Listopada) r. b., zważywszy:

iż Intendent domu przytułku i pracy znaczny pobierając zasiłek z miasta, rzeczywiście w obowiązku jest żadaną tę przysługę dopełniać, postanowiła wydać stosowne w téj mierze zarządzenia Radzie Opiekuńczej domu przytułku i pracy, z tém jednak zastrzeżeniem:

1) что, по сношении Исправляющего должность Вице-Президента съ Попечительнымъ Совѣтомъ рабочаго дома, должно быть опредѣлено постоянное число людей, какое институтъ обязанъ будетъ доставлять бесплатно;

2) что люди эти, во время очистки торговыхъ площадей, должны находиться подъ надзоромъ полицейскихъ служителей, которые должны приходить за ними въ рабочій домъ и отводить ихъ съ площади обратно въ заведение;

3) что для этого надзора долженъ быть назначенъ особый надзиратель, на которомъ бы лежала отвѣтственность за всякіе предосудительные поступки этихъ людей и за употребленіе ихъ къ другимъ работамъ а не къ очисткѣ базарныхъ площадей;

4) что назначеніе людей на эти работы будетъ зависѣть отъ Смотрителя заведения, а надзиратель, принимающій ихъ для отвода на работы, не имѣетъ права выбирать людей въ заведеніи, или отказываться отъ приѣма назначенныхъ; и

5) наконецъ, заведеніе ни въ какомъ случаѣ институтъ не обязанъ давать своихъ сторожей къ людямъ, бесплатно отпускаемымъ для очистки торговыхъ площадей.

О чемъ Правительственная Коммисія увѣдомляя Попечительный Совѣтъ, поручаетъ принять къ руководству вышеизъясненное распоряженіе.

Варшава, 9 (21) Ноября 1839 года.

По порученію Главнаго Директора, и. д. Директора Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) А. фонъ Шульцъ.

№ 9,074.

1) że za zniesieniem się p. o. Vice-Prezydenta z Radą Opiekunczą domu przytułku i pracy, ustanowioną być ma stała ilość ludzi, jaką instytut obowiązany będzie bezpłatnie dostarczać;

2) że ludzie ci mają być dozorowani przy zmiataniu placów targowych przez dozorców policyjnych, którzy po nich przychodzić będą do domu przytułku i pracy i odprowadzać ich do tegoż zakładu;

3) że do tego dozoru przeznaczony będzie oddzielny dozorca, któryby był odpowiedzialnym za wszelkie złe postęпки ludzi, i za użycie ich do innych posług jak zmiatanie targów;

4) że przeznaczenie ludzi do téj posługi, należeć będzie do Nadzorcy instytutu, i dozorca, odbierający ich do roboty, nie będzie miał prawa wybierać ich sobie z instytutu, lub odmawiać przyjęcia przeznaczonych;

5) nakoniec, w żadnym razie instytut nie będzie w obowiązku do dawania swoich strażników do ludzi, bezpłatnie do zmiatania targów posyłanych.

O czém Kommissya Rządowa zawiadamiając Radę Opiekunczą, zastosowanie się do powyższego rozporządzenia poleca.

w Warszawie, dnia 9 (21) Listopada 1839 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,
p. o. Dyrektora Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) A. von Schultz.

Nr. 9,074.

N° 7.

Инструкція для рабочаго дома.

(7 (19) Іюля 1844 года).

О ВНУТРЕННЕМЪ УСТРОЙСТВѢ И БЛАГОЧИНІИ ВЪ ВАРШАВСКОМЪ РАБОЧЕМЪ ДОМѢ.

ГЛАВА I.

О порядкѣ отправленія, приѣма и увольненія лицъ, подлежащихъ заключенію въ рабочемъ домѣ.

Ст. 1.

Рабочій домъ учреждается для содержанія въ немъ и занятія полезными работами бродягъ, праздношатающихся, нищихъ и вообще людей дурнаго поведенія, отсылаемыхъ туда мѣстною полицейскою властью.

Ст. 2.

Заведеніе сіе будетъ состоять изъ двухъ особыхъ отдѣленій: мужескаго и женскаго, устроенныхъ такъ, чтобы между ними не было никакого сообщенія.

Ст. 3.

Въ мужеское отдѣленіе полицейская власть отсылаетъ:

- a) пойманныхъ на улицахъ г. Варшавы бродягъ, не имѣющихъ постоянного мѣста жительства и приличныхъ средствъ къ содержанію;

N° 7.

Instrukcyя dla Domu Przytułku i Pracy.

(d. 7 (19) Lipca 1844 r.)

URZĄDZENIE WEWNĘTRZNEGO PORZĄDKU I KARNOŚCI DLA DOMU PRZYTUŁKU I PRACY W WARSZAWIE.

TYTUŁ I.

O odsyłaniu, przyjmowaniu i wypuszczaniu osób, dla których Dom Przytułku i Pracy jest przeznaczony.

Art. 1.

Dom Przytułku i Pracy przeznaczony jest do przyjmowania i zatrudnienia użyteczną pracą włóczęgów, próżniaków, żebraków i ludzi złego życia, przez Władzę policyjną miejscową nadesłanych.

Art. 2.

Dom ten mieścić będzie dwa główne oddziały, to jest mężczyzn i kobiet, tak urządzone, ażeby między niemi żadnej komunikacyi nie było.

Art. 3.

Do oddziału mężczyzn, odsyłać będzie Władza policyjna:

- a) włóczęgów, zatrzymanych na ulicach Warszawy, bez stałego zamieszkania i godziwych środków utrzymania będących;

- b) нищенствующихъ по улицамъ, какъ способныхъ, такъ и неспособныхъ къ труду;
- c) частныхъ служителей, не имѣющихъ мѣста болѣе трехъ мѣсяцевъ;
- d) арестантовъ, отпускаемыхъ изъ тюремныхъ домовъ и лишенныхъ средствъ къ заработкамъ и не имѣющихъ пристанища.

Ст. 4.

Въ женскомъ отдѣленіи помѣщаются:

- a) публичныя женщины, выписываемыя изъ больницы Св. Лазаря по излеченіи и не желающія оставаться въ публичныхъ домахъ, если притомъ онѣ не имѣютъ постоянного мѣстожителства и позволительныхъ средствъ къ содержанію;
- b) женщины, нищенствующія по улицамъ, какъ способныя, такъ и неспособныя къ труду;
- c) женщины, не имѣющія постоянного мѣстожителства и занятій и притомъ предающіяся праздношатательству и разврату;
- d) женщины, отпускаемыя изъ тюремныхъ домовъ и не имѣющія пристанища, ни средствъ къ пропитанію себя честнымъ трудомъ;
- e) служанки, которыя, оставивъ службу, остаются уже болѣе трехъ мѣсяцевъ безъ мѣста и не имѣютъ притомъ никакихъ постоянныхъ и честныхъ занятій.

Ст. 5.

Никто не можетъ быть принятъ въ рабочій домъ иначе, какъ за свидѣтельствомъ Оберъ-Полиціймейстера или полицейскаго Суда, съ означеніемъ причинъ и срока заключенія въ семъ заведеніи.

- b) żebraków ulicznych, tak zdolnych, jako i zupełnie niezdolnych do pracy;
- c) służących, którzy znajdują się bez służby więcej jak trzy miesiące;
- d) więźni, wychodzących z więzień karnych, a pozbawionych zarobku i schronienia.

Art. 4.

W oddziale kobiet mieścić się będą:

- a) kobiety publiczne, wychodzące po wyleczeniu z szpitala Ś-go Łazarza, jeżeli w domach publicznych nie chcą pozostać i nie wskażą, ani stałego zamieszkania, ani uczciwego sposobu utrzymania się;
- b) kobiety żebrzące po ulicach, tak zdadne, jakoteż niezdatne do pracy;
- c) kobiety bez stałego zamieszkania i zatrudnienia, oddające się włóczęgostwu i nierządowi;
- d) kobiety wychodzące z więzienia, a niemające schronienia i godziwego zarobku;
- e) służące, które, wyszedłszy ze służby, pozostawały więcej nad trzy miesiące bądź bez niej, bądź bez jakiego stałego i uczciwego zatrudnienia.

Art. 5.

Żadna osoba nie będzie inaczej przyjęta do domu przytułku i pracy, jak za ekspedycją Ober-Policmajstra, lub Sądu policyjnego, w której wyrażone być mają powody zatrzymania i czas na jaki odesłana jest do tego instytutu.

Ст. 6.

Попечительный Советъ рабочаго дома имѣетъ право отказать въ принятіи лицъ, подлежаще въ сіе заведеніе отосланныхъ, по предварительному впрочемъ сношенію о томъ съ Оберъ-Полицеймейстеромъ и не удаляя подлежаще присланныхъ лицъ изъ заведенія, до полученія отъ Оберъ-Полицеймейстера увѣдомленія о причинахъ задержанія оныхъ. Въ случаѣ же возникшихъ по сему предмету споровъ, Советъ представить о томъ на разрѣшеніе Главнаго Попечительнаго Совета Благотворительныхъ Заведеній.

Ст. 7.

Во время рекрутской переписи, лица, подлежащія набору и находящіяся въ это время въ заведеніи, должны быть представляемы въ Рекрутское Присутствіе, по его востребованію. По истеченіи срока ихъ заключенія, они отсылаются въ Магистратъ для представленія ихъ въ Высшую Военноприемную Коммисію, которая постановляетъ о ихъ способности, или неспособности къ военной службѣ.

Ст. 8.

Увольненіе лицъ изъ рабочаго дома зависитъ отъ Попечительнаго Совета, который въ этомъ случаѣ руководствуется слѣдующимъ общимъ правиломъ: что каждый долженъ содержаться въ заведеніи до истеченія срока, назначеннаго ему подлежащею властію, по распоряженію которой онъ былъ доставленъ; при этомъ допускаются слѣдующія исключенія:

- а) если за бродягою или нищимъ будетъ дано поручительство осѣдлыхъ и отвѣтственныхъ родственниковъ или другихъ лицъ въ томъ, что виновный не будетъ впредь совершать тѣхъ проступковъ, за которые со-

Art. 6.

Rada Opiekuńcza domu przytułku i pracy mocną będzie odmówić przyjęcia osoby niewłaściwie do instytutu nadesłanej, za poprzedniem wszakże zniesieniem się w tej mierze z Ober-Policmajstrem i zatrzymując w zakładzie osobę niewłaściwie nadesłaną, póki wyjaśnienia powodów jej zatrzymania od Ober-Policmajstra nie otrzyma. Wrazie sporu w tej mierze, przedstawi Rada okoliczność do decyzji Rady Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych.

Art. 7.

W czasie spisu wojskowego, kwalifikujący się do niego, a pod ten czas w instytucie zatrzymani, mają być Delegacyi Zaciągowej przedstawieni, na jej wezwanie. Po wyjściu czasu ich zatrzymania, odstawieni będą do Magistratu, dla przedstawienia ich Wyższej Kommissyi Zaciągowej, celem wyrzeczenia, czy do wojska się kwalifikują lub nie.

Art. 8.

Uwolnienie osób z domu przytułku i pracy zależy od Rady Opiekuńczej, wczém służyć jej będzie za ogólną zasadę, że każdy pozostać powinien w instytucie do czasu, na jaki przez właściwą Władzę był przysłany; wyjątkiem od tej zasady będzie:

- a) danie poręki przez osiadłych i odpowiedzialnych krewnych, lub inne osoby, za tułaczem i żebrakiem, iż się nie dopuści więcej przekroczenia, za które jest przy-

держался въ заведеніи, и если притомъ онъ былъ уличенъ въ нихъ первый разъ;

- b) если виновный, присланный въ заведеніе, въ первый или во второй разъ, или же, будучи извѣстенъ Смотрителю своимъ примѣрнымъ поведеніемъ во время нахождения въ заведеніи, поступаетъ на службу или же въ мастерскую, для обученія. Въ каждомъ изъ поименованныхъ двухъ случаевъ, Совѣтъ властенъ увольнять содержащееся въ заведеніи лицо, хотябы даже срокъ заключенія его не кончился.

Ст. 9.

Лица, отпускаемые изъ заведенія на волю, по истеченіи назначеннаго приговоромъ срока, снабжаются 10-дневными билетами, за подписью одного изъ Членовъ Попечительнаго Совѣта и Секретаря Канцеляріи заведенія, съ цѣлью пріисканія себѣ въ продолженіи этого времени службы или другихъ средствъ къ приличному содержанію. Предъявитель такого билета, до истеченія опредѣленнаго въ ономъ срока, не можетъ быть задержанъ полиціею какъ бродяга.

Ст. 10.

Въ заведеніи должна находиться родословная книга, въ которую вносятся каждое задержанное лицо тотчасъ по прибытіи его въ заведеніе. Кроме того, Смотритель долженъ вести особый контроль о состояніи населенія заведенія, по установленному образцу. Таковой контроль долженъ быть заведенъ на каждый мѣсяцъ въ особой тетради, и заключать въ себѣ свѣдѣнія о ежедневномъ состояніи населенія, а также объ употребленіи онаго на платныя работы, какъ въ самомъ заведеніи, такъ и внѣ онаго. Контроль этотъ, по засвидѣтельствованіи онаго Попечительнымъ Совѣтомъ на основаніи мѣстныхъ ревизій, долженъ служить главнымъ основаніемъ всей стечности заве-

трыманы, jeżeli się onegoż po raz pierwszy dopuścił;

- b) wzięcie do służby, lub do terminu osoby przytrzymanej, jednakże tylko takiej, która po raz pierwszy lub drugi do zakładu jest odesłana, lub z wzorowego w instytucie prowadzenia się, przez Nadzorcę jest zaleconą. W każdym z tych dwóch przypadków, ma Rada prawo wypuszczać zatrzymanego w swoim zakładzie, chociażby czas zatrzymania nie był upłynął.

Art. 9.

Wychodzącym na wolność z instytutu, po upływie czasu skazania, udzielane będą karty 10-cio dniowe, opatrzone podpisem jednego z Członków Rady Opiekunczej i Sekretarza Kancleryi instytutowej, które posłużą im do poszukiwania przez powyższy przeciąg czasu służby lub sposobu do przyzwoitego utrzymania się. Osoba taką kartą opatrzoną, do czasu upływu zastrzeżonego w niej terminu, jako włóczęga przez policję zatrzymaną być nie może.

Art. 10.

Utrzymywana być ma w instytucie księga rodowodu, w której każda zatrzymana osoba, zaraz za przybyciem do instytutu, zapisaną być powinna; prócz tego prowadzić będzie Nadzorca kontrolę stanu ludności, podług przyjętego wzoru, takowa kontrola będzie na każdy miesiąc w oddzielnym zeszycie założona, w niej wykazywać się powinien każdodzienny stan ludności, a razem i użycie onęj do robót płatnych, wewnątrz instytutu lub za jego obrębem; kontrola ta, przez Radę Opiekunczą, na mocy miejscowych rewizyj, poświadczona, służyć będzie za główną podstawę do całej rachunkowości instytutowej i dla

денія, а потому долженъ быть веденъ съ величайшею точностью и акуратностью и подъ отвѣтственностью Смотрителя.

Ст. 11.

На основаніи упомянутого контроля, Смотритель обязанъ представлять ежедневные рапорты о состояніи населенія въ Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній. Одинъ экземпляръ такого рапорта хранится въ канцеляріи заведенія, для представленія онаго знатнѣйшимъ лицамъ, посѣщающимъ по своей должности заведеніе.

Сверхъ того, Смотритель обязанъ представлять въ каждое воскресенье еженедѣльные рапорты о движеніи населенія, въ Магистратъ г. Варшавы и въ Канцелярію Военнаго Губернатора, и, независимо отъ сего, ежемѣсячные рапорты о движеніи населенія, по истеченіи каждаго перваго числа, въ Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Ст. 12.

Въ случаѣ внезапной смерти лица, заключеннаго въ заведеніи, Смотритель обязанъ донести о томъ тотчасъ мѣстной полиціи и притомъ озаботиться составленіемъ акта о кончинѣ, согласно существующимъ правиламъ.

ГЛАВА II.

О внутреннемъ благоустройствѣ и о содержаніи чистоты въ помѣщеніи и между заключенными.

Ст. 13.

Смотритель обязанъ содержать постоянно все зданіе заведенія въ исправномъ по возможности состояніи, и производить

тего utrzymywaną być powinna z największą wiernością i akuracnością, za co Nadzorca jest odpowiedzialny.

Art. 11.

Na zasadzie wspomnionej kontrolli, obowiązany jest Nadzorca każdodziennie zdawać rapporta o stanie ludności Radzie Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych.

Jeden egzemplarz takiego rapportu, zachowany być ma w Kancellaryi instytutowej, dla przedstawienia go znakomitym osobom, któreby z urzędu Instytut zwiedzały.

Prócz tego składać będzie Nadzorca rapporta tygodniowe o ruchu ludności, co niedziela, w Magistracie miasta Warszawy i w biurze Gubernatora Wojennego. Nadto rapport miesięczny o ruchu ludności, po każdym pierwszym miesiąca, przedstawionym być ma Radzie Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych.

Art. 12.

Na przypadek nagłej śmierci osoby w Instytucie zatrzymanej, winien Nadzorca policyi miejscowej niezwłocznie o tém donieść, nadto dopilnować, aby akt zejścia, stosownie do istniejących praw i przepisów, był sporządzony.

TYTUŁ II.

Utrzymanie wewnętrzne porządku i czystości lokali i osób.

Art. 13.

Obowiązkiem jest Nadzorcy utrzymywać cały gmach instytutowy zawsze w jak najlepszym stanie, skutecznie wszel-

въ ономъ всякія мелкія починки съ помощью содержимыхъ въ заведеніи лицъ; о всѣхъ же поврежденіяхъ, требующихъ для исправленія значительныхъ издержекъ, онъ обязанъ доводить тотчасъ до свѣдѣнія Попечительнаго Совѣта. Никакія объясненія съ его стороны не будутъ приняты въ уваженіе и не освободятъ его отъ отвѣтственности, если во время посѣщенія заведенія начальникомъ замѣчены будутъ въ зданіи какія либо неисправленныя поврежденія.

Ст. 14.

Не принимаются равноѣрно въ уваженіе никакія со стороны Смотрителя объясненія, въ случаѣ несодержанія имъ въ надлежащей чистотѣ какой нибудь части институтскаго или экономическаго помѣщенія; напротивъ того, принимается за правило, что въ публичномъ заведеніи, въ которомъ помѣщается значительное число людей, вся отвѣтственность за нечистоту и беспорядокъ падаетъ единственно на Смотрителя и должна быть вѣнана ему одному въ вину, но чтобы онъ не могъ отговариваться незнаніемъ своихъ обязанностей, для этого постановляются слѣдующія подробныя правила о порядкѣ содержанія зданія заведенія.

Ст. 15.

Ежегодно весною, не позже 15 Мая, всѣ залы и корридоры, какъ въ самомъ заведеніи, такъ и въ хозяйственныхъ строеніяхъ, должны быть выбѣлены известкою, а стѣны внизу выкрашены сѣрою клеевою краскою; сіи послѣднія должны быть по мѣрѣ надобности, для надлежащей чистоты, обновляемы почаще. Кухня заведенія должна быть выбѣливаема и обновляема столько разъ, сколько сіе окажется необходимымъ для содержанія въ ней величайшей опрятности. Внѣшнее обновленіе зданія производится не иначе, какъ съ особаго разрѣшенія высшей власти.

kie drobne reparacye, za pomocą osób osadzonych, a przedstawiać natychmiast Radzie Opiekunczej wszelkie takie uszkodzenia lokali, któreby bez nakładów naprawione być nie mogły. Żadna wymówka z jego strony przyjętą nie będzie i od odpowiedzialności go nie uwolni, gdyby zwiedzający instytut zwierzchnik, jakiegokolwiek rodzaju w nim uszkodzenie niezreparowane znalazł.

Art. 14.

Nie przyjmuje się także żadnej wymówki ze strony Nadzorcy, gdyby jakakolwiek część lokalu instytutowego, lub economicznego w największej czystości nie miała być utrzymaną; przeciwnie przyjmuje się za zasadę, że w instytucie publicznym, gdzie się znaczna ilość ludzi mieści, nieczystość i nieporządek jedynie tylko winą Nadzorcy być mogą, i na niego samego odpowiedzialność ściągają; aby się zaś nie składał niewiadomością czego się pod tym względem wymaga, wydają się następujące szczegółowe przepisy co do sposobu utrzymania lokalu instytutowego.

Art. 15.

Cały gmach ma być co wiosna, najdalej do piętnastego Maja wewnątrz bielony, tak w salach, jako i w korytarzach i lokalach economicznych, lamperje szare klejowym kolorem dane, odnawiane być mają tak często, jak tego czystość wymaga. Kuchnia instytutowa ma być bielona i odświeżana tak często, jak tego dla utrzymania największego w niej ochędóstwa okaże się potrzeba. Zewnętrzne odświeżanie gmachu, za osobnym upoważnieniem zwierzchniej Władzy, wykonywane będzie.

Ст. 16.

Во всемъ здании заведенія, т. е. въ залахъ, въ корридорахъ и сѣняхъ, полы должны быть содержимы постоянно въ надлежащей чистотѣ и ежедневно выметены, а вымываемы по мѣрѣ необходимости; употребленіе песку для высыпанія половъ, гдѣ бы то нибыло въ заведеніи, положительно воспрещается.

Ст. 17.

Всѣ спальни и рабочія комнаты должны быть ежедневно провѣтриваемы, для того, чтобы въ оныхъ постоянно содержался чистый воздухъ. Особенное вниманіе слѣдуетъ обращать на сохраненіе здороваго воздуха и опрятности въ залахъ, предназначенныхъ для помѣщенія больныхъ, а также на содержаніе въ величайшей чистотѣ и своевременную очистку отхожихъ мѣстъ и каналовъ. Дымовыя трубы отъ отопляемыхъ печей должны быть вытираемы по крайней мѣрѣ два раза въ мѣсяцъ, а въ случаѣ встрѣтившейся надобности—и чаще.

Ст. 18.

Смотритель имѣетъ право, для содержанія въ заведеніи надлежащаго порядка и чистоты, употреблять ежедневно нужное количество заключенныхъ въ заведеніи лицъ. Всѣ издержки по содержанію чистоты будутъ удовлетворяемы изъ кассы заведенія, по представленіи заинтересованными лицами расчетныхъ ведомостей и по утвержденіи ихъ Попечительнымъ Совѣтомъ.

Ст. 19.

Каждое поступающее въ заведеніе лицо подвергается ревизіи, производимой мѣстнымъ фельдшеромъ, въ особой для сего предназначенной комнатѣ, съ цѣлью удостовѣренія: не подвержено ли оно увѣчью, требующему поспѣшнаго леченія, или не одержимо ли оно заразительною болѣзною. Лицамъ, носящимъ бороду, таковая должна быть немедленно сбрита, за исключеніемъ

Art. 16.

Podłogi w całym lokalu instytutowym, tak w salach, jako i sieniach i korytarzach, powinny być zawsze czyste, codziennie zamiatane, a myte tak często, jak tego będzie potrzeba; zakazuje się używanie piasku do wysypywania podłóg gdziekolwiek.

Art. 17.

Każda sala sypialna i robocza ma być codziennie wietrzona tak, aby wszędzie jaknajczystsze powietrze utrzymywać; szczególniej baczości poleca się utrzymywanie zdrowego powietrza i czystości w salach słabych osób, zaleca się także zachowanie największej czystości w kloakach i czuwanie nad regularnem ich wypróżnianiem. Rynsztoki czyścić i kominy wszelkie, które są opalane, dwa razy na miesiąc, a gdzie zajdzie potrzeba i częściej wycierać.

Art. 18.

Nadzorca upoważniony jest do użycia codziennie, dla utrzymania porządku i czystości domu, potrzebnej ilości osób zatrzymanych. Wszystkie wydatki czynione na utrzymanie czystości, zaspakajane będą z Kassy instytutowej, za podaniem likwidacyi przez interessenta i po zatwierdzeniu téjże przez Radę Opiekuńczą.

Art. 19.

Każda do instytutu odesłana osoba, ma być naprzód przez miejscowego felczera, w osobnej do tego przeznaczonej izbie, zrewidowaną, dla przekonania się, czy nie ulega kalectwu wymagającemu spieszного opatrzenia, lub czy nie jest zarażoną. Noszącym brodę będzie takowa natychmiast ogoloną, wyjąwszy tych, którzyby ze zwyczajów religijnych brody nosili;

тѣхъ, для коихъ ношеніе бороды составляетъ религіозный обычай. Женщинамъ же, доставляемымъ въ заведеніе въ третій или болѣе разъ, стригутся волосы у самой головы, въ знакъ неисправимости и повторяющагося бродяжества по городу или тайнаго разврата. Потомъ задержанное лицо отправляется въ мѣстную купальню, для купанья, и затѣмъ получаетъ одежду заведенія. Въ этой одеждѣ оно отправляется въ канцелярію заведенія, для записки его въ родословную книгу и въ контроль.

Ст. 20.

Относительно сохраненія и обращенія вещей, составляющихъ собственность заключенныхъ лицъ, слѣдуетъ руководствоваться больничнымъ Уставомъ для благотворительныхъ заведеній, Высочайше утвержденнымъ 18 Февраля (2 Марта) 1842 года, а именно параграфами онаго 517, 518, 519 и 620 (*).

ГЛАВА III.

О обязанностяхъ и повиновеніи лицъ, заключенныхъ въ заведеніи.

Ст. 21.

Каждое заключенное въ заведеніи лицо должно исполнять со всею строгостію правила своего вѣроисповѣданія, а также питать должное уваженіе къ религіознымъ обрядамъ и священнослужителямъ, дающимъ имъ духовныя наставленія. Сверхъ того, заключенныя лица обязаны безусловно повиноваться и оказывать должное уваженіе не только Начальствующимъ и Смотрителю, но и всѣмъ другимъ должностнымъ лицамъ въ заведеніи. Всякое приказаніе сихъ послѣднихъ по службѣ должно быть ими исполнено безъ малѣйшей отговорки и сопротивленія.

(*) Первые три параграфа помѣщены IV-го отдѣла, въ главѣ IX-ой подъ № 1, а послѣдній—III-го отдѣла, въ главѣ I-ой подъ № 1, заключающихся во II томѣ настоящаго Сборника.

kobietom zaś po raz trzeci, lub więcej razy do instytutu wracającym, ostrzyżone będą włosy przy samej głowie, na znak niepoprawności i powtarzane włóczęgostwo po ulicach miasta lub pokątny nierząd.

Następnie zaprowadzoną będzie zatrzymana osoba do łazienki miejscowej, dla odbycia kąpieli, poczem zostanie ubiór instytutowy. Będąc przebraną, zostanie odesłana do Kancelaryi instytutowej, celem zapisania jęj do księgi rodowodowej i do kontrolli.

Art. 20.

Względem zachowania i obrotu rzeczy, będących własnością osób przytrzymanych, należy zastosować się do ustawy szpitalnej dla Zakładów Dobroczynnych, Najwyżej zatwierdzonej pod dniem 18 Lutego (2 Marca) 1842 roku, a mianowicie § 517, 518, 519 i 620-go (*).

TYTUŁ III.

Obowiązki i karność osób w instytucie zatrzymanych.

Art. 21.

Każda zatrzymana osoba odbywać winna z największą ścisłością obowiązki wyznania swego i być zawsze przejętą poszanowaniem dla obrządków religijnych i dla kapłanów, udzielających im naukę duchowną. Zwierzchnikom swoim, tak Nadzorcy, jako i wszystkim innym osobom, do administracyi instytutowej należącym, winien zatrzymany uległość bezwarunkową i poszanowanie. Każdy rozkaz w obrębie służby przez nich dany, natychmiast bez żadnej wymówki ani sporu, przez niego wykonany być musi.

(*) Pierwsze trzy paragrafy znajdują się w dziale IV, tytule IX-m pod Nr. 1-m, a ostatni paragraf w dziale III, tytule I, pod Nr. 1-m, zawartych w tomie II niniejszego Zbioru.

Ст. 22.

Все заключенныя въ рабочемъ домѣ лица должны быть постоянно заняты работою, какъ въ самомъ заведеніи, такъ и внѣ онаго. Всякая заданная имъ работа должна быть исполняема ими прилежно и безъ малѣйшаго сопротивленія.

Ст. 23.

Заключенныя лица должны довольствоваться такими пищею, одеждою и постелью, какія будутъ имъ доставлены въ заведеніи, согласно ниже, въ главѣ IV, указаннымъ правиламъ, и не имѣютъ права требовать никакихъ другихъ удобствъ или предметовъ.

Ст. 24.

Каждый заключенный долженъ жить въ согласіи съ своими сотоварищами, не бранить ихъ, не оскорблять и не обижать ихъ какимъ бы то ни было образомъ, не подстрекать никого къ худому, ни же подавать другимъ собою соблазнительный примѣръ и ни на кого несправедливо не жаловаться передъ начальствомъ.

Ст. 25.

Запрещаются всякіе ссоры, крики, пѣніе (кроме религиозныхъ пѣсень), стучаніе и всякій шумъ въ какомъ бы то ни было мѣстѣ въ заведеніи, а также употребленіе оскорбительныхъ и неблагопристойныхъ выраженій. Строжайше запрещаются всякія сборища, а тѣмъ болѣе совокупное заявленіе требованій или домогательствъ о чемъ бы то ни было.

Ст. 26.

Каждое заключенное лицо должно соблюдать всевозможную опрятность, какъ въ отношеніи самаго себя, такъ и въ своей

Art. 22.

Wszystkie osoby w domu przytułku i pracy zatrzymane, będą ciągle zajęte pracą, bądź w instytucie, bądź za jego obre-
bem; obowiązkiem jest ściślym każdej wykonywać gorliwie i bez oporu wszelką sobie nakazaną robotę.

Art. 23.

Osoby przytrzymane, poprzestać powinny na żywności, odzieży i posłaniu, jakie im w instytucie, stósownie do przepi-
sów w następnym tytule IV zamieszczonych, dostarczone będą, i nie mają prawa więcej żądać wygód lub przedmiotów ja-
kichbądź, nad to, co dla nich jest przepisane.

Art. 24.

Ze współzatrzymanymi, powinien każdy zostawać wzgo-
dzie, nie łżyć ich, ani nie krzywdzić, ani obrażać ich jakimbądź
sposobem; nikogo nie namawiać do złego, ani zgubnym prze-
wodniczyć mu przykładem, ani oskarżać go niesprawiedliwie
przed zwierzchnikiem.

Art. 25.

Zakazane są kłótnie, krzyki, śpiewy (prócz pieśni nabo-
żnych), sztukanie i hałasy wszelkie w jakimbądź miejscu.
Zakazuje się także używanie słów zelżywych i nieprzyzwoitych.
Zakazane jest jak najmocniej zgromadzanie się, a tém bardziej
gromadne odzywanie, lub dopominanie się czegoś.

Art. 26.

Każda zatrzymana osoba obowiązana jest do zachowania
największej czystości osoby swojej, ubioru i innych rzeczy, so-

одеждѣ и всѣхъ вообще предметахъ, предоставленныхъ ему въ употребленіе; преимущественно же запрещается марать стѣны, скоблить оныя, рисовать или писать по онымъ. Для болѣе опрятности, мужчины должны быть бриты еженедѣльно, исключая тѣхъ, которые обязаны носить бороды по религиозному обычаю.

Ст. 27.

Запрещается безусловно куреніе табаку, игра въ карты, въ кости и всякія другія игры, хотябы во время, свободное отъ работъ, или во время прогулки.

Ст. 28.

Никто не долженъ имѣть при себѣ какихъ бы то ни было острыхъ орудій, или иныхъ предметовъ, могущихъ служить къ вредному употребленію; всѣ подобные предметы, если они будутъ найдены при ревизіи у заключеннаго лица, должны быть отобраны и отданы въ кладовую заведенія.

Ст. 29.

Запрещается смотрѣть въ окна, а тѣмъ болѣе разговаривать черезъ окно съ кѣмъ бы то ни было, не только громко, но и посредствомъ знаковъ, подлѣ опасеніемъ ниже указанныхъ наказаній, налагаемыхъ на виновныхъ по мѣрѣ того, какъ часто повторяется ими недозволенное дѣйствіе.

Ст. 30.

Виновные въ несоблюденіи вышеозначенныхъ правилъ подвергаются слѣдующимъ наказаніямъ, налагаемымъ немедленно послѣ совершенія преступленія въ особо для сего отведенномъ мѣстѣ, а именно:

біе до użytku danych; mianowicie zakazuje się wszelkiego wala-
lania ścian, skrobania onych, pisania i rysowania po nich. Dla
utrzymania czystości, powinni mężczyźni być co tydzień goleni,
wyjąwszy takich, którzyby ze zwyczajów religijnych brody
nosili.

Art. 27.

Palanie tytoniu, granie w karty, w kości i wszelkie inne
gry, chociaż w chwilach wolnych od robót, lub podczas prze-
chadzki, zupełnie są zakazane.

Art. 28.

Żadna osoba nie może mieć przy sobie żadnych narzędzi
ostrych, ani jakiegobądź przedmiotów, do szkodliwego użytku
służyć mogących; co tylko takowego zatrzymany z sobą przynie-
sie, przy rewizyi odebraném i do składu instytutowego złożo-
ném będzie.

Art. 29.

Niewolno jest wyglądać oknem, ani tém bardziej rozma-
wiać z kimbądź przez okno, czy to w głos, czy na migi, pod ka-
rą poniżej wymienioną, a stopniowaną, według mniej więcej
częstego powtarzania przewinienia.

Art. 30.

Kary na przestępujących poprzedzające przepisy są nastę-
pujące, które wymierzane być powinny nieochybnie i niezwłocznie
w przeznaczoném na to miejscu, po popełnioném prze-
stępstwie:

- a) увѣщеванію;
- b) строгому заключенію на хлѣбъ и на воду, отъ двадцати четырехъ часовъ до трехъ сутокъ;
- c) наказанію розгами—до шестнадцати ударовъ.

Ст. 31.

За нерадѣніе въ исполненіи религіозныхъ обязанностей, послѣ тщетныхъ увѣщеваній, заключенное въ заведеніи лицо подвергается строгому заключенію до двадцати четырехъ часовъ.

Ст. 32.

За дерзость и неповиновеніе начальству, какъ въ самомъ заведеніи, такъ и внѣ онаго, во время производства работъ, виновные подвергаются: въ первый разъ, наказанію пятью ударами розогъ, во второй разъ—десятью ударами, а въ третій разъ—шестнадцатью ударами, и, сверхъ того, строгому заключенію на цѣлыя сутки. Симъ наказаніямъ виновный подлежитъ только въ томъ случаѣ, если состояніе здоровья позволяетъ подвергнуть его тѣлесному наказанію; въ противномъ случаѣ онъ наказывается соотвѣтственнымъ арестомъ.

Ст. 33.

За лѣность и оплошность въ работѣ, виновный, въ случаѣ безуспѣшности увѣщеваній, подвергается заключенію съ лишеніемъ обѣда.

Ст. 34.

За ссоры съ сотоварищами, шумъ и всякіе другіе проступки, указанные въ ст. 25 настоящихъ правилъ, въ случаѣ безуспѣшности увѣщеваній, виновный подвергается строгому заключенію отъ одного до трехъ дней, или же соотвѣтственному тѣлесному наказанію.

- a) napomnienie;
- b) areszt ścisły o chlebie i wodzie, od dwudziestu czterech godzin do trzech dni;
- c) chłosta do szesnastu razów różgami.

Art. 31.

Za niedbałość w dopełnianiu obowiązków religijnych, ukarana będzie osoba w instytucie zatrzymana, po bezskuteczném napomnieniu, ścisłym aresztem do dwudziestu czterech godzin.

Art. 32.

Nieposłuszeństwo i zuchwałość przeciw zwierzchnikom, tak w samym instytucie, jakoteż za obrębem onego przy znajdowaniu się na robotach, ściągają na winnego karę pięć razów za pierwszym dopuszczeniem się przewinienia, dziesięć razów za drugim, a szesnaście razów i zamknięcia na dwadzieścia cztery godzin w ścisłym areszcie za trzecim przekroczeniem, jeżeli stan zdrowia karę cielesną wypełniać na niej dozwoli, w przeciwnym razie, stosownym aresztem ukarana zostanie.

Art. 33.

Lenistwo i niedbalstwo w robocie karane będą, wrazie nieskutkowania napomnienia, zamknięciem i odjęciem objadu.

Art. 34.

Kłótnie ze współzatrzymanymi, hałasy i wszelkie przekroczenia, artykułem dwudziestym piątym niniejszego urządzenia objęte, jeżeli napomnienia nie skutkują, karane będą zamknięciem i aresztem ścisłym, od jednego do dni trzech, lub stosowną karą cielesną.

Ст. 35.

Неопрятность, умышленная порча одежды или других предметов, представленных въ употребленіе заключенному лицу, а также другіе проступки противъ внутренняго благочинія, наказываются строгимъ заключеніемъ, съ лишеніемъ обѣда.

Ст. 36.

За побѣгъ изъ заведенія до истеченія срока заключенія, виновный подвергается заключенію отъ трехъ до восьми дней, или соотвѣтственному тѣлесному наказанію. Сверхъ того, все проведенное въ заведеніи, въ наказаніе, время до побѣга, не принимается въ расчетъ.

Ст. 37.

Смотритель властенъ самъ подвергать виновныхъ наказаніямъ первой и второй степени; относительно же третьей степени онъ долженъ испрашивать разрѣшенія Попечительнаго Совѣта; но самое исполненіе наказаній всегда зависитъ отъ непосредственнаго распоряженія Смотрителя.

ГЛАВА IV.

Объ одеждѣ, продовольствіи, отопленіи и освѣщеніи.

а) Продовольствіе.

Ст. 38.

Содержимыя въ заведеніи лица продовольствуются или наравнѣ съ тюремными домами, или же румфордскимъ супомъ, по усмотрѣнію мѣстнаго Попечительнаго Совѣта. Первый спо-

Art. 35.

Nieochędostwo, psucie rozmysłne ubioru i rzeczy sobie oddanych, tudzież inne przestąpienia przepisów wewnętrzного porządku, karane będą zamknięciem w areszcie ścisłym, z odjęciem objadu.

Art. 36.

Zbiegostwo z zakładu, przed wyjściem czasu zatrzymania, karane będzie aresztem od trzech do ośmiu dni, lub stosowną karą cielesną. Nadto czas kary, przed ucieczką w instytucie przebyty, nie będzie liczony.

Art. 37.

Kary pierwszego i drugiego stopnia wymierza Nadzorca; zaś względem trzeciego, odwołuje się poprzednio do Rady Opiekuńczej, lecz wykonanie onych, zawsze bezpośrednio z jego polecenia wypływa.

TYTUŁ IV.

O odzieży, żywności, opale i światle.

а) *Ż y w n o ś ć.*

Art. 38.

Osoby w instytucie umieszczone, albo na sposób więzienia, lub zupełną rumfordzką żywić się mają, co od uznania miejscowej Rady Opiekuńczej zależeć będzie. Wymiary tej pier-

собъ указанъ въ тюремной инструкціи, составъ же румфордскаго супа слѣдующій:

на каждаго человѣка, одинъ разъ въ сутки полагается по одной кварта супа и по два фунта чернаго хлѣба;

по причинѣ скудности матеріаловъ, изъ коихъ составляется румфордскій супъ, таковой не можетъ быть приготовленъ въ меньшей пропорціи, какъ на двадцать пять человѣкъ; приготовляя же оный въ большей пропорціи, напр. на двѣсти двадцать четыре человѣка, потребуется съѣстныхъ припасовъ только на двѣсти человѣкъ и такъ далѣе; и потому число „двадцать пять“ принимается въ основаніе прогрессіи для исчисленія припасовъ, каковыя и будутъ выдаваемы соразмѣрно этому исчисленію, для приготовленія упомянутаго супа.

Каждый день въ недѣлѣ готовится другой румфордскій супъ, а именно:

для двадцати пяти человѣкъ, отпускается:

въ Воскресенье: ячменной крупы три кварталы съ половиною, гороху одна кварта, картофеля одинъ гарнецъ, моркови, пустарнаку или брюквы двѣ кварталы, соли одинъ фунтъ, говядины одинъ фунтъ и шестнадцать лотовъ, говяжьего сала отъ почекъ двадцать четыре лота, петрушки четыре лота, пеклеваннаго хлѣба въ сухаряхъ три фунта; къ этому прибавляется воды пять гарнцевъ и полкварты;

въ Понедѣльникъ: ячменной крупы двѣ кварталы, гороху двѣ съ половиною кварталы, картофеля одинъ гарнецъ съ четвертью, соли одинъ фунтъ, говядины одинъ фунтъ шестнадцать лотовъ, свиного сала шестнадцать лотовъ, луку восемь лотовъ, перцу одинъ лотъ, пеклеваннаго хлѣба въ сухаряхъ три фунта, квасу изъ отрубей пять гарнцевъ и полкварты;

во Вторникъ: ячменной крупы три кварталы и одна кружка, гороху одна кварта съ четвертью, картофеля одинъ гарнецъ, моркови, пустарнаку или брюквы двѣ кварталы, соли одинъ фунтъ, говядины одинъ фунтъ шестнадцать лотовъ, говяжьего сала отъ

wszѣj wskazane sѧ instrukcyjѧ więziennѧ, skład drugiej, to jest zupy rumfordzkiej, będzie nastѣpujacy:

Zupy tѣj kaŹda osoba otrzyma na raz jeden na dobę kwar-
tę jednѧ i chleba razowego funtów dwa.

Dla szczupłosci wiktualów, które wchodzѧ do składu tako-
wѣj zupy, przyrządzanѧ ona być nie moŹe na mniej, jak na
dwadzieścia piѣć osób; obliczajęc zaś potrzebne do niѣj ingre-
dience na wiѣkszѧ ilość, np: na dwieście dwadzieścia cztery osób,
wydaje się wiktualy tylko na dwieście osób i tak nastѣpnie;
liczba wiѣc dwadzieścia piѣć, stanowić będzie progressyę do
obliczenia wiktualów; podług niѣj wydawane będѧ teŹ wiktualy,
do przyrządzania wzmiankowanѣj zupy.

Z kaŹdym dniem w tygodniu odmienna zupa rumfordzka
przyrządzonѧ będzie.

Wydaje się dla 25-u osób:

w Niedzielę — kaszy jęcziennѣj kwart trzy i pół, gro-
chu okragłego kwart jedna, kartofli garniec jeden, marchwi,
pasternaku, lub brukwi kwart dwie, soli funt jeden, mięsa wo-
łowego funt jeden łutów szesnaście, łoju wołowego nerkowego
łutów dwadzieścia cztery, pietruszki łutów cztery, chleba py-
tłowego w grzankach funtów trzy, do tego wody garncy piѣć
i pół kwarty;

w Poniedziałek — kaszy jęcziennѣj kwart dwie, grochu
okragłego kwart dwie i pół, kartofli garniec jeden kwart je-
dna, soli funt jeden, mięsa wołowego funt jeden łutów szesna-
ście, słoniny łutów szesnaście, cebuli łutów ośm, pieprzu łut
jeden, chleba pytlowego w grzankach funtów trzy, barszczu
z otręb piѣć garncy i pół kwarty;

we Wtorek — kaszy jęcziennѣj kwart trzy i kwaterka,
grochu okragłego kwart jedna i kwaterka, kartofli garniec
jeden, marchwi, pasternaku, lub brukwi kwart dwie, soli funt
jeden, mięsa wołowego funt jeden łutów szesnaście, łoju woło-

почекъ двадцать четыре лота, петрушки четыре лота, пеклеваннаго хлѣба въ сухаряхъ три фунта, къ тому воды пять гарнцевъ и полкварты;

въ Среду: ячменной крупы двѣ кварты, гороху три кварты, картофеля двѣ кварты съ половиною, кислой капусты одинъ гарнецъ и полкварты, соли одинъ фунтъ, говядины одинъ фунтъ шестнадцать лотовъ, свиного сала шестнадцать лотовъ, перцу одинъ лотъ, пеклеваннаго хлѣба въ сухаряхъ три фунта, къ тому воды четыре гарнца и три кварты съ половиною;

въ Четвергъ: ячменной крупы три кварты съ половиною, гороху одна кварта, картофеля одинъ гарнецъ, моркови, пустарпаку или брюквы двѣ кварты, соли одинъ фунтъ, говядины одинъ фунтъ шестнадцать лотовъ, говяжьего сала отъ почекъ двадцать четыре лота, петрушки четыре лота, пеклеваннаго хлѣба въ сухаряхъ три фунта, къ тому воды пять гарнцевъ и полкварты;

въ Пятницу: ячменной крупы двѣ кварты, гороху двѣ съ половиною кварты, картофеля одинъ гарнецъ съ четвертью, луку восемь лотовъ, соли одинъ фунтъ, коровьяго масла одинъ фунтъ восемь лотовъ, перцу одинъ лотъ, пеклеваннаго хлѣба въ сухаряхъ три фунта, отрубяннаго квасу пять гарнцевъ и полкварты;

въ Субботу: просеяной крупы одинъ гарнецъ и полкварты, картофеля одинъ гарнецъ, моркови, пустарпаку или брюквы одна кварта, соли одинъ фунтъ, коровьяго масла одинъ фунтъ восемь лотовъ, пеклеваннаго хлѣба въ сухаряхъ три фунта, петрушки восемь лотовъ, къ тому воды пять гарнцевъ и полкварты.

Въ Рождественскій и Великій постъ, по Середамъ и Пятницамъ, вмѣсто коровьяго масла, отпускаются къ означенному супу сельди, считая пятнадцать штукъ на сто человѣкъ, а по Субботамъ, вмѣсто коровьяго масла, берется соотвѣтственная пропорція коноплянаго или льнянаго масла.

wego nerkowego łutów dwadzieścia cztery, pietruszki łutów cztery, chleba pytlowego w grzankach funtów trzy, do tego wody garncy pięć i pół kwarty;

we Środę — kaszy jęczmiennéj kwart dwie, grochu okrągłego kwart trzy, kartofli kwart dwie i pół, kapusty kwaśnéj garniec jeden i pół kwarty, soli funt jeden, mięsa wołowego funt jeden łutów szesnaście, słoniny łutów szesnaście, pieprzu łut jeden, chleba pytlowego w grzankach funtów trzy, do tego wody garncy cztery, kwart trzy i pół;

we Czwartek — kaszy jęczmiennéj kwart trzy i pół, grochu okrągłego kwarta jedna, kartofli garniec jeden, marchwi, pasternaku, lub brukwi kwart dwie, soli funt jeden, mięsa wołowego funt jeden łutów szesnaście, łaju wołowego nerkowego łutów dwadzieścia cztery, pietruszki łutów cztery, chleba pytlowego w grzankach funtów trzy, do tego wody garncy pięć i pół kwarty;

w Piątek — kaszy jęczmiennéj kwart dwie, grochu okrągłego kwart dwie i pół, kartofli garniec jeden kwarta jedna, cebuli łutów ośm, soli funt jeden, masła funt jeden łutów ośm, pieprzu łut jeden, chleba pytlowego w grzankach funtów trzy, barszczu z otrąb garncy pięć i pół kwarty;

w Sobotę — kaszy jaglanéj garniec jeden i pół kwarty, kartofli garniec jeden, marchwi i pasternaku, lub brukwi kwarta jedna, soli funt jeden, masła funt jeden łutów ośm, chleba pytlowego w grzankach funtów trzy, pietruszki łutów ośm, do tego wody garncy pięć i pół kwarty.

W adwent i wielki post, w dni środowe i piątkowe, w miejsce masła, śledzie do zupy rumfordzkiej dawane być mają, licząc piętnaście sztuk na sto osób; w sobotę zaś, w miejsce masła, stosowną ilość oleju zupa kraszoną będzie.

Ст. 39.

Пища эта вообще должна состоять изъ припасовъ здоровыхъ и чистыхъ, и притомъ должна быть надлежащимъ образомъ сварена, посолена и приправлена. Смотря по мѣстнымъ обстоятельствамъ, огородные овощи и крупа, въ предыдущей статьѣ означенные, могутъ быть замѣнены другими, но не иначе, какъ съ особаго разрѣшенія Попечительнаго Совѣта, причемъ слѣдуетъ наблюдать, чтобы установленное количество припасовъ осталось неизмѣненнымъ и чтобы одинъ и тотъ же родъ пищи не повторялся болѣе двухъ разъ.

Ст. 40.

Рационы продовольствія для заключенныхъ лицъ должны быть считаемы за исключеніемъ дня поступленія ихъ въ заведеніе и со включеніемъ дня увольненія изъ онаго.

Ст. 41.

Кушанье готовится въ самомъ заведеніи; съ этою цѣлью Смотритель выбираетъ изъ числа задержанныхъ лицъ одну способную кухарку, а также всю нужную для заведенія прислугу; сверхъ того, при кухнѣ долженъ находиться каждый день по очереди одинъ дежурный изъ числа сихъ же заключенныхъ, который, будучи свидѣтелемъ отпускаемыхъ на кухню припасовъ, могъ бы, въ случаѣ ревизіи, доставить нужныя объясненія, отпускаются ли припасы въ такомъ качествѣ и количествѣ, въ какомъ слѣдуетъ отпускать оныя соразмѣрно числу находящихся въ заведеніи людей.

Ст. 42.

Кухонная и столовая посуды должны всегда содержаться во всевозможной чистотѣ, а именно: мѣдные котлы должны быть,

Art. 39.

Żywność ta powinna być z wiktuałów czystych, zdrowych, dobrze zgotowana, przyzwoicie osolona i okraszona. Wrazie miejscowej potrzeby, leguminy i jarzyny w artykule poprzedzającym przepisane, mogą być zmienione, lecz tylko za wyraźnem upoważnieniem Rady Opiekunczej, zawsze jednak z zachowaniem przepisanej ilości, niemniej z zastrzeżeniem, że jeden gatunek żywności, więcej jak dwa razy nie może być dawany.

Art. 40.

Racje żywności rachowane być mają z wyłączeniem dnia, w którym osoba do instytutu przybywa; dzień zaś wyjścia do żywności włączonym będzie.

Art. 41.

Gotowanie potraw odbywać się ma w instytucie, do czego Nadzorca, z osób zatrzymanych, zdolną kucharkę, tudzież potrzebną usługę zapewnić powinien; prócz tego ma się codziennie znajdować w kuchni na przemianę, jedna z osób zatrzymanych dyżurna, która będąc świadkiem wydawanej żywności, mogłaby, wrazie odbywanych rewizyj, potrzebne udzielać objaśnienia, czyli tyle i takiej wydano żywności, ile na znajdującą się liczbę ludzi wydać należało.

Art. 42.

Naczynia kuchenne, jak równie do rozdawania pokarmów używane, powinny być zawsze czysto utrzymywane, jako to:

по мѣрѣ надобности, вылужены, жестяные же почаще очищаемы, деревянныя ложки, по вымытіи оныхъ, должны храниться въ сухомъ мѣстѣ. Для раздачи порцій должны быть особыя блюда.

b) Объ одеждѣ, обуви и постели.

Ст. 43.

Содержащіеся въ заведеніи мужчины и женщины пользуются для постоянного употребленія особою казенною одеждою.

Мужская одежда состоитъ:

изъ волошки (верхнее платье) изъ сѣраго сукна;
изъ такихъ же зимнихъ штановъ,
изъ тиковыхъ лѣтнихъ штановъ,
изъ шапки изъ сѣраго сукна съ козыркомъ,
изъ чернаго галстука,
изъ рубашки и сапоговъ.

Женская одежда состоитъ:

изъ кофты изъ чернаго сукна,
изъ тиковою юбки лѣтомъ, а изъ сѣраго сукна зимою.
изъ чепца,
изъ головного платка,
изъ чулокъ,
изъ передника,
изъ рубашки и башмаковъ.

Сверхъ того, въ каждой спальнѣ должно находиться соответственное число полотенцевъ, считая по одному на шесть человѣкъ.

Ст. 44.

Постель для лицъ обоего пола, заключенныхъ въ заведеніи, должна быть одинакова и состоять для каждаго лица изъ койки или соломенника, тиковою соломой набитой подушки, холстяной наволочки и шерстянаго одѣяла.

miedziane kotły, w miarę potrzeby wybielane, a blaszane, często szorowane, łyżki zaś drewniane, po wymyciu, w suchości składane. Do rozdawania porcyj mają być pojedyncze miski.

b) O odzieży, obuwiu i pościeli.

Art. 43.

Odzież skarbowa osób zatrzymanych do ciągłego użycia, będzie oddzielna dla mężczyzn, a oddzielna dla kobiet.

Dla mężczyzn składać się ma:

z wołoszki z sukna szarego,
z spodni tegoż koloru na zimę,
z spodni drelichowych na lato,
z czapki z sukna szarego z rydelkiem,
z chalsztuka czarnego,
z koszuli i butów.

Dla kobiet składać się będzie:

z kaftana z sukna czarnego,
z spodnicy na lato drelichowej, na zimę zaś z sukna szarego,
z czepka,
z hustki,
z pończoch,
z fartucha,
z koszuli i trzewików.

Oprócz tego dostarczoną będzie na każdą salę sypialną stosowna liczba ręczników, licząc jeden na sześć osób.

Art. 44.

Pościel dla obojęj płci, zatrzymanych w domu przytułku i pracy, ma być następująca dla każdej osoby: hangemata lub siennik, poduszka drelichowa pod głowę słomą wypchana, po-włóczka płocienna, niemniej deka wełniana do nakrywania.

Ст. 45.

Количество матеріаловъ на заготовленіе вышеисчисленной одежды, бѣлья и постели полагается слѣдующее:

- 1) шесть локтей и шестнадцать дюймовъ сѣраго сукна, шириною въ два локтя, на волошку, штаны и фуражку;
- 2) три дюйма чернаго сукна на галстукъ съ нагрудникомъ;
- 3) девять локтей тринадцать дюймовъ льнянаго холста на подбивку къ вышеозначеннымъ предметамъ;
- 4) четыре съ половиною локтей тика на одну пару лѣтнихъ штановъ;
- 5) два локтя десять дюймовъ чернаго сукна на кофту для женщины;
- 6) три локтя восемнадцать дюймовъ сѣраго сукна на зимнюю юбку;
- 7) пять локтей двѣнадцать дюймовъ тика на лѣтнюю юбку;
- 8) восемнадцать дюймовъ холста на чепецъ;
- 9) одинъ локоть двѣнадцать дюймовъ полосатаго тика на передникъ;
- 10) одинъ локоть шесть дюймовъ холстины на двѣ полукосынки;
- 11) пять локтей шесть дюймовъ холста на подбивку кофты и юбки;
- 12) пять локтей полотна на одну мужескую или женскую рубашку;
- 13) три локтя холста на полотенце;
- 14) восемь локтей двѣнадцать дюймовъ тика на соломенникъ или койку и подушку;
- 15) два локтя холста на одну наволочку.

Ст. 46.

Въ отношеніи долговременности употребленія одежды и постели принимаются слѣдующія правила:

Art. 45.

Użycie materyałów na powyżej wyszczególnioną odzież, bieliznę i poślanie, przepisuje się następującej ilości:

- 1) na wołoszkę, spodnie i furazerkę, sukna szarego łokci sześć cali dwanaście, które trzymać powinno w szerokość łokci dwa;
- 2) na halsztuk z napiersnikiem, sukna czarnego cali trzy;
- 3) na podszewkę do podszycia powyższych przedmiotów, płótna lnianego łokci dziewięć cali trzynaście;
- 4) na spodnie letnie, drelichu łokci cztery i pół;
- 5) na kaftan dla kobiety, sukna czarnego łokci dwa cali dziesięć;
- 6) na spodnicę zimową, sukna szarego łokci trzy cali ośmnaście;
- 7) na spodnicę letnią, drelichu łokci pięć cali dwanaście;
- 8) na czepek, płótna cali ośmnaście;
- 9) na fartuch, drelichu w paski łokieć jeden cali dwanaście;
- 10) na dwie półchustki rogówki, płócienka łokieć jeden cali sześć;
- 11) na podszewkę do kaftana i spodnicy, płótna łokci pięć cali sześć;
- 12) na koszulę męzką lub kobiecą, płótna łokci pięć;
- 13) na ręcznik, płótna łokci trzy;
- 14) na siennik lub hangematę i poduszkę, drelichu łokci ośm cali dwanaście;
- 15) na powłoczkę, płótna łokci dwa.

Art. 46.

Co do trwałości odzieży i pościeli, przyjmuje się za zasadę jak następuje:

волошка, суконные зимніе штаны, фуражка, галстукъ и тиковые лѣтніе брюки должны быть употребляемы одинъ годъ; кофта, чепецъ, платокъ, передникъ и чулки — одинъ годъ; зимняя суконная юбка — два года; тиковая юбка — два года; двѣ пары башмаковъ — одинъ годъ; двѣ пары сапоговъ съ новыми подметками — одинъ годъ; соломенникъ или койка и подушка — два года; одѣяло — четыре года; наволочка — одинъ годъ; полотенце — одинъ годъ; рубахъ двѣ — одинъ годъ.

Ст. 47.

Какъ для шитья обуви, одежды и бѣлья, такъ и для починокъ оныхъ, должны быть употребляемы способныя изъ заключенныхъ въ заведеніи лицъ, если таковыя будутъ приисканы. Притомъ Смотритель обязанъ наблюдать за немедленною починою поврежденныхъ чрезъ употребленіе вещей, такъ чтобы задержанныя въ заведеніи лица никогда не носили изорваннаго платья. На матеріалъ для починокъ будетъ обращена такая одежда, которая окажется негодною къ употребленію. На нитки и другія подобныя статьи въ общей смѣтѣ должна быть помѣщена особая сумма.

Ст. 48.

Относительно стирки бѣлья и перемѣны постели постановляется: что рубахи, платки, чепцы, полотенца и наволочки перемѣняются и стираются еженедѣльно; соломенники же и подушки моются и набиваются свѣжею соломой черезъ четыре мѣсяца; на одинъ соломенникъ полагается пятьдесятъ пять фунтовъ, а на одну подушку пять фунтовъ соломы.

wołoszka, spodnie sukienne zimowe, furażerka, halsztuk, spodnie drelichowe letnie — trwają rok jeden; kaftan, czepek, chustka, fartuch i pończochy — rok jeden; spódnica zimowa sukienna — lat dwa; spódnica drelichowa — lat dwa; trzewików par dwie — rok jeden; butów par dwie z podzelowaniem nowém — rok jeden; siennik lub hengemata i poduszka — lat dwa; deka — lat cztery; powłoczka — rok jeden; ręcznik — rok jeden; koszul dwie — rok jeden.

Art. 47.

Do szycia obuwia, bielizny, odzieży i naprawy tychże artykułów, używać należy osób w domu przytulku i pracy zatrzymanych, jeżeliby do podobnego rodzaju robót znaleźli się usposobieni, starać się przytém będzie Nadzorca, aby uszkodzona przez użycie odzież i bielizna, natychmiast była naprawiona tak, iżby zatrzymane w instytucie osoby, nigdy w podartej nie chodziły, do czego na reparacyą ma być używana odzież za niezdadną do noszenia uznana. Na nici zaś i inne artykuły, osobny fundusz w etacie będzie zamieszczony.

Art. 48.

Co do prania bielizny i odświeżania pościeli stanowi się: że koszule, chustki i czepek, ręczniki i powłoczki, mają być odmieniane i prane co tydzień, sienniki zaś i poduszki prane, oraz świeżą słomą napychane co cztery miesiące, licząc do jednego siennika słomy funtów pięćdziesiąt pięć, zaś do poduszki słomy funtów pięć.

Для стирки бѣлья реденимъ числомъ полагается слѣдующее количество мыла:

на сто рубахъ—два фунта и три четверти,
на сто платковъ—полтора фунта,
на сто полотенцевъ—полтора фунта,
на сто чепцовъ—полтора фунта,
на сто лѣтнихъ юбокъ—два фунта и три четверти.

Прочее бѣлье и одежда не стираются мыломъ, а только намачиваются въ щелокѣ.

с) Объ отопленіи и освѣщеніи.

Ст. 49.

Въ годовой смѣтѣ должно быть обозначено: сколько, сообразно мѣстнымъ потребностямъ, предполагается къ отопленію печей сверхъ находящихся въ помѣщеніяхъ для заключенныхъ въ заведеніи лицъ, а также число лампъ и свѣчей, и какая на заготовленіе сихъ статей потребуется сумма.

Ст. 50.

Обыкновенная температура для здоровыхъ въ заведеніи лицъ полагается двѣнадцать градусовъ по реомюру.

Ст. 51.

1) Объ отопленіи:

На каждую печку въ заведеніи для здоровыхъ полагается въ годъ пять сажень, а для больныхъ—десять сажень дровъ.

На каждую печку въ квартирахъ служителей, въ канцеляріи, въ рабочихъ залахъ и т. п.—по восемь сажень въ годъ.

Przyjmuje się za zasadę, że do prania potrzebna jest następująca ilość mydła, najwięcej licząc:

na koszul sto, funtów dwa i trzy czwarte;
na chustek sto, funt jeden i pół;
na ręczników sto, funt jeden i pół;
na czepków sto, funt jeden i pół;
na spódnic letnich sto, funtów dwa i trzy czwarte.

Inna bielizna i odzież niepotrzebuje mydła i ługiem zoloną być ma.

с) O opale i światle.

Art. 49.

Przy każdorocznym etacie wskazanem będzie, stósownie do potrzeby miejscowej, ile, oprócz lokarów dla samych osób, w domu przytułku i pracy opalanych ma być pieców, ile lamp oświeconych i wiele świec użytych, z wyrachowaniem, za jaką summę tych artykułów kupić wypada.

Art. 50.

Temperatura ciepła zwyczajnego dla osób zdrowych, przeznacza się na dwanaście stopni według Reomura.

Art. 51.

1) Co do opału.

Na każdy piec w instytucie, zamieszkały przez zdrowych, po sążni pięć rocznie, przez chorych po sążni dziesięć.

Na każdy piec w mieszkaniach oficyalistów, kancelaryi, salach roboczych i t. p., po sążni ośm rocznie będzie wydawanem.

На кухню, на каждого человека въ одинъ день полагается по одной двадцатой части полѣна.

Для прачечной, купальни и на другія въ больницѣ надобности полагается на каждого человека по одной пятидесятой части полѣна въ сутки. Сажень дровъ должна имѣть три локтя въ вышину, полтора локтя въ ширину и три локтя въ длину, или же должна содержать въ себѣ семьдесятъ пять полѣнъ, каждое полтора локтя длиною и девять дюймовъ толщиною.

2) Объ освѣщеніи.

Для канцеляріи полагается пятьдесятъ фунтовъ свѣчей.

Для производства ревизіи и для экспедиціоннаго отдѣленія—шестьдесятъ фунтовъ.

Для дежурнаго ночнаго сторожа—восемьдесятъ фунтовъ въ годъ.

На каждую лампу внутри заведенія въ больницахъ, корридорахъ и рабочихъ залахъ—десять гарнцевъ масла.

Хлопчатой бумаги—одинъ фунтъ, и стеклянныхъ шкаликовъ на цѣлый годъ—десять штукъ.

На освѣщеніе астральной лампы, горящей въ продолженіе 24 часовъ, если въ томъ гдѣ нибудь будетъ предстоять надобность,—шестьдесятъ восемь гарнцевъ очищеннаго масла.

На освѣщеніе астральной лампы, которая должна горѣть въ годъ въ продолженіе двухсотъ сорока ночей—двадцать семь гарнцевъ очищеннаго масла, сорокъ восемь стеколъ и двѣсти сорокъ свѣтиленъ.

Ст. 22.

Отопленіе печей должно начинаться съ половины Октября и продолжаться до половины Апрѣля; освѣщеніе же лампами начинается и производится по слѣдующему росписанію:

Въ Январѣ съ пяти часовъ вечера до семи часовъ утра.
„ Февралѣ съ шести „ „ „ „ „

На кухню licz się jedna dwudziesta część szczapy na osobę dziennie.

Na pranie, kąpiele i inne w infirmeryach potrzeby, licz się jedna pięćdziesiąta część szczapy na osobę dziennie. Sążen taki trzymać winien wysokości łokci trzy, szerokości jeden i pół, długości trzy. Zawierać zaś ma szczap siedemdziesiąt pięć, półtora łokcia długich, a dziewięć cali grubych.

2) Co do światła.

Dla kancelaryi świec funtów pięćdziesiąt.

Do rewizyi ekspedycyj, funtów sześćdziesiąt.

Dla dyżurnego strażnika na całą noc, rocznie funtów ośmdziesiąt.

Na każdą lampę wewnątrz instytutu, w infirmeryach, korytarzach i salach roboczych, oleju garncy dziesięć, bawełny funt jeden i szklanych lamp przez rok cały dziesięć.

Na opalenie lampy astralnej, codziennie po godzin dwadzieścia cztery palącej się, gdzieby to miało miejsce, oleju preparowanego garncy sześćdziesiąt ośm.

Na opalenie lampy astralnej, która w ciągu roku przez dwieście czterdzieści nocy paloną być powinna, oleju preparowanego po garncy dwadzieścia siedm, po czterdzieści ośm szkiełek i po dwieście czterdzieści knotów.

Art. 52.

Opalenie pieców ma się zaczynać od połowy miesiąca Października i trwać do połowy miesiąca Kwietnia; oświecanie zaś lamp będzie się zaczynać i trwać jak następuje:

w Styczniu od godziny piątej	w wieczór do godz. siódmej z rana;
„ Lutym „ szóstej	„ „ „ szóstej „

Въ Мартѣ	съ семи	часовъ вечера	до пяти	часовъ утра.
„ Апрельѣ	съ восьми	„	„	четырехъ „
„ Маѣ	съ девяти	„	„	трехъ „
„ Июньѣ	съ девяти	„	„	трехъ „
„ Июльѣ	съ девяти	„	„	трехъ „
„ Августѣ	съ восьми	„	„	четырехъ „
„ Сентябрьѣ	съ семи	„	„	пяти „
„ Октябрьѣ	съ шести	„	„	шести „
„ Ноябрьѣ	съ пяти	„	„	семи „
„ Декабрьѣ	съ четырехъ	„	„	восьми „

Въ спальняхъ освѣщеніе не полагается.

ГЛАВА V.

О внутреннемъ управленіи заведенія.

Ст. 53.

Внутреннее управленіе въ заведеніи раздѣляется на три части: Административно-Хозяйственную, Духовную и Медицинскую. Къ первой принадлежать: Смотритель, Секретарь и Писарь, старшій сторожъ, шесть сторожей и привратникъ. Вторая часть ввѣряется Капелану заведенія, съ правомъ избранія одного изъ сторожей для церковной прислуги. Третья часть состоитъ въ завѣдываніи Лекаря и Фельдшера заведенія.

Ст. 54.

Смотритель состоитъ подъ непосредственнымъ начальствомъ Попечительнаго Совѣта и исполняетъ всѣ порученія, а также всѣ журнальныя постановленія онаго, состоявшіяся въ засѣданіи, подвергаясь притомъ отвѣтственности за всякія упущенія или замедленіе въ исполненіи возлагаемыхъ на него порученій; онъ считается начальникомъ внутренняго управленія и хозяйномъ заведенія; имѣетъ непосредственный надзоръ за всеми

в Марcu	od godziny siódmej	w wieczór	do godz. piątój	z rana,
„ Kwietniu	„ ósmój	„	„	czwartój „
„ Maju	„ dziewiątój	„	„	trzeciój „
„ Czerwcu	„ dziewiątój	„	„	trzeciój „
„ Lipcu	„ dziewiątój	„	„	trzeciój „
„ Sierpniu	„ ósmój	„	„	czwartój „
„ Wrześniu	„ siódmej	„	„	piątój „
„ Październiku	„ szóstój	„	„	szóstój „
„ Listopadzie	„ piątój	„	„	siódmej „
„ Grudniu	„ czwartój	„	„	ósmój „

W salach sypialnych światło dawanem być nie ma.

TYTUŁ V.

O służbie wewnętrznej instytucyj.

Art. 53.

Służba wewnętrzna instytucyjowa dzieli się na administracyjno-ekonomiczną, duchowną i lekarską; do pierwszej należą: Nadzorca, Sekretarz i Pisarz, starszy strażnik, sześciu strażników i odźwierny; druga poruczona jest Kapelanowi instytucyj, z wolnością wybrania sobie jednego z strażników do posługi kościelnej; trzecia wykonywana jest przez Lekarza i felczera instytucyjowego.

Art. 54.

Nadzorca zostaje pod bezpośredniem zwierzchnictwem Rady Opiekunczej i wykonywa jej polecenia i decyzje, protokółarnie na sessyi wydane, pod odpowiedzialnością za każde zaniedbanie lub opóźnienie poruczonych sobie czynności; jest on Naczelnikiem służby wewnętrznej i gospodarzem instytucyj, ma bezpośredni nadzór nad wszystkimi innemi osobami, do tej służby należącemi, i odpowiedzialnym jest za wszelkie uchybie-

прочими лицами, принадлежащими къ сему управленію и отвѣтствуетъ за всѣ упущенія по службѣ, какъ собственныя, такъ и всѣхъ подвѣдомственныхъ ему лицъ. Ему вовсе не подчиняются Лекарь и Капеланъ заведенія; но, въ случаѣ неисполненія ими послѣдними лежащихъ на нихъ обязанностей, Смотритель обязанъ доводить о томъ до свѣдѣнія Попечительнаго Совѣта.

Ст. 55.

Никто изъ должностныхъ лицъ и служителей не можетъ отлучиться изъ заведенія безъ надлежащаго дозволенія Смотрителя, который въправѣ разрѣшить подобную отлучку не болѣе какъ на одинъ день, т. е. съ семи часовъ утра до девяти часовъ вечера.

Въ случаѣ же собственной его отлучки изъ заведенія, могущей воспослѣдовать безъ разрѣшенія Попечительнаго Совѣта, также не болѣе какъ на одинъ день, Смотритель обязанъ извѣстить о томъ Секретаря и поручить ему надзоръ за заведеніемъ.

Смотритель и Секретарь не должны ни въ какомъ случаѣ отлучаться одновременно изъ заведенія.

Ст. 56.

Время и порядокъ посѣщенія Смотрителемъ всѣхъ отдѣленій и палатъ заведенія зависятъ отъ собственнаго его усмотрѣнія; но всякая неопрятность или беспорядокъ, а также всякое нарушение правилъ и всѣ случаи побѣга заключенныхъ лицъ изъ заведенія, лежатъ главнымъ образомъ на отвѣтственности Смотрителя.

Ст. 57.

Отвѣтствуя за подвѣдомственныхъ ему сторожей, Смотритель имѣетъ право представлять Попечительному Совѣту о на-

нія службове, такъ зъ własnej, jako i z winy podwładnych pochodzące. Niema on żadnego zwierzchnictwa nad Lekarzem i Kapelanem instytutowym, lecz wrzcie niedopełnienia przez którego z nich właściwych im obowiązków, donosi o tém Radzie Opiekuńczej.

Art. 55.

Żaden z officyalistów i sług instytutowych nie może się oddalić po za mury instytutu, bez wyraźnego na to zezwolenia Nadzorcy, który nie ma prawa udzielać podobnego pozwolenia na dłużej, jak na dzień jeden, to jest od siódmej z rana do dziewiątej wieczorem.

Jeżeli się oddala sam z instytutu, co także nie na dłużej jak na dzień jeden bez pozwolenia Rady Opiekuńczej nastąpić może, wówczas winien uprzedzić o tém Sekretarza i zalecić mu, aby go w nadzorze zastąpił.

Nigdy z instytutu razem Nadzorca i Sekretarz oddalać się nie powinni.

Art. 56.

Nie przepisuje się, ani czasu, ani kolei, w jakich Nadzorca oddziały i lokale instytutowe zwiedzać powinien, lecz stanowi się: że wszelka nieczystość, wszelki nieporządek, wszelkie niedopełnienie przepisów, jako i przypadki ucieczki osób w instytucie zatrzymanych, na niego główną odpowiedzialność ściągają.

Art. 57.

Będąc odpowiedzialnym za podwładnych sobie strażników, ma Nadzorca prawo przedstawiania Radzie Opiekuńczej kandy-

значеніи избранныхъ имъ кандидатовъ на эти мѣста, а также объ увольненіи тѣхъ изъ нихъ, кои не исполняютъ возложенныхъ на нихъ обязанностей.

Ст. 58.

Смотритель не долженъ содержать самъ во дворѣ заведенія, ни же позволять своимъ подчиненнымъ содержать въ томъ же дворѣ рогатый скотъ, свиней или другихъ какихъ нибудь домашнихъ животныхъ.

Ст. 59.

Смотритель обязанъ тщательно наблюдать за ежедневнымъ доставленіемъ хорошихъ съѣстныхъ припасовъ для заключенныхъ лицъ, и чтобы качество ихъ соотвѣтствовало существующимъ правиламъ. Въ случаѣ неисправности въ семъ отношеніи подрядчика, Смотритель тотчасъ долженъ купить на счетъ виновнаго другіе припасы, взамѣнъ тѣхъ, кои имъ доставлены въ заведеніе.

Для точной повѣрки ежедневно доставляемыхъ для заведенія порцій продовольствія и въ видахъ обезпеченія надлежащей доброты онаго, если оно состоитъ изъ румфордскаго супа, постановляются особыя правила, ниже подъ лит. А прилагаемая. За точное ихъ исполненіе отвѣчаетъ Смотритель.

Ст. 60.

Смотритель обязанъ соблюдать относительно всѣхъ заключенныхъ въ заведеніи лицъ самую строгую справедливость, не оказывая ни малѣйшаго послабленія, ни пристрастія одному изъ нихъ предпочтительно предъ другими; онъ долженъ избѣгать всякихъ увлеченій и насильственныхъ дѣйствій, никогда неупотреблять оскорбительныхъ выраженій и, при подверженіи виновныхъ какому бы то ни было наказанію, всегда поступать

datów do nominacyi na wakujące miejsca strażników i do dysmisyi tych z pomiędzy nich, którzy obowiązków swoich nie dopełniają.

Art. 58.

Nadzorca, ani sam trzymać nie będzie w dziedzińcu instytutowym, ani żadnemu z podwładnych nie dozwoli w témże miejscu trzymania bydła, trzody chlewnej, ani żadnych innych domowych zwierząt.

Art. 59.

Nadzorca pilnie dozierać tego będzie, aby codziennie dobra i zgodna z przepisami żywność zatrzymanym dostarczaną była; w razie uchybienia w tej mierze ze strony dostarczyciela, ma natychmiast zakupić na koszt jego inną żywność, w miejsce złej, instytucji dostarczonej.

Dla ścisłego kontrollowania, ile rzeczywiście każdego dnia dostarczono dla konsumentów instytutu porcyj żywności i dla zapewnienia dobroci gatunku téjże, jeżeli takowa z zupy rumfordzkiej składać się będzie, ustanawiają się oddzielne przepisy, które tu pod lit. A, są dołączone. Za skrupulatne dopełnienie onych odpowiedzialny jest Nadzorca.

Art. 60.

Bez żadnego pobłażania, ani sprzyjania więcej jednemu jak drugiemu, winien Nadzorca zawsze zachować najściślejszą sprawiedliwość względem wszystkich osób zatrzymanych, wystrzegać się wszelkich uniesień i gwałtowności, nie używać nigdy wyrazów obelżywych; w każdym razie wymierzania kary, tak po-

такъ, чтобы было очевиднымъ, что онъ взыскиваетъ не за личную обиду, а единственно за нарушение постановлений.

Ст. 61.

Секретарь заведения, будучи отвѣтственъ передъ Смотрителемъ, исполняетъ всѣ его порученія по службѣ въ заведеніи. Сверхъ исполненія канцелярскихъ обязанностей, онъ долженъ содѣйствовать Смотрителю въ производствѣ высшаго надзора за содержащимися въ заведеніи лицами; онъ заступаетъ, по своему званію, мѣсто Смотрителя во время его отсутствія и отвѣтствуетъ за всякія происшествія и служебныя упущенія, приключившіяся въ отсутствіе Смотрителя.

Ст. 62.

Писарь считается помощникомъ Секретаря. Къ нему относится веденіе настольнаго журнала, перебѣленіе бумагъ и вообще исполненіе всѣхъ обязанностей, возлагаемыхъ на него Смотрителемъ или, въ отсутствіе сего послѣдняго, Секретаремъ заведения. Сверхъ того, онъ обязанъ присутствовать при выдачѣ изъ кладовой сѣстныхъ припасовъ на кухню и записывать на таблицѣ, висящей въ кухнѣ, количество выдаваемыхъ ежедневно припасовъ, съ обозначеніемъ числа лицъ, для коихъ они предназначены.

Ст. 63.

Старшій сторожъ есть хозяинъ и ближайшій надзиратель за порядкомъ въ заведеніи; къ нему относится:

- a) содержаніе подъ ключомъ кладовой, въ которой должны находиться: платье, бѣлье и обувь, въ количествѣ, соотвѣтствующемъ числу содержащихся въ заведеніи лицъ и необходимости смѣны ими одежды; въ томъ же магазинѣ будутъ находиться вещи, выдаваемые

стѣповать, aby jawném było, że on nie własnej urazy, lecz przekroczenia przepisów poszukuje.

Art. 61.

Sekretarz instytutowy, będąc odpowiedzialnym Nadzorcy, dopełniać będzie polecenia jego, dotyczące się służby instytutowej. Prócz czynności biurowych, pomocnym być winien Sekretarz Nadzorcy w prowadzeniu zwierzchniego dozoru nad zatrzymanymi, jest on z urzędu zastępcą w każdym razie nieobecności Nadzorcy i odpowiada za wszelkie wypadki i uchybienia służbowe, w czasie tego zastępstwa wydarzone.

Art. 62.

Pisarz jest pomocnikiem Sekretarza, do niego należy trzymanie dziennika podawczego, przepisywanie mundów i wykonywanie wszelkich czynności, które mu przez Nadzorcę, w niebytności jego przez Sekretarza, poruczone zostaną. Nadto obowiązkiem jego będzie, być obecnym przy wydawaniu ze spiżarni wiktuałów do gotowania i zapisywania na tablicy, w kuchni wiszącej, wydanej codziennie ilości wiktuałów, z oznaczeniem liczby głów, na które też wiktuały wydane zostały.

Art. 63.

Strażnik starszy jest gospodarzem i bliższym dozorcą porządku dziennego w instytucie; do niego należy:

- a) utrzymanie pod swoim kluczem ruchomego składu ubiorów, w którym znajdować się będzie odzież, bielezna i obuwie, w ilości odpowiadającej liczbie obecnych osób przytrzymanych, ze względu na potrzeby przemiany; do którego składu przez Nadzorcę wy-

Смотрителемъ для пополненія пришедшихъ въ негодность или предназначенныхъ для вновь поступившихъ въ заведеніе лицъ. Старшій сторожъ отвѣтствуетъ, какъ за цѣлость кладовой, такъ и за всѣ вещи, переданныя туда на храненіе содержимыми въ заведеніи лицами;

- b) надзоръ за кухнею и отпускаемыми на оную съѣстными припасами, а также за надлежащимъ приготовленіемъ оныхъ и за раздачею порцій;
- c) надзоръ за булочною (которую предполагается устроить въ заведеніи), а также за раздачею хлѣба;
- d) надзоръ за прачечною и за стиркою бѣлья;
- e) наблюденіе за спокойствіемъ, порядкомъ и чистотою въ той части зданія, которая не состоитъ подъ непосредственнымъ надзоромъ отдѣльныхъ сторожей, а равно въ главномъ и хозяйственномъ дворахъ заведенія;
- f) наблюденіе за цѣлостью и исправнымъ содержаніемъ всякихъ снарядовъ, посуды и мебели въ заведеніи; сверхъ того, онъ обязанъ вмѣстѣ съ прочими служителями имѣть надзоръ за безопасностью и порядкомъ во всемъ заведеніи.

Ст. 64.

Каждый сторожъ есть непосредственный блюститель безопасности, порядка и чистоты въ заведеніи; главная обязанность его состоитъ въ наблюденіи за поведеніемъ содержащихся въ заведеніи лицъ, ввѣренныхъ его исключительному надзору, въ своевременномъ предупрежденіи всякихъ ихъ замысловъ, противныхъ безопасности, и въ недопущеніи нарушенія правилъ и запрещеній, постановленныхъ для содержащихся въ заведеніи.

Для достиженія этой цѣли, каждый сторожъ обязанъ неуслышно наблюдать за лицами ввѣреннаго ему отдѣленія, увѣщевать тѣхъ изъ нихъ, кои не соблюдаютъ правилъ, доносить

даване sobie mieć będzie efekta do kompletowania ubytków, lub dla nowoprzybyłych osób potrzebne; за цѣлостъ tego składu, równie jak за цѣлостъ effectów do depozytu składanych, przez osoby do instytutu odesłane oddawanych, strażnik starszy jest odpowiedzialnym;

- b) dozór nad kuchnią i oddawanemi do niej wiktuałami do gotowania, gotowaniem onychże i rozdawaniem porcyj dla każdego;
- c) dozór nad piekarnią (urządzić się mającą w instytucie) i dystrybucyą chleba;
- d) dozór nad pralnią i praniem bielizny;
- e) przestrzeganie spokojności, porządku i czystości w tej części gmachu instytutowego, która nie zostaje pod bezpośrednim dozorem oddzielnych strażników, tudzież na dziedzińcu głównym i w podwórzu gospodarskim;
- f) pilnowanie całości i dobrego utrzymania wszelkich sprzętów, naczyń i utensyliów instytutowych, prócz tego, winien czuwać, wraz z innemi officyalistami nad bezpieczeństwem i porządkiem całego zakładu.

Art. 64.

Strażnik każdy jest bezpośrednim stróżem bezpieczeństwa, porządku i czystości instytutu. Głównym jego obowiązkiem jest czuwać nad postępowaniem osób zatrzymanych, straż jego poruczonych, aby zapobiedz wcześniej wszelkim ich zamiarom, bezpieczeństwu przeciwnym, nie dopuścić przekroczeń przepisów i zakazów względem nich wydanych.

W tym celu powinien każdy strażnik ciągle dozorować osoby właściwego sobie oddziału, napominać tych, którzy nie zachowują przepisów, donosić Nadzorcy odostrzeżonych za-

Смотрителю о всѣхъ замѣченныхъ преступныхъ замыслахъ и о всякомъ изъ заключенныхъ, который не внимаетъ его увѣщаніямъ или поступаетъ вопреки правиламъ заведения. Въ случаѣ нападенія содержащагося въ заведеніи бродяги на сторожа, сей послѣдній имѣетъ право отразить это нападеніе силою.

Ст. 65.

Сторожъ, высланный съ людьми въ заведеніе для надзора за ними во время работъ, не долженъ позволять имъ выпрашивать милостыни, заходить въ питейные дома и лавочки, а также заводить между собою драку или ссору; онъ отвѣчаетъ какъ за побѣгъ, такъ и за худое поведеніе ввѣренныхъ его надзору лицъ.

Ст. 66.

Всѣ сторожа обязаны исполнять поочередно ночью общее дежурство въ заведеніи; въ это время воспрещается имъ вовсе отлучаться изъ заведенія или ложиться спать въ своей квартирѣ, но тогда они должны прохаживаться постоянно по корридорамъ и дворамъ, нося съ собою ключи отъ дверей главнаго сообщенія и отъ воротъ хозяйственнаго двора.

Ст. 67.

Строжайше запрещается всѣмъ сторожамъ оказывать содержащимся въ заведеніи лицамъ какія бы то ни было услуги, не дозволенные правилами, исполнять какія нибудь ихъ порученія относительно прочихъ заключенныхъ или постороннихъ лицъ, брать отъ нихъ взятки, давать имъ деньги взаймы или входить съ ними въ какія бы то ни было сдѣлки о покупкѣ или продажѣ, или доставлять имъ что либо извнѣ заведенія.

За несоблюденіе правилъ, изложенныхъ въ настоящей статьѣ, виновный подлежитъ въ первый разъ вычету восьмой части

miarach występnych, o każdej osobie, któraby nie chciała zważać na jego napomnienia i wbrew przepisom postępowała. Wrazie porwania się osadzonego włóczęgi na strażnika, jest on mocen odeprzeć siłą napasć gwałtowną.

Art. 65.

Strażnik wysłany z ludźmi, do dozorowania ich podczas robót po za obrębem instytutu, niepowinien im dozwalać żebrać, ani wstępować do szynkowni lub sklepików, ani kłócić się lub bić między sobą, i jest odpowiedzialnym, tak za ucieczkę, jako i za złe sprawowanie się ludzi pod jego dozór oddanych.

Art. 66.

Wszyscy strażnicy odbywać będą kolejno dyżur ogólny instytutu w nocy, w czasie którego nie wolno mu na chwilę oddalać się z instytutu, ani udawać się na spoczynek do swego mieszkania; lecz powinnością jego będzie przechodzić się po korytarzach i podwórzach, mając przy sobie klucze głównych drzwi komunikacyjnych i bram gospodarniego podwórza.

Art. 67.

Zakazuje się jak najmocniej każdemu strażnikowi czynić wysługi osobom zatrzymanym, wewnątrz przepisami niewskazane, wypełniać ich zlecenia, względem innych zatrzymanych lub trzeciej osoby dane, przyjmować od nich datki, czynić im pożyczki, lub w jakiegokolwiek ugody o kupno i sprzedaż z nimi wchodzić i dostarczać im czegobądź po za obrębem instytutu.

Przekroczenie zakazów, w niniejszym artykule zawartych, pociąga za pierwszym razem potrącenie ósmej części miesięcznej

мѣсячнаго жалованья, во второй разъ вычету половиннаго жалованья, а въ третій разъ—удаленію отъ службы. Означенныя штрафныя суммы, вычтенныя изъ жалованья провинившихся сторожей, будутъ распредѣляемы въ концѣ года, въ видѣ вознагражденія, между исправнѣйшими сторожами, но не иначе, какъ съ разрѣшенія Попечительнаго Совѣта.

Ст. 68.

Въ случаѣ важнѣйшихъ упущеній, Попечительный Совѣтъ, по представленію Смотрителя, вправе немедленно удалить неисправнаго по службѣ сторожа и назначить на мѣсто его другаго.

Ст. 69.

Вышеозначеннымъ взысканіямъ подвергаются сторожи еще въ слѣдующихъ случаяхъ:

- a) за самовольную отлучку изъ заведенія, безъ дозволенія Смотрителя;
- b) за пьянство во время исполненія службы;
- c) за безпутство съ женщинами, содержащимися въ заведеніи;
- d) въ случаѣ домогательства отъ лицъ, нанимающихъ въ заведеніи работниковъ, вознагражденія за присмотръ надъ тѣми же работниками;
- e) за дозволеніе состоящимъ подъ его присмотромъ работникамъ выпрашивать какое либо вознагражденіе отъ наемщиковъ.

Ст. 70.

Привратникъ обязанъ сторожить главный входъ въ заведеніе, т. е. тѣ двери, при которыхъ ему отведена квартира, а также дворъ и ворота, ведущіе изъ онаго въ хозяйственное подворье.

пłacy, za drugim razem odjęcie połowy od całkowitej płacy, a za trzecim razem oddalenie ze służby. Kwoty za karę od płacy uchybiających strażników potrącone, używane być mają na wynagrodzenie lepiej sprawujących się strażników, a to w końcu roku, stosownie do decyzji Rady Opiekunczej.

Art. 68.

Wrazie ważniejszych przewinień, Rada na przedstawienie Nadzorca, mocną jest oddalić bezzwłocznie uchybiającego w służbie strażnika i zanominować innego w jego miejsce.

Art. 69.

Dopiero wymienione kary w podobnym zastopniowaniu wymierzane będą na strażnika:

- a) któryby się oddalił z instytutu bez pozwolenia Nadzorca;
- b) któryby się upił w czasie pełnienia swych obowiązków;
- c) któryby dopuścił się nierzędu z kobietami zatrzymanymi w instytucie;
- d) któryby domagał się od osób, wynajmujących z instytutu robotników, wynagrodzenia za dozоровanie tychże robotników;
- e) któryby dozwolił dozорованым przez siebie robotnikom, domagać się jakiegokolwiek wynagrodzenia od tychże wynajmujących.

Art. 70.

Odźwierny pilnuje głównego wchodu do instytutu, to jest: drzwi wchodowych, przy których mieszka, dziedzińca i drzwi prowadzących z niego na podwórze gospodarskie.

Всякій посторонній посѣтитель заведенія обязанъ прежде всего обратиться въ канцелярію; привратникъ же не вправе впускать никого въ заведеніе безъ дозволенія Смотрителя, исключая лицъ, принадлежащихъ къ прислугѣ или начальству заведенія, а также ихъ родственниковъ и домочадцевъ.

Никто изъ заключенныхъ въ заведеніи лицъ не можетъ отлучаться изъ онаго, безъ именнаго дозволенія Смотрителя и не долженъ быть выпускаемъ, исключая лицъ, слѣдующихъ подъ стражею; о такомъ движеніи лицъ привратникъ обязанъ доносить Смотрителю при вечернемъ рапортѣ, сколько именно было въ теченіе дня, въ больницу или на работы, сколько возвратилось вечеромъ, и сколько и гдѣ именно осталось внѣ заведенія.

Привратникъ долженъ наблюдать, чтобы выходящія изъ заведенія заключенныя лица не выносили съ собою какихъ либо вещей. Онъ долженъ также запрещать всякія сходбища заключенныхъ лицъ возлѣ его квартиры и не допускать разговоровъ ихъ съ посторонними лицами. Онъ долженъ быть всегда въ трезвомъ состояніи и строго наблюдать, чтобы никто изъ постороннихъ не приносилъ заключеннымъ лицамъ никакихъ напитковъ, кушанья или другихъ предметовъ. О малѣйшемъ нарушеніи сихъ правилъ онъ долженъ тотчасъ донести Смотрителю.

Привратникъ подчиняется правиламъ и отвѣтственности, изъясненнымъ въ предыдущихъ статьяхъ.

Ст. 71.

Въ видахъ облегченія надзора за соблюденіемъ правилъ, Смотритель избираетъ изъ числа самихъ же содержащихся въ заведеніи по одному мужчине для каждой мужской спальни и по одной надзирательницѣ для женской спальни, которые обязаны смотрѣть за порядкомъ и спокойствіемъ во вверенныхъ ихъ надзору палатахъ. Эти лица, называемыя старшими, обязаны наблюдать за точнымъ исполненіемъ ихъ сотоварищами обя-

Každy wchodzący do instytutu, za jakimbądź interessem, winien udać się do kancelaryi, a odźwierny, prócz osób do służby i zwierzchności instytutowej należących, tudzież ich domowników i rodziny, nikogo do instytutu wpuścić nie powinien bez zezwolenia Nadzorcy.

Żaden zatrzymany, bez wiadomości i wyraźnego polecenia Nadzorcy, nie może z instytutu wychodzić i nie powinien być wypuszczany, wyjąwszy osób które ze strażą idą; o ruchu tym winien odźwierny, przy raporcie wieczornym, donieść Nadzorcy: ile osób w ciągu dnia wyszło do szpitala lub na robotę, ile na noc powróciło, a gdyby wszystkie nie wróciły, winien zameldować u kogo pozostały.

Pilnować odźwierny powinien, aby osoby zatrzymane, wychodzące z instytutu, nie wносиły z sobą jakichbądź rzeczy.

Przestrzegać będzie, aby, przy drzwiach korytarza obok jego pomieszkania, osoby nigdy nie schodziły się z sobą i nie rozmawiały z osobami obcemi.

Powinien się zawsze zachować trzeźwo i pilnować baczenie, aby nikt nie donosił zatrzymanym żadnych trunków, pokarmów i innych rzeczy. Dostrzegłszy przestąpienie tego zakazu przez kogobądź, donieść to powinien natychmiast Nadzorcy.

Odźwierny ulega przepisom i odpowiedzialności, w poprzednich artykułach wymienionym.

Art. 71.

Dla ułatwienia dozoru nad wypełnianiem przepisów, ustanowiony będzie przez Nadzorcę jeden z zatrzymanych w każdej sali sypialnej mężczyzn dozorcą, a dozorczyńni w każdej sali sypialnej kobiet, którzy będą przestrzegać porządku i spokojności w właściwej sobie sali; obowiązkiem tychże, starszemi zwanych, jest: czuwać nad tém, aby zatrzymani zachowywali się stósownie do obowiązków, na nich przez niniejsze urządzenie włożonych i do-

занностей, возложенных на них настоящим Положением и о каждом нарушении сихъ послѣднихъ къмъ либо тотчасъ доносить Смотрителю или сторожу. Запрещается старшему оскорблять, обижать и наказывать своихъ сотоварищей какимъ бы то ни было образомъ; за всякое въ этомъ отношеніи самоволіе, онъ самъ будетъ подвергнутъ наказанію.

За всякое недонесеніе о совершенномъ проступкѣ, старшій подвергается отвѣтственности, наравнѣ съ дѣйствительнымъ виновникомъ.

Ст. 72.

Старшіе, установленные для надзора въ палатахъ, избираются изъ среды заключенныхъ лицъ, отличающихся примѣрнымъ поведеніемъ. Назначеніе ихъ и отрѣшеніе зависятъ отъ усмотрѣнія Смотрителя.

Ст. 73.

Никто изъ низшихъ служителей въ заведеніи, проживая въ предѣлахъ онаго, не можетъ принимать къ себѣ на квартиру никакихъ постороннихъ лицъ, изъ числа же родныхъ или домочадцевъ онъ вправѣ помѣстить у себя на квартирѣ только тѣхъ, на принятіе которыхъ получено имъ разрѣшеніе Смотрителя.

Ст. 74.

Ежедневный порядокъ внутри заведенія устанавливается слѣдующій:

По данному сигналу, всѣ обязаны вставать съ постели, лѣтомъ въ четыре, а зимою въ семь часовъ утра, ложится же зимою и лѣтомъ послѣ наступившей темноты.

Утромъ, послѣ того, какъ всѣ встанутъ, въ продолженіе получаса они должны умыться въ особо устроенныхъ умывальняхъ, одѣться, постлать постель и вынести поочередно ноч-

нѣе Nadzorcy lub strażnikowi o każdymъ przekroczeniu lub uchybieniu współzatrzymanego. Lżyć, krzywdzić, lub karać jakimъбądź sposobemъ współzatrzymanych, starszy nie jest mocen, i owszemъ sam ukarany zostanie za wszelką samowolność w тѣй mierze.

Za wszelkie uchybienie, o którymъ nie doniósł, będzie starszy takъ ukarany, jakby samъ byłъ jego sprawcą.

Art. 72.

Starsi, do dozoru salъ ustanowieni, wybierani być mają zъ pomiędzy najlepiej sprawujących się zatrzymanych. Ichъ powoływanie i odwoływanie zależy odъ Nadzorcy.

Art. 73.

Żadna osoba do służby niższej instytutowej należąca, a mieszkanie wъ obrębachъ instytutu mająca, nie może przyjmować do tegożъ mieszkania żadnej osoby obcej, i zъ krewnychъ lub domowników swoich, tychъ tylko razemъ zъ sobą mieścić może, na którychъ Nadzorca dałъ pozwolenie.

Art. 74.

Porządekъ dzienny wewnątrz instytutu jestъ następujący.

Za danymъ znakiem, wszyscy wstawać mają wъ lecie o godzinie czwartej, a wъ zimie o siódmej zъ rana, zaś spać idą latemъ i zimą jakъ się ciemno zrobi.

Zъ rana po wstaniu, przeznaczają się pół godziny na umywanie wъ zaprowadzonychъ umywalniachъ, ubranie się, posłanie łóżekъ i wynoszenie kolejno naczyńъ nocnychъ, poczemъ za danymъ

ную посуду; затѣмъ, по данному вновь сигналу, прочитатъ въ соответственномъ мѣстѣ утреннюю молитву съ колѣнопреклоненіемъ; потомъ, по указанію сторожей подлежащихъ отдѣленій, всѣ поочередно отправляются къ назначеннымъ имъ работамъ.

По выходѣ всѣхъ изъ спаленъ, тотчасъ должны быть открыты шахты въ окнахъ для очищенія воздуха, лѣтомъ на цѣлый день, а зимою на одинъ часъ. Черезъ каждые четыре мѣсяца, соломенники на кроватяхъ должны быть набиваемы свѣжею соломою.

Съ начатіемъ работъ до девяти часовъ запрещаются всякіе разговоры и отлучки; въ девять часовъ назначается 15 минутъ для отдыха, во время котораго дозволяются, какъ разговоры, такъ и отлучки, ежели того требуетъ необходимость.

По данному сигналу колокольчикомъ, всѣ возвращаются къ своимъ занятіямъ и остаются при нихъ непрерывно до 12 часовъ; потомъ читаютъ съ колѣнопреклоненіемъ молитвы предъ кушаньемъ и послѣ обѣда въ назначенномъ для этого мѣстѣ.

Съ перваго до втораго часу, для находившихся на работахъ внутри заведенія назначается прогулка.

Засимъ, послѣ непрерывной работы въ продолженіе трехъ часовъ, имъ дается получасовой отдыхъ, а потомъ опять они занимаются вышеуказаннымъ порядкомъ до самаго вечера; наконецъ, по данному сигналу въ звонокъ, они отправляются въ спальни, стелютъ постель, читаютъ съ колѣнопреклоненіемъ молитву Господню и ложатся спать.

Ст. 75.

Въ праздничные дни всѣ обязаны утромъ оставаться въ спальняхъ до начала обѣдни, которую они слушаютъ въ мѣстной часовнѣ; послѣ обѣдни отправляются на прогулку, затѣмъ, въ вышеозначенномъ порядкѣ, на обѣдъ и въ часъ послѣ обѣда, по прибытіи Священника, опять въ часовню, для слушанія религіозныхъ нравственныхъ поученій.

знакием уклѣкнѣ въ właściwém sobie miejscu i zmówią modlitwę poranną; następnie udadzą się wszyscy kolejno, za wezwaniem strażnika właściwego oddziału, do wyznaczonych im robót.

Po wyjściu z sal sypialnych, mają być lufciki w oknach otwierane, dla przewietrzania onych. Letnią porą zostaną otwarte przez dzień cały, zimową przez godzinę. Na łóżkach, gdzie są używane sienniki, ma być w tychże odświeżana słoma co cztery miesiące.

Od chwili rozpoczęcia roboty, niewolno rozmawiać, ani odstępować żadnej roboty, a to ciągle, aż do godziny dziewiątej, po której dozwolony jest kwadrans czasu odpoczynku, przez który wolno jest rozmawiać i oddalać się, jeżeli tego zachodzi potrzeba.

Za danym znakiem w dzwonek, wracają wszyscy do roboty, przy której pozostają bez przerwy do godziny dwunastej, w którym to czasie mają wszyscy klęczący odmówić pacierze przed i po jedzeniu obiadu, w miejscu na to przeznaczoném.

Od pierwszej do drugiej używają przechadzki ci, którzy pracowali przy wewnętrznych robotach.

Po trzygodzinnej ciągłej pracy, mają pół godziny odpoczynku i następnie zajmują się, podobnie jak wyżej, robotą do samego wieczora, poczem, za danym znakiem w dzwonek, udadzą się do sal sypialnych, ścielą łóżka, odmawiają klęczący pacierze i idą spać.

Art. 75.

W dnie świąteczne pozostaną wszyscy w salach sypialnych, aż do chwili udania się na nabożeństwo, którego słuchać będą w kaplicy instytutu, po skończeniu onego nastąpi przechadzka, poczem zjedzą obiad tym porządkiem jak wyżej, zaś po obiedzie w godzinę, za przybyciem kapelana, udadzą się do kaplicy, celem pobierania nauk religijnych i moralnych.

Врачебно-медицинская часть.

Ст. 76.

Состоящий при заведении Врачъ обязанъ посѣщать оное ежедневно до полудня. Онъ обязанъ прежде всего посѣтить въ заведеніи палаты, въ коихъ находятся больные; засимъ преподавъ медицинское пособіе легко больнымъ, кои могутъ оставаться въ заведеніи и освидѣтельствовать больныхъ, подлежащихъ отправленію въ больницу, для долговременнаго и старательнаго леченія. Послѣ посѣщенія больныхъ, оставшихся съ прошлаго дня, Лекаръ долженъ заняться осмотромъ тѣхъ, кои требуютъ вновь медицинской помощи, и, изслѣдовавъ состояніе ихъ здоровья, записать въ журналъ больныхъ, содержимомъ имъ въ канцеляріи заведенія, фамиліи заболѣвшихъ, отмѣчая особо тѣхъ изъ нихъ, кои должны быть отправлены въ больницу. Затѣмъ онъ долженъ повѣрить фельдшерскій осмотръ лицъ, вновь прибывшихъ въ заведеніе, и наблюдать, чтобы всѣ сомнительные случаи заразы, замѣченной у тѣхъ же лицъ, были представляемы ему на разрѣшеніе, подъ опасеніемъ строгой отвѣтственности за оставленіе въ заведеніи лицъ съ заразительными болѣзнями.

Ст. 77.

Въ случаяхъ опасной болѣзни, Лекаръ заведенія обязанъ посѣтить оное второй разъ по полудни. Сверхъ того, онъ также обязанъ явиться въ заведеніе, по каждому востребованію Смотрителя, въ случаяхъ, требующихъ безотлагательной помощи.

Ст. 78.

Въ помощь Лекарю заведенія назначается фельдшеръ, который обязанъ исполнять всѣ его порученія и наблюдать, чтобы больные принимали прописанныя имъ лекарства. Онъ обя-

Служба лекарская.

Art. 76.

Lekarz instytutowy obowiązany jest bywać codziennie w instytucie w godzinach przedpołudniowych. Pierwszą czynnością jego w instytucie jest odbycie wizyty sal, w których chorzy się znajdują i przepisanie środków kuracyjnych lekko słabym, mogącym pozostać w zakładzie i wykwalifikowanie do szpitala chorych, dłuższej i większej kuracyi potrzebujących. Po skończonej wizycie chorych, z dnia zeszłego pozostałych, każe sobie Lekarz przedstawić tych, którzy się o pomoc lekarską zgłaszają i po rozpoznaniu ich stanu zdrowia, zapisze w dzienniku chorych, przez siebie w kancellarii instytutowej utrzymywanym, nazwiska tych, którzy do ich liczby przybyli, z rozróżnieniem takich, co do szpitali odesłani być mają. Następnie winien sprawdzić rewizję nowo przybyłych osób, przez felczera odbytą, i dostrzegać, aby wszelkie wątpliwe przypadki względem zarazy jaką mogą być dotknięte, do decyzji swojej miał sobie przedstawiane, a to pod odpowiedzialnością za pozostawienie w instytucie osoby, zaraźliwą chorobą dotkniętej.

Art. 77.

W każdym przypadku niebezpiecznej choroby, winien jest Lekarz instytutu drugą wizytę odbyć w instytucie, w godzinach popołudniowych. Obowiązkiem jest także jego przybyć do instytutu na każde wezwanie Nadzorcy w przypadkach, nagłego ratunku wymagających.

Art. 78.

Do pomocy Lekarza, dodanym jest felczer instytutowy, którego obowiązkiem jest wykonywać wszelkie polecenia Lekarza, dopilnować tego, aby chorzy zażywali lekarstwa im przepisane;

занъ посѣщать по крайней мѣрѣ два раза въ день палаты, въ коихъ паходятся больные, и наблюдать за содержаніемъ въ этихъ палатахъ чистаго воздуха, порядка и опрятности.

Ст. 79.

Лекарства, прописываемыя для больныхъ, остающихся въ заведеніи, будутъ доставляемы Аптекаремъ на основаніи годоваго контракта, заключаемаго съ нимъ Совѣтомъ заведенія. По истеченіи каждаго трехъ мѣсяцевъ, Аптекарь представляетъ Смотрителю счетъ взятымъ у него лекарствамъ, вмѣстѣ съ рецептами Лекаря заведенія; таковой счетъ, по надлежащемъ засвидѣтельствованіи сими послѣднимъ и Смотрителемъ, представляется акуратно по истеченіи каждаго трехъ мѣсяцевъ сперва въ Попечительный Совѣтъ, а потомъ во Врачебную Управу г. Варшавы, для повѣрки, и, наконецъ препровождается, по принадлежности для выдачи ассигновки на уплату слѣдующихъ денегъ.

Богослуженіе.

Ст. 80.

Капеланъ заведенія обязанъ: совершать богослуженіе въ мѣстной часовнѣ по воскресеніямъ и праздничнымъ днямъ, читать ученія изъ Закона Божіяго, исповѣдывать и совершать въ случаѣ нужды миропомазаніе. Послѣ обѣда, въ праздничные дни Капеланъ обязанъ читать для содержащихся въ заведеніи религіозныя и нравственныя ученія, клонящіяся къ возбужденію въ нихъ раскаянія и упованія на Бога и къ обращенію ихъ на путь порядочной и трудолюбивой жизни.

Капеланъ избираетъ одного изъ сторожей или изъ числа содержащихся въ заведеніи лицъ для ежедневнаго чтенія во всеуслышаніе утреннихъ и вечернихъ молитвъ, и снабжаетъ его соотвѣтственно по сему предмету инструкціею, наблюдая

повинниен онъ прынajмнѣй два разы на дзень бывать въ залахъ слѣбыхъ; до него налѣжы чуваѣ надъ утрзыманіемъ чыстого повіетрза, порзѣдку и чыстоѣи въ тыхъ залахъ.

Art. 79.

Lekarstwa dla mniej słabych osób zapisane, dostarczane będą przez Aptekarza, z którym Rada kontrakt o roczną ich dostawę zawrze.

Po skończonym każdym kwartale, powinien Aptekarz na ręce Nadzorca podać likwidacyę dostarczanych lekarstw, popartą receptami Lekarza instytutowego i tak przez niego, jako i przez Nadzorcę poświadczoną, która to likwidacya naprzd Radzie Opiekuńczej, następnie Urzędowi lekarskiemu miasta Warszawy dla sprawdzenia, a nakoniec dla udzielenia na wypłatę należności assygnacyi, co kwartał regularnie podawana być ma.

Służba Boża.

Art. 80.

Kapelan instytutowy obowiązany jest w kaplicy instytutowej odbywać nabożeństwo w niedziele i dnie świąteczne, udzielać nauki religijne, słuchać wszystkich spowiedzi i w potrzebie udzielać Ś-ty Sakrament konającym. W godzinach poobiednich, w dnie świąteczne powinien kapelan dawać nauki religijne i moralne osobom zatrzymanym, zmierzające do wzbudzenia w nich skruchy i ufności w Bogu i skłaniające je do porządnego i pracowitego życia.

Kapelan obierze jednego ze strażników lub osób zatrzymanych do odmawiania w głos porannych i wieczornych modlitw, i da mu stosowną w téj mierze instrukcyę, dozierając tego, aby

притомъ, чтобы чтеніе молитвъ производилось акуратно и съ соблюденіемъ должнаго благочестія.

ГЛАВА VI.

Объ отчетности заведения.

Ст. 81.

Принимая въ уваженіе, что существуетъ особая счетная инструкція, съ приложенными къ оной формами счетоводства, изданная 19 Сентября (1 Октября) 1836 года, за № 1,703, Попечительнымъ Совѣтомъ рабочаго дома и утвержденная Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, отъ 14 (26) Апрѣля 1837 года, за № 11,766/45,182, и что Высочайше утвержденный 18 Февраля (2 Марта) 1842 г. Уставъ для больницъ также долженъ быть, по мѣрѣ возможности, примѣненъ къ отчетности рабочаго дома, поэтому, во исполненіе Указа объ утвержденіи помянутаго Устава, постановляется: что въ непредвидѣнныхъ больничнымъ Уставомъ случаяхъ надлежитъ руководствоваться прежними правилами, изъ новыхъ же формъ, приложенныхъ къ больничному Уставу, заимствовать лишь слѣдующія:

1)	Форму №	5,
2)	„	6,
3)	„	20,
4)	„	21,
5)	„	22,
6)	„	23,
7)	„	24,
8)	„	28,
9)	„	31,
10)	„	33,
11)	„	34,
12)	„	36,

то odmawianie modlitw odbywało się regularnie i z należyтѣмъ poszanowaniem.

TYTUŁ IV.

O rachunkowości instytutu.

Art. 81.

Ponieważ jest oddzielna instrukcja kassowa, z należnemi do niej wzorami rachunkowemi, pod datą 19 Września (1 Października) 1836 r. N. 1703, przez Radę Opiekunczą domu przytułku i pracy ułożona, a w dniu 14 (26) Kwietnia 1837 r. Nr. 11,766/45,182, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdzona, a ustawa szpitalna pod dniem 18 Lutego (2 Marca) 1842 r. NAJWYŻEJ zatwierdzona, również ma być zastosowaną do rachunkowości domu przytułku i pracy, o ile takowa użyć się da; przeto dla zadosyć uczynienia Ukazowi, zatwierdzającemu wspomnioną ustawę, stanowi się, iż w przypadku gdy ustawa szpitalna czego nie obejmuje, należy stosować się do dawnych przepisów, z nowych zaś wzorów, objętych ustawą szpitalną, użytymi być mają.

1)	Wzór Nrem	5	oznaczony,
2)	„	6	„
3)	„	20	„
4)	„	21	„
5)	„	22	„
6)	„	23	„
7)	„	24	„
8)	„	28	„
9)	„	31	„
10)	„	33	„
11)	„	34	„
12)	„	36	„

- 13) Форму N° 40,
- 14) „ „ 42,
- 15) „ „ 45,
- 16) „ „ 47.

ГЛАВА VII.

О начальствѣ заведенія.

Ст. 82.

Рабочій домъ состоитъ въ непосредственномъ вѣдѣніи Попечительнаго Совѣта, назначаемого Правительствомъ и состоящаго въ непосредственной зависимости отъ Главнаго Попечительнаго Совѣта благотворительныхъ заведеній.

Ст. 83.

Всѣ дѣла Попечительнаго Совѣта производятся коллегіальнымъ порядкомъ, въ еженедѣльныхъ засѣданіяхъ, или же единолично посредствомъ Членовъ, командируемыхъ для производства какого либо дѣла по журнальнымъ постановленіямъ Совѣта. Засѣданіе должно состоять по крайней мѣрѣ изъ трехъ Членовъ.

Ст. 84.

Попечительный Совѣтъ обязанъ преимущественно заботиться о точномъ исполненіи правилъ настоящаго Положенія; исправлять замѣченныя имъ упущенія или доносить о нихъ подлежащему начальству, для принятія надлежащихъ мѣръ.

Съ этою цѣлью, для ближайшаго надзора за заведеніемъ, Совѣтъ назначаетъ по очереди каждую недѣлю, одного дежурнаго Члена.

Дежурный Членъ Совѣта обязанъ, въ продолженіе очередной недѣли, посѣщать заведеніе и о результатахъ таковыхъ ревизій

- 13. Wzór Nrem 40 oznaczony,
- 14. „ „ 42 „
- 15. „ „ 45 „
- 16. „ „ 47 „

TYTUŁ VII.

O Władzy Zwierzchniej instytucyj.

Art. 82.

Dom przytulku i pracy zostaje pod zwierzchnim zarządem Rady Opiekunczej, przez Rząd mianowanej, i bezpośrednio od Rady Głównej Opiekunczej Instytutów Dobroczynnych zależącej.

Art. 83.

Wszystkie czynności Rady Opiekunczej odbywają się kolegialnie, na posiedzeniach tygodniowych, lub przez pojedynczych Członków, z mocy protokółarnej decyzji do jakiej czynności delegowanych. Trzech Członków stanowi komplet prawny.

Art. 84.

Główną czynnością Rady Opiekunczej jest: czuwać nad ściśłem wykonywaniem przepisów niniejszego urządzenia, protestować uchybienia dostrzeżone, lub donosić o nich właściwej Władzy, celem zarządzenia onymże. W tym celu ustanowi Rada między Członkami swymi kolej tygodniową bliższego dozoru nad instytutem.

Członek Rady przez tydzień swojej kolei zwiedzać będzie instytut i o tych rewizjach na sessyi następnie zdawać sprawę,

представлять отчетъ въ слѣдующемъ засѣданіи, съ изложеніемъ собственныхъ замѣчаній; причѣмъ онъ самъ непосредственно вправѣ исправлять менѣ важныя нарушенія правилъ.

Ст. 85.

Попечительный Совѣтъ обязанъ заботиться, какъ о содержимыхъ въ заведеніи, такъ и объ отпускаемыхъ изъ онаго лицахъ, на сколько они будутъ нуждаться въ его предстательствѣ передъ властями или посредничествѣ его въ частныхъ своихъ отношеніяхъ. Жалобы этихъ лицъ поступаютъ въ Совѣтъ чрезъ посредство Членовъ, назначаемыхъ для ревизіи, и удовлетворяются, смотря по справедливости жалобы, на основаніи общихъ правилъ.

Ст. 86.

Всѣ дѣла, относящіяся къ отчетности, контролю и управленію имуществомъ заведенія, подлежатъ вѣдомству Попечительнаго Совѣта, который назначаетъ одного изъ Членовъ для ревизіи мѣсячнаго контроля состоянія народонаселенія, реестровъ, расчетныхъ вѣдомостей и относящихся сюда документовъ, а также поручаетъ ему наблюденіе за своевременною уплатою денегъ, причитающихся въ пользу кредиторовъ заведенія.

Сверхъ того, ревизующій Членъ обязанъ или самъ устранять злоупотребленія, возникшія вслѣдствіе нерадѣнія, или же доводить о нихъ до свѣдѣнія Попечительнаго Совѣта, а равно объ убыткахъ, причиняемыхъ заключеннымъ лицамъ, изъ видовъ корыстолюбія, по какимъ бы то ни было статьямъ смѣтнаго назначенія. Всѣ же повѣренныя имъ надлежащимъ образомъ мѣсячныя расчетныя вѣдомости должны быть имъ представлены въ засѣданіе Попечительнаго Совѣта, вмѣстѣ съ соотвѣтственнымъ рапортомъ о произведенной ревизіи.

wraz z postrzeżeniami przez siebie uczynionemi. Mniejsze zbroczenia od przepisów sam jest mocen prostować.

Art. 85.

Obowiązkiem jest Rady zajmować się osobami zatrzymanými lub z instytutu uwolnionými o tyle, o ile to potrzebować będzie jej pośrednictwa u Władz lub w stosunkach prywatnych. Przyjmować będzie zażalenia z ich strony, za pośrednictwem rewidujących Członków do siebie zanoszone, i postępować w tej mierze stósownie do uznania słuszności użalenia i do przepisów ogólnych.

Art. 86.

Wszelkie czynności, tyczące się kontrolli, rachunkowości i zarządu funduszów instytutowych, należą do Rady Opiekunów, która wyznaczy Członka do sprawdzania kontrolli miesięcznej stanu ludności, rejestrów, likwidacyj i dowodów, poleci mu oraz dopilnowanie, aby interessentom wypłaty nie były zatrzymywane.

Nadto obowiązkiem jego będzie prostować lub przedstawiać Radzie Opiekunów uchybienia, pochodzące z niedbalstwa lub z chęci zysku, pokrzywdzenia zatrzymanych, w jakichkolwiek etatem objętych przedmiotach. Członek ten sprawdzone przez siebie likwidacje miesięczne i rapport stósowny z odbytej czynności téjże Radzie Opiekunów na posiedzeniu przedstawi.

Ст. 87.

На поставку различных предметов, необходимых для заведения (кроме дровъ, которые должны быть покупаемы въ казенномъ магазинѣ), на очистку отхожихъ мѣстъ, ремонтъ строений, во всѣхъ случаяхъ, когда издержки простираются на сумму свыше сорока пяти руб. сер., а также на отдачу въ арендное содержаніе фруктоваго сада, Попечительный Совѣтъ обязанъ объявлять публичные торги и производить оныя или посредствомъ запечатанныхъ объявленій, или же изустно, смотря по обстоятельствамъ.

Контракты, заключаемые съ тѣми изъ подрядчиковъ, кои предлагаютъ самыя выгодныя условія, Попечительный Совѣтъ имѣетъ право утверждать окончательно, на основаніи § 8 пункта 6-го Устава для Благотворительныхъ Заведеній, Высочайше утвержденнаго 18 Февраля (2 Марта) 1842 г., а также разрѣшать всѣ могущіе возникнуть во все время продолженія обязательной силы контракта споры или нарушенія условій онаго, согласно постановленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, объявленному въ предписаніи ея отъ 24 Ноября (6 Декабря) 1841 года, за № 10,428/45,618, относительно переуступки контрактовъ и перевода правъ лица, заключившаго контрактъ, на другое лицо, какъ это случается между подрядчиками.

Ст. 88.

Ревизія кассы заведения и учетъ находящихся въ оной суммъ должны быть производимы ежемѣсячно. Съ этою цѣлью Совѣтъ обязанъ назначить изъ среды себя двухъ Членовъ, которые, повѣривъ прихода-расходные документы съ кассовыми книгами, должны обнаружить мѣсячный остатокъ сихъ суммъ, пересчитать наличные и депозитные капиталы и о результатѣ повѣрки сихъ капиталовъ съ кассовыми книгами немедленно представить Совѣту рапортъ. Содержаніе означеннаго рапорта

Art. 87.

Na dostawę rozmaitych potrzeb do instytutu (prócz drzewa, które z magazynu rządowego ma być nabywane), na czyśczenie kloak, na reparacyę budowli instytutowych, gdzie wydatki przenosić będą rub. sr. czterdzieści pięć, niemniej na wydzierżawienie ogrodu instytutowego, Rada Opiekuńcza ogłaszać będzie licytacye; które przez deklaracye opieczetowane lub głośne, stósownie do potrzeby, odbywać się będą.

Zawierane kontrakty z przedsiębiorcami, najkorzystniejsze warunki podającymi, mocną jest Rada Opiekuńcza, wedle § 8-go ustępu 6-go ustawy dla Zakładów Dobroczynnych pod dniem 18 Lutego (2 Marca) 1842 r. Najwyżej zatwierdzonej, ostatecznie zatwierdzać i spory w ciągu trwania kontraktu wyniknąć mogące, lub uchybienia warunkom kontraktu sama załatwiać, mając wzgląd na postanowienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, reskryptem jej z dnia 24 Listopada (6 Grudnia) 1841 r. Nr. 10,428/45,618 objawione, co do cedowania kontraktów i co do przelewania praw kontraktującemu służących na drugą osobę, co między przedsiębiorcami miewa miejsce.

Art. 88.

Rewidowanie kassy instytutowej i obliczenie znajdujących się w niej funduszów ma być co miesiąc dopełnianém. Obowiązkiem zatem Rady będzie wyznaczać z grona swego dwóch Członków, którzy po sprawdzeniu dowodów przychodu i rozchodu z księgami kassowemi, ustanowią remanent miesięczny, obliczą fundusze w gotowiznie i w depozytach znalezione, przy zdaniu niezwłocznego rapportu Radzie o zgodności lub niezgodności wymienionych funduszów z księgami kassowemi; osnowę

Совѣтъ вносить въ протоколъ засѣданій и, въ случаѣ оказавшагося въ кассѣ недочета, тотчасъ доносить о томъ Главному Совѣту. Сверхъ того, поручаетъ завѣдывающему кассою представлять ему мѣсячные рапорты о состояніи суммъ.

Ст. 89.

Отъ Попечительнаго Совѣта зависятъ: назначеніе и удаленіе отъ должности: Секретаря, Писаря, Сторожей и Привратника, а также выдача отпускныхъ билетовъ всѣмъ должностнымъ лицамъ и служителямъ заведенія, но не свыше восьми дней. Прощенія же лицъ, желающихъ отлучиться на болѣе продолжительное время, вмѣстѣ съ заключеніемъ Совѣта, поступаютъ на разрѣшеніе Главнаго Попечительнаго Совѣта Благотворительныхъ Заведеній.

Ст. 90.

Въ шесть недѣль по истеченіи каждаго года Попечительный Совѣтъ представляетъ Главному Попечительному Совѣту Благотворительныхъ Заведеній годичный отчетъ, въ которомъ должно быть означено: сколько осталось въ заведеніи лицъ съ предыдущаго года; сколько въ теченіе минувшаго года поступило въ рабочій домъ бродягъ и нищихъ обою пола, какое было движеніе содержимыхъ въ заведеніи лицъ; сколько изъ нихъ удовлетворило назначенію рабочаго дома, т. е. поступило на службу или въ ремесленные ученики внутри заведенія; сколько отослано въ контрольную управу частныхъ служителей, для приисканія мѣста и обезпеченія средствъ дальнѣйшаго содержанія; сколько выбыло изъ заведенія на поруки обывателей въ томъ, что отпущенное лицо не будетъ заниматься нищенствомъ; сколько лицъ отдано на поруки родственниковъ, родителей или опекуновъ, озаботившихся о призрѣніи ихъ; сколько отправлено по этапу къ мѣстамъ ихъ происхожденія, съ воспрещеніемъ возврата ихъ въ г. Варшаву. Потомъ слѣдуетъ показать, какая сумма поступила въ кассу изъ выручекъ отъ за-

рапорту tego Rada zamieści w protokóle swych posiedzeń i w razie dostrzeżenia defektu kassowego, natychmiast doniesie o tém Radzie Głównej; poleci nadto utrzymującemu kasę, przedstawianie sobie raportów miesięcznych o stanie fundusów.

Art. 89.

Rada Opiekuncza mianuje i oddala Sekretarza, Pisarza, Strażników i odźwiernego, udziela urlopy dla Nadzorcy, Sekretarza i całej służby instytucyj, lecz nie dłużej jak na dni ośm. Na czas większej rozciągłości, przedstawia podania żądających wydalenia się, wraz z swoją opinią, do Rady Główniej Opiekunczej Instytutów Dobroczynnych.

Art. 90.

W sześć tygodni po upływie każdego roku, Rada Opiekuncza zdaje raport roczny Radzie Główniej Opiekunczej Instytutów Dobroczynnych, w którym wykaże: ile pozostało osób z poprzedniego roku w zakładzie, ile przysłano w ciągu upłynionego roku włóczęgów i żebraków obojey płci do domu przytułku i pracy, jaki nastąpił obrót zatrzymanych w rzeczonym domu osób, ile z nich odpowiedziało celowi, dla którego dom przytułku i pracy utworzonym został, to jest: ile z nich było wziętych na służbę lub w termin; w samym zakładzie, ile zostało odesłanych do biura kontroli służących, dla poszukiwania miejsca i zapewnienia sobie sposobu dalszego utrzymania, ile uwolniono za poręczeniami obywateli, w których wyrażone być ma zapewnienie, iż uwolniona osoba żebraniną trudnić się nie będzie, ile nadto było wziętych przez krewnych, rodziców, lub opiekunów, którzy im zapewnili przytułek, ile wysłano na transport do miejsc urodzenia, z zakazem powrotu do tutejszego miasta. Następnie wykaże: jaka kwota wpłynęła do kassy z zarobku osób, za obrębem instytutu na roboty wysyłanych, ile

работковъ лицъ, высылаемыхъ на работы внѣ заведенія, и сколько заработали лица, работавшія на мѣстѣ въ самомъ заведеніи.

Затѣмъ должно быть исчислено, во сколько обошлось содержаніе въ заведеніи одного лица въ день, какая сдѣлана экономія издержекъ, въ сравненіи съ предыдущимъ годомъ, какія были произведены починки въ строеніяхъ и какія затѣмъ предстоитъ еще произвести на будущее время.

Наконецъ слѣдуетъ приложить вѣдомость о приходѣ и расходѣ суммъ въ заведеніи, съ показаніемъ остатковъ, подлежащихъ переносу на будущій годъ и съ обозначеніемъ, какія именно статьи потребовали большихъ, а какія меньшихъ противу смѣты издержекъ.

При составленіи вышеозначенныхъ годичныхъ отчетовъ, Попечительный Совѣтъ обязанъ руководствоваться распоряженіями Главнаго Попечительнаго Совѣта, изъясненными въ предписаніяхъ онаго отъ 9 (21) Іюля, за № 7,989/24,486, отъ 15 (27) Октября, № 8,926/41,589, и отъ 25 Ноября (7 Декабря) 1842 года, № 8,964/47,445.

Ст. 91.

Еслибы впослѣдствіи Попечительный Совѣтъ, основываясь на указаніяхъ опыта, призналъ необходимымъ сдѣлать въ настоящей Инструкціи нѣкоторыя измѣненія, то онъ обязанъ проекты измѣненныхъ статей, вмѣстѣ съ своими предположеніями, представить на утвержденіе Главнаго Совѣта.

Варшава, 19 (31) Октября 1843 года.

Предсѣдатель Попечительнаго Совѣта рабочаго дома,
(подписано) *Ракосевскій*.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній настоящую Инструкцію утверждаетъ.

Варшава, 7 (19) Іюля 1844 года.

За Предсѣдателя (подписано) *Скарбекъ*.

zarobili ci, którzy na miejscu w instytucie w ciągu roku pracowali.

W dalszym ciągu przedstawi obliczenie, ile kosztowało dziennie utrzymanie jednej osoby w instytucie, jaka była oszczędność w wydatkach w porównaniu z poprzednim rokiem, dalej wyrazi: jakie uskutecznilo reparacye w budowlach i jakie pozostają do wykonania.

W końcu dołączy wykaz przychodu i rozchodu funduszów instytucyjnych, z obliczeniem remanentu, jaki na rok następny zostaje do przeniesienia, z wyjaśnieniem: pod którymi pozycjami mniej, a pod którymi więcej nad określenie etatowe wydatkowano.

Nadto, przy zdawaniu powyższych raportów rocznych, Rada Opiekuńcza zastosuje się do rozporządzeń Rady Głównej Opiekuńczej, reskryptami jęj z dnia 9 (21) Lipca Nr. 7,989/24,486, 15 (27) Października Nr. 8,926/41,589 i 25 Listopada (7 Grudnia) 1842 r. Nr. 8,964/47,445 objawionych.

Art. 91.

Gdyby Rada Opiekuńcza w ciągu dalszego doświadczenia uznała potrzebę zmienienia niektórych artykułów niniejszym urządzeniem objętych, w takim razie obowiązkiem jęj będzie przedstawić Radzie Głównej swoje wnioski, z przygotowanymi zmianami, do zatwierdzenia.

w Warszawie, d. 19 (31) Października 1843 r.

Prezylujący w Radzie Opiekuńczej
Domu przytułku i pracy (podpisano) *Rakoszewski*.

Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczylnych niniejsze urządzenie zatwierdza.

w Warszawie, d. 7 (19) Lipca 1844 r.

Prezes, w zastępstwie (podpisano) *Skarbek*.

Приложение къ № 7-му.

(Лит. А.)

Попечительный Совѣтъ рабочаго дома постановляетъ ниже-слѣдующія правила относительно выдачи продовольствія и приготовления румфордскаго супа.

§ 1.

Въ ежедневномъ контролѣ населенія, долженствующемъ служить основаніемъ при выдачѣ подрядчикамъ денегъ, слѣдующихъ за доставленное ими количество румфордскаго супа и хлѣба, первый день нахождения въ заведеніи вновь поступившихъ лицъ не долженъ быть впредь принимается въ расчетъ; а потому обыкновенныя черточки, отмѣчаемыя въ надлежащихъ графахъ означеннаго контроля при фамиліи каждого содержамаго въ заведеніи лица и показывающія сколько дней оно пользовалось продовольствіемъ въ заведеніи, должны быть выставляемы въ графахъ, начиная со втораго дня ежедневно до времени выпуска онаго изъ заведенія, вмѣсто же обыкновенныхъ черточекъ, за первый день ставятся нули, которые будутъ означать, что внесенное въ контроль лицо не пользовалось продовольствіемъ.

§ 2.

При фамиліяхъ лицъ, высылаемыхъ на работы въ казенныя заведенія и не возвращающихся на ночь для полученія порціи, кромѣ нулей, не должны быть впредь въ графахъ контроля населенія выставляемы черточки, дающія право требовать при расчетѣ денегъ за продовольствіе; но за то въ графѣ для записки выбывающихъ лицъ слѣдуетъ отмѣчать день высылки ихъ на работы и день возвращенія въ заведеніе. Ежели частное лицо, нанимая людей изъ рабочаго дома, сверхъ обыкновенной задѣльной платы, обяжется содержать ихъ ночью и давать имъ соотвѣтственное продовольствіе, то въ графахъ кон-

Annex do Nr. 7-go.

(Lit. A.)

Rada Opiekuncza domu przytułku i pracy, względem wydawania żywności i przyrządzania zupy rumfordzkiej, następujące stanowi przepis.

§ 1.

W kontrolli ludności codziennéj, służyć mającój za zasadę do płacenia dostarczycielom należitości za dostarczoną ilość zupy rumfordzkiej i chleba, odtąd nie będą liczeni do żywności pierwszego dnia przybywający do instytutu; kreski więc zwyczajne w rubrykach nadmienionej kontrolli, przy nazwisku każdego zatrzymanego kładzione, oznaczające: ile dni był żywiony w instytucie, z dniem drugim dopiero mają być wpisywane i zamieszczane w rubrykach codziennie, aż do daty uwolnienia z instytutu zatrzymanego; w miejsce zaś kresek w dniu pierwszym opuszczanych, zapisywane być mają kółka, które będą oznaczać, iż zakontrolowana osoba nie odebrała żywności.

§ 2.

Wysyłanym do instytutów rządowych na posługi, a nie wracającym na noc dla odebrania porcyi, odtąd, prócz kólek, nie będą kładzione w kontrolli ludności w rubrykach kreski, dające prawo do likwidowania należności za żywność; w rubryce zaś wyjścia, w rzeczoney kontrolli ma być zanotowaném, w którym dniu robotnicy posłani zostali i w którym dniu wrócili z posługi. Gdyby kto z prywatnych osób, biorąc na najem ludzi z domu przytułku i pracy, płacił zwyczajne wynagrodzenie, i trzymając tychże u siebie przez noc, zobowiązał się dawać im żywność, dla takich podobnież kreski w rubrykach kontrolli

троля народонаселения при именах этих работников выстав-
ляются также за все время отсутствия их из заведения нули,
а не черточки, дающие право на порции в заведении.

§ 3.

Членъ Совѣта, повѣряющій мѣсячныя расчетныя вѣдомости
объ издержкахъ заведенія, долженъ, при ревизіи расходовъ на про-
довольствіе, удостовѣриться, въ точности ли исполняются выше-
изложенныя правила.

§ 4.

Въ кухнѣ должна быть выставлена деревянная таблица,
на коей сверху обозначается число наличныхъ въ заведеніи
людей, имѣющихъ право на получение обыкновенной порціи
продовольствія; внизу же выписываются всѣ припасы, вхо-
дящіе въ составъ румфордскаго супа. Ежедневно, при выдачѣ
припасовъ на кухню, прописывается на сей таблицѣ, какъ чи-
сло лицъ, получающихъ продовольствіе въ заведеніи, такъ и
количество выданныхъ припасовъ.

Такъ какъ невозможно опредѣлить съ точностью мѣру и
всѣхъ припасовъ, входящихъ въ составъ румфордскаго супа, въ
то время, когда число лицъ болѣе двадцати пяти, т. е. когда
напр. готовится супъ для двухсотъ двадцати четырехъ человѣкъ,
то въ такомъ случаѣ, кромѣ воды, прочее количество припасовъ
отпускается ровно для двухсотъ душъ; для двухсотъ же сорока
деяти продовольствуемыхъ сѣстныхъ припасы отпускаются на
двѣсти двадцать пять человѣкъ, а для двухъ сотъ семидесяти
четырехъ душъ считается и выдается припасовъ на кухню
только на двѣсти пятьдесятъ человѣкъ и такъ далѣе, всегда
въ соразмѣрности двадцати пяти человѣкъ. Поэтому на табли-
цѣ выставляется только такое количество сѣстныхъ припасовъ,
какое дѣйствительно отпускается изъ кладовой, т. е. для двух-
сотъ двадцати четырехъ продовольствуемыхъ выдается припасы
на двухсотъ; слѣдовательно, какое количество выдано дѣйстви-

лудности означающее, изъ mają право do porey institutech,
nie będą wpisywane przez czas ich nieobecności, lecz tylko zwy-
czajne kółka.

§ 3.

Członek Rady, sprawdzający miesięczne likwidacje wydat-
ków institutech, będzie się starał przekonać przy rewizji
kosztów za żywność liczonych, czy rozporządzeniom powyżej
zastrzeżonym dzieje się zadość.

§ 4.

Będzie w kuchni zawieszona tablica drewniana, na której
wypisane będą u góry ilość obecnych ludzi w instytucie i ma-
jących prawo do odebrania zwyczajnej porcy żywności. Poni-
żej zaś będą wyrażone wszystkie ingrediencye, do zupy rum-
fordzkiej wchodzące. Codziennie na tej tablicy wypisywać się
ma, przy wydawaniu do kuchni, liczba ludzi mająca odebrać ży-
wność, a następnie ilość wydanych wiktuałów.

Ponieważ niepodobnem jest wymierzanie i odważanie szcze-
gółów, do zupy rumfordzkiej wchodzących, wtedy, kiedy mniej
jest jak dwadzieścia pięć osób, to jest kiedy przyrządza się zupa
na dwieście dwadzieścia cztery głów, natenczas prócz wody wy-
dają się do gotowania wiktuały tylko na równe dwieście głów;
kiedy zaś jest dwieście czterdzieści dziewięć konsumentów, na
dwieście dwadzieścia pięć wydawane są szczegóły do gotowania;
a gdy dwieście siedmdziesiąt cztery, tylko na dwieście pięćdzie-
siąt liczone i dostarczane są do kuchni też wiktuały, i tak na-
stępnie w progressji dwadzieścia pięć osób; przeto na tablicy
taka tylko ilość wiktuałów ma być podawana, jaka rzeczywiście
ze szpiżarni zostaje wydana, to jest, kiedy znajduje się dwieście
dwadzieścia cztery konsumentów, wydają się wiktuały na dwie-

тельно для сего послѣдняго числа лицъ, такое же должно быть обозначено и на таблицѣ.

§ 5.

Лица, высылаемые на работы внѣ заведенія и возвращающіяся на ночь, получаютъ при выходѣ хлѣбъ, въ количествѣ, слѣдующемъ имъ на цѣлый день. Если же они не возвращаются на обѣдъ, то причитающаяся имъ порція супа оставляется для нихъ на ужинъ.

§ 6.

Члены Попечительнаго Совѣта, за исключеніемъ Лекаря, Капелана и Помощника Подсудка, сверхъ присутствованія въ обыкновенныхъ засѣданіяхъ, обязаны поочередно исполнять семядневное дежурство въ заведеніи. Обязанности такого дежурнаго Члена суть слѣдующія:

- a) онъ долженъ по крайней мѣрѣ разъ въ недѣлю неожиданно присутствовать при выдачѣ изъ кладовой припасовъ на кухню, чтобы удостовѣриться, въ какомъ качествѣ и въ какомъ количествѣ припасы сии были получены отъ поставщика;
- b) если имъ замѣчено будетъ, что припасы доставлены не въ надлежащемъ качествѣ и не въ установленномъ количествѣ, то онъ долженъ представить о томъ Попечительному Совѣту;
- c) онъ долженъ прежде всего повѣрить выставленное на упомянутой таблицѣ число лицъ съ числомъ душъ по контролю населенія; за симъ удостовѣриться, такого ли качества и въ такомъ ли количествѣ доставлены отпущенные припасы, какъ того требуютъ правила, изданныя по сему предмету Попечительнымъ Совѣтомъ. О всѣхъ своихъ дѣйствіяхъ, съ надлежащими замѣчаніями, дежурный Членъ докладываетъ въ засѣданіи

сѣ; jaka więc ilość do gotowania na tę ostatnią liczbę głów została wydana, taka ma być na tablicy wypisana.

§ 5.

Ludzie na roboty zewnętrzne z instytutu wysyłani, na noc wracający, przed wyjściem otrzymać mają całodzienną porcję chleba. Jeżeli nie wracają na obiad, zachowaną być ma przynależna im porcja zupy na kolację.

§ 6.

Obligowani są Członkowie Rady Opiekunczej, wyjąwszy Doktora, Kapelana i Pomocnika Podśędka, aby każdy z nich z kolei odbywał, prócz zwykłych posiedzeń, tygodniową służbę miejscową w instytucie. Obowiązkiem służbę mającego Członka będzie:

- a) przynajmniej raz w ciągu tygodnia, nie wymieniając dnia, znajdować się przy wydawaniu ze spiżarni instytutowej wiktuałów do gotowania, dla przekonania się: w jakim gatunku i w jakiej ilości też wiktuały przez dostarczającego zostały wydane;
- b) na przypadek dostrzeżenia, iż dostarczone wiktuały nie są w należyтым gatunku i przepisowej ilości wydane, zda o tém rapport Radzie Opiekunczej;
- c) zapisaną na wzwyż wzmiankowanej tablicy ilość ludzi sprawdzi naprzód z kontrolą ludności, co do ilości głów, następnie przekona się, czy wyrachowane i wydane wiktuały w takiej ilości i gatunku są dostarczane, jak przepisy w tej mierze przez Radę Opiekunczą ustanowione mieć chcą. Spostrzeżenia, jakieby miał sposobność uczynić, przedstawi na sessyi Radzie Opiekunczej, przy zdaniu ustnego rapportu z odbytej

Попечительнаго Совѣта словесно, если онъ не находитъ нужнымъ представить о томъ письменный рапортъ;

- d) онъ долженъ убѣдиться, хорошо ли выпеченъ доставленный для заведенія хлѣбъ, имѣетъ ли онъ надлежащій вѣсъ, и не была ли употреблена для онаго протухлая мука;
- e) къ обязанности дежурнаго Члена относится также посѣщеніе по крайней мѣрѣ разъ въ недѣлю кухни заведенія, во время выдачи кушанья, для того, чтобы удостовѣриться: отпускается ли каждому изъ содержащихся въ заведеніи лицъ румфордскій супъ въ надлежащемъ количествѣ, вкусенъ ли онъ и хорошо ли приготовленъ; сверхъ того, онъ обязанъ разспросить кушающихъ въ столовой, получилъ ли каждый изъ нихъ слѣдующую ему порцію хлѣба.

§ 7.

Отпускаемые изъ заведенія лица, по истеченіи опредѣленнаго срока заключенія, должны получать слѣдующее имъ за послѣдній день продовольствіе, а потому отпускаются они не иначе, какъ въ послѣбѣденное время.

Варшава, 19 (31) Октября 1843 года.

Предсѣдательствующій (подписано) *Ракошевскій*.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній настоящія правила утверждаетъ.

Варшава, 7 (19) Іюля 1844 года.

За Предсѣдателя (подписано) *Скарбекъ*.

czynności, jeżeli piśmiennego nie będzie widział potrzeby składania;

- d) przekona się, czy chleb dostarczony dla konsumentów jest dobrze wypieczony, czy jest z czystej i nie stęchłej mąki i czy trzyma należną wagę;
- e) obowiązkiem dyżur mającego Członka będzie także, przynajmniej raz w tydzień, odwiedzenie w południe kuchni instytutowej w czasie dystrybucji, dla przekonania się, czy zupa rumfordzka w należytej ilości każdemu z zatrzymanych w instytucie jest dostarczoną i czy jest smaczną i dobrze zgotowaną; zapyta nadto w refektarzu jedzących, czy każdy swoją porcję chleba odebrał.

§ 7.

Wychodzącym z instytutu, po wysiedzeniu naznaczonego czasu, należna żywność w dniu uwolnienia ich ma być dostarczona; nie prędzej więc jak w czasie poobiednim powinni być wypuszczani.

w Warszawie, dnia 19 (31) Października 1843 r.

Prezydujący (podpisano) *Rakoszewski*.

Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych niniejsze urządzenie zatwierdza.

w Warszawie, dnia 7 (19) Lipca 1844 r.

Prezes,

w zastępstwie (podpisano) *Skarbek*.

Nº 8.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 12 (24) Марта 1847 года Уложения о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ—статей о бродяжествѣ.

Ст. 646.

Бродягами признаются и подвергаются наказаніямъ, за бродяжество въ слѣдующей 648 статьѣ опредѣленнымъ, какъ жительствующіе, такъ и переходящіе или переѣзжающіе съ мѣста на мѣсто, не только безъ вѣдома подлежащихъ полицейскихъ начальствъ и безъ установленныхъ на то видовъ, но и безъ всякихъ средствъ доказать настоящее свое состояніе или званіе, или же упорно отъ сего отказывающіеся.

Ст. 647.

Праздношатающимися почитаются лица, не имѣющія опредѣленнаго жилища и способовъ къ пропитанію и не занимающіяся никакимъ ремесломъ или дозволеннымъ промысломъ.

Ст. 648.

Бродяги подвергаются отдачѣ въ солдаты, если они годны къ военной службѣ, или же присуждаются: къ отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ десяти до двѣнадцати лѣтъ, и потомъ, а равно и въ случаѣ негодности къ работамъ въ арестантскихъ ротахъ, поселяются за Кавказомъ или же въ Сибирскихъ или другихъ отдаленныхъ губерніяхъ.

Nº 8.

Wyciąg z NAJWYŻEJ zatwierdzonego w dniu 12 (24) Marca 1847 roku Kodexu kar głównych i poprawczych, artykułów o tułactwie i włóczęgostwie.

Art. 646.

Za tułaczy uważani będą i karom, za tułactwo poniżej w artykule 648-m postanowionym, ulegną ci, którzyby nie tylko bez wiedzy Zwierzchności policyjnej i bez ustanowionych kart pobytu w pewnym miejscu mieszkali, albo z miejsca na miejsce przechodzili lub przenosili się, lecz nadto istotnego stanu swego i powołania w żaden sposób wykazać nie mogli, lub wykazania ich uporczywie odmawiali.

Art. 647.

Za włóczęgów uważani będą ci, którzyby stałego zamieszkania i sposobu do życia nie mieli, i żadnym rzemiosłem, ani dozwolonem zarobkowaniem się nie zajmowali.

Art. 648.

Tułacze ulegną: oddaniu do wojska na prostych żołnierzy, jeżeli do służby wojskowej są zdatnymi; albo też skazani zostaną: na oddanie do poprawczych aresztanckich rot, na czas od dziesięciu do dwunastu lat, a następnie, lub w razie gdyby do robót w aresztanckich rotach nie zdatnymi się okazali, osiedleni zostaną za Kaukazem, albo w Syberyjskich, lub innych odległych guberniach.

Женщины отдаются въ рабочіе дома, на основаніи постановленій статьи 85-й сего Уложения и потомъ отправляются на водвореніе въ Сибирь.

Ст. 649.

Праздношатающіеся подвергаются:

въ первый разъ аресту на время отъ одного до трехъ дней, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами отъ трехъ до десяти ударовъ;

во второй они отдаются въ домъ работный на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ;

въ третій же разъ и слѣдующіе приговариваются къ заключенію въ домъ работный на время отъ трехъ мѣсяцевъ до одного года.

Примѣчаніе. Если въ продолженіе времени заключенія въ домъ работный, не будетъ найдено средствъ къ прокормленію осужденнаго по истеченіи срока заключенія, то онъ оставляется въ семь домъ до времени, пока гмина, къ коей онъ принадлежитъ, или кто-либо изъ осѣдлыхъ или извѣстныхъ по хорошему поведенію людей не пожелаетъ взять его къ себѣ, съ его согласія, или же пока онъ не выработаетъ или не получитъ отъ кого-либо для содержанія себя на свободѣ надлежащаго количества денегъ, то есть заключенный во второй уже разъ праздношатающійся — не менѣе пятнадцати рублей, а заключенный въ третій разъ — не менѣе тридцати рублей.

Впрочемъ сіе содержаніе въ домъ работный не можетъ продолжаться болѣе одного года, если виновный былъ въ ономъ заключенъ во второй разъ, и болѣе двухъ лѣтъ, если онъ подвергся сему наказанію въ третій разъ.

Kobiety za tułactwo, w myśl przepisów w artykule 85-m niniejszego Kodexu objętych, do domu roboczego oddane, a następnie na stałe zamieszkanie do Syberyi odesłane zostaną.

Art. 649.

Włóczęgi ulegną:

za pierwszym razem, aresztowi od jednego do trzech dni, a jeżeli nie są od kar cielesnych prawem wyłączeni, chłoscie od trzech do dziesięciu różg;

za drugim — oddaniu do domu przytułku i pracy, na czas od trzech tygodni do trzech miesięcy;

za trzecim zaś i następniemi razami, oddaniu do tegoż domu na czas od trzech miesięcy do roku jednego.

Uwaga. Jeżeli w przeciągu zostawania skazanego w domu przytułku i pracy nie będzie można znaleźć środków do zapewnienia mu utrzymania po wyjściu z takowego domu, wówczas tenże skazany dopóty w nim pozostanie, dopóki gmina, do której należy, albo też osoba osiadła i z dobrego prowadzenia się znana, za jego zgodą, wziąć go do siebie nie zażąda, albo dopóki on nie zarobi, lub nie otrzyma od kogo, na utrzymanie siebie na wolności, stósownej kwoty pieniężnej, a mianowicie: osadzony za włóczęgostwo po raz drugi, najmniej piętnaście rubli, a osadzony po raz trzeci, najmniej trzydzieści rubli.

Lecz zatrzymanie to w domu przytułku i pracy nie może trwać więcej niż rok, gdy po raz drugi, a więcej niż lat dwa, gdy po raz trzeci nastąpiło.

№ 9.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 11 Ноября 1847 года Положенія о введеніи въ дѣйствіе въ Царствѣ Польскомъ Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ относительно рабочаго дома.

Ст. 12.

Совѣтъ Управленія приметъ надлежащія мѣры къ преобразованію въ Царствѣ Польскомъ существующихъ для осужденныхъ мѣстъ крѣпостнаго и тяжкаго заключенія, домовъ смиренныхъ, арестовъ и домовъ рабочихъ, такъ, чтобы въ оныхъ могли быть помѣщаемы лица, которыя, на основаніи новаго Уложенія, будутъ приговариваемы:

къ заключенію въ рабочемъ домѣ,
къ заключенію въ крѣпости,
къ заключенію въ смиренномъ домѣ,
къ заключенію въ тюрьмѣ,
къ кратковременному аресту, и
къ отдачѣ въ домъ работный.

Вмѣстѣ съ тѣмъ Совѣтъ Управленія, касательно способа содержанія осужденныхъ въ сихъ мѣстахъ заключенія, постановитъ подробныя правила, согласныя, по возможности, съ тѣми, какія существуютъ въ Имперіи, примѣнивъ оныя надлежащимъ образомъ къ мѣстнымъ въ Царствѣ Польскомъ потребностямъ и обстоятельствамъ.

Ст. 13.

До имѣющаго послѣдовать преобразованія означенныхъ въ предшедшей статьѣ мѣстъ заключенія, осуждаемые, на основа-

№ 9.

Wyciąg z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 11 Listopada 1847 roku Ustawy przechodnięj do Kodexu kar głównych i poprawczych, artykułów, odnoszących się do domu przytułku i pracy.

Art. 12.

Rada Administracyjna wyda rozporządzenia, w celu przemiany dotychczasowych więzień, domów poprawy i aresztów dla skazanych ustanowionych, oraz domów przytułku i pracy, na domy przeznaczone do ponoszenia kar, według nowego prawa wymierzać się mających:

zamknięcia w domu roboczym;
osadzenia w twierdzy;
zamknięcia w domu poprawy;
osadzenia w wieży;
aresztu na czas krótki, i
oddania do domu przytułku i pracy;

niemniej wyda szczegółowe przepisy co do sposobu utrzymywania osób, tamże osadzić się mających, zgodnie, o ile można, z zasadami, w tym względzie w Cesarstwie istniejącymi, z zastosowaniem ich do potrzeb i okoliczności miejscowych.

Art. 13.

Dopóki przemiana, artykułem poprzednim wskazana, usku-

ни новаго Уложения, лица должны содержаться слѣдующимъ образомъ:

приговариваемые къ заключенію въ домъ рабочемъ—въ нынѣшнихъ смиренныхъ домахъ;

приговариваемые къ заключенію въ смиренный домъ или тюрьму—въ мѣстахъ, предназначенныхъ для содержанія осужденныхъ къ публичному аресту;

приговариваемые къ кратковременному аресту—въ нынѣшнихъ домахъ ареста публичнаго или полицейскаго, или же въ иномъ которомъ либо изъ указанныхъ для сего въ ст. 61 новаго Уложения мѣстъ.

Слѣдующіе, наконецъ, къ отдачѣ въ домъ работный, будутъ содержаться въ устроенныхъ уже работныхъ домахъ, а тамъ, гдѣ въ нихъ нѣтъ помѣщенія, или же, гдѣ такіе дома еще не устроены, должны, вмѣсто того, быть отдаваемы въ распоряженіе мѣстной полиціи, для употребленія въ надлежащія работы, въ продолженіе опредѣленнаго приговоромъ времени.

Ст. 14.

Приговоренные, на основаніи новаго Уложения, къ заключенію должны содержаться въ нынѣшнихъ смиренныхъ домахъ, арестахъ и домахъ работныхъ, въ которые они будутъ отдаваемы, согласно съ существующими нынѣ для сихъ мѣстъ правилами, но съ соблюденіемъ притомъ:

чтобы осужденные на заключеніе въ домъ рабочемъ употреблялись во внутреннія въ мѣстѣ ихъ содержанія работы и не иначе были заключаемы въ оковы, какъ только за буйство, ослушаніе или покушеніе къ побѣгу;

чтобы осужденные на заключеніе въ домъ смиренный получали общую одежду и пищу, и были употребляемы также во внутреннія работы;

чтобы тѣ изъ осужденныхъ на заключеніе въ тюрьму, которые въ состояніи сами содержать себя, были занимаемы работою не иначе, какъ по собственному ихъ желанію;

теченію не zostanie, kary, na mocy nowego prawa wyrzeczony, ponoszone będą w sposób następujący:

kara zamknięcia w domu roboczym, — w dotychczasowych domach poprawy;

kara zamknięcia w domu poprawy i osadzenia w więzi, — w miejscach przeznaczonych na areszt publiczny;

kara aresztu na czas krótki, — w dotychczasowych aresztach publicznych lub policyjnych, albo w innych miejscach, w artykule 61-m nowego prawa oznaczonych;

kara oddania do domu przytułku i pracy, — w dotychczasowych domach przytułku i pracy; tam zaś gdzie na to dostatecznego niemasz pomieszczenia, lub gdzie domy takowe dotąd nie są urządzone, kara ta będzie zastąpioną oddaniem skazanego policyi, celem stosownego zatrudnienia, przez czas wyrokiem zakreślony.

Art. 14.

Skazani, na zasadzie nowego prawa, utrzymywani będą, stosownie do przepisów istniejących, w teraźniejszych domach poprawy, aresztach, oraz domach przytułku i pracy, w których osadzeni zostaną, z poniższą atoli różnicą:

skazani na zamknięcie w domu roboczym używani będą do robót wewnętrznych; okuciu zaś w kajdany wtenczas tylko ulegną, gdy się staną winnymi burzliwości, nieposłuszeństwa, lub usiłowania ucieczki;

skazani na zamknięcie w domu poprawy otrzymują ubiór i żywność więzienną, tudzież użyci zostaną do robót wewnętrznych;

ze skazanych na osadzenie w więzi, ci, którzy się sami utrzymują, mogą tylko w skutek własnego życzenia trudnić się robotami;

чтобы слѣдующіе къ отдачѣ въ домъ работный употреблялись въ городскія или гминныя работы, за назначаемую имъ за то плату.

В) ГУРО-КАЛЬВАРІЙСКІЙ ДОМЪ ПРИЗРѢНІЯ СТАРЦЕВЪ И УВѢЧНЫХЪ.

№ 10.

Инструкція Попечительному Совѣту дома призрѣнія въ г. Гурѣ-Кальваріи.

(13 (25) Ноября 1840 г.)

§ 1.

Домъ призрѣнія въ городѣ Гурѣ-Кальваріи назначенъ для престарѣлыхъ и увѣчныхъ нищихъ, не имѣющихъ ни зажиточныхъ родныхъ, ни собственныхъ средствъ къ содержанію и задержанныхъ на улицахъ города Варшавы.

§ 2.

Заведеніе это считается отдѣленіемъ рабочаго дома въ Варшавѣ, состоящимъ въ завѣдываніи отдѣльнаго Попечительнаго Совѣта, подъ начальствомъ одного Главнаго Попечителя и въ постоянныхъ соотношеніяхъ съ Попечительнымъ Совѣтомъ Варшавскаго заведенія.

skazani na oddanie do domu przytułku i pracy zostaną użyci do robót miejskich lub gminnych, za ustanowioném na ich korzyść wynagrodzeniem.

B) DOM PRZYTULKU DLA STARCÓW I KALEK
W MIEŚCIE GÓRZE-KALWARYI.

№ 10.

Instrukcja dla Rady Opiekunczej domu przytułku w mieście Górze-Kalwaryi.

(d. 13 (25) Listopada 1840 r.)

§ 1.

Dom przytułku w mieście Górze-Kalwaryi przeznaczony jest dla żebraków, wiekiem lub kalectwem dotkniętych, żadnej familii zamożnej ani własnego sposobu utrzymania nie mających, a na ulicach miasta Warszawy pochwyconych.

§ 2.

Zakład ten uważa się za filię domu przytułku i pracy w Warszawie, zawiadywaną przez oddzielną Radę Opiekunczą, zostającą pod naczelném zwierzchnictwem jednego Głównego Opiekuna i w ciągłych stosunkach z Radą Opiekunczą instytutu Warszawskiego.

§ 3.

Соотношенія эти суть слѣдующія:

- a) распределение и отсылка въ Гурь-Кальварію нищихъ, задержанныхъ Варшавскою полиціею и отправляемыхъ въ Варшавскій рабочій домъ, принадлежитъ Варшавскому Попечительному Совѣту;
- b) безъ разрѣшенія этого Совѣта, Совѣтъ въ Гурь-Кальваріи не вправе отсылать обратно въ Варшаву ни одного человѣка, отданнаго въ тамошнее заведеніе, но это не относится къ тѣмъ изъ нищихъ, кои могутъ быть помѣщены на провинціи, и въ отношеніи которыхъ ниже слѣдуютъ особыя правила;
- c) всякаго рода суммы поступаютъ въ домъ призрѣнія въ Гурь-Кальваріи посредствомъ кассы подобнаго же заведенія въ Варшавѣ и могутъ быть, чрезъ посредство той же кассы, по ассигновкамъ Варшавскаго Совѣта, отосланы на руки лица, уполномоченнаго къ этому Попечительнымъ Совѣтомъ въ Гурь-Кальваріи;
- d) отчеты объ израсходованныхъ суммахъ Попечительный Совѣтъ въ Гурь-Кальваріи отсылаетъ въ Варшавскій Совѣтъ, который, по повѣркѣ ихъ, представляетъ оныя, вмѣстѣ съ отчетами своего заведенія, на утвержденіе высшаго начальства;
- e) годовой отчетъ о дѣйствіяхъ Совѣта въ Гурь долженъ быть также приобщенъ къ годовому отчету о Варшавскомъ заведеніи, съ цѣлю вывода изъ нихъ общихъ заключеній о послѣдствіяхъ принятыхъ мѣръ и усилій къ истребленію нищенства въ г. Варшавѣ.

§ 4.

Попечительному Совѣту въ Гурь принадлежитъ управленіе тамошнимъ заведеніемъ и внутреннимъ хозяйствомъ онаго, и начальство надъ должностными лицами заведенія, а именно:

§ 3.

Stosunki te są następujące:

- a) kwalifikacya i odsyłanie do Góry-Kalwaryi żebraków, przez policyę Warszawską ujętych i do domu przytułku i pracy w Warszawie nadsyłanych, należy do Rady Opiekunczej Warszawskiej;
- b) bez zezwolenia téż Rady, nie może Rada w Górze-Kalwaryi odsyłać napowrót do Warszawy żadnego człowieka, do swego instytutu oddanego, lecz to się nie tyczy ludzi na prowincyi umieszczać się mogących, względem których oddzielny jest przepis poniżej;
- c) wszelkie fundusze do domu przytułku w Górze przechodzą przez kasę podobnegoż instytutu w Warszawie i przez téż kasę za assygnacyami Rady Warszawskiej odsyłane bywają na ręce osoby, do tego przez Radę Opiekunczą w Górze upoważnionej;
- d) rachunki z wydatkowanych funduszów przesyła Rada Opiekuncza w Górze do Rady Warszawskiej, która po sprawdzeniu onych przedstawia je łącznie z rachunkami swego instytutu wyższej Władzy do zatwierdzenia;
- e) roczne zdanie-sprawy Rady w Górze ma także być przyłączone do rocznego rapportu o instytucie Warszawskim składanego, celem wyprowadzenia z obu dwóch ogólnych rezultatów, w usiłowaniu o wyłączenie żebractwa w Warszawie osiągniętych.

§ 4.

Do Rady Opiekunczej w Górze należy cały zarząd zakładu tamecznego wewnętrznego gospodarstwa i zwierzchnictwo nad officyalistami instytutu, a mianowicie:

- a) надзоръ за исполненіемъ правилъ внутренняго порядка и благочинія;
- b) назначеніе и увольненіе сторожей;
- c) производство въ разное время частыхъ ревизій, для удостовѣренія, соблюдаются ли эти правила подчиненными должностными лицами;
- d) напоминаніе ихъ за замѣченныя упущенія и представленіе высшей власти о лицахъ, обвиняемыхъ въ важныхъ проступкахъ;
- e) заключеніе договоровъ съ подрядчиками на поставку съѣстныхъ припасовъ и другихъ потребностей на надобности заведенія, по смѣтѣ, а также на производство для заведенія работъ, согласно смѣтнымъ исчисленіямъ, съ тѣмъ, чтобы заключенныя условія были представлены, чрезъ посредство Совѣта рабочаго дома, на утвержденіе Правительственной Комисіи;
- f) объявленіе о публичныхъ торгахъ на всякаго рода поставки, на которыя, согласно существующимъ правиламъ, слѣдуетъ произвести торги, и отмѣна таковыхъ;
- g) покупка хозяйственнымъ образомъ потребностей, если этимъ способомъ онѣ могутъ быть приобрѣтены выгоднѣе въ предѣлахъ смѣтныхъ назначеній и съ разрѣшенія высшей власти;
- h) посвидѣтельствованіе всякихъ расчетныхъ вѣдомостей за поставки и произведенныя для заведенія работы, а также ассигновка подлежащихъ выдачѣ суммъ на имя Члена или другаго лица, завѣдывающаго особою кассою заведенія;
- i) представленіе отчетовъ и рапортовъ, согласно изданнымъ формамъ;
- k) приискиваніе занятій для людей, заключенныхъ въ домъ призрѣнія;
- l) представленіе Попечительному Совѣту рабочаго дома въ Варшавѣ срочныхъ донесеній, по формѣ, имѣющей

- a) dopilnowanie wykonywania wewnętrznych przepisów porządku i karności;
- b) mianowanie i oddalanie strażników;
- c) odbywanie częstych w różnych porach rewizyj, celem przekonania się o zachowaniu tych przepisów przez podwładnych officyalistów;
- d) napominanie tychże w miarę dostrzeżonych uchybień, przedstawianie wyższej Władzy winnych ważnych przekroczeń;
- e) zawieranie umów z dostarczycielami o dostawę żywności i innych artykułów na potrzeby instytutu, w obrębie etatu, jako i przedsiębiorcami robót, na użytek zakładu wykonać się mających stosownie do anszlagów, z obowiązkiem przedstawiania tychże do zatwierdzenia Kommissyi Rządowej, za pośrednictwem Rady domu przytułku i pracy;
- f) ogłaszanie i odwoływanie licytacji na wszelkie dostawy, dla których takowe są przepisane;
- g) kupowanie z wolnej ręki przedmiotów, którą to drogą korzystnie nabyte być mogą w obrębie etatów i upoważnień Władz wyższych;
- h) poświadczanie wszelkich likwidacyj i należności za dostawy i roboty dla instytutu, tudzież assygnowanie przyznanych należności do Członka swego lub innéj osoby, kasą szczególną instytutu zawiadującą;
- i) zdawanie rachunków i raportów, stosownie do wzorów sobie przepisanych;
- k) obmyślanie zatrudnień dla ludzi w domu przytułku osadzonych;
- l) składanie Radzie Opiekunczej domu przytułku i pracy w Warszawie raportów peryodycznych, podług wzoru

быть изданною имъ впоследствии, о состояніи заведенія въ Гурѣ;

- m) принятіе разнаго рода пожертвованій въ пользу заведенія и выдача квитанцій въ полученіи оныхъ;
- n) изысканіе средствъ къ содержанію для людей, выпускаемыхъ изъ заведенія.

§ 5.

Варшавскій Попечительный Совѣтъ опредѣляетъ время, въ продолженіе котораго лицо, имъ отосланное, должно находиться въ заведеніи.

§ 6.

Еслибы родственники лица, помѣщеннаго въ заведеніи, изъявили желаніе принять его къ себѣ и дать ему средства къ содержанію, представляя притомъ достовѣрныя доказательства своей состоятельности и нравственности, въ такомъ случаѣ мѣстный Попечительный Совѣтъ доносить о томъ Варшавскому Совѣту и поступаетъ согласно опредѣленію сего послѣдняго.

§ 7.

Такимъ же образомъ долженъ поступить Совѣтъ, если помѣщикъ или другое осѣдлое и состоятельное лицо, изъ ближайшихъ или отдаленныхъ мѣстностей, лишь бы не изъ г. Варшавы, пожелаютъ взять къ себѣ человека изъ заведенія на службу или попеченіе.

§ 8.

Мѣстный Попечительный Совѣтъ имѣетъ полное право нанимать людей изъ своего заведенія на общественныя работы, или въ городѣ Гурѣ, или же въ окрестныхъ деревняхъ, за плату по 15 грошей въ сутки.

przez nią przepisać się mającego, o stanie zakładu w Górze;

- m) przyjmowanie darów wszelkich na korzyść instytutu czynionych i kwitowanie z ich odbioru;
- n) obmyślanie sposobu utrzymania dla ludzi, z instytutu wypuszczonych.

§ 5.

Rada Opiekuncza Warszawska oznacza czas, jaki osoba przez nią odesłana w instytucie ma pozostać.

§ 6.

Gdyby krewni osoby w instytucie umieszczonej zgłosili się z chęcią przyjęcia krewnego swego do siebie i dania mu sposobu utrzymania, składając przytém wiarogodne dowody za-
możności i moralności swojej, natenczas Rada Opiekuncza miejscowa złoży o tém rapport Radzie Warszawskiej i podług jej decyzji postąpi.

§ 7.

Podobnież postąpi sobie Rada, gdyby właściciel dóbr, lub inna osiadła i zamożna osoba z okolic bliższych lub dalszych, byle nie z miasta Warszawy, człowieka z instytutu na służbę lub opiekę do siebie wziąć pragnęła.

§ 8.

Rada Opiekuncza miejscowa mocną jest najmować do robót publicznych ludzi z instytutu swego, bądź w mieście Górze, bądź też po wsiach okolicznych, za opłatą 15 groszy dziennie.

Если на работу въ одно мѣсто будетъ нанято не менѣе 10-ти человекъ вмѣстѣ, то для присмотра за ними долженъ быть назначенъ сторожъ; лица, нанимающія меньшее количество людей, обязаны сами присматривать за ними и подвергаются ответственности въ случаѣ ихъ побѣга. Ответственность эта состоитъ въ томъ, что нанимающій обязанъ возратить стоимость одежды забранной съ собою бѣглецомъ.

§ 9.

Кто нанимаетъ людей изъ заведенія на нѣсколько дней и въ дальнемъ разстояніи отъ города Гурь, тотъ обязанъ доставлять имъ пищу. Въ такомъ случаѣ вычтена будетъ въ пользу его изъ наемной платы стоимость дневнаго продовольствія, въ соразмѣрности той цѣны, въ которую оно обходится заведенію.

§ 10.

Правила о внутреннемъ порядкѣ и благочиніи, изданныя для рабочаго дома въ Варшавѣ, должны быть примѣнены и въ заведеніи въ Гурѣ-Кальваріи соотвѣтственно мѣстнымъ обстоятельствамъ.

§ 11.

Внутреннее устройство Попечительнаго Совѣта рабочаго дома въ Варшавѣ, обязательно и для такового же Совѣта заведенія въ Гурѣ-Кальваріи.

(подписано) *Графъ Скарбекъ.*

Представлена на утверждение Правительственной Коммисіи 12 (24) Ноября 1840 г., за № 39,138, 11,340 и 2,047.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ

(подписано) *Бруевичъ.*

Утверждена въ Общемъ засѣданіи Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ 13 (25) Ноября 1840 года.

Генералъ-Лейтенантъ (подписано) *Писаревъ.*

Jeżeli najmniej 10-u ludzi razem w jedno miejsce do roboty najętych bywa, dodany być winien strażnik do ich pilnowania; osoby wynajmujące mniejszą ilość ludzi, same ich powinny starać się pilnować i stają się odpowiedzialne za ich ucieczkę. Odpowiedzialność ta zawisła na obowiązku zwrócenia wartości odzieży przez zbiegłego człowieka z sobą uniesionej.

§ 9.

Kto wynajmuje ludzi z instytutu na dni kilka i opodal od miasta Góry, winien im dostarczać żywność, w którym to razie potrącone mu zostanie z ceny najmu koszt żywności dzienniej, w stosunku tego, co takowa w instytucie kosztuje.

§ 10.

Przepisy do wewnętrznego porządku i karności dla domu przytułku i pracy w Warszawie wydane, zastosowane zostaną do instytutu w Górze Kalwaryi, odpowiednio do miejscowości.

§ 11.

Organizacya wewnętrzna Rady Opiekunczej domu przytułku i pracy w Warszawie, obowiązującą będzie dla podobnejże Rady zakładu w Górze Kalwaryi.

(podpisano) *Hrabia Skarbek.*

Przedstawiona do zatwierdzenia Kommissyi Rządowej w dniu 12 (24) Listopada 1840 roku za Nr. 39,138, 11,340, 2,047.—

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Brujewicz.*

Zatwierdzona na ogólném posiedzeniu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, dnia 13 (25) Listopada 1840 r.

Jenerał-Lejtenant (podpisano) *Pisarew.*

N° 11.

Инструкция для дома призрѣнія старцевъ и увѣчныхъ
въ Гурѣ-Кальваріи.

(30 Ноября (12 Декабря) 1840 г.)

Обязанности и ответственность лицъ, заключенныхъ въ заведеніи.

Ст. 1.

Каждый заключенный долженъ исполнять обряды своей вѣры и всегда питать должное уваженіе къ религіознымъ обрядамъ и къ Священникамъ, назидаящимъ его въ правилахъ Закона Божія. Начальникамъ своимъ, какъ Смотрителю, такъ и всѣмъ прочимъ лицамъ, принадлежащимъ къ управленію заведенія, заключенный обязанъ оказывать безусловное повиновеніе и уваженіе, и каждое данное ими по службѣ приказаніе исполнять тотчасъ, безъ всякой отговорки и сопротивленія.

Ст. 2.

Всѣ лица, содержимыя въ домѣ призрѣнія, должны быть постоянно заняты работою или въ самомъ заведеніи, или внѣ онаго, причемъ каждому заключенному вмѣняется въ непремѣнную обязанность исполнять усердно и безъ сопротивленія всякую назначенную ему работу.

Ст. 3.

Заключенныя лица должны довольствоваться пищею, одеждою и постелью, какія имъ доставляются въ заведеніи, согласно

N° 11.

Instrukcyja dla domu przytułku starców i kalek
w Górze-Kalwaryi.

(d. 30 Listopada (12 Grudnia) 1840 roku).

Obowiązki i karność osób w instytucie zatrzymanych.

Art. 1.

Każda zatrzymana osoba odbywać winna obowiązki wyznania swego i być zawsze przejętą poszanowaniem dla obrządków religijnych i dla kapłanów, udzielających im naukę duchowną. Zwierzchnikom swoim, tak Nadzorecy, jak i wszystkim innym osobom, do administracyi instytutowej należącym, winien zatrzymany uległość bezwarunkową i poszanowanie. Każdy rozkaz, w obrębie służby przez nich dany, natychmiast, bez żadnej wymówki ani oporu, przez niego wykonanym być musi.

Art. 2.

Wszystkie osoby, w domu przytułku zatrzymane, będą ciągle zajęte pracą, bądź w obrębach instytutu, bądź za jego obrębem; obowiązkiem jest ścisłym każdej wykonywać gorliwie i bez oporu wszelką sobie nakazaną robotę.

Art. 3.

Osoby przytrzymane poprzestać powinny na żywności, odzieży i posłaniu, jakie im w instytucie, stósownie do przepi-

существующимъ правиламъ, и не вправѣ требовать для себя болѣе удобствъ или какихъ нибудь другихъ предметовъ, кромѣ тѣхъ, которые имъ назначены положеніемъ.

Ст. 4.

Каждый изъ заключенныхъ обязанъ жить съ своими сотоварищами въ согласіи, онъ не долженъ порицать, обижать и оскорблять ихъ какимъ бы то ни было образомъ, подстрекать ихъ къ худому, подавать собою соблазнительный примѣръ, а равно приносить начальству несправедливыя жалобы на кого либо изъ своихъ товарищей.

Ст. 5.

Воспрещаются всякіе ссоры, крики, пѣнье (кромѣ священныхъ пѣсень), стучаніе и всякій шумъ въ какомъ бы то ни было мѣстѣ; равно воспрещается употреблять ругательныя и неприличныя слова; строжайше запрещается также всякое сборное заявленіе требованій или какихъ либо домогательствъ.

Ст. 6.

Каждое заключенное лицо обязано содержать себя, свою одежду и прочія вещи, данныя къ употребленію, въ совершенной опрятности; особенно же воспрещается всякое пачканіе стѣнъ, скобленіе ихъ, писаніе и рисованіе по онимъ.

Для содержанія чистоты, мужчины должны быть обриты каждую недѣлю, исключая тѣхъ, которые носятъ бороды по народному обычаю.

Ст. 7.

Куреніе табаку, игра въ карты, даже и въ свободное отъ работъ время, или во время прогулки, положительно воспрещаются.

сѣвъ, доставляемые бѣдѣ, и не mają права więcj żądać wygód lub przedmiotów jakichbądź nad to, co dla nich jest przepisane.

Art. 4.

Ze współzatrzymanym powinien każdy zostawać w zgodzie, nie łżyć ich ani krzywdzić, ani obrażać ich jakimbądź sposobem, nikogo nie namawiać do złego, ani zgubnym przewodniczyć mu przykładem, ani oskarżać go niesprawiedliwie przed zwierzchnikiem.

Art. 5.

Zakazane są kłótnie, krzyki, śpiewy, prócz pieśni nabożnych, sztukanie i hałasy wszelkie w jakimbądź miejscu. Zakazuje się także używanie słów zelżywych i nieprzyzwoitych; zakazane jest jaknajmocniej gromadne odzywanie lub dopominanie się czegobądź.

Art. 6.

Każda zatrzymana osoba obowiązana jest do zachowania największej czystości około siebie, ubioru swego i innych rzeczy do użytku danych, mianowicie zakazuje się wszelkiego walań ścian, skrobania onych, pisania i rysowania po nich.

Dla utrzymania czystości powinni mężczyźni być co tydzień goleni, wyjąwszy takich, którzyby ze zwyczajów narodowych nosili brody.

Art. 7.

Palenie tytoniu, granie w karty, chociaż w chwilach wolnych od robót, lub podczas przechadzki, zupełnie są zakazane.

Ст. 8.

Ни одно лицо не может имѣть при себѣ острыхъ орудіи, или какихъ нибудь предметовъ могущихъ служить къ вредному употребленію. Всѣ подобнаго рода предметы, которые заключенный принесетъ съ собою, должны быть отобраны у него при обыскѣ и переданы въ кладовыя заведенія.

Ст. 9.

Воспрещается выглядывать въ окно, а тѣмъ болѣе разговаривать съ кѣмъ нибудь чрезъ окно громко, или знаками, подъ опасеніемъ ниже опредѣленнаго наказанія, которое постепенно увеличивается соразмѣрно болѣе или менѣе частымъ нарушеніямъ этого правила.

Ст. 10.

Наказанія, налагаемыя на нарушителей вышеизъясненныхъ правилъ, суть слѣдующія: они должны быть исполнены неминуемо и безотлагательно въ назначенномъ для сего мѣстѣ, по совершеніи проступка:

- a) напominаніе;
- b) строгій арестъ на хлѣбъ и воду отъ 24 часовъ до 3-хъ дней;
- c) наказаніе розгами до 16 ударовъ (если виновный не изъѣмлетъ отъ онаго Уложеніемъ о наказаніяхъ и вслѣдствіе преклонныхъ лѣтъ).

Ст. 11.

За оплошность въ исполненіи религіозныхъ обязанностей, заключенное въ заведеніи лицо, послѣ безуспѣшныхъ напominаній, подвергается строгому аресту до 24-хъ часовъ.

Art. 8.

Żadna osoba nie może mieć przy sobie żadnych narzędzi ostrych, ani jakichbądź przedmiotów, do szkodliwego użytku służyć mogących; — co tylko takowego z sobą zatrzymany przyniesie, przy rewizyi odebraniem i do składu instytutowego złożonem będzie.

Art. 9.

Nie wolno wyglądać oknem, ani rozmawiać tém bardziej z kimbądź przez okno, czy to w głos, czy na migi, pod karą poniżej wymienioną, a stopniowaną według mniej więcej częstego powtarzania przewinienia.

Art. 10.

Kary na przestępujących poprzedzające przepisy są następujące, które wymierzane być powinny nieochybnie i niezwłocznie w przeznaczonem na to miejscu, po popełnionem przestępstwie:

- a) napomnienie;
- b) areszt ścisły o chlebie i wodzie od 24 godzin do 3-ch dni;
- c) chłosta do 16-tu razów różgami (o ile kodeks karny i wiek podeszły od takowej wyłączać nie będą).

Art. 11.

Za niedbałość w dopełnieniu obowiązków religijnych ukaraną będzie osoba w instytucie zatrzymana, po bezskutecznem napomnieniu, ścisłym aresztem do dwudziestu czterech godzin.

Ст. 12.

Неповиновение и дерзость противъ начальниковъ, какъ въ самомъ заведеніи, такъ и внѣ онаго, при нахожденіи на работахъ, подвергаютъ виновнаго наказанію: за совершеніе проступка въ первый разъ—пятью ударами, во второй—десятью и въ третій разъ—шестнадцатью ударами розогъ, и заключенію на 24 часа въ строгомъ арестѣ (если состояніе здоровья позволяетъ исполнить тѣлесное наказаніе, въ противномъ случаѣ виновный подвергается соотвѣтственному аресту).

Ст. 13.

За лѣность и нерадѣніе въ производствѣ работъ, заключенный, въ случаѣ безуспѣшности напominанія, подвергается заключенію и лишенію обѣда.

Ст. 14.

За ссоры съ товарищами, шумъ и другіе проступки, означенные въ 5 ст. настоящей Инструкціи, виновные, при безуспѣшности напominаній, подвергаются заключенію въ строгомъ арестѣ отъ 1-го до 3-хъ дней или соотвѣтственному тѣлесному наказанію.

Ст. 15.

За неопрятность, умышленную порчу одежды и вещей, данныхъ для употребленія, а также за другія нарушенія правилъ внутреннего устройства, виновные наказываются заключеніемъ въ строгомъ арестѣ и оставленіемъ безъ обѣда.

Ст. 16.

За побѣгъ изъ заведенія до истеченія срока заключенія, виновный присуждается къ аресту отъ 3 до 8 дней или къ

Art. 12.

Nieposłuszeństwo i zuchwałość przeciw zwierzchnikom, tak w samym instytucie, jako téż za obrębem onego przy znajdowaniu się na robotach, ściągają na winnego karę pięć razy za pierwszym dopuszczeniem się przewinienia, dziesięć razy za drugim, szesnaście razy i zamknięcie na 24 godzin w ścisłym areszcie za trzecim przekroczeniem (jeżeli stan zdrowia karę cielesną wypełniać dozwoli; w przeciwnym razie stosownym aresztem ukarana zostanie).

Art. 13.

Lenistwo i niedbalstwo w robocie karane będą napomnieniem, a w razie nieskutkowania napomnienia, zamknięciem i odjęciem obiadu.

Art. 14.

Kłótnie ze współzatrzymanymi, hałasy i wszelkie przekroczenia, artykułem 5-m niniejszego urządzenia objęte, jeżeli napomnienia nie skutkują, karane będą zamknięciem i aresztem ścisłym od 1-go do 3-ch dni, lub stosowną karą cielesną.

Art. 15.

Nieochędstwo, psucie rozmyślne ubiorów i rzeczy sobie oddanych, tudzież inne przestąpienie przepisów wewnętrznego porządku, karane będą zamknięciem w areszcie ścisłym, z odjęciem obiadu.

Art. 16.

Zbiegostwo z zakładu, przed wyjściem czasu zatrzymania, karane będzie aresztem od 3-ch do 8-u dni, lub stosowną karą

соотвѣтственному тѣлесному наказанію. Сверхъ того, время наказанія, проведенное въ заведеніи до совершенія побѣга, не будетъ принято въ разсчетъ.

Ст. 17.

Заключенный, присвоившій себѣ ложную фамилію, чтобы ввести въ заблужденіе начальство, долженъ быть подвергнутъ тѣлесному наказанію отъ 6 до 16-ти ударовъ или соотвѣтственному строгому аресту.

Ст. 18.

Наказанія первой и второй степени налагаются Смотрителемъ, относительно же третьей степени онъ испрашиваетъ предварительнаго разрѣшенія Попечительнаго Совѣта, но исполненіе таковыхъ всегда зависитъ отъ непосредственнаго его рапортованія.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ настоящую Инструкцію утверждаетъ.

Варшава, 30 Ноября (12 Декабря) 1840 года.

Предсѣдатель Главнаго Попечительнаго Совѣта,
Тайный Совѣтникъ (подписано) *Гр. Скарбекъ*.

cielesną. Nadto czas kary, przed ucieczką w instytucie przebyty, nie będzie liczony.

Art. 17.

Osoba zatrzymana, fałszywe imię przybierająca i w błąd Władze wprowadzająca, ukarana będzie karą cielesną od sześciu do szesnastu razy, lub stosownym aresztem ścisłym.

Art. 18.

Kary pierwszego i drugiego stopnia wymierza Nadzorca, zaś względem trzeciego, odwołuje się poprzednio do Rady Opiekuńczej, lecz wykonanie onych, zawsze bezpośrednio z jego polecenia wypływa.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych niniejszą instrukcyę zatwierdza.

Warszawa, d. 30 Listopada (12 Grudnia) 1860 r.

Prezes Rady Głównej Opiekuńczej, Tajny Radca
(podpisano) *Hr. Skarbek*.

С) ЗАВЕДЕНІЕ ДЛЯ ДѢТЕЙ, ОСТАВЛЕННЫХЪ БЕЗЪ ПРАВСТВЕННОГО ПОПЕЧЕНІЯ.

№ 12.

Положеніе о внутреннемъ порядкѣ и мѣрахъ взыскапія въ отдѣленіи дѣтей, оставленныхъ безъ нравственнаго попеченія при рабочемъ домѣ.

(1 (13) Апрѣля 1835 г.)

Назначеніе и цѣль отдѣленія дѣтей, оставленныхъ безъ нравственнаго попеченія.

Ст. 1.

Въ отдѣленіе дѣтей, оставленныхъ безъ нравственнаго попеченія, принимаются мальчики отъ 6-ти до 14-ти лѣтъ и дѣвочки отъ 6-ти до 12-лѣтняго возраста, задержанные полиціею за праздношатательство и выпрашиваніе милостыни, или же назначенные къ принятію Попечительнымъ Совѣтомъ.

Ст. 2.

Родители и опекуны, желающіе помѣстить дѣтей въ этомъ отдѣленіи, должны обратиться въ Попечительный Совѣтъ и представить удостовѣренія въ предосудительномъ ихъ поведеніи и въ безуспѣшности домашнихъ исправительныхъ мѣръ. Хотя это заведеніе предназначено для дѣтей бѣднѣйшаго сословія,

С) INSTYTUT MORALNIE ZANIEDBANYCH DZIECI.

№ 12.

Urządzenie wewnętrznego porządku i karności dla oddziałów moralnie zaniedbanych dzieci przy domu przytulku i pracy.

(d. 1 (13) Kwietnia 1835 r.)

Przeznaczenie i cel oddziału moralnie zaniedbanych dzieci.

Art. 1.

Do oddziału moralnie zaniedbanych dzieci przyjmowani są chłopcy od 6-u do 14-u lat, a dziewczyny od 6-u do 12-u lat wieku mające, przez Władzę policyjną za włóczęgostwo i żebractwo zatrzymane, lub przez Radę Opiekunczą wprost do przyjęcia przeznaczone.

Art. 2.

Rodzice i opiekunowie pragnący umieścić w tym oddziale dzieci, winni się zgłosić do Rady Opiekunczej i złożyć dowody zupełnie nagannego ich sprawowania i bezskuteczności domowej karności. Lubo instytut ten dla dzieci uboższych klas ludzi jest przeznaczony, przyjęte jednak zostaną dzieci klas za-

однако могутъ быть принимаемы и дѣти зажиточнѣйшихъ родителей, если найдется для нихъ въ заведеніи свободное мѣсто и если представлены будутъ доказательства совершенной ихъ безнравственности и несправимости. Но такіа дѣти будутъ принимаемы не иначе, какъ за условленную по соглашеніи съ Совѣтомъ плату.

Ст. 3.

Дитя, принятое въ заведеніе Попечительнымъ Совѣтомъ, должно въ немъ оставаться до времени исправленія своего, и будетъ выпущено изъ онаго не иначе, какъ съ разрѣшенія Совѣта. Родители или опекуны не вправе принять его обратно до истечения этого срока, не могутъ имѣть съ нимъ свиданій, ни присылать имъ что либо въ заведеніе, развѣ на это послѣдуетъ особое разрѣшеніе Совѣта. Совѣтъ будетъ имѣть попеченіе надъ воспитанниками и послѣ выпуска ихъ изъ заведенія, особенно если они круглые сироты. Если же они имѣютъ родителей или опекуновъ, то Совѣтъ войдетъ съ ними въ сношенія, чтобы получать отъ нихъ постоянныя свѣдѣнія о поведеніи воспитанниковъ заведенія на свободѣ.

Ст. 4.

Цѣль заведенія для дѣтей, оставленныхъ безъ нравственного попеченія, состоитъ въ томъ, чтобы употреблять всѣ усилія къ нравственному ихъ исправленію; средствами къ этому должны быть: религіозныя и нравственныя назиданія и внушеніе, посредствомъ оныхъ, понятій о обязанностяхъ человека, въ этомъ двойномъ отношеніи; поселеніе въ воспитанникахъ привычки и любви къ постоянному труду; соблюденіе во всемъ величайшаго порядка и чистоты; преподаваніе первоначальныхъ свѣдѣній и правилъ, клонящихся къ облагороженію сердца и образованію ума. Этимъ путемъ Попечительный Совѣтъ будетъ дѣйствовать не только въ самомъ заведеніи, но и по освобожденіи

можniejszych, gdy miejsce na to pozwoli, jeżeliby wielkiego zepsucia i niepoprawności dały dowody. Dzieci takie nie inaczej, jak za opłatą z Radą umówioną, przyjmowane będą.

Art. 3.

Dziecię, przez Radę Opiekunczą do instytutu przyjęte, zostawać w nim będzie do czasu danych dowodów poprawy, i tylko za zezwoleniem Rady wypuszczone zostanie. Rodzice, lub opiekunowie, nie mogą odebrać go przed upłynieniem tego czasu, nie mogą się z nim widywać, ani mu dosyłać czegokolwiek bądź do instytutu, chyba za szczególném dozwoleństwem Rady. Opieka Rady nad niem ma się rozciągnąć po wypuszczeniu tegoż z instytutu, zwłaszcza gdy jest sierotą, a jeśli ma rodziców lub opiekunów, z tymi wejdzie Rada w stosunki, celem zasięgania wiadomości o sprawowaniu się na wolności wychowanka instytutu.

Art. 4.

Celem instytutu moralnie zaniedbanych dzieci jest usiłowanie o ich moralną poprawę, a środkami do tego mają być: nauki religijne i moralne, a w nich wpojenie wyobrażenia o obowiązkach człowieka; pod tym dwoistym względem ciągła praca, przyzwyczajanie do niej i polubienie onéjże, zachowanie we wszystkim największego porządku i czystości, udzielanie początkowych wiadomości i zasad, serce wznieść i umysł wykształcić mogących. Temi środkami zmierzać będzie Rada Opiekunczą, nie tylko w samym instytucie, ale i po uwolnieniu z niego wychowanka, oddając go na dalszą naukę do majstra i prowadząc nad nim opiekunczy dozór, póki sobie stałego spo-

изъ него воспитанниковъ, отдавая ихъ мастеру для дальнѣйшаго обученія и учреждая за ними попечительный надзоръ до тѣхъ поръ, пока они не изберутъ постоянного способа къ жизни, и пока не докажутъ на дѣлѣ, что они дѣйствительно исправились въ нравственномъ отношеніи.

Ст. 5.

Въ обращеніи съ воспитанниками принимается за правило, что хорошее поведеніе считается прямою обязанностью, которая не даетъ права ни на какую награду, а худое поведеніе вмѣняется въ проступокъ, влекущій за собою неминуемое и безотлагательное наказаніе. Для этого слѣдуетъ избѣгать по возможности всякихъ похвалъ и наградъ, чтобы поселить въ каждомъ убѣжденіе, что самое исполненіе обязанностей служить уже достаточною наградою, и что собственная польза человѣка требуетъ непременно строгаго ихъ исполненія; съ другой же стороны, не слѣдуетъ оставлять безнаказанно ни малѣйшаго упущенія, чтобы послабленіе не препятствовало внушенію въ воспитанникахъ убѣжденія о необходимости строгаго исполненія своихъ обязанностей.

Ст. 6.

Каждое доставленное въ заведеніе дитя должно быть прежде всего строгаго допрошено Членомъ Совѣта, въ отношеніи нравственныхъ его понятій, родственныхъ связей, приобрѣтенныхъ по настоящее время познаній и поводовъ испорченности. Всѣ подробности, обнаруженныя при такомъ допросѣ и сообщенныя посторонними лицами свѣдѣнія, должны быть записаны въ книгу заведенія. За симъ дитя должно быть обмыто, очищено и переодѣто въ платье заведенія, и потомъ отведено въ соответственное отдѣленіе, гдѣ (если сіе дозволятъ занятія Священника) оно будетъ отдѣлено отъ прочихъ дѣтей, пока Священникъ не распроситъ его, чтобы удостовѣриться о степени религіозныхъ его познаній, и не склонить посредствомъ увѣщаній къ повиновенію и смиренію.

sobu do życia nie obierze, i póki nie da dowodów rzeczywistej poprawy.

Art. 5.

Przyjętém jest za zasadę w postępowaniu z wychowañcami, że dobre postępowanie będzie poczytywane za ścisły obowiązek, nie dający prawa do żadnej nagrody, a złe sprawowanie za występек, niezwłoczną i niechybną karę za sobą pociągający. Dla tego unikać się będzie, ile możności, pochwał i nagród, aby wpoić w każdego przekonanie, że samo dopełnienie obowiązku jest już dostateczną nagrodą, i że dobro człowieka wymaga koniecznie ścisłego wypełniania onychże; z drugiej strony zaś nie przepuści się bezkarnie żadnego uchybienia, aby pobłażanie nie stało na przeszkodzie w wpojeniu tego przekonania w wychowañcach, że wykonywanie ścisłe obowiązków jest konieczne.

Art. 6.

Każde do instytutu przyprowadzone dziecko ma być najprzód ściśle badane przez Członka Rady, względem usposobienia jego moralnego, stóśunków rodzinnych, posiadanych dotąd wiadomości i przyczyn zepsucia. Wszystkie szczegóły, za pomocą tego badania i z powziętych skąd inąd wiadomości wykryte, mają być zapisane do księgi instytutu. Następnie, po omyciu, oczyszczeniu i daniu ubioru instytutowego dziecięciu, zostanie ono zaprowadzone do właściwego oddziału, gdzie (jeżeli zatrudnienia kapelana na to pozwolą) będzie odosobnione od innych, póki go kapelan nie zobaczy, nie wybada pod względem posiadanych wyobrażeń religijnych, i do uległości i pokory nie nakłoni.

Ст. 7.

Воспитанники должны проводить все время попеременно за учебными упражненіями и ремесленными работами. Первые ограничиваются чтеніемъ и письмомъ, ариметикою, въ особенности исчисленіемъ наизусть, и рисованіемъ. Изъ числа настоящихъ наукъ имъ будутъ преподаваемы однѣ только религіозныя науки. Рукодѣліямъ обучаются воспитанники, по избранію Совѣта, соотвѣтственно ихъ возрасту и понятіямъ и сообразно съ мѣстными обстоятельствами и средствами. Принимается однакоже въ этомъ случаѣ за правило: что всѣ дѣти должны учиться починять собственную одежду, и что при назначеніи занятій слѣдуетъ принимать въ уваженіе, чтобы отъ постоянного сидѣнія не потерпѣли физическія силы и здоровье воспитанниковъ.

Ст. 8.

Пища воспитанниковъ должна быть простая, по большей части растительная и умѣренная; она будетъ состоять: изъ свареннаго завтрака, изъ одного кушанья на обѣдъ, изъ ужина и одного фунта хлѣба въ сутки; питья другаго, кромѣ воды, имъ не полагается.

Ст. 9.

Воспитанники будутъ спать каждый отдѣльно, въ соотвѣтственныхъ для сего устроенныхъ кельяхъ, кои, по прибытіи ихъ на ночь, запираются снаружи. Время отправленія къ отдыху назначается зимою въ 8 часовъ, лѣтомъ въ 9 часовъ вечера. Вставать же они должны лѣтомъ въ 5, а зимою въ 7 часовъ утра.

Ст. 10.

Всѣ безъ изыятія, какъ мальчики, такъ и дѣвочки, будутъ получать и употреблять постоянно одежду заведенія; принесен-

Art. 7.

Cały czas wychowanców ma być podzielony między ćwiczenia naukowe i roboty rzemieślnicze. Pierwsze ograniczać się będą na pisanii, czytaniu, rachowaniu, zwłaszcza z pamięci, i na rysowaniu. Z właściwych nauk, jedne tylko nauki religijne pobierać będą. Roboty ręczne obierać będzie Rada, stosownie do wieku i usposobienia wychowanców, o ile okoliczności i fundusze pozwolą. Przyjmuje się jednakże za zasadę w tej mierze, iż wszystkie dzieci będą się uczyć naprawiać odzież własną, i że w wyborze zatrudnień będzie się miało wzgląd na to, aby siły fizyczne i zdrowie, przez ciągle siedzenie, przytępić nie zostały.

Art. 8.

Pożywienie wychowanców będzie proste, po większej części roślinne i umiarkowane, składać się ma ze śniadania gotowanego, z jednej potrawy na obiad, z wieczery, i funta chleba na dzień; napoju innego nie będą mieli jak woda.

Art. 9.

Spać będą wychowancy każdy z osobna, w właściwej sobie na to urządzonj celi. Po udaniu się na spoczynek, zewnątrz będą zamknięci. Na czas udania się na spoczynek naznacza się w zimie godzina 8-a, latem 9-a z wieczora; wstawać mają latem o 5, zimą o 7 z rana.

Art. 10.

Wszyscy bez wyjątku, tak chłopcy, jak dziewczęta, otrzymywać i używać będą ciągle ubioru instytutowego, przynie-

ное же ими собственное платье хранится въ кладовой до выпуска изъ заведенія.

Ст. 11.

Заведеніе для дѣтей, оставленныхъ безъ нравственнаго попеченія, раздѣляется на два отдѣленія: мальчиковъ и дѣвочекъ; помѣщеніе онаго должно быть такъ устроено, чтобы не было никогда никакого сообщенія между однимъ и другимъ отдѣленіемъ. Никакія науки не должны быть преподаваемы воспитанникамъ вмѣстѣ обоого пола; они не могутъ быть также употребляемы совмѣстно на работы, ни же быть отпускаемы на прогулку въ одномъ мѣстѣ и въ одно время.

Ст. 12.

Учитель назначается женатый и совмѣстно съ женой своей будетъ имѣть наблюденіе за воспитанниками, то есть онъ самъ за мальчиками, а жена его за дѣвочками.

Ст. 13.

Дневной порядокъ устанавливается слѣдующій:

Въ часть, назначенный для вставанія, надзирательствующій учитель и его жена отправляются въ подлежащія отдѣленія и, пригласивъ дѣтей вставать, присматриваютъ, чтобы всѣ помылись, причесались, очистили свои платья и обувь, одѣлись и чтобы вслѣдъ за симъ привели въ порядокъ свои кельи и вымели въ предписанной очереди корридоръ. Послѣ чего читаютъ утреннюю молитву на колѣняхъ (каждый въ своей комнатѣ), громко, вслѣдъ за руководителемъ.

Потомъ дѣти отправляются въ нижнія залы, гдѣ, позавтракавъ, занимаются науками или работами, какія имъ назначены будутъ по росписанію, до обѣденнаго времени. Когда имъ будетъ принесено кушанье, они прочитаютъ съ колѣнопрекло-

sione ubiory ich własne, aż do czasu wyjścia, do składu oddawane będą.

Art. 11.

Oddział moralnie zaniedbanych dzieci, podzielony na dwa poddziały, chłopców i dziewcząt, tak ma być urządzony w samej lokalności, aby nigdy żadnej komunikacji między jednym a drugim nie było. Żadne nauki nie mogą być udzielane razem obojęj płci wychowañcom, nie mogą także być razem użyci do żadnych robót, ani na przechadzkę w jednémże miejscu i o jednym czasie wypuszczani.

Art. 12.

Będzie nauczyciel żonaty, który wraz z żoną swoją nieodstępny będzie miał dozór nad wychowañcami, to jest on sam nad chłopcami, a żona jego nad dziewczętami.

Art. 13.

Porządek dzienny naznacza się następujący:

O godzinie do wstania naznaczonej udadzą się dozorujący nauczyciel i jego żona, każde do właściwego sobie poddziału, i przywoławszy dzieci do wstania, dopilnują tego, aby się wszystkie umyły, uczesały, oczyściły suknie i obuwie swoje, ubrały się, aby następnie uporządkowały cele swoje, i kolejną przepisaną korytarz zmiotły. Poczém nastąpi modlitwa poranna klęcząca (każdy w swojej celi), w głos za przewodniczącym zmówiona.

Następnie udadzą się dzieci do sal dolnych, gdzie, po zjeżdzeniu śniadania, zajmą się naukami lub robotami, jakie według przepisanego planu zadane im zostaną, a to aż do godziny objadowej. Gdy jedzenie przyniesione im zostanie, zmówią po-

неніемъ передобѣденную молитву; послѣ обѣда назначается имъ одинъ часъ для свободной прогулки, по возможности на дворѣ, а другой часъ будетъ употребленъ на простыя гимнастическія упражненія, а именно: на обученіе маршировкѣ и военной выправкѣ.

Послѣ того питомцы обучаются въ продолженіе одного часа, а потомъ занимаются рукодѣліями до наступленія времени, назначеннаго для ужина и сна, передъ которымъ въ лѣтнее время дозволяется прогулка. Потомъ они отправляются въ свои кельи, читаютъ тамъ громко на колѣняхъ молитву и, раздѣвшись въ присутствіи учителя, ложатся спать. Послѣ чего двери каждой кельи запираются: Съ этой минуты не позволено разговаривать или дѣлать какой либо шумъ.

Ст. 14.

Въ каждомъ отдѣленіи устанавливается очередь службы для содержанія порядка и чистоты, а именно назначается къ тому поочередно одинъ изъ воспитанниковъ дежурнымъ. На обязанности дежурнаго лежатъ: выметаніе училища, коридора и спальни, стираніе пыли, уставляваніе всего въ порядкѣ, наблюденіе, чтобы ни одинъ изъ сотоварищей не дѣлалъ ничего несовмѣстнаго съ опрятностью и порядкомъ, извѣщеніе учителя о всякомъ подобнаго рода упущеніи, подлѣ собственной отвѣтственности за каждое недосмотрѣнное или недонесенное упущеніе.

Дѣти очень молодыя и болѣзненные или ограниченныя способностей не будутъ употребляемы для этой службы. Дежурство не освобождаетъ отъ ученія и назначенныхъ работъ.

Ст. 15.

Опредѣляемые за проступки наказанія суть слѣдующія:

- 1) оставленіе безъ завтрака или ужина;

предnią modlitwę, przykleknawszy, po obiedzie dozwolona im będzie jedna godzina dowolnej zabawy, ile możności na podwórzu, a druga użytą zostanie na proste ćwiczenia gimnastyczne, a mianowicie na uczenie pochodu i trzymania się wojskowego.

Początek nastąpi godzina nauki i później roboty ręczne, aż do pory na wieczerzę i na spoczynek przeznaczony, przed którym, letnią porą, przechadzka dozwolona będzie. Następnie udadzą się dzieci do swęj celi, zmówią klęczący w onęjże pacierz w głos, i w obecności nauczyciela rozbiórą się i położą; poczęm drzwi kaźdej celi zamknięte zostaną. Od tęj chwili nie wolno jest rozmawiać, ani jakiegokolwiek czynić hałas.

Art. 14.

W kaźdym podziale będzie ustanowiona kolej służby porządku i czystości, to jest: że jeden z wychowañców będzie miał kolejno dyżur do utrzymania jednego i drugiego. Do dyżurnego należy: zmiatanie szkoły i korytarza, sali sypialnej, ścieranie kurzu, ustawienie wszystkiego w porządku, pilnowanie, aby żaden ze współwychowañców nie czynił nic takiego, co by się czystości i porządkowi sprzeciwiało, donoszenie nauczycielowi o kaźdym uchybieniu tego rodzaju, a to pod osobistą odpowiedzialnością, za kaźde niedostrzeżone lub niedoniesione uchybienie.

Dzieci zbyt młode i słabe, lub ograniczonego pojęcia, nie będą używane do tęj służby. Dyżur nie uwalnia od nauk i robót zadanych.

Art. 15.

Kary za przewinienia są:

- 1) odjęcie śniadania lub wieczerzy,

- 2) оставленіе безъ обѣда;
- 3) заключеніе въ кельѣ во время прогулки;
- 4) заключеніе въ кельѣ отъ 24 до 48 часовъ на хлѣбъ и воду, съ отнятіемъ постели, и
- 5) тѣлесное наказаніе согласно училищнымъ правиламъ.

Три первыя наказанія налагаются самимъ учителемъ, два же послѣднія, въ крайнихъ случаяхъ, Совѣтомъ или Смотрителемъ, съ тѣмъ однако условіемъ, что виновный не можетъ быть наказанъ болѣе, какъ 10 ударами розогъ.

Обязанности лицъ, имѣющихъ надзоръ надъ заведеніемъ для дѣтей, оставленныхъ безъ нравственнаго попеченія.

Ст. 16.

Учитель есть непосредственный надзиратель заведенія для дѣтей и не долженъ ихъ никогда оставлять самихъ, а въ случаѣ необходимой надобности отлучиться на нѣкоторое время, онъ обязанъ увѣдомить о томъ Смотрителя, который назначить Надзирателя заведенія для заступленія его мѣста.

Ст. 17.

Учитель долженъ по возможности обращаться съ порученными ему дѣтьми кротко; стараться постоянно снискивать ихъ довѣрье и благосклонность; тщательно избѣгать всякаго пристрастія и несправедливости, и постоянно наблюдать за строгимъ исполненіемъ воспитанниками всѣхъ правилъ и обязанностей; не допускать, чтобы они ругались и употребляли неприличныя слова, предупреждать всякія между ними стачки; не допускать употребленія мимическихъ или другихъ тайныхъ знаковъ, а тѣмъ менѣе условеннаго языка для взаимныхъ сношеній. Самъ учитель также, подъ строгою отвѣтственностью, не долженъ употреблять никакихъ ругательныхъ словъ относительно дѣтей или

- 2) одѣжаніе обіаду,
- 3) замкненіе в цѣли podczas przechadzki,
- 4) замкненіе в цѣли na 24 do 48 godzin o chlebie i wodzie, z odjęciem pościeli;
- 5) chłosta podług przepisów szkolnych.

Trzy pierwsze kary wymierza sam nauczyciel, dwie ostatnie Rada lub Nadzorca w przypadkach nagłych, w którym to razie więcej nad 10 razy chłosty wymierzyć nie może.

Obowiązki osób nad oddziałem moralnie zaniedbanych dzieci dozorujących.

Art. 16.

Nauczyciel jest bezpośrednim dozorcą oddziału dzieci, nie może ich nigdy odstępować, a w razie koniecznej potrzeby oddalenia się na czas niejaki, winien zawiadomić o tém Nadzorcę, który dozorcę instytutowego na zastąpienie jego przeznaczy.

Art. 17.

Nauczyciel powinien, ile możności, obchodzić się łagodnie z powierzonymi sobie dziećmi, starać ciągle wzbudzić w nich zaufanie i przychylność ku sobie, strzedz się jaknajpilniej wszelkiego stronnictwa i niesprawiedliwości; czuwać ciągle nad ścisłym wypełnianiem powinności i przepisów przez wychowalców, nie dopuszczać tego, aby się lżyli, nieprzyzwoitych wyrazów używali, zapobiegać wszelkiej zмові między nimi, nie dopuszczać używania migów lub innych tajemnych znaków porozumienia się, ani tém mniej umownego języka. Sam także pod surową odpowiedzialnością, żadnych obelżywych wyrazów względem dzieci lub kogokolwiekбądź używać nie ma. Wszy-

другихъ лицъ. Всѣ эти постановленія равно обязательны, какъ для учителя, такъ и для его жены.

Ст. 18.

Смотритель рабочаго дома, не вмѣшиваясь въ способы воспитанія и поведенія дѣтей, будетъ имѣть надзоръ надъ учителемъ, удовлетворительно ли онъ исполняетъ обязанности своей службы и соблюдаетъ ли всѣ изданныя правила, о всякомъ же замѣченномъ упущеніи будетъ доносить Совѣту. Упущенія важныя, требующія немедленнаго исправленія онъ исправить самъ и о томъ увѣдомить Совѣтъ.

Ст. 19.

Одному изъ Членовъ Совѣта ввѣряется ближайшій и непосредственный надзоръ за этимъ отдѣленіемъ и управленіе онымъ. Къ нему относится наблюденіе за нравственнымъ и учебнымъ воспитаніемъ дѣтей и содержаніе книги о поведеніи питомцевъ по установленной формѣ, а по крайней мѣрѣ присмотръ за исправнымъ содержаніемъ ея учителемъ.

Нравственный контроль.

Ст. 20.

Въ отдѣленіи для дѣтей, оставленныхъ безъ нравственнаго попеченія, будутъ заведены двѣ книги: одна, родословная—въ канцеляріи рабочаго дома, должна быть ведена отдѣльно отъ родословныхъ другихъ лицъ; въ нее записываются писаремъ имя и фамилія принятаго дитяти и прочія обыкновенныя подробности, сообразно графамъ книги, а также при выпускѣ воспитанника, время выпуска, поведеніе его въ заведеніи и мѣсто, куда онъ будетъ отосланъ; другая—книга о нравствен-

стке те rozporządzenia są równie obowiązującymi dla niego jak dla żony jego.

Art. 18.

Nadzorca domu przytulku i pracy, nie wdając się w sposób nauczania i prowadzenia dzieci, mieć będzie dozór nad nauczycielem, jak dalece ten obowiązki swój służby dopełnia i wszelkie wydane przepisy zachowuje, i o każdym spostrzeżonym uchybieniu Radzie donosić będzie. Uchybienia ważne, rychłego sprostowania wymagające, sam sprostuje i Radę o tém zawiadomi.

Art. 19.

Jeden z Członków Rady będzie miał sobie poruczony bliższy i bezpośredni dozór nad tym oddziałem i kierunek jego; do niego należeć będzie czuwanie nad moralnym i naukowym kształceniem dzieci, i utrzymanie księgi obyczajowej, podług wzoru, a przynajmniej czuwać nad dobrém jej utrzymywaniem przez nauczyciela.

Kontrola moralna.

Art. 20.

Dwie będą księgi oddziału moralnie zaniedbanych dzieci. Jedna rodowodowa, w kancelaryi domu przytulku i pracy, oddzielnie od rodowodów innych osób utrzymywana, do której imię i nazwisko przyjętego dziecięcia i zwykle szczegóły tej księgi przez pisarza zapisane zostaną, jako też przy wypuszczeniu wychowanka, data wyjścia, sprawowania się jego w instytucie, i miejsce do którego odesłany zostanie. Druga obyczajowa, nie będzie już wymieniać nazwiska wychowanka lub wy-

ности; въ этой не слѣдуетъ уже прописывать фамиліи воспитанника или воспитанницы, а только номеръ, подъ которымъ они внесены въ родословную книгу. Въ слѣдующей за тѣмъ графѣ помѣщаются свѣдѣнія о образѣ жизни дитяти по настоящее время и положительно извѣстныя или вѣроятныя причины его испорченности, далѣе же оставляется мѣсто для записки замѣчаній о его поведеніи въ заведеніи, не каждый день и не периодически, но въ случаѣ воспослѣдовавшихъ какихъ либо обстоятельствъ, дающихъ поводъ къ заключенію о дурныхъ или хорошихъ его наклонностяхъ.

Ст. 26.

Если эти правила потребуютъ дополненій или измѣненій, указанныхъ опытомъ, то они должны быть постановлены въ комплектѣ Попечительнаго Совѣта.

Варшава, 1 (13) Апрѣля 1835 года.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, (подписано) *Е. Головинъ*.

chowanki, lecz tylko numer jego z księgi rodowodowej wzięty. Ta zawierać ma w następnej po téj rubryce wiadomość o dotychczasowém pożyciu dziecięcia, i wiadome lub domniemane przyczyny jego zepsucia, a daléj pozostanie miejsce do zapisywania uwag nad jego prowadzeniem się w instytucie, nie codziennie ani peryodycznie, lecz w miarę jak się wydarzy jaka okoliczność, dająca powód do osądzenia złych lub dobrych jego skłonności.

Art. 21.

Gdyby te przepisy potrzebowały uzupełnienia lub zmiany, przez doświadczenie wskazanej, takowe w komplecie Rady Opiekuńczej dokonane zostaną.

w Warszawie, d. 1 (13) Kwietnia 1835 r.

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, (podpisano) *E. Gołowin*.

ГЛАВА IV.

ОБЪ УЧРЕЖДЕНИИ И СРЕДСТВАХЪ КЪ СОДЕРЖАНІЮ ИНСТИТУТА СЕСТЕРЪ МИЛОСЕРДІЯ, СУЩЕСТВУЮЩАГО ВЪ СТОЛИЧНОМЪ Г. ВАРШАВѢ, ПОДЪ НАЗВАНІЕМЪ БОЛЬНИЦЫ СВЯТАГО КАЗИМИРА.

ВВЕДЕНІЕ.

Въ 1662 году Супруга Короля Польскаго Яна-Казимира, Марія-Лудовика, слѣдуя врожденному благочестію и ради прославленія имени Божія, учредила въ г. Варшавѣ, за Краковскимъ Предмѣстьемъ, больницу для бѣдныхъ сиротъ (что нынѣ Институтъ Св. Казимира) и, въ обезпеченіе прочаго существованія оной, пожаловала ей въ собственность двѣ купленныя ею деревни: Пехеры и Куновъ.

Учрежденіе это, съ согласія земскихъ чиновъ Речи-Посполитой утверждено Варшавскимъ Главнымъ Сеймомъ въ 1662 году.

Въ 1832 году Его Величество Государь Императоръ Николай I, желая обезпечить нужды Института, доходы котораго были недостаточны для развивающагося заведенія, Всемилостивѣйше пожаловалъ этому Институту въ собственность помѣстье Лбиска, находящееся въ Варшавскомъ уѣздѣ.

Въ настоящее время средства къ содержанію Института составляютъ: вышепоименованныя деревни Пехеры, Куновъ и Лбиска; чинши съ юрисдикціи въ г. Варшавѣ и проценты отъ капиталовъ, заѣманныхъ частными лицами на содержаніе сиротъ, каковыя капиталы обезпечены или вкладами въ Банкъ, или на ипотекахъ недвижимыхъ имѣній.

Управленіемъ имѣній и фондушей, принадлежащихъ Институту Св. Казимира занимались Сестры Милосердія до 1842 г.,

ROZDZIAŁ IV.

O ZAŁOŻENIU I UPOSAŻENIU INSTYTUTU SIÓSTR MIŁOSIERDZIA, POD NAZWĄ SZPITALA Ś-GO KAZIMIERZA, W MIEŚCIE STOŁECZNÉM WARSZAWIE.

WSTĘP.

W r. 1662 Marya-Ludwika małżonka Jana Kazimierza, Króla Polskiego, z wrodzonej pobożności, oraz chcąc chwałę Bożą rozkrzewić, ufundowała za przedmieściem Krakowskim w Warszawie szpital na ubogie sieroty (dziś instytut Ś-go Kazimierza), a chcąc zapewnić mu byt stały, dwie wsie kupione przez siebie, Pechery i Kunów, przeznaczyła temuż szpitalowi na własność.

Fundacya ta w r. 1662, za zgodą stanów, na Walnym Sejmie Warszawskim zatwierdzoną została.

W r. 1832 Najjaśniejszy Cesarz Mikołaj I-szy, zapobiegając potrzebom instytutu, którego dochody nie wystarczały dla rozwijającego się zakładu, nadał temuż instytutowi na własność dobra Łbiska, w powiecie Warszawskim, położone.

Uposażenie instytutu dziś stanowią powyżej wzmiankowane wsie Pechery, Kunów i Łbiska, czynsze z jurydyk w Warszawie, i procenta od legatów, przez osoby prywatne poczynionych, na utrzymanie sierot, które to legata, tak w Banku, jako i na hypotekach nieruchomości zabezpieczone zostały.

Administracyą dóbr, jako i funduszków należących do instytutu Ś-go Kazimierza, zajmowały się Siostry Miłosierdzia do 1842

то есть до восполнованія Высочайшаго указа 18 Февраля (2 Марта) того же года, въ силу котораго всѣ благотвори-
тельные заведенія въ Царствѣ поступили въ непосредственное
управленіе Главнаго Попечительнаго Совѣта Благотворительныхъ
Заведеній, и съ того времени Институтъ управляется Частнымъ
Совѣтомъ. Нынѣ содержится и воспитывается въ упомянутомъ
Институтѣ ежегодно 100 сиротъ женскаго пола, а также около
50 Сестеръ Милосердія, главное собраніе которыхъ состоитъ при
томъ же заведеніи.

N° 1.

Конституція Варшавскаго Главнаго Сейма, происходивша-
го въ царствованіе Яна-Казимира въ 1662 году.

УЧРЕЖДЕНІЕ Ея Величествомъ Королевою Лудовикою-Марією
БОЛЬНИЦЫ ДЛЯ БѢДНЫХЪ СИРОТЪ.

Ея Величество, Государиня Королева, Супруга Наша, слѣ-
дую не только чувствамъ врожденнаго благочестія и особой люб-
ви къ Рѣчи-Посполитой, но и желая содѣйствовать къ вѣще-
му прославленію имени Всевышняго, постоянно ниспосылающа-
го благословеніе Господне и споспѣшествующаго могуществу
и процвѣтанію Государствъ, учредивъ, по своей Королевской
щедротѣ, больницу для бѣдныхъ сиротъ обоюго пола подъ Вар-
шавою, за Краковскимъ Предмѣстьемъ, пожаловала въ пользу
этой больницы прибрѣтенныя ею покупкою деревни Пехеры
и Куновъ, расположенныя въ Черской землѣ и подчиненныя зем-
скому праву. И потому, утверждая, съ согласія всѣхъ земскихъ

р., то есть до часу Указу Найвысшего з дня 18 Lutego (2
Marca) t. r., mocą którego wszystkie zakłady dobroczynne w Kró-
lestwie przeszły pod bezpośredni zarząd Rady Głównej Opiekuń-
czej Zakładów Dobroczynnych, i od téj daty zarządzany jest przez
Radę Szczegółową; obecnie wychowuje się i utrzymuje w pomie-
nionym instytucie 100 sierot płci żeńskiej, oraz około 50 Sióstr
Miłosierdzia rocznie, których główne zgromadzenie przy tymże za-
kładzie znajduje się.

N° 1.

Konstytucya Sejmu Walnego Warszawskiego za Jana
Kazimierza R. P. 1662.

Fundacya szpitala na ubogie sieroty, od NAJJAŚNIEJSZEJ KRÓ-
LOWEJ JÉJ MOŚCI LUDOWIKI MARYI.

Nie tylko z wrodzonej pobożności swojej, ale i z osobi-
wego ku Rzeczypospolitej affektu, chcąc chwałę Bożą, która zawsze
błogosławieństwo Boskie i szczęśliwe sukcesy Państwu przynosi,
rozkrzewić, Najjaśniejsza Królowa Jéjmc, Pani Małżonka Na-
sza, Regali munificentia, szpital na ubogie sieroty utriusque se-
xus pod Warszawą za Przedmieściem Krakowskim fundowa-
wszy, Pechery i Kunów wsi, w Ziemi Czerskiej leżące, przez się
kupione, juri Terrestri podległe, temu szpitalowi nadała, tedy
za zgodą wszech Stanów tę fundacyę in perpetuum approbując,
wzwyż mianowane wsi, ze wszystkimi ich przynależnościami,
jako to oryginalnym przywilejem erectionis specyfikowane będą,

чиновъ, это учрежденіе на вѣчныя времена, Мы присоединяемъ вышепоименованныя деревни со всѣми къ нимъ принадлежностями, которыя подробно будутъ показаны въ подлинной привилегіи объ учрежденіи, къ сказанной больницѣ, на вѣчныя времена. Но, такъ какъ эти имѣнія принадлежатъ къ разряду земскихъ, то, силою настоящаго Сеймоваго постановленія, Мы сохраняемъ за ними тѣ же самыя права и преимущества, какія присвоены земскимъ имѣніямъ, съ обезпеченіемъ лежащихъ на нихъ повинностей въ пользу Рѣчи-Посполитой.

N° 2.

Высочайшій указъ о пожалованіи Института Сестеръ Милосердія, существующему въ г. Варшавѣ подъ названіемъ Св. Казимира, помѣстья Лбиска.

(28 Марта (9 Апрѣля) 1832 г.)

Выписка изъ журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію

МЫ, НИКОЛАЙ I-й,

ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССИЙСКИЙ, ЦАРЬ ПОЛЬСКИЙ,
и проч., и проч., и проч.

Принявъ въ уваженіе полезность Института Сестеръ Милосердія, существующаго въ Варшавѣ подъ названіемъ Госпиталѣ Св. Казимира, и желая обезпечить нужды его:

do pomienionego szpitala inkorporujemy wiecznemi czasy, i te dobra, jako są przez się Terrestria, circa eadem jura et immunitates dóbr ziemskich, powagą Sejmu teraźniejszego zachowujemy, salvis oneribus Reipubl.

N° 2.

Ukaz, nadający na własność instytutowi Sióstr Miłosierdzia, pod nazwą szpitala Ś-go Kazimierza, w mieście stołeczném Warszawie istniejącemu, dobra Łbiska.

(d. 28 Marca (9 Kwietnia) 1832 r.)

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z BOŻEJ ŁASKI,

MY MIKOŁAJ I-szy,

CESARZ WŚSZECH ROSSYI, KRÓL POLSKI,

etc., etc., etc.

Zważywszy użyteczność instytutu Sióstr Miłosierdzia pod tytułem szpitala Ś-go Kazimierza, w mieście stołeczném Warszawie istniejącego, i dla tego, pragnąc zapobiedz potrzebom tegoż instytutu:

Мы постановили пожаловать и симъ жалуемъ Институту Сестеръ Милосердія въ Варшавѣ, подъ названіемъ Св. Казимира существующему, помѣстье Лбиска, состоящее Мазовецкаго Воеводства въ Варшавскомъ повѣтѣ, по повелѣнію Нашему Министромъ Финансовъ покупкою прибрѣтенное. Оный Институтъ владѣть будетъ симъ помѣстьемъ на всѣхъ присвоенныхъ ему правахъ подъ названіемъ собственности Института, съ тѣми же самими повинностями, условіями и обезпеченіями, какія существуютъ или будутъ предписаны въ отношеніи къ другимъ недвижимымъ собственностямъ Институтамъ въ Нашемъ Царствѣ Польскомъ, съ соблюденіемъ правъ третьяго.

Исполненіе сего постановленія, которое имѣетъ быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагаемъ на Правительственныя Комисіи Юстиціи и Финансовъ по принадлежности.

Данъ въ Санктъ-Петербургѣ, 28 Марта (9 Апрѣля) 1832 года.

(подписано) „НИКОЛАЙ“.

Контрасигнировалъ: Министръ Статсъ-Секретарь,
(подписано) *Гр. Степанъ Грабовскій.*

КОНЕЦЪ IV ТОМА ТРЕТЬЕЙ ЧАСТИ.

Postanowiliśmy nadać, jakoż niniejszémъ w rzeczy saméj nadajemy instytutowi Sióstr Miłosierdzia, pod tytułem szpitala Ś-go Kazimierza w mieście stołecznémъ Warszawie będącego, dobra Łbiska, w powiecie Warszawskim, województwie Mazowieckiemъ położone, z polecenia NASZEGO przez Ministra Skarbu nabyte; które to dobra pomieniony instytutъ będzie posiadał z wszelkiemi do nich należącemi prawami, pod tytułemъ własności instytutowéj, z temiż samemi ciężarami, warunkami i zastrzeżeniami, jakie są, lub będą przepisane względemъ innychъ własności ziemskichъ instytutowychъ w Naszémъ Królestwie Polskiemъ, i z zastrzeżeniemъ правъ трzeciego.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, Kommissyomъ Rządowymъ Sprawiedliwości oraz Przychodówъ i Skarbu, wczémъ do której należy, polecamy.

Dan w S. Petersburgu, d. 28 Marca (9 Kwietnia) 1832 r.

(podpisano) „MIKOŁAJ“.

przez Cesarza i Króla,
Minister Sekretarz Stanu
(podpis.) *Stefan Hr. Grabowski.*

86428

KONIEC TOMU IV CZĘŚCI TRZECIEJ.

